

รายงานสถานการณ์การบังคับใช้
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เสนอต่อกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

รายงานสถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ จัดทำขึ้นจากการว่าจ้างของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง ที่กำหนดให้เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้กฎหมายมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพแก่ประชาชนเกินสมควร และเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยทางคณะผู้จัดทำ ได้ดำเนินการออกแบบเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือให้เป็นไปตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้จัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ของสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้อย่างถูกต้องสูงสุด และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
บทที่ ๒ บทคัดย่อ	๗
บทที่ ๓ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๒
บทที่ ๔ วิธีการดำเนินการศึกษา	๒๖
บทที่ ๕ รายงานสถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๓๐
๕.๑ ภาพรวมการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๓๐
๕.๒ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย	๓๒
๕.๓ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร	๓๙
๕.๔ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๕ เหตุรำคาญ	๔๓
๕.๕ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์	๔๘
๕.๖ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๕๓
๕.๗ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร	๕๙
๕.๘ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ	๖๔
๕.๙ การบังคับใช้บทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ	๗๒
ภาคผนวก	
ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูล	๗๖
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม	๑๘๓
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	๒๗๑

บทที่ ๑

บทสรุปผู้บริหาร

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายที่คุ้มครองประชาชนด้านสุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักการเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับและควบคุมการดำเนินการหรือกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สุขอนามัย ตลอดจนสุขอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมทั้งกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ที่มีผลกระทบตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน อย่างไรก็ตาม โดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานแล้ว กฎหรือบทบัญญัติบางประการที่กำหนดในกฎหมายอาจไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง กำหนดให้เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้กฎหมายมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพแก่ประชาชนเกินสมควร กรมอนามัยจึงกำหนดให้มีการศึกษาสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข รวมทั้งเก็บข้อมูลที่จำเป็น เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยออกแบบเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือให้เป็นไปตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสมทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้วยแบบสอบถาม (Survey) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) ส่วนกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายโดยตรง (ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐอื่นที่ต้องมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และผู้เกี่ยวข้องอื่น คือ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้ร่างกฎหมาย นักวิชาการ รวมทั้งประชาชนและผู้ประกอบการซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งนี้ ได้กำหนดประเด็นโดยพิจารณาตามกลไกหลักของบทบัญญัติหมวดต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ได้แก่ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย สุขลักษณะของอาคาร เหนือราคา การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสิร์ฟอาหาร การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ

ผลการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

๑. ภาพรวมการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ

โดยที่วัตถุประสงค์ของกฎหมาย มุ่งที่จะคุ้มครองด้านสุขลักษณะของประชาชนและชุมชน โดยให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดกลไกในลักษณะของการจัดการหรือป้องกันปัจจัยเสี่ยง หรือป้องกันการดำเนินกิจการในลักษณะที่มีความเสี่ยงที่จะกระทบต่อสุขอนามัย ซึ่งมีข้อดี คือ การให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมาก และกฎหมายกำหนดกรอบการดำเนินการในทุกเรื่อง แต่อย่างไรก็ตามยังมีข้อด้อยในการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น

๒. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์บางประการ เนื่องจากตัวกฎหมายและกลไกบางอย่างยังไม่ทันกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป และในแง่ของการบังคับใช้กฎหมายยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ส่วนหนึ่งเนื่องจากปัญหาจำนวนของเจ้าหน้าที่ และความรู้ความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมาย

๓. ความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น

มีทั้งส่วนที่เสริมกันและขัดแย้งกัน แต่ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันนั้น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังอาจไม่มีความเข้าใจในบริบทของกฎหมายสาธารณสุขในแต่ละเรื่องว่าเรื่องใดเป็นบทหลักหรือบทเสริม และการออกข้อบัญญัติที่มีลักษณะเฉพาะสำหรับท้องถิ่นของตนเองจึงค่อนข้างมีข้อจำกัด เนื่องจากเหตุผลด้านบุคลากรที่ขาดองค์ความรู้ในการจัดทำร่างกฎหมาย และการนำเรื่องทางเทคนิคและทางวิชาการมากำหนดเป็นกฎหมาย

๔. ประเด็นที่ควรมีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตัวบทกฎหมาย

(๑) กลไกการอนุญาตบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน กลไกตลาด สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น กระบวนการที่เกี่ยวกับการอนุญาต กรณีที่มีความเกี่ยวข้องมากกว่า ๑ ท้องถิ่น ควรต้องมีการพิจารณาปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของแต่ละเรื่อง ซึ่งอาจพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมที่แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของกิจการ เช่น การกำกับกิจการที่มีขนาดเล็ก หรือมีผลกระทบต่อชุมชนไม่มากนัก ควรพิจารณาใช้หลักการจัดแจ้งแทนการอนุญาต

(๒) บทบาทของท้องถิ่นแต่ละประเภท และศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น ควรถูกนำมาพิจารณาในการกำหนดบทบาทด้วย โดยอาจกำหนดให้ท้องถิ่นแต่ละระดับมีบทบาทและภารกิจที่แตกต่างกันได้

(๓) การปรับปรุงบทบัญญัติที่กำหนดกลไกการควบคุมเฉพาะเรื่อง

๑) ปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อนในหลักการกับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งทำให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายทั้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและต่อการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งต้องปรับปรุงบทบัญญัติให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น นิยามสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากมูลฝอย รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับใบอนุญาตจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๒) เหตุรำคาญ ควรปรับปรุงขั้นตอนการระงับเหตุรำคาญและการเข้าแทรกแซงเหตุรำคาญให้ชัดเจน เข้มงวด และทันสมัยยิ่งขึ้น และปรับปรุงบทกำหนดโทษที่อาจไม่เพียงพอต่อการป้องปรามไม่ให้เกิดเหตุรำคาญอีกในอนาคต

๓) ปรับปรุงการกำหนดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม และหลักเกณฑ์การควบคุมให้สอดคล้องกับลักษณะและขนาดของการประกอบกิจการมากยิ่งขึ้น

๔) ปรับปรุงขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับให้มีความชัดเจนและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ อาจพิจารณาปรับปรุงกลไกการเปรียบเทียบปรับโดยกำหนดให้เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอย่างเบ็ดเสร็จ

๕. ประเด็นที่ควรมีการปรับปรุงการใช้บังคับกฎหมาย

(๑) ควรกำหนดเกณฑ์กลางสำหรับกำกับหรือควบคุมการกระทำการหรือการดำเนินกิจการในแต่ละเรื่องเพื่อเป็นแนวทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกอบกับจัดทำแนวปฏิบัติ (Guideline) ในการออกข้อบัญญัติและการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) การสร้างองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในวิชาการด้านสาธารณสุข การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยกรมอนามัยควรให้การสนับสนุนทางด้านเทคนิคในด้านการสาธารณสุข

(๓) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นในการร่วมสร้างความตระหนักรู้และความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่และความร่วมมือในการรักษาสุขอนามัยในท้องถิ่นของตน

Executive Summary

The Public Health Act, B.E. 2535 (1992) is a law concerning hygiene and environmental health that aims to protect the people's health. The principle of the law is to lay down rules to regulate and control activities and businesses that may have effects on health, sanitation and environmental health, including those having effects on the individual, household and community levels. However, as the Act has been in effect for a long period of time, certain mechanisms and provisions of the Act may not suit the changing circumstances. As section 77 paragraph two of the Constitution provides that the State shall undertake to periodically evaluate the outcomes of a law after its entry into force with a view to eliminating unreasonable obstacles to the people's livelihood and engagement in occupations so that the law becomes more suitable to the circumstances, the Department of Health has therefore authorized the study on the enforcement situation of the law on public health as well as the collection of necessary information to assist the evaluation of the outcomes of the law on public health in line with the criteria set forth in the Act on Legislative Drafting and Evaluation of Law, B.E. 2562 (2019).

The authors collected the information on the enforcement of the law on public health by designing a tool to collect the data and rigorously verifying its quality in accordance with recognized academic principles, both in quantitative and qualitative terms, using surveys and semi-structure interviews. The targets of the data collection are officers directly in charge of the enforcement of the law (officers in local administrative organizations), officers in other agencies who are responsible for the enforcement of relevant laws, and other stakeholders, namely public officers, law drafters, academics as well as individuals and business operators who are subject to the law. The issues in this study are categorized by taking into account the main mechanisms adopted by each chapter of the Act, i.e.: management of sewage and solid waste; sanitation of buildings; nuisances; control of animal raising and grazing; health hazard businesses; markets, food selling places and food storage places; sale of goods in public places or ways; and committee for settlement of offences.

The results of the collection and analysis of information are as follows:

1. Overview of the Enforcement of the Public Health Act

The law aims at protecting hygiene of the general public and communities by authorizing a local administrative organization to put in place a mechanism to manage or prevent risks or to prevent the engagement of businesses that produce risks to sanitation. The advantages of this approach are that a local administrative organization is normally considered an agency that is closest to the people and that it is easier for the legislation to provide a legal framework on every

matter for the local administrative organization to execute in accordance with the needs of each locality. However, this approach also has its own disadvantage as its effectiveness relies heavily on the capacity of each local administrative organization to efficiently enforce the law.

2. Effectiveness of the Law

Some of the purposes of the Act have not yet been achieved due to the facts that certain provisions and mechanisms of the law are not in line with the changing situations. The enforcement of the law also appears to be lacking owing in part to the problems of manpower shortage and lack of appropriate understanding and knowledge in the enforcement of the law.

3. Relationship with Other Laws

While some of the relevant laws are complementary to the Public Health Act, the rest are conflicting therewith. In the course of enforcing the Public Health Act together with several other laws, it sometimes appears that local officers may not have correct understanding as to whether the provisions of the Public Health Act should be enforced as main provisions or supplementing provisions in a particular situation. In addition, local ordinances which should be issued to address specific problems in the locality seem to be very limiting as the personnel at the local level do not possess adequate knowledge to draft a well-functioning local ordinance or to convert technical matters into provisions of a local ordinance.

4. Issues Concerning the Amendment to the Act

(1) Certain licensing mechanisms are incompatible with the livelihood of the people, market mechanism or current circumstances. For example, an improvement should be made to the mechanism for issuing a license which concerns two or more localities so that it is consistent with the development of the situation. Different regulatory rules should also be stipulated for different types and sizes of businesses, for example, a notification mechanism should be adopted to replace a licensing mechanism when regulating small businesses that have limited impacts on the community.

(2) The roles of different types of local administrative organizations as well as their capacity should be taken into consideration when prescribing authorities for each type of local administrative organizations. In this regard, the roles and missions of each type of local administrative organizations may vary according to their level.

(3) Provisions concerning specific mechanisms that should be revised:

1) The principles of the Public Health Act are, to some extents, redundant with the Act on the Maintenance of the Cleanliness and Orderliness of the

Country, B.E. 2535 (1992). This tends to create some confusion for local officers who are responsible for the enforcement of the laws and for business operators who have to comply with the laws. In addition, there are also necessities to revise some provisions of the Public Health Act to be more suitable to the current circumstances, such as those concerning the definition of sewage and solid waste and the utilization of solid waste, as well as those concerning licenses to manage sewage and solid waste.

2) With respect to nuisances, the procedure to eliminate nuisances and impose sanctions against their sources should be revised to be clearer, stricter and more appropriate. The penalty provisions that fail to prevent the recurrence of nuisances should also be revised.

3) The provisions concerning health hazard businesses should be revised so that they are consistent with the changing social conditions. The criteria for regulating the businesses should also be revised to be more suitable to the characteristics and sizes of the businesses.

4) The procedure of the committee for settlement of offences should be revised to be clearer and to enable the committee to deliberate matters in a more efficient manner. In this connection, the mechanism may be improved by allowing local officers to completely settle certain offences.

5. Issues Concerning the Improvement of the Enforcement

(1) Standard rules to regulate or control each activity or business should be laid down as a guide for the local administrative organizations to issue their own local ordinances. A guideline concerning the issuance of local ordinances and the performance of duties of the local administrative organization should also be prepared.

(2) Local officers should be trained to enhance their knowledge in the fields of public health and issuance of local ordinances. In this regard, the Department of Health should provide technical assistance with respect to public health issues.

(3) Engagement of different sectors should be encouraged to increase awareness and improve knowledge and understanding of local residents and to promote cooperation among the residents on the issue of sanitation in their locality.

บทที่ ๒

บทคัดย่อ

๒.๑ ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายที่คุ้มครองประชาชนด้านสุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลกระทบกับการดำรงชีวิตและการดำเนินกิจการของประชาชนโดยตรง โดยมีหลักการเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับและควบคุมการดำเนินการหรือกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สุขอนามัย ตลอดจนสุขอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมทั้งกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ที่มีผลกระทบตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน ตลอดจนการประกอบกิจการต่างขนาดต่าง ๆ เช่น หาบเร่ แผงลอย สถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่เสิร์ฟอาหาร ตลาด กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ อย่างไรก็ตาม โดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานแล้ว กฎหรือบทบัญญัติบางประการที่กำหนดในกฎหมายอาจไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง กำหนดให้เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้กฎหมายมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพแก่ประชาชนเกินสมควร กรมอนามัยจึงว่าจ้างผู้วิจัยให้ศึกษาสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข รวมทั้งเก็บข้อมูลที่จำเป็น เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๒ วิธีการศึกษา

(๑) ผู้วิจัยได้ทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย กฎ ระเบียบ และแนวทางการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อพิจารณาเนื้อหาความจำเป็น ความครอบคลุม ความซ้ำซ้อน และผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

(๒) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยได้ออกแบบเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือให้เป็นไปตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับความเห็นชอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากที่ประชุมคณะทำงานของกรมอนามัยด้วยแล้ว โดยมีการเก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพดังนี้

๑) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยแบบสอบถาม (Survey) โดยออกแบบข้อคำถามในเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ในหัวข้อและประเด็นที่สำคัญดังนี้

- การตระหนักรู้เกี่ยวกับการมีอยู่ และรายละเอียดของข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง การบังคับใช้กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแนวปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจและประชาชนทั่วไป

- การบังคับใช้ในเชิงปฏิบัติ ข้อมูลสถิติต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของการบังคับใช้กฎหมายโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อคำถามที่ใช้ประเมินความรู้สึกและมุมมองของผู้รับอนุญาต ผู้ประกอบธุรกิจ และประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย

- ประสิทธิภาพของกฎหมาย ความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ความจำเป็นในการทบทวนและปรับปรุงกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๒) การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) โดยผู้วิจัยถามคำถามหลักที่ได้เตรียมมาล่วงหน้า และถามคำถามต่อเนื่องเพื่อขยายความจากคำตอบที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบในแต่ละคำถาม

(๓) ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายโดยตรง คือ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐอื่นที่ต้องมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และผู้เกี่ยวข้องอื่น คือ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้ร่างกฎหมาย นักวิชาการ รวมทั้งประชาชนและผู้ประกอบการซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

ทั้งนี้ ในการเก็บข้อมูลการบังคับใช้กฎหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นโดยพิจารณาตามกลไกหลักในบทบัญญัติหมวดต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ได้แก่ หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร หมวด ๕ เหตุรำคาญ หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ

๒.๓ ผลการศึกษาและการเก็บข้อมูลสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมาย

(๑) ภาพรวมการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข

๑) วัตถุประสงค์ของกฎหมาย - มุ่งคุ้มครองด้านสุขลักษณะของประชาชนและชุมชน โดยกำหนดกลไกในลักษณะของการจัดการหรือป้องกันปัจจัยเสี่ยง หรือป้องกันการดำเนินกิจกรรมในลักษณะที่มีความเสี่ยงที่จะกระทบต่อสุขอนามัย

ข้อดี - การให้อำนาจแก่องค์กรปกครองท้องถิ่นโดยตรงซึ่งใกล้ชิดประชาชนมาก โดยกำหนดกรอบการดำเนินการในทุกเรื่อง

ข้อด้อย - การบังคับใช้กฎหมายขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น

๒) การบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย - ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์บางประการ เนื่องจากตัวกฎหมายและกลไกบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป เช่น ประเภทของกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและกลไกในการควบคุม การจัดการขยะติดเชื้อในชุมชน ขยะรีไซเคิล และในแง่ของการบังคับใช้กฎหมายยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ส่วนหนึ่งเนื่องจากปัญหาจำนวนของเจ้าหน้าที่ และความรู้ความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การกำกับและตรวจสอบกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร จึงทำให้ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่มุ่งคุ้มครองด้านสาธารณสุขของประชาชน สภาพแวดล้อมและอนามัยแวดล้อมได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

๓) ความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น – มีทั้งส่วนที่เสริมกันและขัดแย้งกัน แต่ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันนั้น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังอาจไม่มีความเข้าใจในบริบทของกฎหมายสาธารณสุขในแต่ละเรื่องว่าเรื่องใดเป็นบทหลักหรือบทเสริม ทั้งนี้ ด้วยศักยภาพของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกัน การออกข้อบัญญัติที่มีลักษณะเฉพาะสำหรับท้องถิ่นของตนเองจึงค่อนข้างมีข้อจำกัด เนื่องจากเหตุผลด้านบุคลากรที่ขาดองค์ความรู้ในการจัดทำร่างกฎหมาย และการนำเรื่องทางเทคนิคและทางวิชาการมากำหนดเป็นกฎหมาย

๔) ประเด็นที่ควรมีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตัวบทกฎหมาย

๔.๑) กลไกการอนุญาตบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน กลไกตลาด สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต กรณีที่มีความเกี่ยวข้องมากกว่า ๑ ท้องถิ่น ควรต้องมีการพิจารณาปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของแต่ละเรื่อง ซึ่งอาจมีหลักเกณฑ์ในการควบคุมที่แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของกิจการ เช่น การกำกับกิจการที่มีขนาดเล็ก หรือมีผลกระทบต่อชุมชนไม่มากนัก ควรพิจารณาใช้หลักการจัดตั้งแพนการอนุญาต

๔.๒) บทบาทของท้องถิ่นแต่ละประเภท และศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น ควรถูกนำมาพิจารณาในการกำหนดบทบาทด้วย โดยอาจกำหนดให้ท้องถิ่นแต่ละระดับมีบทบาทและภารกิจที่แตกต่างกันได้

๕) ประเด็นที่ควรมีการปรับปรุงการใช้บังคับกฎหมาย

๕.๑) ควรกำหนดเกณฑ์กลางสำหรับกำกับหรือควบคุมการกระทำการหรือการดำเนินกิจการในแต่ละเรื่องเพื่อเป็นแนวทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกอบกับจัดทำแนวปฏิบัติ (Guideline) ในการออกข้อบัญญัติและการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๒) การสร้างองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในวิชาการด้านสาธารณสุข การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยกรมอนามัยควรให้การสนับสนุนทางด้านเทคนิคในด้านการสาธารณสุข

๕.๓) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นในการร่วมสร้างความตระหนักรู้และความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่และความร่วมมือในการรักษาสุขอนามัยในท้องถิ่นของตน

(๒) กลไกการกำกับและการควบคุมเฉพาะเรื่อง

๑) หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

ปัญหาสำคัญคือเรื่องความซ้ำซ้อนในหลักการกับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งทำให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายทั้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและต่อการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติบางเรื่องที่อาจจำเป็นต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น นิยามสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากมูลฝอย รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับใบอนุญาตจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๒) หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร

ไม่ปรากฏปัญหาหรือข้อเสนอนี้ในเรื่องการบังคับใช้บทบัญญัติหมวดนี้ เนื่องจากการบังคับใช้ทั้งในเรื่องการออกคำสั่งเพื่อจัดการสุขลักษณะอาคารและการบังคับใช้กฎเกี่ยวกับการจำกัดจำนวนคนต่อพื้นที่ มีเพียงปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับความสับสนในเรื่องการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข ควบคุมไปกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเพียงเล็กน้อย

๓) หมวด ๕ เหตุรำคาญ

จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับขั้นตอนการระงับเหตุรำคาญให้ชัดเจนและทันสมัยยิ่งขึ้น และอาจเพิ่มกลไกการแทรกแซงเหตุรำคาญให้เข้มงวดมากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้ซึ่งมีสาเหตุจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น กลไกการออกคำสั่งที่ยังขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในการระงับเหตุรำคาญในท้องถิ่น และบทกำหนดโทษที่อาจไม่เพียงพอต่อการป้องปรามไม่ให้เกิดเหตุรำคาญอีกในอนาคต

๔) หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

จำเป็นต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้ครอบคลุมการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ข้ามพื้นที่ การจัดการกับสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ และขอบเขตความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

๕) หมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

จำเป็นต้องมีการปรับปรุงการกำหนดเกณฑ์และการดำเนินการบางเรื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายมากขึ้น เช่น การปรับปรุงกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม การกำหนดหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับลักษณะและขนาดของการประกอบกิจการมากยิ่งขึ้น หรือการขยายอายุใบอนุญาตให้ยาวขึ้น ส่วนปัญหาในทางปฏิบัติ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดแคลนบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่และขาดองค์ความรู้ในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งต้องการให้กรมอนามัยให้การสนับสนุนทั้งในส่วน of องค์ความรู้ทางวิชาการและการดำเนินการในทางปฏิบัติ

๖) หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

บทบัญญัติในเรื่องนี้ในภาพรวมยังสามารถบังคับใช้ได้ดียิ่ง แต่อาจจะต้องมีการดำเนินการบางเรื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายมากขึ้น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยากให้กรมอนามัยให้การสนับสนุนทั้งในส่วน of องค์ความรู้ทางวิชาการและการดำเนินการในทางปฏิบัติที่มากขึ้น การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ปฏิบัติตามลักษณะและขนาดของการประกอบกิจการ หรือการขยายอายุใบอนุญาตให้ยาวขึ้น นอกจากนี้ ความเห็นของภาคประชาชนเห็นว่ารัฐควรมีบทบาทที่สำคัญในเรื่องนี้ แต่ปัจจุบันยังขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรับรู้ความเข้าใจที่ดีให้กับประชาชน และขาดการติดตามตรวจสอบเรื่องคุณภาพและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

๓) หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

กลไกที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะเป็นกลไกที่มีความเหมาะสม แต่ยังมีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นการรักษาความสะอาดในที่สาธารณะที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในประเด็นการกำหนดพื้นที่ผ่อนผันและการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าและคัดเลือกผู้จำหน่ายสินค้า และควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้สอดคล้องกับรูปแบบการขายสินค้าในปัจจุบัน เช่น การขายโดยรถที่เร่ขายสินค้าซึ่งวิ่งข้ามเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ

หลักการของกฎหมายในเรื่องการเปรียบเทียบปรับในภาพรวมยังมีความเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติยังมีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการประชุมของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่น นอกจากนี้ มีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับให้มีความชัดเจนและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น หรือปรับปรุงกลไกโดยกำหนดให้เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยเบ็ดเสร็จ

บทที่ ๓

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทบทวนองค์ความรู้ ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์ วิธีการในการบังคับใช้กฎหมาย
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๑ ความเป็นมา

โดยที่การสาธารณสุขเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการดูแลและจัดการสุขภาพและสุขอนามัย
ทั้งปวงของชุมชน ทั้งในด้านของป้องกันและรักษาโรค เพื่อประชาชนมีสุขภาพและพละนาถยดี
มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ภูมิปัญญาว่าด้วยการสาธารณสุขจึงเป็นกฎหมายมหาชนที่มุ่ง
หมายที่จะดูแลประชาชนให้มีสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสม มีสภาวะแวดล้อมที่ดี ไม่มีพิษ เอื้อต่อ
การมีสุขภาพที่ดี

ภูมิปัญญาว่าด้วยการสาธารณสุขฉบับแรกของประเทศไทย คือ พระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ๑ ครั้ง โดยพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งมีหลักการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น
โดยคำแนะนำของพนักงานสาธารณสุข ในการกำกับและควบคุมการดำเนินการและการประกอบ
กิจการที่กระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การสุขาภิบาล ซึ่งครอบคลุมเรื่อง การเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล กิจการค้า
ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่อนามัย สถานที่ผลิตสุรลักษณะ ส้วม เหตุรำคาญ

(๒) น้ำ

(๓) ตลาดและการขายอาหารและสิ่งของ

(๔) การป้องกันและระงับโรคติดต่อ

ต่อมาได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวโดยตราเป็นพระราชบัญญัติสาธารณสุข
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ๔ ครั้ง ครั้งล่าสุด คือ พระราชบัญญัติสาธารณสุข
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยมีหลักการเป็นกำหนดเรื่องหรือกิจการที่ต้องมีการกำกับหรือควบคุม
เพื่อสุขอนามัยของประชาชน โดยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำกับและควบคุมการดำเนินการ
และการประกอบกิจการที่กระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) สุขาภิบาล ซึ่งครอบคลุมเรื่อง มูลฝอย สิ่งปฏิกูลและสิ่งเปื้อน การค้า
ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ สถานที่ผลิตสุรลักษณะ ส้วม ที่รับหรือใส่จุจาะ
และที่ปัสสาวะ เหตุรำคาญ

(๒) การแต่งผม

(๓) สัตว์ซึ่งเป็นเหตุรำคาญและอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน

(๔) น้ำ

(๕) การค้าอาหาร น้ำแข็ง และสิ่งของอย่างอื่น ซึ่งครอบคลุมเรื่อง ตลาดสาธารณะ
ตลาดเอกชน แผงลอย ผู้เร่ขาย สถานที่เอกชน

๓.๒ เหตุผลความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ต่อมาได้มีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับดำเนินงานควบคุมดูแลในด้านสาธารณสุข โดยการรวมพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติควบคุมการใช้ อัจฉริยะเป็นปุ๋ย พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน เนื่องจากเป็นกฎหมายซึ่งใช้ บังคับมานานแล้วและไม่ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของสังคม จึงจำเป็นต้องขยายขอบเขตการกำกับดูแลกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขในด้านต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้น เพื่อสามารถนำมาปรับใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ และครอบคลุม เรื่องเกี่ยวพันกับความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของประชาชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมให้มีลักษณะการกำกับดูแลและติดตาม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และบทกำหนดโทษตามกฎหมายให้สามารถบังคับให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓.๓ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๓.๑ โครงสร้างบทบัญญัติ

- หมวด ๑ บททั่วไป
- หมวด ๒ คณะกรรมการ
- หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
- หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร
- หมวด ๕ เหตุรำคาญ
- หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
- หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร
- หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
- หมวด ๑๐ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- หมวด ๑๑ หนังสือรับรองการแจ้ง
- หมวด ๑๒ ใบอนุญาต
- หมวด ๑๓ ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ
- หมวด ๑๔ การอุทธรณ์
- หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ
- หมวด ๑๖ บทเฉพาะกาล

๓.๓.๒ หลักการทั่วไป

หลักการของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ การกำกับและควบคุมการดำเนินการหรือกิจการที่อาจกระทบต่อสุขภาพ สุขอนามัย ตลอดจน สุขอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีกลไกการบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

(๑) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับกิจการหรือการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎกระทรวงกำหนดกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน รวมทั้งกำหนดขอบเขตการบังคับใช้ของกฎกระทรวง ที่อาจใช้บังคับเป็นการทั่วไปหรือใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ (มาตรา ๖)^๑

(๒) เมื่อมีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ ใช้บังคับในท้องถิ่นใด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว และหากจำเป็นก็อาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือแก้ไขปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ใช้บังคับอยู่ก่อน เพื่อกำหนดรายละเอียดการดำเนินการในเขตท้องถิ่นนั้นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงด้วย

ในกรณีข้อบัญญัติท้องถิ่นขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงฯ ให้บังคับใช้ตามกฎกระทรวงดังกล่าวข้างต้น โดยมีข้อยกเว้นคือ ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องที่ขัดหรือแย้งนั้นได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสาธารณสุขและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๓) ให้คณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นในการกำหนดนโยบายแผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุขต่อรัฐมนตรี ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ และให้ความเห็นในการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งเกี่ยวกับการสาธารณสุขต่อรัฐมนตรี

๒) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดโครงการและประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

๓) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบควบคุม ได้แก่ ควบคุม สอดส่อง การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุขเพื่อรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และติดตาม และประเมินผลการดำเนินการของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดและคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และตามที่กฎหมายกำหนดไว้

^๑ปัจจุบันมีการออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. กฎกระทรวง ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙
๓. กฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐
๔. กฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑
๕. กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓
๖. กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐
๗. กฎกระทรวงว่าด้วยสุลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑
๘. กฎกระทรวงสุลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑

(๔) ให้คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดและคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน และมาตรการของคณะกรรมการสาธารณสุข ประสานงาน สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพในการดำเนินการของส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่ ส่งเสริมและสนับสนุนการรณรงค์และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสาธารณสุขและการอนามัยสิ่งแวดล้อมตลอดจนปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว

๒) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและให้คำปรึกษาหรือสนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๓) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ สอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุข

(๕) กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขกรณีปรากฏว่ามีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง และกรณีเจ้าพนักงานสาธารณสุขพบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการฝ่าฝืนดังกล่าว ให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เว้นแต่เป็นกรณีเร่งด่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขอาจออกคำสั่งเพื่อแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามที่เห็นสมควร แล้วแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ นอกจากนี้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

๑) เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริง ทำคำชี้แจง หรือส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่เพื่อตรวจสอบหรือควบคุม รวมถึงสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๓) แนะนำการปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้

๔) ยึดหรืออายัดสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

๕) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะหรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่เพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบ

(๖) การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับใบอนุญาตและการประกาศกำหนดมีข้อพิจารณา ๒ ส่วน ได้แก่

๑) กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาต ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๒) ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศเรื่องดังต่อไปนี้เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม

๒.๑) ประเภทหรือขนาดของกิจการ

๒.๒) หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง

๒.๓) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการ

ก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต

(๗) ในส่วนของค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดค่าธรรมเนียมจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๘) กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตจังหวัดอื่น โดยมีอำนาจเปรียบเทียบ ดังต่อไปนี้

๑) บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณี que เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง

๒) ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยในกรณีนี้คณะกรรมการเปรียบเทียบอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ด้วย ทั้งนี้ การเปรียบเทียบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ^๒

สำหรับผลของการเปรียบเทียบนั้น หากผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓.๓.๓ บทบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวกับการดำเนินการที่ต้องมีการควบคุม

(๑) การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (หมวด ๓)

๑) กำหนดอำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตของตน โดยการดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นการร่วมกับราชการท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเป็นการมอบหรืออนุญาตให้บุคคลอื่นดำเนินการก็ได้ (มาตรา ๑๘)

๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยเป็นธุรกิจหรือรับค่าตอบแทนโดยคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา ๑๙) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๑)

๓) ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและจัดระเบียบการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยอีกด้วย (มาตรา ๒๐) โดยมีการกำหนดโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยและการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับขยะติดเชื้อหรือขยะอันตราย โดยผู้ที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องนี้

^๒ปัจจุบันมีการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบ ของคณะกรรมการเปรียบเทียบและ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๓/๑ และมาตรา ๗๓/๒)

(๒) สุขลักษณะของอาคาร (หมวด ๔)

๑) ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการอาคารหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอาคาร หรือจัดการสิ่งของภายในอาคาร หากปรากฏว่าอาคารนั้นมีสภาพทรุดโทรมหรือรกรุงรังจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัย หรือไม่ถูกต้องตามสุขลักษณะในการเป็นที่อยู่อาศัย (มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งในเรื่องนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๔) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

๒) ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการดำเนินการจัดการแทนโดยให้ผู้ต้องคำสั่งเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้นได้ (มาตรา ๒๓)

๓) ให้อำนาจรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการออกประกาศจำกัดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ เพื่อควบคุมมิให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไปจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ (มาตรา ๒๔) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสองพันห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (มาตรา ๗๕) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

(๓) เหตุรำคาญ (หมวด ๕)

๑) กำหนดนิยามและประเภทของ “เหตุรำคาญ” ซึ่งหมายถึง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุ โดยแบ่งเป็น ๕ ประเภท ได้แก่ แหล่งทำเลที่สกปรกไม่ถูกสุขอนามัย การเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ถูกสุขอนามัย อาคารสถานที่ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ การกระทำที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และเหตุอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๒๕)

๒) ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดการเหตุรำคาญที่ก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้เกี่ยวข้อง โดยการออกคำสั่งห้ามบุคคลมิให้ก่อเหตุรำคาญ ตลอดจนจัดการสถานที่ในเขตของตน รวมถึงออกคำสั่งเพื่อระงับและควบคุมเหตุรำคาญ หรือสั่งผู้เกี่ยวข้องให้ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญ หรือกำหนดวิธีการป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญในอนาคต (มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๔) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

๓) ในกรณีที่ผู้ต้องคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรืออาจเกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจเข้าระงับหรือจัดการเหตุรำคาญตามความจำเป็น โดยให้ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น (มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘)

๔) ในกรณีที่เกิดเหตุรำคาญเป็นบริเวณกว้างจนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ และระงับหรือจัดการเหตุรำคาญได้ตามความจำเป็น (มาตรา ๒๘/๑) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๔) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

(๔) การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ (หมวด ๖)

๑) ให้อำนาจท้องถิ่นในการกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดโดยเด็ดขาด โดยไม่เกินจำนวนที่กำหนด หรือกำหนดมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด (มาตรา ๒๙)

โดยปัจจุบันมีการออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา และข้อบัญญัติท้องถิ่นอื่น โดยมีเนื้อหาที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมและความจำเป็นของท้องถิ่นนั้น เช่น

๑.๑) ประเภสัตว์ที่ควบคุมและประเภสัตว์ที่ห้ามเลี้ยง เช่น สัตว์อันตราย และห้ามการเลี้ยงในลักษณะใดบ้าง เช่น การเลี้ยงสัตว์ในทางสาธารณะ และการห้ามทำฟาร์มสัตว์

๑.๒) ให้อำนาจเจ้าหน้าที่กำหนดเขตพื้นที่ย่อย และมาตรการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ในพื้นที่นั้น

๑.๓) กำหนดมาตรการอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น การจัดสถานที่เลี้ยง การรักษาความสะอาด การกำจัดซากสัตว์ การฉีดวัคซีน และมาตรการกักกันสัตว์เมื่อสัตว์เจ็บป่วย

๑.๔) กำหนดให้มีการจดทะเบียนสัตว์ โดยเฉพาะกรณีการจดทะเบียนสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร

๑.๕) กำหนดวิธีการหรือกระบวนการในการกำหนดเขตหรือกำหนดข้อบังคับเพิ่มเติม เช่น ในกรณีการจัดให้มีฟาร์มสัตว์ (เลี้ยงเพาะพันธุ์) จะต้องมีการยินยอมจากประชาคมท้องถิ่น และฟาร์มสัตว์นั้นจะต้องมีระยะห่างจากชุมชนใกล้เคียงตามที่ท้องถิ่นกำหนด

๒) กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท (มาตรา ๗๓) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

๓) กำหนดมาตรการให้ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อย ๓๐ วัน (มาตรา ๓๐)

๓.๑) หากไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นของท้องถิ่น

๓.๒) ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร จะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก็ได้ โดยเงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่าย ให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

๓.๓) ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ดังกล่าว และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายใน ๓๐ วัน เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายให้แก่ท้องถิ่นตามจำนวนที่ได้จ่ายจริง

๓.๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์นั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

(๕) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (หมวด ๗)

๑) กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรี (โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ) ในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน (มาตรา ๖) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (มาตรา ๖๘) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

๒) กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรี (โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ) ในการออกประกาศกำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (มาตรา ๓๑)^๓

๓) กำหนดให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑) กำหนดให้ประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการ เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

๓.๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับการประกอบกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่น โดยจะกำหนดให้ผู้ที่จะดำเนินกิจการดังกล่าวต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ (มาตรา ๓๒) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๓)

๔) กำหนดห้ามดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ ในการออกใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อบัญญัติท้องถิ่นก็ได้ (มาตรา ๓๓) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๑)

(๖) ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร (หมวด ๘)

๑) การควบคุมกำกับดูแลตลาด

๑.๑) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน (มาตรา ๖)^๔ โดยผู้ที่ฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (มาตรา ๖๘) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

๑.๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง) และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงขยายหรือลดขนาดของตลาดก็ต้องได้รับอนุญาตอีกด้วย (มาตรา ๓๔ วรรคสอง) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๑)

๑.๓) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลตลาด โดยสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องสถานที่ (ที่ตั้ง เนื้อที่

^๓ปัจจุบันมีการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดกิจการ ๑๓ ประเภท (๑๔๑ กิจการย่อย) เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

^๔ปัจจุบันได้มีการออกกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของตลาด สำหรับตลาดในเขตพื้นที่ของเทศบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร และเพื่อเป็นแนวทางให้กับองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นในการไปกำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและสุขลักษณะ) เรื่องการบริหารจัดการและการดำเนินกิจการ (การจัดสถานที่ การวางสิ่งของ) รวมถึงเรื่องสุขลักษณะและอนามัย สิ่งแวดล้อม (ที่รวบรวมหรือกำจัด สิ่งปฏิกูลมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ) และการป้องกันเหตุรำคาญและการระบาดของโรคติดต่อ (มาตรา ๓๕) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง) และผู้ที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา ๓๕ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท (มาตรา ๗๓ วรรคสอง) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

๑.๔) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลการขายของในตลาด โดยสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดต้องปฏิบัติ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาดบริเวณที่ขายของ สุขลักษณะส่วนบุคคล และสุขลักษณะในการทำและจำหน่ายอาหาร (มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗) โดยผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (มาตรา ๗๘)

๒) การควบคุมกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร/สถานที่สะสมอาหาร

๒.๑) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน (มาตรา ๖) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (มาตรา ๖๘) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้^๕

๒.๒) กำหนดให้ผู้ที่จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร/สถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร และไม่ใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ส่วนสถานที่จำหน่ายอาหาร/สถานที่สะสมอาหาร ที่มีพื้นที่น้อยกว่า ๒๐๐ ตารางเมตร ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งก่อนการจัดตั้ง (มาตรา ๓๘) โดยผู้ที่ฝ่าฝืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท สำหรับกรณีที่ไม่ได้รับใบอนุญาต หรือกรณีที่ไม่มีการแจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท (มาตรา ๗๒)

๒.๓) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร/สถานที่สะสมอาหาร โดยสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องสถานที่ตามประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่หรือวิธีการจำหน่าย การดูแลรักษาในเรื่องสุขลักษณะทั้งสถานที่ บุคคล อาหาร และภาชนะ อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงการป้องกันเหตุรำคาญและโรคติดต่อ (มาตรา ๔๐) ทั้งนี้ ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง (มาตรา ๓๙) โดยผู้ที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตาม

^๕ปัจจุบันได้มีการออกกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเกี่ยวกับสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร และเพื่อเป็นแนวทางให้กับองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นในการไปกำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว

ความในมาตรา ๔๐ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง) และผู้ที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา ๓๕ (๑) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท (มาตรา ๗๓ วรรคสอง) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

(๗) การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (หมวด ๙)

๑) กำหนดหน้าที่ให้และอำนาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป (มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการอนุญาต ซึ่งรวมถึง ชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า และสถานที่ที่จะจัดวางสินค้า และจะกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ก็ได้ (มาตรา ๔๑ วรรคสองและวรรคสาม)

๓) กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจออกประกาศ ดังนี้ (มาตรา ๔๒)

๓.๑) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่เป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด

๓.๒) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่เป็นเขตที่ห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท ตามกำหนดเวลา โดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขอื่นในการจำหน่ายสินค้าในบริเวณนั้น

๔) กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้ (มาตรา ๔๓)

๔.๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายหรือผู้ช่วยจำหน่ายสินค้า

๔.๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปูรอง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น รวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้ และของใช้ต่าง ๆ

๔.๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดวางสินค้าและการระบายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

๔.๔) กำหนดเวลาสำหรับการจำหน่ายสินค้า

๔.๕) กำหนดการอื่นที่จำเป็นเพื่อการรักษาความสะอาดและป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

๕) กำหนดให้ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต หรือในเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และผู้ที่จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในเขตที่ห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท ไม่ดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต หรือดำเนินการไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (มาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบปรับได้

๖) ปัจจุบันมีการออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา และข้อบัญญัติท้องถิ่นอื่นเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะโดยมีรูปแบบและเนื้อหาที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมและความจำเป็นของท้องถิ่นนั้น เช่น กรุงเทพมหานคร มีการออกประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ทำการค้าและการ

ขายหรือจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทั่วไป และประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ทำการค้าที่มีอัตลักษณ์ วิถีชุมชน ย่านพื้นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว บริเวณย่านถนนเยาวราช ซึ่งบังคับใช้เฉพาะบริเวณถนนเยาวราช และประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ทำการค้าที่มีอัตลักษณ์ วิถีชุมชน ย่านพื้นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว บริเวณย่านถนนข้าวสาร ซึ่งบังคับใช้เฉพาะบริเวณถนนข้าวสาร

๓.๔ ปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๔.๑ ปัญหาความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

(๑) หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอื่น เช่น

- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเฉพาะหมวด ๓/๑ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยเช่นเดียวกัน แต่มีรายละเอียดบางประการที่แตกต่างกัน เช่น ผู้มีอำนาจกำหนดนโยบาย เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจประเภทและลักษณะใบอนุญาต อำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง บทกำหนดโทษ

- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดการจัดการขยะภายในเขตโรงงานอุตสาหกรรม

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีสาระสำคัญกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการของเสีย ซึ่งหมายความรวมถึงสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เช่น การกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากการกำจัดมูลฝอยด้วย

อีกทั้ง บทบัญญัติในหมวดนี้บางส่วนยังซ้ำซ้อนกับกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในสถานที่หรือสถานการณ์เฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติรักษาคลอง ร.ศ. ๑๒๑ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายฉบับที่กำหนดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการปฏิกูลและมูลฝอย เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมถึงพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร มีเนื้อหาบางส่วนใกล้เคียงหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีบทบัญญัติควบคุมเกี่ยวกับระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของอาคาร เช่น ระบบการจัดแสงสว่าง การระบายอากาศ การปรับอากาศ การฟอกอากาศ การระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสีย และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมถึงห้องน้ำและห้องส้วม

(๓) หมวด ๕ เหตุรำคาญ มีเนื้อหาบางส่วนใกล้เคียงหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเฉพาะการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญกับการจัดการมลพิษ เช่น กรณีการจัดการฝุ่น PM ๒.๕

(๔) ความซ้ำซ้อนของ หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์กับกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๕) หมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับการประกอบกิจการที่ต้องมีการควบคุมจะกำหนดหน้าที่ให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตาม อีกทั้งยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้นด้วย เช่น

- กรณีที่ตั้ง จะมีความเกี่ยวเนื่องกับกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการประกอบกิจการนั้น เช่น ที่ตั้งของสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องมีระยะห่างจากสถานศึกษา หรือ ศาสนสถานตามที่กำหนด

- ลักษณะของอาคารต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และหากเข้าลักษณะของโรงงานก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

- ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอื่นในสถานที่ประกอบกิจการ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย)

- ประเด็นเกี่ยวกับวัตถุอันตราย หรือสารเคมี ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

- ประเด็นเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษ หรือค่ามลพิษ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

- ประเด็นเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๖) หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสิร์ฟอาหาร บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร/สถานที่เสิร์ฟอาหาร มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น

- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ (๑) ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดปรุงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือในสถานสาธารณะ และมาตรา ๒๔ ซึ่งกำหนดให้เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารต้องจัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะ

- ในเรื่องเกี่ยวกับอาคาร จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และหากเข้าลักษณะของโรงงานก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานด้วย

- ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองด้วย (การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย)

- ในเรื่องเกี่ยวกับการระบายน้ำทิ้ง ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้วย

- ในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุอันตรายหรือสารเคมี ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายด้วย

- ในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย

(๗) หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะกับกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และความขัดแย้งในการใช้บังคับกฎหมายของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒ ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และราชการส่วนท้องถิ่น รวมถึงการขาดเอกภาพระหว่างกำหนดยุทธศาสตร์และการกำกับดูแลของราชการส่วนกลางกับการบังคับใช้กฎหมายในระดับท้องถิ่น และการขาดความร่วมมือและประสานงานกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบในพื้นที่เดียวกัน

(๒) ปัญหาการขาดองค์ความรู้ทางวิชาการในท้องถิ่น เช่น ในเรื่องของการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การประเมินอัตราค่าธรรมเนียม ที่ควรเรียกเก็บในการจัดการมูลฝอยประเภทต่าง ๆ รวมถึงความไม่เพียงพอในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากส่วนกลางสู่ส่วนท้องถิ่น

(๓) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่เกี่ยวข้องของราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะบุคลากรด้านกฎหมาย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาสำคัญ เช่น ปัญหาการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๔) จำนวนเรื่องร้องเรียนที่มีจำนวนมาก เช่น กรณีเหตุรำคาญ ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่สามารถจัดการเหตุรำคาญได้ทั้งหมด

(๕) ปัญหาความแตกต่างด้านนโยบายและการบังคับใช้กฎหมายของราชการส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียง หรือภูมิภาคเดียวกัน

(๖) การขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อบัญญัติท้องถิ่น และการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้เกี่ยวข้อง

(๗) ปัญหาการขาดกลไกสร้างแรงจูงใจทั้งเชิงบวกและเชิงลบในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขปัจจุบันใช้ระบบควบคุมและลงโทษเป็นหลัก แต่ขาดมาตรการจูงใจหรือสนับสนุนอื่น

(๘) ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๙) ปัญหาการมอบหมายให้เอกชนหรือบุคคลอื่นดำเนินการแทนท้องถิ่น เช่น การให้เอกชนจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยแทนราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่สิ่งปฏิกูลและมูลฝอยพิเศษบางชนิด โดยเฉพาะมูลฝอยติดเชื้อ

(๑๐) การขาดสภาพบังคับของกฎหมาย ตลอดจนอัตราโทษที่ไม่รุนแรงเพียงพอในการป้องกันมิให้มีการประทำความผิด โดยเฉพาะในกรณีการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เพื่อการค้า เช่น การค้าขายสัตว์อันตราย และการทำฟาร์มสัตว์

บทที่ ๔

วิธีการดำเนินการศึกษา

๔.๑ ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานสำหรับการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ดำเนินงานโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ช่วงที่ ๑ : การจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๓ และ ๔ ของเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔) การศึกษาข้อกฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ร่วมกับการศึกษาข้อกฎหมายอื่นที่อาจมีความเกี่ยวข้อง เพื่อที่จะพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นความสำคัญที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประเมินสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานในครั้งนี้

ขั้นตอนที่ ๒ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔) การพิจารณาเกี่ยวกับรูปแบบเครื่องมือ วิธีการเก็บข้อมูล และกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๓ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๑ และ ๒ ของเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕) การจัดทำร่างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งจะประกอบไปด้วยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผ่านการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ ๔ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย และการสาธารณสุข นักวิชาการด้านพฤติกรรมศาสตร์ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินความเหมาะสมในภาพรวมเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาของข้อคำถาม รวมถึงวิธีการถาม

ขั้นตอนที่ ๕ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๓ และ ๔ ของเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕) การนำเสนอเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพต่อคณะทำงานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขเพื่อรับข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และทำการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในขั้นสุดท้ายให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง ก่อนการเก็บข้อมูลจริง

ช่วงที่ ๒ การดำเนินการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการประเมินสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนกุมภาพันธ์ ถึงสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕) ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย หรือกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หน่วยงานองค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย ผู้ได้รับอนุญาตในการประกอบกิจการตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ผู้ประกอบกิจการ และประชาชนทั่วไป ตามที่ผู้รับจ้างได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ ๒ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนมีนาคม ถึง สัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕) การวิเคราะห์ข้อมูล ภายหลังจากการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพแล้ว

ขั้นตอนที่ ๓ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนมีนาคม ถึง สัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕) สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินสถานการณ์ การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๔ (ใช้ระยะเวลาดำเนินการในช่วงสัปดาห์ที่ ๑- ๒ ของเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕) นำเสนอรายงานการประเมินสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายฯ ต่อคณะทำงานของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เพื่อปรับแก้ไขตามความเหมาะสม และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

โดยขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินสถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สามารถสรุปเป็นภาพแผนงานได้ดังนี้

[illegible]

๔.๒ วิธีการออกแบบเครื่องมือในการประเมินและการเก็บข้อมูล

(๑) ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนองค์ความรู้ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อพิจารณาเนื้อหา ความจำเป็น ความครอบคลุม ความซ้ำซ้อน และผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

(๒) ผู้วิจัยออกแบบและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บข้อมูล รวมถึงตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้องและความเหมาะสมของเครื่องมือ และขอความเห็นชอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากที่ประชุมคณะทำงานของกรมอนามัย ทั้งนี้ ในการเก็บข้อมูลการบังคับใช้กฎหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นโดยพิจารณาตามกลไกหลักในบทบัญญัติหมวดต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ได้แก่ หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร หมวด ๕ เหตุรำคาญ หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ

(๓) ผู้วิจัยร่วมกับคณะทำงานของกรมอนามัยระบุหน่วยงานผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงช่องทางการติดต่อผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ ๑ คือ องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจากทั่วประเทศ รวมจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ แห่ง ซึ่งประกอบด้วย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ รวมทั้งเขตกรุงเทพมหานครและพัทยา จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐ แห่ง

- หน่วยงานกรมอนามัย จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ แห่ง
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ แห่ง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง
- สำนักงานอุตสาหกรรม จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง
- หน่วยงานอื่นๆ เช่น โยธาจังหวัด จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง

ทั้งนี้ ในการเก็บข้อมูลในบางหน่วยงานผู้วิจัยและคณะผู้ทำงานจะทำการคัดเลือกเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเฉพาะบางหัวข้อหรือบางหมวดให้เหมาะสมกับขอบเขตของพื้นที่ ภายใต้การดูแล การใช้อำนาจและการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานนั้น โดยการนำส่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามจะในรูปแบบเอกสาร (paper-based) หรือรูปแบบออนไลน์ตามความเหมาะสม

(๔) ผู้รับจ้างร่วมกับคณะทำงานของกรมอนามัยระบุหน่วยงานผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงช่องทางการติดต่อผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ ๒ คือ ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป รวมจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ คน และกำหนดวิธีการนำส่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสาร (paper-based) หรือรูปแบบออนไลน์ตามความเหมาะสม

(๕) ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยร่วมกับคณะทำงานของกรมอนามัยระบุเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้เสีย และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านกฎหมาย การสาธารณสุขและด้านอื่น ๆ เพื่อเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) รวมจำนวนไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน

(๖) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และนำข้อมูลที่เก็บได้จากเครื่องมือต่าง ๆ มาวิเคราะห์และประเมินผล

(๗) ผู้วิจัยสรุปผลและจัดทำรายงานสถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมถึงทำรายงานสรุปผลการประเมินเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานของกรมอนามัยต่อไป

บทที่ ๕
รายงานสถานการณ์การบังคับใช้
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕.๑ ภาพรวมการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๕.๑.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๒ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๔ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ คน นักวิชาการ จำนวน ๑ คน

๕.๑.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า โดยที่วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ มุ่งที่จะคุ้มครองด้านสุขลักษณะของประชาชนและชุมชน การที่กฎหมายกำหนดกลไกการกำกับควบคุมโดยให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปจัดการหรือป้องกันปัจจัยเสี่ยง หรือป้องกันการดำเนินกิจการในลักษณะที่มีความเสี่ยงที่จะกระทบต่อสุขอนามัย เป็นเรื่องที่ดีเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมาก และกฎหมายกำหนดกรอบการดำเนินการในทุกเรื่องไว้อย่างครอบคลุมและชัดเจน แต่อย่างไรก็ดี ยังมีข้อด้อยในการบังคับใช้กฎหมายเนื่องจากประสิทธิภาพในการบังคับใช้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น

สำหรับข้อพิจารณาว่าการดำเนินการในปัจจุบันถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายหรือไม่ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์บางประการ เนื่องจากตัวกฎหมายและกลไกบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน และในแง่ของการบังคับใช้กฎหมายยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ส่วนหนึ่งเนื่องจากปัญหาจำนวนของเจ้าหน้าที่ และความรู้ความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ในแต่ละท้องถิ่น

ส่วนในประเด็นเรื่องความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นไปในทางเดียวกันว่า กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีทั้งส่วนที่ไปเสริมกฎหมายอื่นและส่วนที่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น ซึ่งในทางปฏิบัติมักจะเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้ตามมา กล่าวคือ เมื่อมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังอาจไม่เข้าใจในบริบทของกฎหมายในแต่ละเรื่องว่าเรื่องใดเป็นบทหลักหรือบทเสริม นอกจากนี้ ด้วยศักยภาพของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกัน การออกข้อบัญญัติที่มีลักษณะเฉพาะสำหรับท้องถิ่นของตนเองจึงค่อนข้างมีข้อจำกัด เนื่องจากเหตุผลด้านบุคลากรที่ขาดองค์ความรู้ในการจัดทำร่างกฎหมาย และการนำเรื่องทางเทคนิคและทางวิชาการมากำหนดเป็นกฎหมาย

อย่างไรก็ดี ผู้ให้สัมภาษณ์มีประเด็นข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่น่าสนใจ ดังนี้

(๑) ประเด็นที่ควรมีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตัวบทกฎหมาย

๑) เนื่องจากกลไกการอนุญาตบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน กลไกตลาด สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต กรณีที่มีความเกี่ยวข้องมากกว่า ๑ ท้องถิ่น จึงควรต้องมีการพิจารณาปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของแต่ละเรื่อง ซึ่งอาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมที่แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของกิจการก็ได้ เช่น การกำกับกิจการที่มีขนาดเล็ก หรือมีผลกระทบต่อชุมชนไม่มากนัก ควรพิจารณาใช้หลักการจัดแจ้งแทนการอนุญาต

๒) บทบาทของท้องถิ่นแต่ละประเภท และศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น ควรถูกนำมาพิจารณาในการกำหนดบทบาทด้วย โดยอาจกำหนดให้ท้องถิ่นแต่ละระดับมีบทบาทและภารกิจที่แตกต่างกันได้

(๒) ประเด็นที่ควรมีการปรับปรุงการใช้บังคับกฎหมาย

๑) ควรกำหนดเกณฑ์กลางสำหรับกำกับหรือควบคุมการกระทำการหรือการดำเนินกิจการในแต่ละเรื่องเพื่อเป็นแนวทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกอบกับจัดทำแนวปฏิบัติ (Guideline) ในการออกข้อบัญญัติและการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) การสร้างองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในวิชาการด้านสาธารณสุข การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยกรมอนามัยควรให้การสนับสนุนทางด้านเทคนิคในด้านการสาธารณสุข

๓) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นในการร่วมสร้างความตระหนักรู้และความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่และความร่วมมือในการรักษาสุขอนามัยในท้องถิ่นของตน

๕.๒ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๕.๒.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๓๓ คน กลุ่มที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด จำนวน ๓๕ คน กลุ่มที่ ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย จำนวน ๑๗ คน และกลุ่มที่ ๔ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่จำนวน ๖๐ คน

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๓ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๔ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ คน นักวิชาการ จำนวน ๑ คน และผู้ประกอบการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ๑ คน

๕.๒.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

(๑) ในภาพรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขช่วยลดปัญหาสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยได้ในระดับมาก และสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก รวมทั้งมีปัญหาหรือข้อขัดข้องค่อนข้างน้อยในการบังคับใช้กฎหมาย และการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในเรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย คงมีเพียงปัญหาเรื่องความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณ พาหนะและสถานที่ที่ใช้ในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยเท่านั้น

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย โดยมีรูปแบบการดำเนินการที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง การให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น และการอนุญาตให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการแทน โดยในท้องถิ่นบางแห่ง มีการให้บริการมากกว่าหนึ่งรูปแบบ^๖ ทั้งนี้

^๖ในเรื่องการให้บริการเก็บหรือขนสิ่งปฏิกูล มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๔ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ไม่มีการให้บริการเก็บหรือขนสิ่งปฏิกูล ส่วนที่เหลือมีการให้บริการเอง ๑๑ แห่ง มีการให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๔ แห่ง และมอบหมายให้เอกชนดำเนินการแทน ๙ แห่ง

ในเรื่องการให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๔ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ไม่มีการให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล ส่วนที่เหลือมีการให้บริการเอง ๘ แห่ง มีการให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๕ แห่ง และมอบหมายให้เอกชนดำเนินการแทน ๑๐ แห่ง

(มีต่อหน้าถัดไป)

ตามศักยภาพ งบประมาณ และเหตุเฉพาะสำหรับท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งการจัดให้มีบริการดังกล่าวสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และแสดงให้เห็นว่าการที่พระราชบัญญัติฯ เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเลือกรูปแบบการดำเนินการที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ย่อมเป็นประโยชน์มากกว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศต้องดำเนินงานในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามในท้องถิ่นบางแห่งยังปรากฏปัญหาการขาดงบประมาณ สถานที่ บุคลากร พาหนะ และความพร้อมในการให้บริการ โดยเฉพาะในเรื่องการให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล อีกทั้งในท้องถิ่นบางแห่งอาจมีการประเมินว่าปัญหาสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยไม่ใช่ปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเข้าจัดการการให้บริการ

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่มีการออกใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และในพื้นที่ที่มีการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล ก็มีจำนวนผู้ได้รับใบอนุญาตไม่มากนัก โดยอยู่ระหว่าง ๑ - ๓ รายต่อท้องถิ่นเท่านั้น^๗ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าครึ่งหนึ่งระบุว่าไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่มีการเรียกเก็บค่าบริการ^๘ และส่วนใหญ่มีการใช้งบประมาณเพื่อเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เป็นจำนวนที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น

(๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและจัดระเบียบการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยเนื้อหาของข้อบัญญัติดังกล่าวครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องให้อำนาจไว้ตามมาตรา ๒๐ ได้แก่ ๑) การห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่สาธารณะ จำนวน ๒๑ แห่ง ๒) การกำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน จำนวน ๑๖ แห่ง ๓) การกำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือให้เจ้าของอาคารปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะ จำนวน ๒๑ แห่ง ๔) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย จำนวน ๒๐ แห่ง และ ๕) การกำหนดหลักเกณฑ์การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าบริการขั้นสูงของผู้รับใบอนุญาต จำนวน ๑๖ แห่ง อีกทั้งปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๒ แห่ง มีการออกข้อบัญญัติเพิ่มเติมตามมาตรา ๒๐ (๖) เพื่อกำหนดเรื่องการคัดแยก

(ต่อจากเชิงอรรถที่แล้ว)

ในเรื่องการให้บริการเก็บหรือขนมูลฝอย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๔ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ไม่มีการให้บริการเก็บหรือขนมูลฝอย ส่วนที่เหลือมีการให้บริการเอง ๒๘ แห่ง มีการให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๑ แห่ง และมอบหมายให้เอกชนดำเนินการแทน ๔ แห่ง

ในเรื่องการให้บริการกำจัดมูลฝอย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๔ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ไม่มีการให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล ส่วนที่เหลือมีการให้บริการเอง ๑๗ แห่ง มีการให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๔ แห่ง และมอบหมายให้เอกชนดำเนินการแทน ๙ แห่ง

^๗องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๐ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ไม่มีการออกใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

^๘องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๐ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ระบุว่าไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

มูลฝอย และการจัดการมูลฝอยอุตสาหกรรมมีให้ปะปนกับมูลฝอยทั่วไปด้วย นอกจากนี้ ยังปรากฏว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการดำเนินขั้นตอนเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในออกข้อบัญญัติ และมีการทบทวนความจำเป็นและเหมาะสมของเนื้อหาของข้อบัญญัติดังกล่าวอีกด้วย^๙

(๕) ในด้านการบังคับใช้กฎหมายนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทุกแห่ง มีช่องทางให้ร้องเรียนปัญหาเกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เช่น ทางโทรศัพท์ การร้องเรียนด้วยตนเอง เว็บไซต์ อีเมล Facebook และ Line โดยส่วนใหญ่มีขั้นตอนที่ชัดเจนในการพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขข้อร้องเรียน แต่มีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับเรื่องร้องเรียน โดยส่วนใหญ่ไม่มีการให้สถิติจำนวนข้อร้องเรียนที่ชัดเจน ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มการร้องเรียนต่อไปได้^{๑๐} นอกจากนี้ ปรากฏว่าในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๐ ถึง ๒๕๖๔) ไม่มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดที่ดำเนินคดีในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย อีกทั้งไม่ปรากฏว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือร้องเรียนไปยังองค์กรอิสระในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการใช้มาตรการอื่น ทั้งที่เป็นมาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ควบคู่กับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อลดปัญหาจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เช่น การรณรงค์คัดแยกขยะ การเจรจาไกล่เกลี่ย การตรวจสอบเชิงรุก การบังคับใช้กฎหมายโรงงานและกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง แต่ก็ยังมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่น^{๑๑}

(๗) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า กรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขให้การสนับสนุนเรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในระดับมาก แต่ยังคงมีความต้องการให้สนับสนุนเพิ่มเติมในเรื่องการแนะนำแนวทางกำจัดมูลฝอย และสนับสนุนให้ท้องถิ่นได้รับงบประมาณมากขึ้นในการจัดซื้อพาหนะขนมูลฝอย

๕.๒.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด พบว่า สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดไม่ใช่หน่วยงานที่มี

^๙องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๘ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และจำนวน ๑๘ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง มีการทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาของข้อบัญญัติท้องถิ่น

^{๑๐}องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๓๒ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ระบุว่ามิมีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน และจำนวน ๓๐ แห่ง ระบุว่ามิมีขั้นตอนที่ชัดเจนในการรับและจัดการเรื่องร้องเรียนจากประชาชนและผู้ประกอบการ โดยไม่มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ๔ แห่งที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

^{๑๑}องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๖ แห่ง จาก ๓๓ แห่ง ตอบแบบสอบถามโดยระบุมาตรการอื่นที่ใช้ควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมาย

หน้าที่หลักในการจัดการปัญหาสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยในพื้นที่ คงมีเพียงบทบาทเป็นผู้สนับสนุน การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น อีกทั้งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการกำหนดให้ท้องถิ่นเป็นผู้ให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยมีความเหมาะสมมากที่สุด แต่จำเป็นต้องจัดสรรทั้งภารกิจ อำนาจหน้าที่ บุคลากร แลงบประมาณให้เหมาะสมกันด้วย เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีขีดความสามารถทั้งด้านบุคลากร เครื่องจักรอุปกรณ์ แลงบประมาณที่ไม่เท่ากัน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังเห็นว่า กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีประโยชน์ต่อการจัดการปัญหามลพิษสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย เนื่องจากเหตุผลสำคัญ เช่น (๑) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเป็นกฎหมายทั่วไปที่ให้อำนาจกว้างขวาง สามารถจัดการปัญหาที่ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายเฉพาะ (๒) มีการกำหนดหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดการปัญหา (๓) มีบทลงโทษที่ชัดเจน (๔) ช่วยลดเรื่องร้องเรียน (๕) ช่วยลดปัญหามลพิษในระดับพื้นที่ และ (๖) สร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้แก่สถานที่ต่าง ๆ ให้สามารถใช้ดำเนินงานได้โดยไม่มีข้อขัดแย้งและเป็นระเบียบ อย่างไรก็ตามหน่วยงานบางส่วนเห็นว่า การบังคับใช้กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่มีความเข้มงวด ทำให้ไม่สามารถจัดการมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการจัดการมูลฝอยที่ต้นทาง อีกทั้งยังปรากฏปัญหาว่ากฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีเนื้อหาใกล้เคียงหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า กฎหมายควรเพิ่มอำนาจให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยมากขึ้น อีกทั้งในการบังคับใช้ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งงานและมีความรู้ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเห็นว่าปัญหาสำคัญในเรื่องการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยมาจากการบังคับใช้กฎหมาย มิใช่ตัวบทกฎหมาย

๕.๒.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย พบว่า ในภาพรวมผู้ประกอบการเห็นว่าตนมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยในระดับมาก และเห็นว่าการมีกฎหมายช่วยส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้โปร่งใสในระดับมาก แต่ในขณะเดียวกันก็เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลมูลฝอยก่อให้เกิดปัญหาความสับสนในระดับมาก สมควรทบทวนกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย นอกจากนี้ ยังเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยเพียงระดับปานกลางเท่านั้น และมีแนวโน้มนำมาซึ่งปัญหาในการปฏิบัติตามกฎหมาย กล่าวคือ ผู้ประกอบการไม่ทราบว่าควรจะต้องปฏิบัติงานอย่างไร จึงจะไม่ถือเป็นการละเมิดกฎหมาย

ในเรื่องข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น ผู้ประกอบการเห็นว่าข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการควบคุมการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยช่วยให้ตนสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น แต่เห็นว่าการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวมีประสิทธิภาพเพียงระดับปานกลาง อีกทั้งการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นก็มีการรับฟังความคิดเห็นเพียงระดับปานกลางเท่านั้น

ในเรื่องการกำกับดูแลและใบอนุญาตนั้น ผู้ประกอบการเห็นว่าอายุใบอนุญาตมีความเหมาะสม แต่การต้องขอใบอนุญาตต่อท้องถิ่นหลายแห่งมีความยุ่งยากและซับซ้อน ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผู้ประกอบการเห็นว่าตนได้รับความเป็นธรรมและไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากท้องถิ่นในการขออนุญาตเพียงระดับปานกลางเท่านั้น ในอีกด้านหนึ่ง เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ผู้ประกอบการเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแลเพียงระดับปานกลางเท่านั้น และยังมีบางกรณีที่ผู้ประกอบการเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการค่าบริการผู้ประกอบการเก็บ ขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดมีความเหมาะสมในระดับปานกลางเท่านั้น เมื่อเทียบกับต้นทุนในการประกอบกิจการ

ในการนี้ ผู้ประกอบการบางส่วนให้ความเห็นเพิ่มเติมที่สำคัญ ได้แก่ (๑) ในบางกรณีมีความสับสนในการปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยอันตราย (๒) ขั้นตอนการขออนุญาตซับซ้อนและค่าธรรมเนียมสูง และ (๓) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจกฎหมายให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะในเรื่องที่ผู้ประกอบการมักถูกร้องเรียนเรื่องการเก็บค่าบริการแพงเกินไป ทั้ง ๆ ที่เก็บตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

๕.๒.๕ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปจากทั่วประเทศจำนวน ๖๐ คน พบว่า ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ปัญหาสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นปัญหาที่ค่อนข้างสำคัญของท้องถิ่น แต่มีความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในระดับน้อย โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในระดับปานกลาง และตนทราบช่องทางการร้องเรียนและมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงและอันตรายจากสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า การมีกฎหมายจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นและทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในระดับมาก แต่มีความเห็นว่า ตนได้รับการสอบถามความเห็นหรือรับฟังความคิดเห็นในเรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในระดับน้อย

สำหรับความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยให้ข้อมูลว่าเมื่อมีการร้องเรียนปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ปัญหาดังกล่าวมักได้รับการแก้ไขทันที ส่วนค่าใช้จ่ายในการให้บริการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ในการนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ความเห็นที่น่าสนใจ เช่น (๑) ค่าบริการจัดการสิ่งปฏิกูลในปัจจุบันมีอัตราค่อนข้างสูง (๒) ยังคงพบเห็นการทิ้งมูลฝอยไม่ถูกต้องอยู่บ่อยครั้ง (๓) มีข้อเสนอแนะให้มีการเผยแพร่เนื้อหากฎหมายให้ประชาชนทราบมากขึ้น และ (๔) ควรมีการสอดส่องดูแลสุขอนามัยในบริเวณตลาดและร้านอาหารตามสั่งมากขึ้น

๕.๒.๖ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า กลไกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการ สิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นเรื่องที่ดี เนื่องจากปัญหามูลฝอยและสิ่งปฏิกูลส่วนใหญ่เป็นปัญหาเฉพาะ พื้นที่ มิใช่ปัญหาระดับชาติ อีกทั้งผู้บริหารท้องถิ่นได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น มีความใกล้ชิดกับประชาชนและปัญหาที่ประชาชนประสบ จึงสามารถตอบสนองต่อความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่ได้รวดเร็วกว่า ส่วนหน่วยงานในส่วนกลาง เช่น กรมอนามัย สมควรมีบทบาทในเรื่องทางวิชาการ เช่น การออกมาตรฐานการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจไม่มีความเชี่ยวชาญ อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติยังปรากฏปัญหาสำคัญ ได้แก่

(๑) ปัญหาสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยบางเรื่องไม่สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ในท้องถิ่น เช่น ปัญหาการรีไซเคิลขยะ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับความรู้ของผู้ผลิตทั่วประเทศ

(๒) การออกใบอนุญาตการเก็บ ขนหรือกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในระดับท้องถิ่น อาจก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการที่ให้บริการในหลายพื้นที่

(๓) แม้ท้องถิ่นหลายแห่งจะสามารถควบคุมมาตรฐานสุขลักษณะในการขนมูลฝอยติดเชื่อ ได้ แต่แหล่งกำจัดมูลฝอยติดเชื่อยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงในทุกพื้นที่

(๔) การทำความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทางปฏิบัติยังเป็นไป ได้ยาก โดยในบางท้องถิ่นแม้จะมีความต้องการที่จะร่วมมือกัน แต่พื้นที่ไม่ติดกัน จึงไม่สามารถ ดำเนินการจัดทำความร่วมมือกันได้

(๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและบุคลากร ทำให้อาจไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงอาจขาดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นเรื่องที่กรมอนามัยสามารถเข้าไปให้การสนับสนุนได้

ในเรื่องโครงสร้างและความชัดเจนของบทบัญญัติพระราชบัญญัติการสาธารณสุข นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า กฎหมายมีโครงสร้างและบทบัญญัติที่ค่อนข้างครบถ้วน อยู่แล้ว แต่มีความเห็นเพิ่มเติม เช่น การปรับปรุงนิยามคำว่า “สิ่งปฏิกูล” และ “มูลฝอย” ให้ครอบคลุมสิ่งของบางอย่าง เช่น กิ่งไม้ การปรับปรุงให้เห็นความแตกต่างระหว่างคำว่า “ค่าบริการ” และ “ค่าธรรมเนียม” การปรับปรุงเพื่อให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาภาชนะ สำหรับการแยกขยะ และการกำหนดกลไกแทรกแซงกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ทำหน้าที่ ในการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

ในเรื่องความซ้ำซ้อนของกฎหมายนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่มีความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพราะมีเจตนารมณ์ และขอบเขตของกฎหมายมีความแตกต่างกัน แต่มีความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเรียบร้อยเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยบางส่วนเห็นว่าสมควรรวมบทบัญญัติ

เรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้อยู่ในกฎหมายฉบับเดียว เพื่อให้มีความชัดเจนในเรื่องการบังคับใช้และป้องกันไม่ให้เกิดความสับสนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติ

อย่างไรก็ดี ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการจัดการมูลฝอยมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุข มีการกำหนดสถานะของมูลฝอยในลักษณะที่ค่อนข้างล้าสมัย กล่าวคือ ปัจจุบันมูลฝอยอาจถือเป็นทรัพยากรที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ แต่กฎหมายปัจจุบันยังมองมูลฝอยเป็นเรื่องที่ไม่ถูกสุขลักษณะและต้องจัดการให้เหมาะสมเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีความไม่เหมาะสมในเรื่องการบังคับใช้บางประการ เช่น ความไม่โปร่งใสในการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาตที่สั้นเกินไป โดยมีข้อเสนอให้ลดอำนาจการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และให้เปลี่ยนบทบัญญัติเรื่องการอุทธรณ์บางเรื่องให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อลดภาระและค่าใช้จ่ายในการอุทธรณ์ของผู้ประกอบการและประชาชน

๕.๒.๗ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตามหมวด ๓ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พบว่า บทบัญญัติของในหมวดนี้ ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ยังมีหลักการที่เหมาะสมและมีความจำเป็นเพื่อการจัดการปัญหาสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวปรากฏปัญหาสำคัญในเรื่องความซ้ำซ้อนในหลักการกับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายทั้งสองฉบับไปพร้อมกัน และก่อให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายอยู่บ้างทั้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและต่อผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติบางเรื่องที่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น นิยามสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากมูลฝอย รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับใบอนุญาตจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

สำหรับเรื่องการบังคับใช้กฎหมายนั้น แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะสามารถดำเนินการให้บริการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยได้ โดยไม่มีปัญหาสำคัญ แต่ในท้องถิ่นบางแห่งยังปรากฏปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ พาหนะและสถานที่กำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม รวมถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดต่างกัน

๕.๓ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร

๕.๓.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องเครื่องปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๙ คน และกลุ่มที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่จำนวน ๖๐ คน

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๓ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๔ คน และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ คน

๕.๓.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องเครื่องปกครองส่วนท้องถิ่น

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องเครื่องปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

(๑) ในภาพรวม ปัญหาสุขลักษณะของอาคาร ไม่ว่าจะเป็นความทรุดโทรมของอาคาร สิ่งของในอาคารมากเกินไป และจำนวนผู้พักอาศัยมีความแออัด เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับน้อยที่สุดในท้องถิ่นเกือบทุกแห่ง อีกทั้งไม่ปรากฏปัญหาสุขลักษณะอาคารในลักษณะอื่นนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข โดยในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีการรายงานปัญหาสุขลักษณะของอาคารรวมกันทุกแห่งเพียงปีละไม่เกิน ๕ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่ตรวจพบจากการร้องเรียนของประชาชนในพื้นที่

(๒) ในด้านการรับเรื่องร้องเรียนนั้น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคาร แบ่งได้เป็น ๖ ช่องทาง ได้แก่ โทรศัพท์ การติดต่อด้วยตนเอง การร้องเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook การร้องเรียนทางเว็บไซต์ หน่วยงาน การร้องเรียนทางอีเมล และกล่องรับเรื่องร้องเรียน นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีขั้นตอนชัดเจนในการรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคาร เช่น การส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ การเจรจาไกล่เกลี่ย การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่ไม่มีขั้นตอนชัดเจนให้เหตุผลว่ามีการตรวจสอบเชิงรุก ทำให้ไม่ปรากฏข้อร้องเรียนอยู่แล้ว^{๑๒}

(๓) ในด้านการบังคับใช้กฎหมายนั้น ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ พบว่า

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทั้งหมดไม่เคยมีการใช้อำนาจออกคำสั่งให้จัดการอาคารหรือสิ่งของภายในอาคารตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข คงมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงแห่งเดียว ซึ่งมีการออกคำสั่งให้จัดการแก้ไข

^{๑๒} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๗ แห่ง จาก ๑๙ แห่ง ระบุว่าไม่มีขั้นตอนการรับและจัดการเรื่องร้องเรียนด้านสุขลักษณะของอาคาร และ ๒ แห่ง ระบุว่าไม่มีขั้นตอนการรับและจัดการเรื่องร้องเรียน

เปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนอาคารเป็นจำนวน ๑ ครั้ง^{๓๓} อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทั้งหมดไม่เคยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการจัดการสุขลักษณะอาคารแทนเจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคาร โดยมีเพียงกรณีเดียวที่ใช้อำนาจดังกล่าว และในกรณีดังกล่าวไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายและประสบปัญหาระดับน้อย^{๓๔} นอกจากนี้ ไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินคดีการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะของอาคารแต่อย่างใด

๒) ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยกำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่อาคารที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไปที่ออกตามมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติฯ อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำรวจในครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประชากรหนาแน่นไม่สูงมาก จึงอาจไม่ประสบปัญหาดังกล่าวมากนัก

๓) ไม่ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือร้องเรียนไปยังองค์กรอิสระในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะของอาคาร

(๔) ในด้านแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๘ แห่ง จาก ๑๙ แห่ง มีการปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายสุขลักษณะของอาคารในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นจำนวน ๑ – ๒ ครั้ง โดยมีขั้นตอน เช่น การเปิดช่องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และวิเคราะห์ปัญหาและประสิทธิภาพแนวทางการใช้แก้ปัญหาที่ผ่านมาเพื่อออกเป็นแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ รายงานผู้บังคับบัญชาอนุมัติ ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหลือไม่มีการปรับปรุงแนวทางการบังคับใช้

(๕) ในด้านประสิทธิผลของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ช่วยลดปัญหาสุขลักษณะอาคารได้ในระดับปานกลาง และสามารถบังคับใช้กฎหมายได้มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาจากกระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในระดับน้อย มีปัญหาข้อขัดข้องจากความซ้ำซ้อนของกฎหมายในระดับน้อย และมีปัญหาข้อจำกัดจากการประสานงานระหว่างหน่วยงานในระดับน้อยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ปัญหาความซ้ำซ้อนของกฎหมายและหน่วยงานผู้บังคับใช้ยังคงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งประสบปัญหาการบังคับใช้อยู่บ้าง

(๖) ในด้านการใช้มาตรการทางเลือกนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์มาตรการจัดการสุขลักษณะอาคารในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่มีการใช้มาตรการอื่นควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การเพิกถอนใบอนุญาต การออก summons การให้คำแนะนำ และการเจรจาไกล่เกลี่ยปัญหา^{๓๕}

^{๓๓}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๘ แห่ง จาก ๑๙ แห่ง ไม่มีการออกคำสั่งให้จัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนอาคาร

^{๓๔}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๘ แห่ง จาก ๑๙ แห่ง ไม่เคยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการจัดสุขลักษณะอาคารแทน

^{๓๕}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๕ แห่ง จาก ๑๙ แห่ง ระบุว่ามีการใช้มาตรการอื่นควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๗) ในเรื่องความต้องการในการสนับสนุนเพิ่มเติม นั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นว่าตนได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในระดับปานกลาง และมีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องอื่น เช่น การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ งบประมาณ และการส่งบุคลากรออกตรวจอาคารพร้อมกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อให้ความคิดเห็น

๕.๓.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทราบเนื้อหาของกฎหมายการสาธารณสุขในระดับน้อย แต่ทราบมาตรการทางกฎหมายเพื่อลดความเสี่ยงและอันตรายเรื่องสุขลักษณะอาคารในระดับมาก ซึ่งอาจแปลความได้ว่า ประชาชนเห็นว่ามีกฎหมายอื่นที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงหรืออันตรายจากสุขลักษณะอาคารได้มากกว่า หรืออาจไม่ทราบแน่ชัดว่ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคารปรากฏในกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการเผยแพร่เนื้อหากฎหมายให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบให้มากกว่านี้ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งก่อสร้างมีหลายฉบับ ซึ่งทำให้ไม่ทราบว่าฉบับใดควรใช้เมื่อใด

ในด้านความพึงพอใจในการบังคับใช้กฎหมายนั้น ผู้ประกอบการและประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหาความเสื่อมโทรมและความไม่ถูกสุขลักษณะของอาคารเป็นปัญหาในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจในการจัดการปัญหาสุขลักษณะอาคารในระดับปานกลาง โดยเมื่อสอบถามว่าการแก้ไขปัญหามีสถานการณ์ดีขึ้นหรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการดำเนินการแก้ไขรวดเร็วในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ในเรื่องการสื่อสารและประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการสุขลักษณะอาคาร ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ายังอยู่ในระดับน้อย ซึ่งอาจเป็นจุดอ่อนที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหายังในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ยังปรากฏว่ามีการสอบถามและสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคารอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่าต้องร้องเรียนปัญหาสุขลักษณะอาคารไปยังที่ใดในระดับปานกลาง

สำหรับประเด็นเรื่องกำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารเพื่อไม่ให้มีผู้อยู่อาศัยมากเกินไปนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการลดความแออัดในระดับมาก และก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินชีวิต เช่น ภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น การติดต่อปฏิสัมพันธ์ การทำงาน ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า มีความจำเป็นต้องอยู่อาศัยหรือทำงานในพื้นที่เดียวกันหลายคน เนื่องจากสภาวะทางเศรษฐกิจ

ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การมีกฎหมายเรื่องสุขลักษณะอาคารทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นในระดับมาก และทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในระดับมาก

๕.๓.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า กลไกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ในเรื่องสุขลักษณะอาคารมีความจำเป็นและไม่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เนื่องจากให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก้าวล่วงเข้าไปจัดการความรกรุงรังที่อาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ก่อให้เกิดปัญหาความสับสนในการบังคับใช้และทำให้ในความเป็นจริงอาจไม่ค่อยมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ซึ่งสมควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ในส่วนการกำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่ก็ยังเป็นบทบัญญัติที่มีความจำเป็น ซึ่งเห็นได้ชัดในกรณีที่มีการเกิดโรคระบาด เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๕.๓.๕ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคารตามหมวด ๔ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พบว่า บทบัญญัติหมวดนี้แทบไม่มีการบังคับใช้ทั้งในเรื่องการออกคำสั่งเพื่อจัดการสุขลักษณะอาคารและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดจำนวนคนต่อพื้นที่ ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปว่ามีปัญหาเรื่องสุขลักษณะในระดับเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จึงไม่ปรากฏปัญหาหรือข้อเสนอแนะสำคัญในเรื่องการบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติอาจมีความสับสนในเรื่องการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข ควบคู่ไปกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารอยู่บ้าง ซึ่งสมควรเพิ่มองค์ความรู้ในเรื่องนี้เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับเจตนารมณ์ของกฎหมายมากขึ้น

๕.๔ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๕ เหตุรำคาญ

๕.๔.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องเครื่องปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๗ คน และกลุ่มที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องที่จำนวน ๗๐ คน

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๓ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๔ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ คน และคณบดีวิชาการ จำนวน ๑ คน

๕.๔.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องเครื่องปกครองส่วนท้องถิ่น

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องเครื่องปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

(๑) ในภาพรวม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ สามารถช่วยลดปัญหาเหตุรำคาญได้ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ในระดับปานกลาง มีปัญหาข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายที่ซ้ำซ้อนกันในระดับน้อย และมีปัญหาการประสานงานในระดับน้อย โดยประสบปัญหา เช่น (๑) ความไม่เข้าใจและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน (๒) ท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการปัญหาอย่างเต็มที่ เช่น ปัญหาน้ำเสีย มีอำนาจสั่งห้ามและตัดเตือน แต่ไม่มีอำนาจลงโทษเนื่องจากอยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทานและกรมควบคุมมลพิษ (๓) ปัญหาความล่าช้าของระบบราชการ (๔) ปัญหาความสับสนเรื่องอำนาจหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ (๕) ปัญหาการจัดการพื้นที่กับหน่วยงานหรืออาสาสมัครอื่น เช่น กรณีสุนัขจรจัด

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบปัญหาเหตุรำคาญในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยเหตุรำคาญที่พบบ่อยที่สุด ได้แก่ เหตุรำคาญเกี่ยวกับกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สั่นสะเทือน ฝุ่นละออง หรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง ส่วนเหตุรำคาญอื่นตามกฎหมาย ได้แก่ แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือสถานที่ต่างๆ ไม่ถูกสุขลักษณะ การเลี้ยงสัตว์ที่มีจำนวนมากเกินไปและไม่ถูกสุขลักษณะ และอาคารสถานที่ไม่มีการระบายอากาศ ระบายน้ำหรือการกำจัดปฏิกูล ล้วนก่อให้เกิดปัญหาในระดับน้อย นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามยังระบุถึงเหตุรำคาญอื่น เช่น ควันท่อไฟและฝุ่นละอองจากการเผา ปัญหาสุนัขจรจัด และการพนันสีและเสียง รวมทั้งเห็นว่า นิยามคำว่า “เหตุรำคาญ” ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ มีความครอบคลุมปัญหาที่พบเพียงระดับปานกลางเท่านั้น และมีความเห็นบางส่วนระบุว่าควรระบุความหมายของเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเหตุรำคาญ และเกือบทุกแห่งมีขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ชัดเจน โดยมีขั้นตอน เช่น เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียน อาจมีการตรวจสอบโดยส่งเจ้าหน้าที่ไปลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหา และรายงานเรื่องเสนอต่อผู้บริหารพิจารณาสั่งการ โดยอาจมีการนัดเจรจาหารือเพื่อให้ได้ข้อสรุป รวมทั้งอาจมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแก้ปัญหาด้วย^{๑๖}

(๔) ในการพิจารณาว่าเรื่องใดเป็นเหตุรำคาญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้นิยามตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ เป็นเกณฑ์ ประกอบกับหลักเกณฑ์อื่น เช่น การละเมิดสิทธิบุคคลอื่น การร้องเรียนหรือแจ้งเหตุรำคาญ และการตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณา

(๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดการเก็บสถิติเกี่ยวกับเหตุรำคาญที่ครบถ้วน ทำให้อาจไม่สามารถประเมินแนวโน้มการเกิดเหตุรำคาญ รวมระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และประสิทธิภาพการจัดการเหตุรำคาญได้อย่างสมบูรณ์^{๑๗} อย่างไรก็ดี จากข้อมูลสถิติที่ได้รับ พบว่า ท้องถิ่นบางแห่งมีแนวโน้มได้รับเรื่องร้องเรียนเพิ่มขึ้น และบางแห่งมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ แต่ส่วนใหญ่เมื่อได้รับเรื่องแล้ว มักยุติเรื่องเนื่องจากไม่ใช่เหตุรำคาญหรือมีการจัดการโดยไม่ออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญ คงมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จัดการเหตุรำคาญโดยการออกคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหาจำนวนข้อร้องเรียนมากเกินการจัดการในระดับน้อย และมีปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอในระดับปานกลาง

(๖) ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทุกแห่งไม่เคยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการจัดการเหตุรำคาญแทนผู้ก่อเหตุรำคาญ โดยท้องถิ่นที่เคยให้เจ้าพนักงานดำเนินการแทน มีการดำเนินการเพียง ๑-๒ กรณีเท่านั้น และในกรณีดังกล่าวไม่มีการเสียค่าใช้จ่าย^{๑๘} นอกจากนี้ ยังพบว่า เกือบทุกแห่งไม่มีการดำเนินคดีเกี่ยวกับเหตุรำคาญ โดยจากการสำรวจมีคดีที่ค้างการดำเนินการอยู่จำนวน ๒๔ คดี^{๑๙}

(๗) ในเรื่องการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทุกแห่งไม่เคยประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ นอกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่ประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญกรณีการห้ามเผาในที่โล่ง โดยมีระยะเวลาประกาศ ๓ เดือน ทั้งนี้ การฝ่าฝืนประกาศพื้นที่ควบคุมดังกล่าวมีปัญหาการไม่ปฏิบัติตามประกาศในระดับน้อยที่สุด โดยสามารถใช้การเจรจาให้แก้ไขได้ หากไม่ปฏิบัติตามจึงออกคำสั่ง นอกจากนี้ เกือบทั้งหมดไม่เคยดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนประกาศพื้นที่เหตุรำคาญ เว้นแต่ท้องถิ่นเพียงแห่งเดียวที่มีการดำเนินคดีทางกฎหมาย จำนวน ๑ คดี และการเปรียบเทียบปรับ ๑ คดี

(๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าตนมีการให้คำแนะนำและประชาสัมพันธ์การควบคุมเหตุรำคาญในระดับมาก และส่วนใหญ่มีการดำเนินมาตรการอื่นที่ไม่ใช่กฎหมายในการ

^{๑๖} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๖ แห่ง จาก ๒๗ แห่ง ระบุว่ามีขั้นตอนการรับและจัดการเรื่องร้องเรียนจากประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

^{๑๗} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๓ แห่ง จาก ๒๗ แห่ง แจ้งข้อมูลสถิติเกี่ยวกับเหตุรำคาญ

^{๑๘} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๔ แห่ง จาก ๒๗ แห่ง ไม่เคยเจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการจัดการเหตุรำคาญแทนผู้ก่อเหตุรำคาญ

^{๑๙} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๕ แห่ง จาก ๒๗ แห่ง ไม่มีการดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเกี่ยวกับเหตุรำคาญ

จัดการเหตุรำคาญ เช่น การใกล้เคียง การตรวจสอบเชิงรุก การประสานข้อมูล การให้คำแนะนำแก่ประชาชน การเจรจาผ่านผู้นำท้องถิ่น การให้ความรู้ด้านกฎหมายและข้อบัญญัติ^{๒๐}

(๙) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่เคยหาหรือปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเรื่องเหตุรำคาญต่อกระทรวงสาธารณสุขและกรมอนามัย^{๒๑} โดยกรณีที่เคยหาหรือเห็นว่าได้รับความช่วยเหลือในระดับปานกลาง และเห็นว่า ตนได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุขและกรมอนามัยในระดับปานกลาง โดยต้องการการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ การสนับสนุนอุปกรณ์ เช่น เครื่องวัดเสียงและวัดกลิ่น และการจัดหาสถานที่กักสัตว์

๕.๔.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนทั่วไป

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประชาชนเห็นว่าในท้องถิ่นของตนมีปัญหาเหตุรำคาญในระดับมาก และมีความพึงพอใจในการจัดการปัญหาเหตุรำคาญในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าเมื่อมีการร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญ จะมีการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ในระดับปานกลาง

ในประเด็นความเข้าใจในมาตรการจัดการเหตุรำคาญนั้น ประชาชนทั่วไปทราบเนื้อหาของกฎหมายการสาธารณสุขในระดับน้อย และทราบมาตรการทางกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญในระดับน้อย รวมทั้งทราบช่องทางร้องเรียนเหตุรำคาญในระดับปานกลาง แต่เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการเหตุรำคาญในระดับมาก และมีการสอบถามหรือรับฟังความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับเหตุรำคาญในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจร้องเรียนเหตุรำคาญ เช่น (๑) เหตุรำคาญจะกระทบต่อสุขภาพหรือความปลอดภัย (๒) เกิดความเสี่ยงเรื่องโรคระบาด (๓) คู่กรณีนิ่งเฉย (๔) เจ้าหน้าที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ (๕) เหตุรำคาญทำให้ไม่สวยงามทางภูมิทัศน์ และ (๖) อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อบุตรหลานในกรณีสัตว์ถูกปล่อยปะละเลย

ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การมีกฎหมายเรื่องเหตุรำคาญทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นในระดับมาก และทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในระดับมาก แต่เห็นว่าควรมีการทบทวนหรือแก้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดประเภทของเหตุรำคาญและแนวทางการจัดการกับเหตุรำคาญในระดับมากด้วยเช่นกัน

๕.๔.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า บทบัญญัติเรื่องเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ยังมีความจำเป็นและไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น กล่าวคือ การพิจารณาเหตุที่กฎหมายอุตสาหกรรมหรือกฎหมายสิ่งแวดล้อม

^{๒๐} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๓ แห่ง จาก ๒๗ แห่ง มีการดำเนินมาตรการอื่นที่มิใช่มาตรการทางกฎหมายเพื่อจัดการเหตุรำคาญ

^{๒๑} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๓ แห่ง จาก ๒๗ แห่ง ระบุว่าเคยหาหรือกับกรมอนามัยหรือกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญ

จะเข้าไปแทรกแซงได้ โดยปกติจะต้องอาศัยการพิจารณาการตรวจวัดค่ามาตรฐานต่าง ๆ ว่าเข้าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ หากค่ามาตรฐานดังกล่าววัดได้เกินเกณฑ์ จึงจะสามารถเข้าจัดการตามกฎหมายนั้น ๆ ได้ แต่การพิจารณาว่าเหตุใดเป็นเหตุรำคาญหรือไม่ จะพิจารณาภาพรวมขององค์ประกอบ ๔ ประการประกอบกัน คือ ลักษณะ (offensiveness) ความเข้ม (intensity) ความถี่ (frequency) และระยะเวลา (duration) ดังนั้น แม้จะมีค่าต่าง ๆ ไม่ถึงเกณฑ์ แต่พิจารณาภาพรวมพบว่า เป็นเหตุรำคาญ ก็สามารถจัดการโดยกฎหมายสาธารณสุขได้ ด้วยเหตุนี้ กฎหมายสาธารณสุขจึงมีความยืดหยุ่นและสามารถใช้เสริมกับกฎหมายอื่นได้ มิได้มีความซ้ำซ้อนกัน

ในเรื่องนิยามของเหตุรำคาญนั้น ปัจจุบันนิยามเหตุรำคาญค่อนข้างเหมาะสม และครอบคลุมเหตุรำคาญที่พบในชีวิตประจำวันแล้ว แต่สมควรกำหนดข้อยกเว้นเพิ่มเติมสำหรับกรณีการปฏิบัติศาสนกิจ งานประเพณีและวัฒนธรรมไม่ให้ เป็นเหตุรำคาญ นอกจากนี้ โดยที่เหตุรำคาญตามกฎหมายปัจจุบันผูกพันกับเรื่องสุขภาพอนามัย อาจพิจารณาเพิ่มเติมการกำหนดนิยามเหตุรำคาญให้ครอบคลุมเรื่องการใช้ชีวิตตามปกติสุขของประชาชนด้วยก็ได้ แต่การเพิ่มนิยามดังกล่าวอาจทำให้การร้องเรียนเหตุรำคาญมีจำนวนมากขึ้น และเหตุบางเรื่องอาจเป็นเรื่องไม่เป็นเรื่อง ซึ่งจะทำให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องทำงานหนักมากขึ้นและกระทบกับประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

ในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเกี่ยวกับเหตุรำคาญนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า มีประเด็นปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น

(๑) เจ้าพนักงานท้องถิ่นมักไม่ค่อยออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญ แต่จะออกคำแนะนำ ซึ่งผู้ก่อเหตุรำคาญจะปฏิบัติตามแบบขายผ้าเอาหน้ารอด และสุดท้ายก็จะเกิดปัญหาเดิมซ้ำ ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็จะออกคำแนะนำวนเวียนไปเรื่อย ๆ แต่ไม่สามารถจัดการปัญหาได้อย่างถาวร

(๒) การร้องเรียนเหตุรำคาญปกติมักมีการร้องเรียนต่อตำรวจเพื่อให้ดำเนินคดีอาญามากกว่าการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งทำให้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ถูกนำมาใช้เฉพาะเมื่อไม่ประสงค์จะดำเนินคดีแล้ว

(๓) เมื่อมีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการไปแล้ว การตรวจสอบหรือกำกับดูแลมิให้เกิดเหตุรำคาญในการประกอบกิจการนั้นส่วนใหญ่จะเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

(๔) การจัดการเหตุรำคาญในปัจจุบันมักมีการใช้การไกล่เกลี่ยเข้ามาระงับเหตุก่อน จึงอาจพิจารณาแก้ไขกฎหมายให้รวมเรื่องการไกล่เกลี่ยลงไปในกลไกการจัดการเหตุรำคาญ เพื่อเป็นฐานในการออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญ รวมถึงอาจปรับปรุงกลไกการระงับเหตุรำคาญให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น

สำหรับสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเหตุรำคาญนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความเห็นว่าเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขาดอุปกรณ์ตรวจวัดเสียงและกลิ่น การเกรงกลัวเสียคะแนนนิยมในท้องถิ่นหากบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และการเกรงกลัวการถูกฟ้องคดีของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เป็นต้น

๕.๔.๕ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับเกี่ยวกับเหตุรำคาญตามหมวด ๕ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ พบว่า โดยหลักการแล้ว บทบัญญัติในหมวดนี้ยังมีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่น และไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นใด อีกทั้งโครงสร้างของบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการออกคำสั่งแก้ไขเหตุรำคาญก็มีความเพียงพอที่จะสามารถแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญทั้งที่มีอยู่ได้พอสมควร อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ บทบัญญัติหมวดนี้มีปัญหาในการบังคับใช้ค่อนข้างมาก โดยมีสาเหตุจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น กลไกการออกคำสั่งที่ยังขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในการระงับเหตุรำคาญในท้องถิ่น และบทกำหนดโทษที่อาจไม่เพียงพอต่อการป้องปรามไม่ให้เกิดเหตุรำคาญอีกในอนาคต ซึ่งข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้อาจมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับขั้นตอนการระงับเหตุรำคาญให้ชัดเจนและทันสมัยยิ่งขึ้น รวมทั้งหากจำเป็น อาจเพิ่มกลไกการแทรกแซงเหตุรำคาญให้มีความเข้มงวดขึ้นได้ โดยเฉพาะในกรณีที่มีการก่อเหตุรำคาญซ้ำซ้อนหรือต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังปรากฏปัญหาการบังคับใช้อื่นที่เกิดจากปัจจัย เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย การขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ และความตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญ ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อปรับปรุงได้ แต่จำเป็นต้องอาศัยการสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคู่กันไปด้วย

๕.๕ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

๕.๕.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๑ คน และกลุ่มที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องที่จำนวน ๗๐ คน

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๓ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย จำนวน ๓ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ คน และนักวิชาการ จำนวน ๑ คน

๕.๕.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทบทุกแห่งได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยอาศัยโดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันตามแต่ความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๙ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕^{๒๒} โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ ๑) วิธีการเลี้ยงสัตว์ ๒) วิธีการและเงื่อนไขในการปล่อยสัตว์ในสาธารณะ ๓) ลักษณะสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสม ๔) ความสะอาดของสถานที่เลี้ยงสัตว์ ๕) การกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ ๖) ประเภทสัตว์ที่ควบคุมการเลี้ยง และ ๗) วิธีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์และการกักสัตว์ และบางแห่งกำหนดหลักเกณฑ์อื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย เช่น ประเภทสัตว์ที่ห้ามเลี้ยงโดยเด็ดขาด ประเภทสัตว์ที่ต้องทำทะเบียนหรือจดทะเบียน การดำเนินกิจการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และการใช้อำนาจของท้องถิ่นในการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของตามมาตรา ๓๐ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมตอบแบบสอบถาม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ชนบท

(๒) สำหรับการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่ถูกต้อง พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทบทุกแห่งไม่มีการออกคำสั่งเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่ถูกต้อง มีเพียง ๑ แห่ง ที่แจ้งว่ามีการใช้อำนาจจากสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของ^{๒๓}

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลาย เช่น ทางโทรศัพท์ การติดต่อด้วยตนเอง กล่องรับเรื่องร้องเรียน และทางวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยขั้นตอนการจัดการรับเรื่องร้องเรียน เช่น เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบเพื่อแก้ไขปัญหา การนัดเจรจาพูดคุย และหาข้อสรุปกับผู้ถูกร้องเรียน หากไม่ปฏิบัติตามจะมีการแจ้งเป็นหนังสือให้หยุดการกระทำ

^{๒๒}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๙ แห่ง จาก ๒๑ แห่ง มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

^{๒๓}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑ แห่ง จาก ๒๑ แห่ง มีการใช้อำนาจในการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของ

ที่ฝ่าฝืน จากนั้นจึงแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ร้องเรียนทราบ นอกจากนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีมาตรการตามกฎหมายในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ด้วย^{๒๔} เช่น การให้คำแนะนำแก่ประชาชน การทำความเข้าใจกับคู่กรณีทั้งสองฝ่าย การเจรจาไกล่เกลี่ย และการใช้มาตรการทางสังคม อย่างไรก็ตามในแง่ของสถิติข้อร้องเรียน เนื่องจากมีท้องถิ่นเพียงบางแห่งเท่านั้นที่มีข้อมูลและมีการให้ข้อมูลสถิติในเรื่องนี้ จึงยังไม่อาจวิเคราะห์ได้อย่างแน่ชัดว่า สถิติข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มอย่างไร^{๒๕} ส่วนสถิติในการดำเนินคดีนั้น จะเห็นได้ว่ามีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพียง ๑ แห่ง ที่มีการดำเนินคดีอันเกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ และมีจำนวนเพียง ๑ คดี

(๔) การทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมตอบแบบสอบถามน้อยกว่าครึ่งหนึ่งที่มีการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์^{๒๖} โดยเหตุผลที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ทบทวนแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ คือ ยังเห็นแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

(๕) เจ้าหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นว่า มีความสมฤทธิ์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์และการลดปัญหาการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับความคิดเห็นต่อความสมฤทธิ์ผลในการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชนและระดับการสนับสนุนจากกรมอนามัยในการบังคับใช้กฎหมาย สำหรับความเห็นเกี่ยวกับข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น และในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น เจ้าหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นว่า มีข้อขัดข้องไม่มากนัก

(๖) ความเห็นอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่น่าสนใจ เช่น ๑) ควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอัตราค่าปรับหรือค่าธรรมเนียมที่ใช้ในการจัดการในการจัดการควบคุมสัตว์ เนื่องจากใช้งบประมาณค่อนข้างมากและเป็นภาระให้กับหน่วยงานท้องถิ่น และ ๒) ควรกำหนดหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องนี้ให้ชัดเจน เนื่องจากมีหน้าที่บางเรื่องทับซ้อนกับหน้าที่ของกรมปศุสัตว์

^{๒๔} องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๔ แห่ง จาก ๒๑ แห่ง มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีมาตรการตามกฎหมาย ที่บังคับใช้ในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ด้วย

^{๒๕} องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑ แห่ง จาก ๒๑ แห่ง ให้ข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน

^{๒๖} องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๘ แห่ง จาก ๒๑ แห่ง มีมีการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

๕.๕.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องถิ่น

(๑) ประชาชนทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์อยู่ในระดับปานกลาง^{๒๗}

(๒) ประชาชนทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ถึงแนวทางการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ให้ปลอดภัย^{๒๘} ทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับแนวทางการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์แล้ว^{๒๙} และทราบว่าจะต้องติดต่อที่ใดเมื่อมีข้อร้องเรียน^{๓๐} ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในระดับสูง เนื่องจากปัญหามักจะได้รับการแก้ไขโดยทันที และเห็นว่าการมีกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องนี้ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น^{๓๑}

(๓) ประชาชนทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ทำให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการ มีภาระมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นหรือขาดความสะดวกในระดับปานกลาง^{๓๒}

(๔) ความเห็นอื่น ๆ ของประชาชนทั่วไปที่น่าสนใจ เช่น ๑) ไม่เข้าใจเหตุผลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตที่ตนอาศัยอยู่กำหนดห้ามมิให้เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์แต่ละชนิด และเห็นว่าการห้ามเลี้ยงสัตว์บางชนิดเป็นการจำกัดสิทธิเกินสมควร และ ๒) ควรพิจารณาขั้นตอนการขึ้นทะเบียนสัตว์ หรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๕.๕.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย ผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า กลไกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ที่ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เป็นกลไกที่มีประโยชน์และมีความจำเป็นในการจัดการปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงสัตว์ และโดยที่แต่ละท้องถิ่นมีปัญหาและบริบทของปัญหาที่แตกต่างกันมาก โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดจากสัตว์เลี้ยงระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท การให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้ว นอกจากนี้มีความเห็นร่วมกันว่า กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยรวมยังมีความเหมาะสม แต่การบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ โดยมีข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

^{๒๗} คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๖๔ (SD = ๐.๖๔) ระดับปานกลาง

^{๒๘} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๑๐ (SD = ๐.๖๖) ระดับปานกลาง

^{๒๙} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๑๖ (SD = ๐.๗๑) ระดับปานกลาง

^{๓๐} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๒๒ (SD = ๐.๙๘) ระดับปานกลาง

^{๓๑} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๔๓ (SD = ๐.๕๒) ระดับมาก

^{๓๒} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๖ (SD = ๐.๖๒) ระดับปานกลาง

(๑) การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ทำให้ท้องถิ่นมีเครื่องมือในการจัดการปัญหา ให้เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ ซึ่งปัญหาการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในพื้นที่ที่เป็นสังคมเมือง และสังคมชนบทมีความแตกต่างกันมาก โดยสังคมชนบทจะมีปัญหาไม่มากนัก เนื่องจากมักมีพื้นที่ ในการเลี้ยงสัตว์ที่เพียงพอและไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ขณะที่ในสังคมเมืองมีปัญหามาก โดยเฉพาะ ในเขตที่อยู่อาศัยที่เป็นทาวเฮาส์ ซึ่งหากมีการเลี้ยงสัตว์จำนวนมากและมีการดูแลที่ไม่เหมาะสมจะ สร้างความเดือดร้อนรำคาญ จึงมีเรื่องร้องเรียนมาก

(๒) มีข้อพิจารณาว่า มาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขให้อำนาจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งพื้นที่เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ได้เป็น ๓ ลักษณะ พื้นที่ลักษณะที่ ๑ ห้ามเลี้ยงสัตว์โดยเด็ดขาด พื้นที่ลักษณะที่ ๒ ให้เลี้ยงได้ภายใต้จำนวนที่กำหนด และ พื้นที่ลักษณะ ที่ ๓ คือ ต้องมีมาตรการเกี่ยวกับการเลี้ยงโดยเฉพาะ แต่ที่ผ่านมามององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บางแห่งตีความว่าสามารถกำหนดมาตรการอื่นทำอะไรได้อย่างกว้างขวาง เช่น การกำหนดให้ต้องมี การขออนุญาตก่อนจะเลี้ยงสัตว์ ซึ่งอาจเป็นกลไกที่เกินกว่าแม่บทให้อำนาจไว้ อย่างไรก็ตาม นักวิชาการ ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ให้ความเห็นว่า การกำหนดให้มีการ ขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้มีการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้ โดยเฉพาะ กรณีของสุนัขที่อาจนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนได้ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำงานเชิงรุกและมียุทธศาสตร์จากส่วนกลางที่เพียงพอ จึงจะสามารถดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จได้

(๓) การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในระยะหลังมีความยุ่งยากมากขึ้น เนื่องจากจะต้อง รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อย สัตว์ที่แตกต่างกันมากจึงหาจุดร่วมที่เหมาะสมได้ยาก

(๔) การบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้เกิดประสิทธิภาพเป็นเรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคมาก เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในลำดับหลัง เมื่อเทียบกับเรื่องอื่น ๆ ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และท้องถิ่นมีงบประมาณและเจ้าหน้าที่ ไม่เพียงพอในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในเรื่องการกักสัตว์ตามมาตรา ๓๐ ซึ่งมีความยุ่งยาก ขาดพื้นที่ที่เหมาะสม มีความเสี่ยงต่อการฟ้องร้อง และต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่ และงบประมาณสูงมาก ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่อาจพอมีศักยภาพทำได้ แต่องค์กร ปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กจะไม่มีความสามารถเพียงพอ

(๕) มีประเด็นปัญหาที่กฎหมายยังไม่ครอบคลุมในส่วนที่เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ ข้ามพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือพื้นที่จังหวัด ซึ่งเวลาที่มีการจับปรับ มีปัญหาว่าองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นใดจะมีหน้าที่ดำเนินการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบหรือที่เป็น พื้นที่ต้นทาง นอกจากนี้ ชาวบ้านที่เลี้ยงสัตว์ในลักษณะนี้ เมื่อถูกจับปรับในพื้นที่หนึ่งก็จะพาสัตว์ ไปเลี้ยงในอีกพื้นที่หนึ่ง ซึ่งเมื่อไม่มีการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพก็จะสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น ในวงกว้าง

(๖) มีประเด็นปัญหาที่กฎหมายยังไม่ครอบคลุมในส่วนที่เกี่ยวกับสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ โดยที่คนไทยส่วนใหญ่เป็นคนใจบุญรักสัตว์ ชอบให้อาหารสุนัขหรือแมวจรจัด แต่ไม่แสดงความเป็น เจ้าของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่สามารถเข้าไปควบคุมได้ และหากมีการจัดการกับสุนัข หรือแมวจรจัดอย่างเด็ดขาดก็จะมีประชาชนบางกลุ่มเข้าร้องเรียน จึงควรเพิ่มกลไกในกฎหมาย

เกี่ยวกับการห้ามมิให้ประชาชนให้อาหารสัตว์ในที่สาธารณะหรือให้ผู้ให้อาหารสัตว์นั้นต้องรับผิดชอบดูแลสัตว์ด้วย

(๗) นักวิชาการที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้ความเห็นว่า ในกรณีของสัตว์ร้ายที่มีการทำร้ายคนหรือก่อให้เกิดความเสียหาย ประชาชนจะไปแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อน ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง จึงควรประสานงานให้ตำรวจและปศุสัตว์จังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มากขึ้น นอกจากนี้ การใช้บังคับพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นมีความยากลำบากเพิ่มขึ้นมาก เช่น ในการจัดการกับสัตว์มีเจ้าของที่ก่อความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น หรือการจับสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของไปกักไว้ เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นที่ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่จะร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ฯ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ยอมที่จะบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

(๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการความสนับสนุนจากราชการส่วนกลางมากกว่าที่ได้รับในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณและกำลังเจ้าหน้าที่ที่ใช้ในการกักสัตว์และการสร้างสถานที่ที่เหมาะสมในการกักสัตว์

๕.๕.๕ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ตามหมวด ๖ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ พบว่า กลไกที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เป็นกลไกที่มีความเหมาะสม แต่ยังมีประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่อาจจำเป็นต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความครอบคลุมเพิ่มขึ้นในเรื่องการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ข้ามพื้นที่การจัดการกับสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ และขอบเขตความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ นอกจากนี้ จะต้องพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหามาเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาเรื่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกำลังเจ้าหน้าที่และงบประมาณไม่เพียงพอในการกักสัตว์และการจัดการกับสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ

๕.๖ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๕.๖.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๖ คน และกลุ่มที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๖ แห่ง

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๓ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย จำนวน ๓ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ คน และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จำนวน ๑ คน

๕.๖.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทบทุกแห่ง ได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในท้องถิ่นของตน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปเพื่อให้ผู้ประกอบการได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ด้วย แต่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียง ๒ แห่งที่ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องนี้ โดยไม่มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และมี ๔ แห่ง ที่ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินกิจการดังกล่าว^{๓๓}

(๒) ในส่วนของการดำเนินการที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการออกใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหลากหลายกลุ่ม^{๓๔} และเมื่อได้มีการออกใบอนุญาตแล้วส่วนใหญ่ ก็ได้มีการตรวจสอบการประกอบกิจการเหล่านั้นอย่างต่อเนื่อง^{๓๕} เช่น มีการตรวจสอบสุขลักษณะของสถานประกอบการตามแบบประเมิน โดยใช้แนวทางการประเมินตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและตรวจสอบ

^{๓๓}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๔ แห่ง จาก ๒๖ แห่ง มีการออกข้อบัญญัติกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๑)) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๐ แห่ง จาก ๒๔ แห่ง มีการออกข้อบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ในการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๒))

^{๓๔}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๙ แห่ง จาก ๒๔ แห่ง มีการออกใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

^{๓๕}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๙ แห่ง จาก ๒๔ แห่ง มีการตรวจสอบโดยมีแนวปฏิบัติหรือขั้นตอนในการติดตามตรวจสอบ

ตามเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง มีการสุ่มตรวจและบันทึกรายละเอียดการเกิดเหตุรำคาญ ในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตในปีถัดไป มีการลงพื้นที่ตรวจสอบติดตามรายงานในแบบรายงาน เช่น แบบรายงาน ทส.๒ จัดทำรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบ แต่อย่างไรก็ดี ในบางท้องถิ่นยังคงมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถกำกับและตรวจสอบ การประกอบกิจการภายหลังออกใบอนุญาตได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากไม่มีบุคลากรและบางแห่ง เห็นว่ามีการตรวจสอบ ๑ ครั้งต่อปี ก่อนการต่อใบอนุญาตก็เพียงพอแล้ว ทั้งนี้ มีองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพียง ๕ แห่ง ที่ไม่เคยมีการออกใบอนุญาตเนื่องจากไม่มีการขออนุญาตประกอบกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) สำหรับการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหา เหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ พบว่าในทางปฏิบัติท้องถิ่นส่วนใหญ่^{๓๖} ไม่ได้ใช้อำนาจในการออกคำสั่งทางปกครอง แต่ใช้มาตรการหรือแนวทางอื่นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น การเจรจาและขอความร่วมมือให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามคำแนะนำหรือแก้ไขเหตุรำคาญ หรือเหตุที่อาจเป็นอันตราย การตรวจสอบสถานประกอบการและให้คำแนะนำในการปฏิบัติ ด้านสุขอนามัยเป็นประจำ ซึ่งจากการสำรวจพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่^{๓๗} ได้มีการประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามมาตรการ และสามารถช่วยลดปัญหา ผลกระทบด้านสุขอนามัยของส่วนรวมที่จะเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการได้เป็นอย่างดี

(๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลาย เช่น ทางโทรศัพท์ การติดต่อด้วยตนเอง สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line เว็บไซต์ของหน่วยงาน อีเมล กล่องรับเรื่องร้องเรียน สายด่วน (สายด่วนกฤษฎา หาดใหญ่) โดยส่วนใหญ่จะมีกระบวนการ ในการรับเรื่องร้องเรียนที่ชัดเจน เช่น ดำเนินการผ่านนิติกร ร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมและทาง ศูนย์ประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่น จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาและแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ มีเพียง ๒ แห่งที่ไม่มีขั้นตอนที่ชัดเจนเนื่องจากไม่มีข้อร้องเรียน หรือสามารถดำเนินการให้คู่กรณี ไกล่เกลี่ยได้ อย่างไรก็ตามในแง่ของสถิติข้อร้องเรียน เนื่องจากมีท้องถิ่นเพียงบางแห่งเท่านั้นที่มีข้อมูล และมีการให้ข้อมูลสถิติในเรื่องนี้ จึงยังไม่อาจวิเคราะห์ได้อย่างแน่ชัดว่า สถิติข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในช่วง ๕ ปี ที่ผ่านมา มีแนวโน้มอย่างไร ส่วนสถิติในการ ดำเนินคดีนั้น จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการดำเนินคดีอันเกิดจากการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียง ๓ แห่งที่มีข้อมูลการดำเนินคดี และมี จำนวนคดีที่น้อยมาก

(๕) การทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย และข้อบัญญัติท้องถิ่น พบว่าเกือบครึ่งหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมตอบแบบสอบถาม^{๓๘}

^{๓๖}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑ แห่ง จาก ๒๖ แห่ง ที่มีการออกคำสั่งทางปกครอง

^{๓๗}คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๘ (SD = ๐.๔๖) ระดับมาก

^{๓๘}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑ แห่ง จาก ๒๖ แห่ง มีการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติ ของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

มีการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายโดยได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและวิเคราะห์ปัญหาและประสิทธิภาพของการบังคับใช้ข้อบัญญัติที่ผ่านมาเพื่อนำมาใช้ประกอบการปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติด้วย ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้ทบทวนให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาในการดำเนินการและแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังคงมีประสิทธิภาพ

(๖) สำหรับประเด็นการกำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่กำหนดในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับยุคสมัยหรือไม่ นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เห็นว่ามีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน แต่บางท้องถิ่นเห็นว่ากิจการบางอย่างไม่สอดคล้องกับยุคสมัยแล้ว เช่น กิจการประเภทยอดเหรียญ การจัดมหรสพบางประเภท^{๓๙}

(๗) ปัญหาหรือข้อจำกัดในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและการบังคับใช้กฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคเล็กน้อย เช่น ปัญหาการออกใบอนุญาตในบางกิจการ หรือข้อจำกัดของผู้มีอำนาจในท้องถิ่นอาจทำให้การตรวจสอบหรือกำกับในเรื่องนี้เป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ เห็นว่าการสนับสนุนทางด้านวิชาการจากกรมอนามัยเป็นเรื่องที่สำคัญ และปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกับกฎหมายอื่นและการประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่น มีข้อขัดข้องน้อย แต่ยังคงพบว่ามีปัญหาขาดแคลนบุคลากรด้านสาธารณสุข และผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้โดยตรงเกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและลักษณะการประกอบกิจการว่าต้องปฏิบัติอย่างไรในการไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นและสภาพแวดล้อม

(๘) สำหรับความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพมาก^{๔๐}

๕.๖.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑) จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีหน่วยงานที่มีการปฏิบัติตามกฎหมายในความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประมาณกึ่งหนึ่งของหน่วยงานที่ร่วมตอบแบบสอบถาม^{๔๑} โดยเป็นหน่วยงานกลางที่อยู่ในส่วนภูมิภาคและมีการกิจที่เกี่ยวกับ (๑) การออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเพื่อกำหนดรายชื่อ และอัตราค่าธรรมเนียม การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (๒) เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขที่เข้าร่วมตรวจสอบการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ (๓) เป็นที่ปรึกษาให้กับจังหวัดและช่วยเหลือ สนับสนุน ในการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ (๔) ดูแลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางและจัดทำ

^{๓๙}องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๒ แห่ง เห็นว่าทุกกิจการที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงยังคงมีความทันสมัย และ ๔ แห่ง เห็นว่ากิจการบางกิจการล้าสมัย

^{๔๐}คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๒ ($SD = ๐.๕๒$) ระดับมาก

^{๔๑}หน่วยงานจำนวน ๗ แห่ง จากทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามจำนวน ๑๖ แห่ง

ผังเมืองในภาพรวม (๕) กำกับการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุขกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (๖) การสนับสนุนด้านวิชาการ

(๒) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่^{๔๒} เห็นว่า บทบาทของพระราชบัญญัติ การสาธารณสุขฯ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความใกล้เคียงกับกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลในเรื่องนี้ แต่พระราชบัญญัติ การสาธารณสุขฯ ยังเป็นกฎหมายหลักที่มีความสำคัญมากที่สุด และควรพิจารณาใช้เป็นกฎหมายหลัก ในการบังคับใช้ แต่ควรมีการพิจารณาทบทวนเนื้อหาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยมีหน่วยงานเพียง ๒ แห่ง ที่เห็นว่ามีความแตกต่างเนื่องจากพระราชบัญญัติ การสาธารณสุขฯ ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ในการดำเนินการ ด้านการสาธารณสุข และมีคำแนะนำเฉพาะสำหรับการดำเนินการในแต่ละกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน

(๓) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ เห็นว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่หลักในการกำกับ และควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมีความเหมาะสมมาก และการบังคับใช้กฎหมาย ในปัจจุบันประสิทธิภาพมาก แต่อย่างไรก็ดี ยังมีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ หรือมีปัญหา การประสานงานร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา เช่น การประสานเพื่อติดตามหรือแก้ไขปัญหาซึ่งมีหลายภาคส่วนมาเกี่ยวข้องยังมีความล่าช้า หรือ บางท้องถิ่นไม่มีการประกาศข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๔) ในประเด็นหลักการและกลไกของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเกี่ยวกับการ ควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เห็นว่ายังสอดคล้อง กับบริบทของสังคม แต่มีส่วนน้อยที่เห็นว่า กฎหมายมีความล้าสมัยและควรมีการปรับเปลี่ยน เช่น ควรมีการทบทวนประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น

นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย คือ ควรพิจารณา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน รวมทั้งควรมีการปรับปรุง หลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้อำนาจท้องถิ่นในการกำกับควบคุมและจัดการ แก้ไขปัญหาในพื้นที่ตนเองได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น

๕.๖.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย ผู้บริหารหน่วยงาน ที่ใช้บังคับกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างก็ให้ความเห็นไปในทิศทาง เดียวกันว่า กลไกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ที่ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลและควบคุมการดำเนินการหรือการประกอบกิจการที่อาจกระทบต่อสุขภาพ สุขอนามัย ของประชาชน เป็นเรื่องที่ดีเนื่องจากมีความใกล้ชิดกับประชาชน แต่กฎหมายใช้บังคับมาเป็นเวลานาน แล้ว การดำเนินการหรือกลไกบางประการไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับ ศักยภาพและบทบาทของแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันจึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายยังไม่มี

^{๔๒} หน่วยงานจำนวน ๑๔ แห่ง จากทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามจำนวน ๑๖ แห่ง

ประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรมีการพิจารณาปรับปรุงตัวบทกฎหมายและแนวทางการบังคับใช้ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายได้ โดยมีข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

(๑) ประเด็นเกี่ยวกับตัวบทกฎหมายและกลไกของกฎหมาย

๑) เนื่องจากความสามารถของท้องถิ่นในการกำกับดูแลการประกอบกิจการบางอย่างมีข้อจำกัด ควรกำหนดให้ท้องถิ่นกำกับดูแลกิจการที่เกี่ยวข้องกับการสุขอนามัยและไม่เป็นเรื่องที่อาศัยเทคนิคเฉพาะหรือมีกฎหมายเฉพาะควบคุมอยู่แล้ว เช่น กิจการโรงงาน กิจการโรงแรม

๒) การกำหนดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในปัจจุบันอาจยังไม่ครอบคลุมบางกิจการที่เกิดขึ้นจริงและกิจการที่มีการถ่ายโอนอำนาจมาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรมีการพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและกฎหมายดังกล่าว

๓) การกำหนดมาตรฐานในการกำกับดูแลควรพิจารณาให้สอดคล้องกับขนาด ลักษณะ หรือระยะเวลาในการดำเนินการด้วย ไม่ควรกำหนดเกณฑ์โดยใช้หลักการ One size fits all นอกจากนี้ ควรพิจารณาให้หลักเกณฑ์ดังกล่าวนำไปใช้ให้ครอบคลุมถึงการกำหนดอายุใบอนุญาต และค่าธรรมเนียมในการอนุญาตด้วย

๔) การกำกับกิจการที่มีขนาดเล็ก หรือมีผลกระทบต่อชุมชนไม่มากนัก ควรพิจารณาใช้หลักการทดแทนการอนุญาต เพื่อลดภาระของท้องถิ่นและผู้ประกอบการ แต่ยังคงต้องมีกลไกการกำกับดูแลที่ชัดเจน รวมทั้งต้องมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนที่ค่อนข้างร้ายแรง เพื่อป้องปรามมิให้มีการกระทำผิด

๕) การออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นควรพิจารณาประเภท ลักษณะ และขนาดของการประกอบกิจการให้สอดคล้องและครอบคลุมกับท้องถิ่นของตนเอง

(๒) ประเด็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย

๑) ในการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ควรมีการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการในลักษณะเดียวกับ EIA/EHIA รวมทั้งต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่เกี่ยวข้องด้วย

๒) การสร้างองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในแง่วิชาการด้านสาธารณสุข การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และการบังคับใช้กฎหมาย

๓) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นในการร่วมสร้างความตระหนักของประชาชนในพื้นที่และความร่วมมือในการรักษาสุขอนามัยในท้องถิ่นของตน

๕.๖.๕ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามหมวด ๗ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พบว่า กลไกในเรื่องนี้ที่กฎหมายกำหนดโดยให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติบทบัญญัติ เป็นเรื่องที่ยังใช้บังคับได้ดีและมีความเหมาะสมเนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนสามารถกำหนดเกณฑ์ในการบังคับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และลักษณะเฉพาะของ

ท้องถิ่นได้ แต่อย่างไรก็ดี จำเป็นต้องมีการปรับปรุงการกำหนดเกณฑ์ในการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินการบางเรื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายมากขึ้น เช่น การปรับปรุงกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม การกำหนดหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับลักษณะและขนาดของการประกอบกิจการมากยิ่งขึ้น หรือการขยายอายุใบอนุญาตให้ยาวขึ้น ในมุมมองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีความขาดแคลนบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนี้ รวมทั้งยังขาดองค์ความรู้ในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องการให้กรมอนามัยให้การสนับสนุนทั้งในส่วนขององค์ความรู้ทางวิชาการและการดำเนินการในทางปฏิบัติที่มากขึ้นด้วย

๕.๗ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

๕.๗.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องศักรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๗ แห่ง กลุ่มที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๓ แห่ง และกลุ่มที่ ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องที่ จำนวน ๘๐ คน

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๓ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย จำนวน ๓ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ คน นักวิชาการ จำนวน ๕ คน และผู้ประกอบการ จำนวน ๔ คน

๕.๗.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องศักรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในห้องศักรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันตามแต่ความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (๑๗ แห่ง จากทั้งหมด ๒๗ แห่ง) จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ (๑) กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แผนผังและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและสุขลักษณะ (๒) กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด (๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่ การวางสิ่งของและการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด (๔) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย และเมืองศักรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑ แห่ง กำหนดหลักเกณฑ์อื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย เช่น การตรวจวิเคราะห์คุณภาพอาหาร

- เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับอนุญาต โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันตามแต่ความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (๒๑ แห่ง จากทั้งหมด ๒๗ แห่ง) จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ (๑) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารตามประเภทของอาหาร หรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการ หรือตามวิธีจำหน่าย (๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่าย สะสม บริโภค ประกอบหรือปรุงอาหาร (๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ และการป้องกันโรคติดต่อ (๔) กำหนดระยะเวลาจำหน่ายอาหาร (๕) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหาร และผู้ให้บริการ (๖) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร (๗) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกินครึ่งจากที่ตอบแบบสอบถาม (๑๖ แห่ง จากทั้งหมด ๒๗ แห่ง) มีการออกใบอนุญาตจัดตั้งตลาด โดยในรอบ ๕ ปี ที่ผ่านมา มีการออกใบอนุญาตจัดตั้งตลาดเฉลี่ย ๔ ราย ส่วนการออกใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่มีพื้นที่เกิน ๒๐๐ ตร.ม. และออกใบรับแจ้งสำหรับกรณีที่มีพื้นที่ไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการออกใบอนุญาตและใบรับแจ้ง โดยมีเพียง ๔ แห่ง ที่ไม่มีการดำเนินการในเรื่องนี้

สำหรับการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเกี่ยวกับเหตุรำคาญหรือความไม่เหมาะสมที่อาจกระทบต่อสุขภาพของประชาชน จากกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีช่องทางรับเรื่องร้องเรียน เช่น ทางโทรศัพท์ การติดต่อด้วยตนเอง กล้องรับเรื่องร้องเรียน และทางวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยขั้นตอนการจัดการรับเรื่องร้องเรียน เช่น เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบเพื่อแก้ไขปัญหา การนัดเจรจา พูดคุย และหาข้อสรุปกับผู้ถูกร้องเรียน หากไม่ปฏิบัติตามจะมีการแจ้งเป็นหนังสือให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน จากนั้นจึงแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ร้องเรียนทราบ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มิใช่มาตรการตามกฎหมายที่นำมาใช้เพื่อลดปัญหาการจัดการเกี่ยวกับสุขอนามัยของตลาด รวมถึงสถานที่จำหน่าย และสะสมอาหาร (๑๗ แห่ง จากทั้งหมด ๒๗ แห่ง) เช่น ๑) จัดทำแอปพลิเคชันให้ ผู้ประกอบการตรวจสอบตนเอง และ ประชาชนช่วยตรวจสอบร้านค้า ๒) ออกตรวจสอบสภาพสถานประกอบการ และให้คำแนะนำ ๓) การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสุขอนามัยของสถานที่จำหน่ายอาหาร

ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกิจการตลาด พบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินคดี เพียง ๑ แห่ง ในขณะที่ส่วนใหญ่ไม่มีการดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารเลย ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา

ในเรื่องเกี่ยวกับการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นพบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมตอบแบบสอบถามประมาณครึ่งหนึ่ง (๑๓ แห่ง จากทั้งหมด ๒๗ แห่ง) ที่มีการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้ทบทวนให้เหตุผลว่า เนื่องจากติดสถานะของการแพร่ระบาดโควิด และมีภาระงานอื่น

สำหรับความเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับกิจการตลาด สถานที่จำหน่าย อาหารและสถานที่สะสมอาหาร พบว่ามีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับความคิดเห็นต่อระดับการสนับสนุนจากกรมอนามัยในการบังคับใช้กฎหมาย ขณะที่ให้ความเห็นว่าไม่ค่อยมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุม หรือกำกับดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น และในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ควรมีการกำหนดให้มีวงรอบเกี่ยวกับการให้ความรู้ หรือคำแนะนำจากส่วนกลาง เช่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการสาธารณสุขของ ตลาด และสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายอย่างเดียวโดยที่ผู้ประกอบการหรือประชาชนไม่เข้าใจ หรือขาดความตระหนักนั้นเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ยั่งยืน

๕.๗.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีหน่วยงานอื่นที่มีการกิจตามกฎหมายในความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ จำนวนครึ่งหนึ่ง โดยเป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร และสนับสนุนงานวิชาการให้กับสำนักงานเขต เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขร่วมตรวจสอบสถานประกอบการกิตการตามท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ ให้คำแนะนำหรือสนับสนุนการดำเนินงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เห็นว่า บทบาทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร มีความเหมือนกับกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลในเรื่องนี้ โดยมีเพียง ๒ แห่งที่เห็นว่าแตกต่าง คือ กฎหมายอาคารหรือโรงงานจะกำหนดลักษณะและขนาดของอาคารที่มีข้อปฏิบัติที่แตกต่างกัน ทำให้ง่ายในการควบคุมกำกับ แต่ พ.ร.บ. สาธารณสุขไม่ได้กำหนดไว้ ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น สถานประกอบการขนาดเล็กอาจไม่มีศักยภาพที่จะปฏิบัติได้เหมือนสถานประกอบการขนาดใหญ่ ดังนั้น ควรปรับแก้ไขเกณฑ์ให้สอดคล้องหรือเหมือนกับ พ.ร.บ. ควบคุมอาคารฯ

โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ เห็นว่า มีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ หรือมีปัญหาการประสานงานร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา เช่น การประสานหน่วยงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดอบรมผู้สัมผัสอาหารตามกฎหมายกระทรวงฯ สถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ บางท้องถิ่นยังไม่ทราบว่าเป็นภาระกิจที่ท้องถิ่นต้องทำ จึงไม่ได้มีการวางแผนไว้

และแม้ว่าส่วนใหญ่ (๑๐ แห่ง จากทั้งหมด ๑๓ แห่ง) จะเห็นว่า กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังสอดคล้องกับบริบทของสังคม แต่มีส่วนน้อย (๓ แห่ง จากทั้งหมด ๑๓ แห่ง) ที่เห็นว่ากฎหมายมีความล้าสมัยและควรมีการปรับเปลี่ยน เช่น ปัจจุบันลักษณะการประกอบกิจการอาหารมีหลากหลายรูปแบบ แต่คำนิยามที่กำหนดไว้ในกฎหมายไม่ครอบคลุม จึงควรปรับแก้ไขให้สอดคล้อง เช่น ตลาดมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งตลาดน้ำ ตลาดกลางคืน ตลาดนัดที่ไม่มีอาหารสดแต่มีร้านอาหารแบบเดินทีลูกเต๋า ร้านขายอาหารออนไลน์แบบไม่มีหน้าร้าน หรือ food truck ที่วิ่งขายไปหลาย ๆ ที่ ในที่เอกชนไม่ใช่ที่สาธารณะ ซึ่งสถานที่ประกอบกิจการคือตัวรถไม่ใช่สถานที่ที่ไปจอด เป็นต้น

นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติมกรณีอายุใบอนุญาต โดยเห็นควรให้มีการพิจารณาทบทวนเพิ่มระยะเวลาให้มากกว่า ๑ ปี

๕.๗.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องที่

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนทั่วไปจากทั่วประเทศ จำนวน ๘๐ คน พบว่า ประชาชนทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับเรื่อง ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินการในภาพรวมเกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร และเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงแนวทางการจัดการควบคุมกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร อยู่ในระดับน้อย ส่วนเรื่องให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ กรณีการร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ไม่เหมาะสมมีความเสี่ยงสูง โดยทราบว่าควรจะไปติดต่อที่ใด กลไกการควบคุมการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร ที่บังคับใช้อยู่มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน การทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ และกรณีที่อยู่สัปดาห์สุขภาพของตนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ไม่เหมาะสม

สำหรับประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก คือ ปัญหาเกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่สกปรก ไม่ถูกสุขลักษณะ อนามัย การแก้ไขปัญหากับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ในปัจจุบัน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

นอกจากนี้ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่น่าสนใจ เช่น อยากให้ร้านอาหารทุกร้านมีการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยของโควิดก่อนเข้าร้านอย่างสม่ำเสมอ และอยากให้มีความหมายกำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบวันหมดอายุของอาหารก่อนจำหน่าย และมีเจ้าหน้าที่รัฐสุ่มตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

๕.๗.๕ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย ให้ข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจ คือ นอกจากการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลแล้ว ควรมีกลไกในการส่งเสริมให้มีตลาดที่ถูกสุขอนามัยด้วย

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย ให้ข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจ คือ การประกอบกิจการมีหลายขนาด ควรพิจารณากำหนดเกณฑ์ให้สอดคล้องกับขนาดด้วย และควรต้องมีการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ได้อย่างถูกต้อง

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจ คือ การติดตามตรวจสอบการประกอบกิจการเป็นเรื่องสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากร และกรณีท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการตลาดควรต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับตลาดของเอกชน

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นนักวิชาการ ให้ข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจ คือ ปัญหาสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องศักยภาพในการดำเนินการที่แตกต่างกัน จึงควรต้องมีกลไกในการให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำเนินการตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๗.๖ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับเกี่ยวกับการกำกับดูแลตลาด และการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ตามหมวด ๘ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พบว่า บทบัญญัติของกฎหมายเรื่องนี้ในภาพรวมยังสามารถบังคับใช้ได้ดีอยู่ แต่อาจจะต้องมีการดำเนินการบางเรื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายมากขึ้น เช่น ในมุมมองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยากให้กรมอนามัยให้การสนับสนุนทั้งในส่วนขององค์ความรู้ทางวิชาการและการดำเนินการในทางปฏิบัติที่มากขึ้น การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ปฏิบัติตามลักษณะและขนาดของการประกอบกิจการ หรือการขยายอายุใบอนุญาตให้ยาวขึ้น

สำหรับความเห็นของภาคประชาชน เห็นว่า การกำกับดูแลตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและสุขลักษณะอนามัยของประชาชนส่วนรวม จึงเห็นว่ารัฐควรมีบทบาทที่สำคัญในเรื่องนี้ แต่ความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในเรื่องนี้ยังอยู่ในระดับต่ำ และขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรับรู้ความเข้าใจที่ดีให้กับประชาชน ทั้งนี้ อีกกลไกที่สำคัญคือการติดตามตรวจสอบเรื่องคุณภาพและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

๕.๘ การบังคับใช้บทบัญญัติหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

๕.๘.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๗ คน กลุ่มที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐ คน กลุ่มที่ ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ จำนวน ๔๐ คน และกลุ่มที่ ๔ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องที่ จำนวน ๑๐๐ คน

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๓ คน ผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย จำนวน ๓ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ คน ผู้ประกอบการ จำนวน ๑ คน และนักวิชาการ จำนวน ๒ คน

๕.๘.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๔ แห่งจาก ๒๗ แห่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ โดย ๗ แห่งมีการให้ใบอนุญาต ขณะที่ ๗ แห่งไม่มีการให้ใบอนุญาต และจากจำนวนทั้งหมด ๒๗ แห่ง มี ๑๖ แห่งที่ไม่มีการกำหนดพื้นที่การค้าและพื้นที่ห้ามจำหน่ายสินค้า ส่วน ๑๑ แห่งมีการกำหนดพื้นที่การค้าและพื้นที่ห้ามจำหน่ายสินค้า โดย ๑) กำหนดพื้นที่ในบริเวณชุมชนที่เหมาะสมเป็นเขตการค้า ๒) กำหนดพื้นที่ในบริเวณที่มีการสัญจรพลุกพล่านเป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด และ ๓) กำหนดพื้นที่ที่มีการสัญจรพลุกพล่านเป็นบางเวลา เป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าบางประเภทเป็นบางเวลา สำหรับวิธีการกำหนดเขตหรือพื้นที่การค้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๖ แห่งใช้วิธีกำหนดเขตที่แน่นอนในประกาศ และ ๑๑ แห่งใช้วิธีกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาพื้นที่การค้าด้วย อย่างไรก็ตามก็ดี คณะผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า ข้อมูลในส่วนนี้มีความขัดแย้งกันบางส่วน ซึ่งอาจเกิดจากความเข้าใจหรือการไม่มีข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงจะต้องพิจารณาข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบเป็นสำคัญ

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เพียง ๖ แห่ง จาก ๒๗ แห่ง มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ เช่น ๑) คุณสมบัติและลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำการค้า ๒) ชนิดหรือประเภทของสินค้าที่จำหน่ายได้ ๓) ราคาสินค้าที่จำหน่าย ๔) ระยะเวลาของใบอนุญาต ๕) การรักษาความสะอาดและการจัดการขยะและมลพิษ และ ๖) การแสดงใบอนุญาตหรือบัตรประจำตัว

(๓) สำหรับการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทบทุกแห่งไม่มีการออกคำสั่งเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ มีเพียง ๑ แห่งจาก ๒๗ แห่งที่มีการออกคำสั่ง และมีเพียง ๑ แห่งเช่นกันที่มีการดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืน ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ที่ร่วมตอบแบบสอบถามเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กซึ่งมีประเด็นปัญหาในเรื่องนี้ไม่มากนัก

(๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลาย เช่นทางโทรศัพท์ การติดต่อด้วยตนเอง กล้องรับเรื่องร้องเรียน และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยขั้นตอนการจัดการรับเรื่องร้องเรียน เช่น ๑) นำเรื่องร้องเรียนแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา ๒) เจ้าพนักงานลงพื้นที่ตรวจสอบ ๓) แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกร้องเรียนหยุดการกระทำ ๔) เมื่อดำเนินการแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ ๕) ตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาและแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๗ แห่งจาก ๒๗ แห่งมีการนำวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีไม่มาตรการตามกฎหมายนำมาใช้มาใช้เพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะด้วย เช่น ๑) การประชาสัมพันธ์ความรู้ข้อกฎหมาย ๒) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน ๓) การให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้ดูแลและไกล่เกลี่ยความขัดแย้งในเบื้องต้น ๔) การเข้าไปเจรจาชี้แจงเหตุผล หากตกลงกันไม่ได้จึงดำเนินการทางกฎหมาย และ ๕) ทำการตักเตือนโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความคุ้นเคยในพื้นที่

(๕) ในส่วนที่เกี่ยวกับการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่น พบว่ามีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมตอบแบบสอบถามเพียง ๙ แห่งจาก ๒๗ แห่งที่มีการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเหตุผลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ แนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

(๖) ในส่วนที่เกี่ยวกับความเห็นของเจ้าหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า เจ้าหน้าที่เห็นว่า ขั้นตอนการขออนุญาตมีความสะดวกต่อผู้ที่ขออนุญาตในระดับปานกลาง^{๔๓} ประกาศขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมและครอบคลุมในระดับปานกลาง^{๔๔} พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศที่เกี่ยวข้องช่วยลดปัญหาความไม่เหมาะสม ความเดือดร้อนรำคาญ การขาดสุขลักษณะ หรือความขัดแย้งได้ในระดับปานกลาง^{๔๕} องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายเนื่องจากความความสัมพันธ์หรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น และมีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับน้อย^{๔๖} และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัย ในระดับปานกลาง^{๔๗} โดยต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับ ๑) การส่งผู้เชี่ยวชาญในการสุ่มตรวจคุณภาพอาหารในพื้นที่ และ ๒) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชน และผู้ค้าในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ โดยรวมเจ้าหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ในระดับปานกลาง

(๗) ความเห็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ๑) ผู้ฝ่าฝืนมักอ้างความจำเป็นในการหาเลี้ยงชีพ จึงต้องไกล่เกลี่ยเจรจาโดยใช้หลักมนุษยธรรมและหลักรัฐศาสตร์ เพื่อให้ผู้ค้ายอมปฏิบัติตามกฎหมาย และ ๒) ประชาชนยึดเอาความสะดวกของตนเอง จนทำให้ผู้ค้าในพื้นที่ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่เวลา และการรักษาสุขลักษณะ แม้ว่าท้องถิ่นได้มีประกาศมาตรการต่าง ๆ และพยายามควบคุมอย่างเต็มที่แล้ว

^{๔๓} คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๙๖ ($SD = ๐.๔๖$) ระดับปานกลาง

^{๔๔} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๑๑ ($SD = ๐.๓๑$) ระดับปานกลาง

^{๔๕} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๐๗ ($SD = ๐.๖๘$) ระดับปานกลาง

^{๔๖} คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๙๖ ($SD = ๐.๕๗$) ระดับน้อย

^{๔๗} คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๗๔ ($SD = ๐.๔๗$) ระดับปานกลาง

๕.๘.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑) ผู้ตอบแบบสอบถามจากหน่วยงาน ๑๐ แห่ง มี ๕ แห่งให้ข้อมูลว่า มีการปฏิบัติงานโดยตรงตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายหรือประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น ๑) กำกับดูแลและตรวจสอบผู้ที่ได้รับอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ ๒) ให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๓) ให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) หน่วยงาน ๙ แห่งจาก ๑๐ แห่งเห็นว่า กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังสอดคล้องกับบริบทของสังคมหรือวิถีชีวิตของประชาชน แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรบังคับใช้กฎหมายโดยลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายในเชิงรุกอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเน้นการตรวจสอบเฉพาะเมื่อมีข้อร้องเรียน

(๓) ความเห็นที่น่าสนใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการอื่น ๆ คือ ๑) มีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายหรือมีปัญหาในการประสานงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบังคับใช้กฎหมายในระดับน้อย^{๔๘} ๒) การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ มีความเหมาะสมในระดับมาก^{๔๙} ๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศที่เกี่ยวข้องช่วยลดปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในระดับมาก^{๕๐} ๔) การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมในระดับมาก^{๕๑} และ (๕) หน่วยงาน ๙ แห่งจาก ๑๐ แห่ง เห็นว่าการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีความเหมาะสม

๕.๘.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

(๑) จากการวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ค้าในระดับน้อย^{๕๒} และให้ข้อมูลและคำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้จำหน่ายสินค้าในระดับปานกลาง^{๕๓} ขณะที่ผู้ค้ามีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และทราบว่าเมื่อ

^{๔๘} คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๔๐ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับน้อย

^{๔๙} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๙ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับมาก

^{๕๐} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๗ ($SD = ๐.๔๔$) ระดับมาก

^{๕๑} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๗ ($SD = ๐.๔๔$) ระดับมาก

^{๕๒} คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๕๖ ($SD = ๐.๓๔$) ระดับน้อย

^{๕๓} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๙ ($SD = ๐.๘๖$) ระดับปานกลาง

ประสบปัญหาในปฏิบัติตามกฎหมายจะต้องดำเนินการอย่างไร ในระดับปานกลาง^{๕๔} ขณะที่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าปรับหรือบทลงโทษหากละเมิดกฎหมายในระดับมาก^{๕๕}

(๒) ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเห็นว่า การกำหนดเขตพื้นที่การค้าและพื้นที่ห้ามจำหน่ายสินค้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง^{๕๖} และการกำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตจำหน่ายสินค้ามีความเหมาะสม เป็นธรรม และสอดคล้องกับสภาพการณ์ในระดับปานกลาง^{๕๗} เช่นเดียวกับความยุ่งยากซับซ้อนในการขออนุญาตในการจำหน่ายสินค้าและอัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตจำหน่ายสินค้ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง^{๕๘}

(๓) ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจสอบกำกับดูแลการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่ได้รับอนุญาตแล้วในระดับมาก^{๕๙} และเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้อย่างโปร่งใสและเป็นธรรมในระดับมาก^{๖๐}

(๔) ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเห็นว่า กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำลังบังคับใช้อยู่มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง^{๖๑} แต่มีความสับสนจากการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ และประสบปัญหาจากการประสานระหว่างงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในระดับมาก^{๖๒} และเห็นว่าควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก^{๖๓}

(๕) ความเห็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ คือ ๑) การอนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมส่วนรวมมากกว่าการสร้างควมรำคาญและความไม่สะดวกในการสัญจรเนื่องจากช่วยให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงสินค้าได้ง่าย เกิดความสะดวกแก่ประชาชนทั่วไปและก่อให้เกิดอาชีพแก่ประชาชนจำนวนมาก ๒) ผู้ค้ามักถูกเจ้าหน้าที่นำกฎหมายมาข่มขู่ ๓) อยากให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องกฎหมายกับผู้ค้า ๔) กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเขียนด้วยภาษาที่เข้าใจยากทำให้ปฏิบัติตามได้ยาก และ (๔) ขั้นตอนการขออนุญาตมีความยุ่งยาก ซับซ้อน แต่มีข้อดีที่มีค่าใช้จ่ายต่ำ

๕.๘.๕ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องถิ่น

^{๕๔} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๕ ($SD = ๐.๖๔$) ระดับปานกลาง

^{๕๕} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๕ ($SD = ๐.๖๖$) ระดับมาก

^{๕๖} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๕ ($SD = ๐.๕๙$) ระดับปานกลาง

^{๕๗} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๔ ($SD = ๐.๗๑$) ระดับปานกลาง

^{๕๘} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๖ ($SD = ๐.๗๔$) ระดับปานกลาง และคะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๓ ($SD = ๐.๖๙$) ระดับปานกลาง

^{๕๙} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๓ ($SD = ๐.๗๔$) ระดับมาก

^{๖๐} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๔๖ ($SD = ๐.๖๕$) ระดับมาก

^{๖๑} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๘ ($SD = ๐.๖๗$) ระดับปานกลาง

^{๖๒} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๔๕ ($SD = ๐.๕๙$) ระดับมาก

^{๖๓} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๓ ($SD = ๐.๔๕$) ระดับมาก

(๑) จากการวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามพบว่า ประชาชนในท้องที่ที่ร่วมตอบแบบสอบถามประสบปัญหาจากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะทำให้ได้รับความไม่สะดวกในการสัญจรในระดับมาก^{๖๔} แต่มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการจัดการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในระดับน้อย^{๖๕}

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการร้องเรียนถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ประชาชนในท้องที่ที่ร่วมตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า ทราบว่าควรจะไปติดต่อที่ใดในระดับปานกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์เรื่องนี้ในระดับปานกลาง แต่เมื่อร้องเรียนแล้วปัญหาดังกล่าวจะได้รับการแก้ไขในระดับมาก^{๖๖}

(๓) ประชาชนในท้องที่ที่ร่วมตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า การมีกฎหมายควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นในระดับปานกลาง^{๖๗} และช่วยส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่นในมีความโปร่งใสมากขึ้นในระดับมาก^{๖๘} ประกอบกับเห็นว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก^{๖๙}

(๔) ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ คือ

๑) อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องกฎหมายมากกว่านี้

๒) ในช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่ลงเข้าตรวจสอบ พื้นที่ที่มีการขายของจะมีระเบียบเรียบร้อยดี แต่เมื่อเวลาผ่านไปผู้ค้าจะขยายพื้นที่จนรบกวนการสัญจรอีก

๓) ควรมีระบบหรือสถานที่ในการบำบัดเศษอาหาร หรือน้ำทิ้งจากการขายอาหารอย่างจริงจัง มิใช่การเททิ้งลงท่อระบายน้ำหรือลำคลองโดยตรง

๔) ควรจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะเพื่อความสะดวก เรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ และ

๕) ควรมีบทลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตต่อหน้าที่ เช่น การเรียกเก็บค่าคุ้มครองหรือค่าอำนวยความสะดวกที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ค้าบางคน

๕.๘.๖ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย ผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ให้ความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า กลไกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขที่ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะเป็นกลไกที่มีประโยชน์และมีความจำเป็นในการจัดการปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และโดยที่แต่ละท้องถิ่นมีปัญหาและบริบทของปัญหาที่แตกต่างกันมาก การให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน

^{๖๔} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๓ ($SD = 0.๘๕$) ระดับมาก

^{๖๕} คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๔๔ ($SD = 0.๖๕$) ระดับน้อย

^{๖๖} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๔๑ ($SD = 0.๗๖$) ระดับมาก

^{๖๗} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๘ ($SD = 0.๗๔$) ระดับปานกลาง

^{๖๘} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๙ ($SD = 0.๖๘$) ระดับมาก

^{๖๙} คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๗๘ ($SD = 0.๘๓$) ระดับมาก

เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่มีความเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นในทางเดียวกันว่า การบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายเป็นเรื่องยาก และมีความสลับซับซ้อน เนื่องจากต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ที่หลากหลาย และปัจจัยที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เช่น ปัจจัยทางวัฒนธรรม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และแนวทางในการประกอบอาชีพของคนในชุมชนนั้น โดยมีข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

(๑) ปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความรุนแรงในเมืองใหญ่มากกว่าในพื้นที่อื่นมากโดยแม้ในพื้นที่อื่นจะมีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะโดยไม่ถูกต้องก็จะไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือข้อร้องเรียนมากนัก เพราะมีพื้นที่ในการสัญจรเพียงพอ ขณะที่ในชุมชนเป็นปัญหาสำคัญเนื่องจากมีบุคคลที่ดำรงชีวิตด้วยการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะจำนวนมาก และมีข้อร้องเรียนจากผู้สัญจรที่ไม่ได้รับความสะดวกอยู่บ่อยครั้ง นอกจากนี้พบว่าในระยะหลัง พบว่ามีข้อร้องเรียนจากผู้สูงอายุในชุมชนเมืองมากขึ้น เนื่องผู้สูงอายุที่ใช้ไม้เท้าหรือนั่งรถเข็นจะไม่สามารถหลบหลีกสัญจรบนทางเท้าได้หากมีการแบ่งพื้นที่ให้มีการจำหน่ายสินค้าบนทางเท้า และให้ผู้สูงอายุต้องเลี้ยวลงมาเดินบนถนนซึ่งก่อให้เกิดอันตราย เป็นเรื่องที่ไม่สมควร เพราะเป็นการเสี่ยงอันตราย และอีกปัญหา คือ พุทธบาทก็ไม่ราบเรียบ มีการขุด

(๒) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่คิดว่าการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะเป็นปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง เว้นแต่เฉพาะเมื่อตนเองไม่ได้รับความสะดวกจากการสัญจรในบริเวณที่ตนสัญจรเป็นประจำ ดังนั้นการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะจะต้องให้ผู้ค้าและประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมให้มากที่สุด โดยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กผู้บริหารจะมีความยึดโยงกับประชาชนสูงทำให้สามารถกำหนดแนวทางการควบคุมดูแลที่เหมาะสมได้ง่าย แต่ในเมืองใหญ่โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ค้าและประชาชนไม่มากนัก โดยนักวิชาการที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ให้ความเห็นว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้อำนวยการเขตที่เป็นข้าราชการประจำ มีความยึดโยงกับประชาชน โดยเฉพาะกับผู้ค้ารายย่อย และในกรุงเทพมหานครควรมีการกำหนดให้แต่ละเขตมีนโยบายเกี่ยวกับการขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่แตกต่างกันได้ เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์และการบังคับใช้กฎหมายมีเหมาะสมกับเขตพื้นที่นั้น

(๓) โดยที่การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานทั้งเจ้าพนักงานเทศกิจ เจ้าพนักงานจราจร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าบางประเภทเป็นการเฉพาะตามกฎหมายอื่น ๆ จึงอาจพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการพิจารณาพื้นที่การค้าและกฎเกณฑ์ในการจำหน่ายสินค้าที่มีความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ด้วย

(๔) ผู้ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเห็นว่า เมื่อบางพื้นที่มีการขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมายาวนานจนเป็นวิถีชีวิตของชุมชน การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามากำหนดเขตพื้นที่การค้าและพื้นที่ห้ามจำหน่ายสินค้าในภายหลัง เป็นการไม่รับฟังเสียงของคนในชุมชน และเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ การที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะกำหนดให้กระบวนการขออนุญาตมีความยุ่งยากซับซ้อน

ใบอนุญาตมีระยะเวลาเพียง ๑ ปี และกำหนดหลักเกณฑ์ควบคุมเกี่ยวกับการค้าและวิธีการขายสินค้า โดยละเอียด ทำให้การค้าของผู้ค้าในปัจจุบันที่ประสบปัญหาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ประสบปัญหามาก เนื่องจากมีความไม่แน่นอนว่าจะสามารถทำการค้าได้ถึงเมื่อใด และทำให้ไม่สามารถปรับตัวเพื่อแข่งขันกับผู้ค้ารายอื่นได้ จึงเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์และแนวปฏิบัติของผู้ค้าในความเป็นจริง

(๕) นักวิชาการที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ให้ความเห็นว่า หลักเกณฑ์บางเรื่องที่ต้องครปครองส่วนท้องถิ่นกำหนด มีปัญหาในการบังคับใช้ และสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น การห้ามการประกอบอาหาร โดยใช้ไฟไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง หรือการกำหนดคุณสมบัติของผู้ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ จะต้องเป็นบุคคลผู้มีรายได้น้อยทำให้เกิดปัญหาในการตีความว่าใครจะสามารถขออนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะได้บ้าง นอกจากนี้ เห็นว่าข้อบัญญัติท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดมาตรการแก้ไขปัญหที่ชัดเจนในเรื่องน้ำที่นำมาประกอบอาหารและล้างภาชนะ ตลอดจนสถานที่ซักล้าง สถานที่เก็บรถเข็นหรือแผงค้า และห้องน้ำสำหรับผู้ที่มาซื้อสินค้าหรือรับประทานอาหาร

(๖) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมายและผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย ให้ความเห็นว่า มีความซ้ำซ้อนของการบังคับใช้หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งทำให้ทั้งเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายและผู้ค้า มีความสับสนว่าจะต้องดำเนินการตามกฎหมายใด โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดจุดผ่อนผันให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ และเรื่องการเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย จึงอาจพิจารณายกเลิกหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะฯ และนำความไปรวมไว้ในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจนและลดภาระของประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๗) มีประเด็นปัญหาที่กฎหมายยังไม่ครอบคลุมในส่วนที่เกี่ยวกับรถที่เร่ขายสินค้า ซึ่งจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ โดยวิ่งข้ามเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง ซึ่งในกรณีนี้ ยังขาดความชัดเจนว่าจะใช้กฎหมายเรื่องใดหรือจะใช้ข้อบัญญัติบัญญัติท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดในการควบคุมการเร่ขายสินค้านั้น จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ให้ครอบคลุมกรณีนี้ด้วย

(๘) ควรมีการยกเลิกหรือปรับปรุงมาตรา ๔๔ (๔) ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ที่กำหนดให้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจในการยึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น โดยเร็ว เนื่องจากเจ้าหน้าที่มักใช้ในการข่มขู่ผู้ค้าว่าจะยึดแผงค้าและสินค้า ซึ่งนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่

๕.๔.๗ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามหมวด ๙ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พบว่า กลไกที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะเป็นกลไกที่มีความเหมาะสม แต่ยังมีประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่อาจต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการณ์ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ (๑) ความซ้ำซ้อนของหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข กับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๖ (๒) การให้ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่ขายสินค้าและหลักเกณฑ์ในการขายสินค้ามากขึ้น (๓) การกำหนดกลไกทางกฎหมายให้รองรับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในรูปแบบใหม่ เช่น การขายโดยรถที่เร่ขายสินค้าซึ่งวิ่งข้ามเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (๔) การพิจารณายกเลิกหรือปรับปรุงมาตรา ๔๔ (๔) ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ที่กำหนดให้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจในการยึดหรืออายัดสิ่งของเป็นการทั่วไป ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและอาจนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ได้

๕.๙ การบังคับใช้บทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ

๕.๙.๑ วิธีการเก็บข้อมูล

(๑) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่ม ๑ คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๑ แห่ง และกลุ่ม ๒ คือ ผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๖ แห่ง

(๒) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) ผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้บังคับกฎหมาย จำนวน ๔ คน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔ คน

๕.๙.๒ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าลักษณะของคดีที่มีการเปรียบเทียบปรับมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ

(๑) เหตุรำคาญจากปฏิกูล ขยะมูลฝอย การเผาพืชให้เกิดฝุ่น (จำนวน ๑๐ แห่ง) โดยมีอัตราโทษและค่าเฉลี่ย ดังนี้

- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๔๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๗๐๐ บาท

(๒) การขายสินค้าในที่ หรือทางสาธารณะ ในสถานที่ที่กำหนดเป็นเขตห้ามจำหน่าย (จำนวน ๗ แห่ง) โดยมีอัตราโทษและค่าเฉลี่ย ดังนี้

- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๘๐๐ บาท

(๓) การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (จำนวน ๔ แห่ง) โดยมีอัตราโทษและค่าเฉลี่ย ดังนี้

- โทษปรับสูงสุด ๑๐,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๒,๐๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๕,๐๐๐ บาท

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การกำหนดความผิด และกลไกการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมแล้ว มีเพียงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งเท่านั้นที่เห็นว่า การกำหนดความผิดในบางกรณี ยังไม่เหมาะสม เช่น กรณีการกระทำละเมิดหลักเกณฑ์หลายอย่าง ทำให้การพิจารณาความผิดหลักเป็นไปได้ลำบาก เนื่องจากมีอัตราโทษปรับที่แตกต่างกันในแต่ละหมวด นอกจากนี้ ท้องถิ่น ๒-๓ แห่ง จาก ๒๑ แห่ง เห็นว่ากลไกการเปรียบเทียบปรับในปัจจุบันมีความซับซ้อนและมีขั้นตอนมาก

ควรปรับปรุงให้มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนและง่ายยิ่งขึ้น เช่น แก้ไขการจัดตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวหรือเป็นเอกภาพ ควรเพิ่มอัตราค่าปรับเพิ่มขึ้นเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความเด็ดขาด

๕.๙.๓ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่าลักษณะของคดีที่มีการเปรียบเทียบปรับมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ

(๑) การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (จำนวน ๗ แห่ง) โดยมีอัตราโทษและค่าเฉลี่ย ดังนี้

- โทษปรับสูงสุด ๑๐,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๘,๐๐๐ บาท

(๒) เหตุรำคาญ จากปฏิภูล ขยะมูลฝอย การเผาพืชให้เกิดฝุ่น (จำนวน ๕ แห่ง) โดยมีอัตราโทษและค่าเฉลี่ย ดังนี้

- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๘๐๐ บาท

(๓) การขายสินค้าในที่ หรือทางสาธารณะ ในสถานที่ที่กำหนดเป็นเขตห้ามจำหน่าย (จำนวน ๔ แห่ง) โดยมีอัตราโทษและค่าเฉลี่ย ดังนี้

- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๗๐๐ บาท

สำหรับการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่เก็บข้อมูลส่วนใหญ่ พบว่าไม่มีปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการ และมีส่วนราชการเพียง ๓ แห่ง ที่เห็นว่าการบังคับใช้ในเรื่องนี้ยังมีปัญหาหรือข้อจำกัด เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต้องใช้งบประมาณในการจัดประชุม และค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ส่วนข้อเสนอในการปรับปรุงกลไกการเปรียบเทียบปรับคือ เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการเบ็ดเสร็จ และหากต้องใช้คณะกรรมการในการพิจารณาเปรียบเทียบปรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นคนจัดการเชิญคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป อีกทั้ง เห็นว่า ค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ส่วนหนึ่งควรให้หน่วยงานที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติม โดยเห็นว่าหากมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมควรมีการพิจารณาอัตราโทษเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหา สภาพเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดผลในการสร้างความเกรงกลัวหรือมีจิตสำนึกที่จะไม่ละเมิดกฎหมายมากขึ้น ส่วนการแก้ไขเพิ่มเติมกลไกการเปรียบเทียบปรับ เห็นควรควรมอบอำนาจการเปรียบเทียบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเต็ม และคณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัด มีบทบาทในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งแทน

๕.๙.๔ บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ข้อมูลและความเห็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับกลไกการเปรียบเทียบปรับ โดยเห็นว่า แม้ว่าจะกำหนดโทษปรับในอัตราที่สูงและผู้ประกอบการมีความเกรงกลัว แต่กระบวนการในการพิจารณาเปรียบเทียบปรับและการพิจารณาโทษยังใช้เวลานาน โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ได้มีอำนาจโดยตรง จึงทำให้การบังคับใช้เกิดความล่าช้า สมควรพิจารณากฎให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการเปรียบเทียบปรับได้ในลักษณะเดียวกับกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

๕.๙.๕ สรุป

เมื่อพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พบว่า หลักการของกฎหมายในเรื่องการเปรียบเทียบปรับในภาพรวมยังมีความเหมาะสม แต่อาจจะมีข้อขัดข้องในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการประชุมของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่นเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ มีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับให้มีความชัดเจนและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น หรือปรับปรุงกลไกโดยกำหนดให้เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยเบ็ดเสร็จ

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูล

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูล

หมวด ๓

การจัดการสิ่งปฏิภูมและมูลฝอย แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๑) จำนวนประชากรในเขตพื้นที่ของท่าน โดยประมาณ คน
 - ๒) หน่วยงานของท่าน มีการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูม ในเขตที่หน่วยงานของท่านดูแลหรือไม่ หากมี เป็นการดำเนินการในรูปแบบใด (อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)
- ☐ ไม่มี โปรดระบุเหตุผล*
-
- ☐ มี โดยมีรูปแบบการดำเนินการคือ
- ☐ ให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านเอง
- ☐ ให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ คือ (โปรดระบุหน่วยงาน)*

- ☐ มอบหรืออนุญาตให้เอกชน หรือบุคคลอื่นให้บริการแทน
 ผู้ให้บริการในพื้นที่ ที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการแทน จำนวน*ราย
 โปรตระบุเหตุผลหรือความจำเป็นที่เลือกรูปแบบการดำเนินการข้างต้น*
-

๓) หน่วยงานของท่าน มีการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ในเขตที่หน่วยงานของท่านดูแลหรือไม่ หากมี เป็นการดำเนินการในรูปแบบใด (อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

- ☐ ไม่มี โปรตระบุเหตุผล*
-
- ☐ มี โดยมีรูปแบบการดำเนินการคือ
- ☐ ให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง
- ☐ ให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ คือ
 (โปตระบุหน่วยงาน)*.....
- ☐ มอบหรืออนุญาตให้เอกชน หรือบุคคลอื่นให้บริการแทน
 ผู้ให้บริการในพื้นที่ ที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการแทน จำนวน* ราย
 โปรตระบุเหตุผลหรือความจำเป็นที่เลือกรูปแบบการดำเนินการข้างต้น*
-

๔) หน่วยงานของท่านใช้งบประมาณในการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตพื้นที่จำนวนเท่าใด

- ☐ ไม่ใช่
- ☐ ใช้* โดยหน่วยงานของท่านได้รับงบประมาณทั้งสิ้นบาท/ปี (อัตราเฉลี่ย ๕ ปี
 ล่าสุด) แบ่งเป็น
- งบประมาณที่ใช้ในการจัดการสิ่งปฏิกูล จำนวนบาท/ปี (อัตราเฉลี่ย ๕ ปีล่าสุด)
 - งบประมาณที่ใช้ในการจัดการมูลฝอย จำนวนบาท/ปี (อัตราเฉลี่ย ๕ ปีล่าสุด)

๕) ท้องถิ่นของท่าน มีการออกใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือไม่

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี* (สามารถเลือกตอบได้หลายข้อ)
- ☐ ผู้รับใบอนุญาต เก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูลเพียงอย่างเดียว จำนวน ราย
- ☐ ผู้รับใบอนุญาต เก็บ ขน หรือกำจัด มูลฝอยเพียงอย่างเดียว จำนวน ราย
- ☐ ผู้รับใบอนุญาต เก็บ ขน หรือกำจัด ทั้งสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย จำนวน ราย

๖) ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการจากหน่วยงานของท่านแทน ในการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยจากประชาชนในพื้นที่ มีการเรียกเก็บค่าบริการจำนวนเท่าใด

- ☐ ไม่มี

- ☐ มี โปรดระบุอัตราค่าบริการ (อัตราเฉลี่ย ๕ ปีล่าสุด)*
- ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล จำนวนบาท/ครั้ง
 - ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย จำนวน บาท/ครั้ง

๗) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ (๑) ถึง (๖) ในเรื่องใดต่อไปนี้บ้าง (สามารถเลือกตอบได้หลายข้อ)

- ☐ (๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยขึ้นในที่ หรือทางสาธารณะ นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ จำนวน ฉบับ*
- ☐ (๒) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน จำนวน ฉบับ*
- ☐ (๓) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้น ๆ จำนวน ฉบับ*
- ☐ (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือ กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย อย่างถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จำนวน ฉบับ*
- ☐ (๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะพึงเรียกเก็บได้ จำนวน ฉบับ*
- ☐ (๖) กำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุลักษณะ โปรดยกตัวอย่าง*

๘) ในกรณีที่มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ หน่วยงานของท่าน มีขั้นตอนกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อนการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ หรือไม่

- ☐ มี โปรดระบุวิธีการ*
-
- ☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*
-

☐ ไม่มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๒๐ ในระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๙) หากหน่วยงานของท่านออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ และบังคับใช้แล้ว หน่วยงานของท่าน มีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาของข้อบัญญัติให้เป็นปัจจุบันภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) หรือไม่

☐ มี จำนวน ครั้ง โปรดอธิบายขั้นตอน
โดยสังเขป*

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

๑๐) หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล
หรือมูลฝอย หรือไม่

☐ มี จำนวน ช่องทาง โปรดระบุช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน*

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

๑๑) ในกรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับกฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขเกี่ยวกับการ
การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัด
ระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ แนวโน้มของการร้องเรียน
จากผู้ประกอบกิจการหรือประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร*

จำนวนเรื่องร้องเรียนจากผู้ประกอบกิจการ และประชาชนในพื้นที่

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ราย

๑๒) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขเกี่ยวกับการ
การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบ
ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล
ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร*

- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน คดี
- สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน คดี
- เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี จำนวน คดี
- อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย จำนวน บาท
- ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๑๓) หน่วยงานของท่าน มีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องอุทธรณ์ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดการ สิ่งปฏิกลหรือมูลฝอย รวมถึงการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบ ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ หรือไม่

☐ มี โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

๑๔) หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษา ความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ หรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย จำนวน ครั้ง และโปรดอธิบายเหตุผลของการถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน*

๑๕) นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการ หรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ท้องถิ่นได้นำมาใช้ หรือจะนำมาใช้เพื่อลดปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกลหรือมูลฝอยในพื้นที่ หรือไม่

☐ มี โปรดยกตัวอย่างการดำเนินการ*

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

๑๖) หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการ ปฏิบัติตามมาตรการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกลและมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

๑๗) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกลและมูลฝอย ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

๑๘) หน่วยงานของท่านมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๙) หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงาน เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๒๐) หน่วยงานของท่านประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูล ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๒๑) หน่วยงานของท่านประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัด มูลฝอยในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๒๒) ที่ผ่านมานักงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสะอาดและจัดระเบียบการเก็บ ขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างความต้องการการได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข
(ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๒๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและ
มูลฝอย ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

๒๔) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมาย
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูล
และมูลฝอย (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

หมวด ๓
การจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ๑) หน่วยงานของท่าน มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบังคับใช้กฎหมายในการดูแลเกี่ยวกับการ เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลมูลฝอย หรือไม่

☐

ไม่มี

☐

มี (โปรดระบุตัวอย่างของการมีส่วนร่วมของหน่วยงานท่าน)*

.....

- ๒) ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูล มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

☐

น้อย

☐

ปานกลาง

☐

มาก

☐

มากที่สุด

☐

ในกรณีที่ท่านเห็นว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัด **สิ่งปฏิกูล** มีความไม่เหมาะสม ท่านคิดว่าควรเป็นหน่วยงานใดที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว (โปรดระบุ)*

.....

๓) ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่น **รับหน้าที่หลัก**ในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัด **มูลฝอย** มีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

ในกรณีที่ท่านเห็นว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัด **มูลฝอย** มีความไม่เหมาะสม ท่านคิดว่าควรเป็นหน่วยงานใดที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว (โปรดระบุ)*

.....

๔) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับการควบคุมสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยภายใต้พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

หากท่านเห็นว่ากฎหมายนี้ยังไม่ครอบคลุมและใช้กำกับควบคุมกิจการต่างๆ ได้ในปัจจุบันได้อย่างเพียงพอ ท่านคิดว่าควรใช้กฎหมายอื่นควบคู่เพิ่มเติมอีกหรือไม่ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๕) ท่านเห็นว่าการมีพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีประโยชน์ต่อการจัดการปัญหามลพิษเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่นหรือไม่

- ☐ มีประโยชน์ โปรดระบุเหตุผล*
- ☐ ไม่มีประโยชน์ โปรดระบุเหตุผล*

๖) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ถ้ามี โปรดระบุ).....

หมวด ๓

การจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย

แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้ประกอบการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) ท่านเป็นผู้ได้รับมอบหรือนุญาตให้ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัด
☐ สิ่งปฏิภูล ☐ มูลฝอย
- ๒) ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม.....
- ๓) สถานที่ตั้งของกิจการ แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ จังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
 จากผู้ประกอบการ เก็บ ขน หรือ กำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ก่อนที่จะมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย					
๒	ท่านมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ควบคุมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย					
๓	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย ช่วยให้ท่านสามารถดำเนินกิจการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๔	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านได้ให้ข้อมูล คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ ต่างๆในการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยแก่กิจการของท่าน					
๕	ท่านคิดว่าการขออนุญาตประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยต่อท้องถิ่นทุกแห่งที่ต้องการจะดำเนินการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน					
๖	ท่านคิดว่าการกำหนดอายุใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย มีความเหมาะสมและจำเป็น					
๗	ท่านคิดว่าอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่เรียกเก็บในปัจจุบันมีความเหมาะสม					
๘	ท่านได้รับความเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขออนุญาตประกอบกิจการการให้บริการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย					
๙	ภายหลังจากได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจสอบ กำกับดูแลกิจการของท่านอย่างสม่ำเสมอ					
๑๐	เมื่อประสบปัญหาในการจัดการดำเนินการ ท่านไม่ทราบว่าจะควรทำอย่างไรดี เพราะกลัวว่าจะละเมิดกฎหมายโดยไม่รู้ตัว จนกลายเป็นความผิด					
๑๑	กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่บังคับใช้อยู่มีประสิทธิภาพ					
๑๒	ค่าธรรมเนียมในการให้บริการในการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่องค์กรปกครอง					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	ส่วนท้องถิ่นของท่านกำหนดขึ้นมีความเหมาะสม เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุน					
๑๓	ท่านเคยประสบปัญหาความสับสนจากการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ หรือการประสานงานการให้บริการเก็บ ขน กำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยขององค์กรส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้					
๑๔	ท่านเคยถูกร้องเรียนจากการให้บริการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร					
๑๕	ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าปรับ โทษที่จะได้รับ หากละเมิดกฎหมาย ข้อบังคับท้องถิ่น ในการประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการ สิ่งปฏิกูลและมูลฝอย					
๑๖	ท่านคิดว่าการมีกฎหมายรองรับการจัดการ สิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๗	ท่านเห็นว่าควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อลดความซ้ำซ้อน ยากต่อการทำความเข้าใจ จนเกิดความสับสน					

๑๘) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

หมวด ๓

การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้ประกอบการ และประชาชนในท้องที่”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ☐ ประชาชนทั่วไป
- ☐ ผู้ประกอบกิจการ โปรดระบุประเภทกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม (เช่น ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ตลาด ร้านอาหารไทย ฯลฯ)
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)
- ๒) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ จังหวัด.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป

๑) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง ทำหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ บริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

๒) **สิ่งปฏิกูล** หมายถึง อุจจาระ ปัสสาวะ และหมายความรวมถึง สิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกและที่มีกลิ่นเหม็น

๓) **มูลฝอย** หมายถึง สิ่งของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและอุปโภคซึ่งเสื่อมสภาพจนใช้การไม่ได้หรือไม่ต้องการใช้แล้ว บางชนิดเป็นของแข็งหรือกากของเสีย มีผลเสียต่อสุขภาพ ทางกายและจิตใจ เนื่องจากความสกปรกเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคทำให้เกิดมลพิษและอุบัติเหตุ เช่น เศษอาหาร เศษวัสดุเหลือใช้ แบตเตอรี่หมดอายุ โฟม พลาสติก เศษต้นไม้ ใบหญ้า กระจาด ขี้เถ้า เป็นต้น

๔) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ที่จะดูแลให้ประชาชนได้อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือ มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากลิงก์

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA0000/0000156.PDF>

หรือ การสแกน QR Code

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕					
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูล (เช่น อุจจาระ ปัสสาวะ น้ำทิ้งโสโครก) ที่ไม่เหมาะสม					
๓	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย (เช่น เศษอาหาร ขยะ โฟม พลาสติก โลหะ แบตเตอรี่) ที่ไม่เหมาะสม					
๔	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลในท้องที่ของท่าน					
๕	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยในท้องที่ของท่าน					
๖	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยจากหน่วย งานภาครัฐ ก่อนพบเห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน					
๗	ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการรับบริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลในท้องที่ของท่าน มีความเหมาะสม					
๘	ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการรับบริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยในท้องที่ของท่าน มีความเหมาะสม					
๙	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพ ท่านรู้ว่าควรจะไปติดต่อที่ใด					
๑๐	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับบริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องที่ของท่าน เมื่อ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด
	เวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบได้รับการแก้ไข ทันที					
๑๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสื่อสารหรือ ประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของท้องถิ่นที่เกิดความ เรี่ยราดย่อยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
๑๒	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย เพื่อลดความเสี่ยง หรืออันตรายจากสิ่งปฏิกูลหรือ มูลฝอยของท้องถิ่น					
๑๓	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูล และมูลฝอยในปัจจุบันช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่าน ดีขึ้น					
๑๔	ท่านคิดว่าควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมาย เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ					
๑๕	ท่านคิดว่าการมีกฎหมายรองรับการจัดการ สิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในปัจจุบันช่วยส่งเสริมให้การ ปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ให้บริการ ในด้านนี้มีความโปร่งใสมากขึ้น					

๑๗) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่อง
ดังกล่าวในท้องถิ่นของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๓
การจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย
คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำถามหลัก

๑. ท่านคิดว่า การดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการควบคุมดูแลผู้ได้รับอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพหรือไม่ และควรปรับปรุงอย่างไร

๒. ท่านคิดว่า การดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการควบคุมดูแลผู้ได้รับอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพหรือไม่ และควรปรับปรุงอย่างไร

๓. ท่านคิดว่า การกำหนดให้กิจการรับทำการเก็บขนหรือกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยต้องขอ อนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ ของบุคคลหรือไม่ อย่างไร

๔. ท่านคิดว่า กลไกการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยตามตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความสัมพันธ์หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง กฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกฎหมายอื่น ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่และอย่างไร และก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่

๕. ความคิดเห็นอื่น ๆ

คำถามเพิ่มเติมสำหรับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. กรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมรวมถึงกฎหมายท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านได้บังคับใช้แล้วแนวโน้มของเหตุ รำคาญและการร้องเรียนของประชาชนและ ผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ ผู้ได้รับอนุญาตดำเนินกิจการในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างไร

๒. หน่วยงานของท่านมีปัญหา อุปสรรค หรือผลกระทบเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมาย ใน การให้อนุญาตผู้ดำเนินกิจการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยแทนหน่วยงานท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

คำถามเพิ่มเติมสำหรับผู้ประกอบการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย

๑. ท่านประสบปัญหา หรืออุปสรรคต่อการดำเนินกิจการ เช่น มีต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เกิดปัญหา ด้านสิ้นเปลืองแรงงาน เกี่ยวกับการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิภูล หรือมูลฝอย เมื่อต้องดำเนินการตาม ข้อบังคับท้องถิ่น หรือการขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ จากองค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร

๒. ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อบังคับท้องถิ่นช่วยให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมในการดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย รวมถึงช่วยให้ผู้รับบริการได้รับความสะดวก ไม่ถูกเลือกปฏิบัติ หรือไม่ อย่างไร

คำถามเพิ่มเติมสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่ หรือประชาชน

๑. ในพื้นที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย อันเนื่องมาจากกระบวนการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่ไม่เหมาะสมของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ดำเนินการด้านนี้จนส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการ หรือการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงสุขภาพ อนามัยหรือไม่ ถ้ามีท่านประสบปัญหาอย่างไรบ้าง และอยากให้มีการแก้ไขอย่างไร และถ้ามีกฎหมายที่ใช้ในการจัดการปัญหาดังกล่าวในเรื่องนี้โดยเฉพาะจะดีหรือไม่ อย่างไร

๒. ท่านรู้สึกว่าจะไม่ได้รับการบริการที่ดีพอในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เมื่อเทียบกับค่าบริการที่ต้องเสียให้กับหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ดำเนินการด้านนี้จัดเก็บหรือไม่ และคิดว่าอยากให้ภาครัฐมีมาตรการจัดการหรือกำหนดค่าบริการอย่างไรท่านจึงรู้สึกว่าจะได้รับความเป็นธรรม

๓. การมีพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อบังคับท้องถิ่นที่ใช้กำกับเกี่ยวกับการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย จะช่วยให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม และลดปัญหาการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการด้านนี้ ได้หรือไม่อย่างไร

หมวด ๔
สัญลักษณ์ของอาคาร
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามใน ข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๑) หน่วยงานของท่าน พบปัญหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ของอาคารในพื้นที่ดูแลเหล่านี้ ในระดับใด

ปัญหา	น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ก. ตัวอาคารมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ขาดความมั่นคง หรือรกรุงรัง จนเป็นอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยและชุมชน	○	○	○	○	○
ข. ในอาคารมีสินค้า เครื่องเรือน หรือสัณนิษฐานสะสมมากเกินไปจนเสี่ยงต่อการอยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษ หรืออาจกระทบต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยและชุมชน	○	○	○	○	○

ปัญหา	น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ค. จำนวนผู้อาศัยในอาคารมีอยู่มากเกินไปจน เกิดความแออัด และอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ของผู้อาศัย	☐	☐	☐	☐	☐
ง. ปัญหาด้านสุขลักษณะของอาคารอื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)	☐	☐	☐	☐	☐

.....

๒) หน่วยงานของท่าน มีช่องทางที่ใช้ในการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคาร หรือไม่

☐ มี จำนวน ช่องทาง โปรดระบุช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน*

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๓) แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่เกี่ยวกับปัญหาสุขลักษณะอาคาร เป็นอย่างไร*

จำนวนการร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่ถูกสุขลักษณะของอาคารและการจัดการสิ่งของ

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ราย

๔) หน่วยงานของท่าน มีการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร หรือสิ่งต่อเนื่องกับอาคารมีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือปล่อยให้สภาพทรุดโทรมจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือมีลักษณะไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ตามมาตรา ๒๑ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี* โดยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านมีการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน จำนวน ราย

๕) หน่วยงานของท่าน มีการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารย้ายสินค้า เครื่องเรือนหรือ สัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะหรือให้กำจัดสัตว์ซึ่งเป็นพาหะของโรคภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสมควร ตามมาตรา ๒๒ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

☐ ไม่มี

- ☐ มี* โดยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านมีการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการ ย้ายหรือจัดสิ่งของ จำนวน ราย

๖) ในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่าน เคยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการ จัดสุขลักษณะอาคารแทน กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารได้รับคำสั่งจัดการอาคารตามมาตรา ๒๑ หรือคำสั่งจัดการสิ่งของภายในอาคารมาตรา ๒๒ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย* มีจำนวน กรณี

ก. ในการเข้าดำเนินการจัดสุขลักษณะอาคารแทนของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หน่วยงานของท่าน มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายหรือไม่ ☐ ไม่มี ☐ มี* ในอัตราเฉลี่ย บาท/กรณี

ข. กรณีที่ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องเข้าดำเนินการจัดสุขลักษณะอาคารแทน ท่านเคยประสบปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

๗) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน คดี
- สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน คดี
- เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี จำนวน คดี
- อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย จำนวน บาท
- ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๘) หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่อาคาร ที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป ตามมาตรา ๒๔ หรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี* โดยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านมีการออกคำสั่งกำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่อาคารในสถานที่ที่มีคนอาศัยอยู่มากเกินไปจำนวน จำนวน กรณี

๙) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่อาคารที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไปที่ออกตามมาตรา ๒๔ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน คดี

- สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน คดี
- เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี จำนวน คดี
- อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย จำนวน บาท
- ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๑๐) หน่วยงานของท่านมี ขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องอุทธรณ์ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้
 รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งจัดการสุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑ - มาตรา ๒๔
 หรือไม่

- ☐ มี โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*
-
- ☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*
-

๑๑) หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งจัดการสุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑
 คำสั่งจัดการสิ่งของภายในอาคารมาตรา ๒๒ และการควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสม
 ตามมาตรา ๒๔ หรือไม่

- ☐ ไม่เคย
- ☐ เคย จำนวน ครั้ง และโปรดอธิบายเหตุผลของการถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน*
-

๑๒) นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้
มาตรการตามกฎหมาย เกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคาร การจัดการสิ่งของภายในอาคาร และ
 การควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสม หรือไม่

- ☐ มี โปรดยกตัวอย่างการดำเนินการ*
-
- ☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*
-

๑๓) หน่วยงานของท่าน มีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการ
บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคาร ให้มีความถูกต้องเหมาะสม ภายในระยะเวลา ๕ ปี
ที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) หรือไม่

- ☐ มี จำนวน ครั้ง โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*
-
- ☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*
-

๑๔) หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการปฏิบัติตามมาตรการเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะของอาคารอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

๑๕) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคารที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ใน ปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคาร จัดการสิ่งของภายในอาคาร และการควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสม ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

๑๖) หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ กับกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสุขลักษณะของอาคาร เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๗) หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคาร กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๘) หน่วยงานของท่าน ประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อจัดการสุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑ และการจัดการสิ่งของภายในอาคารมาตรา ๒๒ ในเขตที่หน่วยงานของท่านดูแล อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๑๙) หน่วยงานของท่านประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อจัดการควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสมตามมาตรา ๒๔ ในเขตที่หน่วยงานของท่านดูแลอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๒๐) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาสุขลักษณะของอาคาร เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างความต้องการการได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๒๑) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ เกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคารในท้องถิ่น ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

- ๒๒) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้านการจัดการสุขลักษณะอาคารในท้องถิ่น (ถ้ามี โปรดระบุ).....

.....

หมวด ๔
สัญลักษณ์ของอาคาร
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้ประกอบการ และประชาชนในท้องที่”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

๑) สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ ประชาชนทั่วไป

☐ ผู้ประกอบกิจการ โปรดระบุประเภทกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม (เช่น ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ร้านอาหาร หอพัก ห้องเช่า ฯลฯ)

.....
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

๒) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ จังหวัด.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากผู้ประกอบกิจการ และประชาชนทั่วไป

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง ทำหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ บริหารจัดการกิจการต่างๆ ให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่นของตนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

๒) สัญลักษณ์ของอาคาร หมายถึง การที่ตัวอาคาร หรือส่วนที่ต่อเนื่องจากอาคาร ต้องมีความมั่นคง ไม่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือกรงรั้ง จนเป็นอันตรายต่อผู้อยู่อาศัย และชุมชนในอาคารต้องไม่มีสินค้า เครื่องเรือน หรือสัณฐานะสะสมไว้มากเกินควร จนเสี่ยงต่อการอยู่อาศัยของ

สัตว์ให้โทษ หรืออาจกระทบต่อสุขภาพของผู้อาศัยและชุมชน รวมถึงจำนวนผู้อาศัยในอาคารไม่มีอยู่
มากเกินไปจนเกิดความแออัด และอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อาศัย

๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ที่จะดูแลให้ประชาชนได้
อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือ มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี
และไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากลิงก์

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA0000/0000156.PDF>

หรือ การสแกน QR Code

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อย ที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕					
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความเสื่อมโทรม หรือความไม่ถูกสุขลักษณะของอาคาร					
๓	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสุขลักษณะ อาคารของท้องถิ่นของท่าน					
๔	การประกาศกำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของ อาคารเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการ ลดความแออัด เพื่อให้เกิดสุขลักษณะในอาคาร					
๕	การกำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคาร เพื่อ ไม่ให้มีผู้อยู่อาศัยมากเกินไป ก่อให้เกิดปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินชีวิต เช่น ภาระค่าใช้จ่าย ที่เพิ่มขึ้นการติดต่อปฏิสัมพันธ์ การทำงาน					
๖	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสื่อสารหรือ ประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของท้องที่ให้เกิดความ เรียบร้อยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
๗	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สัมภาษณ์ความคิดเห็น เกี่ยว กับการจัดการสุขลักษณะของอาคาร หรือ อาคารที่มีความแออัด ก่อนพบเห็นการ เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน					
๘	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับสภาพอาคารหรือ ส่วน ประกอบอาคาร และการสะสมสิ่งของใน					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	อาคารที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพ ท่านรู้ว่าจะไปติดต่อกันที่ใด					
๙	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับสภาพอาคารหรือ ส่วน ประกอบอาคาร และการสะสมสิ่งของใน อาคารในท้องที่ของท่านที่ไม่เหมาะสมและอาจ กระทบต่อสุขภาพ เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหา ที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที					
๑๐	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย เพื่อลดความเสี่ยง หรืออันตรายจากลักษณะอาคาร ที่ไม่เหมาะสม หรือแออัด					
๑๑	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการจัดการ สุขลักษณะอาคาร ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น					
๑๒	ท่านคิดว่าควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมาย เกี่ยว กับสุขลักษณะอาคาร เพื่อให้สามารถบังคับ ใช้ได้จริง อย่างมีประสิทธิภาพ					
๑๓	ท่านคิดว่าควรมีการมีกฎหมายรองรับสุขลักษณะอาคาร ในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของ หน่วยงานท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๔	ปัจจุบันท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากสภาพอาคารหรือ ส่วนประกอบอาคารที่ทรุดโทรม และการสะสม สิ่งของในอาคารที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจกระทบต่อ สุขภาพ					

๑๕) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะของอาคารต่าง ๆ หรือการบังคับใช้กฎหมาย ในเรื่องดังกล่าวภายในท้องที่ของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

หมวด ๔
สัญลักษณ์ของอาคาร
คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง

- ๑) ชุดคำถามสัมภาษณ์นี้ ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๓) กรุณาตอบคำถามสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ได้ถามด้วยความเป็นจริง ซึ่งหากมีคำถามเกี่ยวกับคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถสอบถามผู้สัมภาษณ์เพื่อความกระจ่างได้ และหากมีสิ่งที่ต้องการแจ้งหรืออธิบายต่อผู้สัมภาษณ์ในประเด็นที่นอกเหนือจากคำถามสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแจ้งต่อผู้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
- ๔) ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์อาจขอทำการบันทึกเสียง หรือบันทึกคลิปวิดีโอ โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปประเมินผลควบคู่กับแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและนำเสนอผลในภาพรวม

ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างน้อย ๓ ราย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ

คำถามหลัก

๑. ท่านคิดว่า มีความจำเป็นที่กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จะต้องควบคุมดูแลไม่ให้อาคารมีสภาพทรุดโทรมหรือรกรุงรัง จนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือไม่ถูกต้องตามสัญลักษณ์หรือไม่
๒. ท่านคิดว่า การกำหนดให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารต้องจัดการอาคารหรือสิ่งของภายในอาคาร ไม่ให้มีสภาพทรุดโทรมหรือรกรุงรัง และกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมีโทษอาญา เป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและและมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
๓. ท่านว่า การกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาจออกประกาศจำกัดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ เพื่อควบคุมมิให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไป จนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
๔. ท่านคิดว่า กลไกการควบคุมดูแลสัญลักษณ์ของอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความสัมพันธ์หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายควบคุมอาคาร และกฎหมายอื่น ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่และอย่างไร และก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่
๕. ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด ๕
เหตุรำคาญ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ **ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้** ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามใน ข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๑) หน่วยงานของท่าน พบปัญหาเกี่ยวกับเหตุรำคาญในพื้นที่ที่ดูแลเหล่านี้ อยู่ในระดับใด

ปัญหา	น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ก. แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือ สถานที่ต่างๆ สกปรกไม่ถูกสุขลักษณะ	○	○	○	○	○
ข. การเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม มีจำนวนมากเกินไป และไม่ถูกสุขอนามัย	○	○	○	○	○
ค. อาคารสถานที่อยู่อาศัย หรือสถานประกอบการ ไม่มีการระบายอากาศ ระบายน้ำ การกำจัด ปฏิกูลจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ	○	○	○	○	○

ปัญหา	น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ง. การกระทำที่ทำให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สั่นสะเทือน ฝุ่นละออง หรือสิ่งที่มี เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	☐	☐	☐	☐	☐
จ. ปัญหาด้านการก่อเหตุรำคาญอื่นๆ นอกเหนือจาก เหตุในข้อ ก. ถึง ง. (ถ้ามี โปรดระบุ)	☐	☐	☐	☐	☐

.....

- ๒) นิยามของคำว่า “เหตุรำคาญ” ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๕ มาตรา ๒๕ ตามความคิดเห็นและประสบการณ์การบังคับใช้กฎหมายของท่าน มีความครอบคลุมเหตุที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบเหตุในปัจจุบัน อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
☐	☐	☐	☐	☐

ท่านคิดว่านิยามของคำว่า “เหตุรำคาญ” ควรมีการกำหนดประเภทของเหตุรำคาญเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๕ อีกหรือไม่ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๓) หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับเหตุรำคาญ หรือไม่

☐ มี จำนวน ช่องทาง โปรดระบุช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

- ๔) ในกรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเหตุรำคาญ ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่และผลการจัดการเหตุรำคาญ เป็นอย่างไร*

ปี พ.ศ.	จำนวนเรื่อง ร้องเรียนที่ได้รับ	จำนวนเรื่องที่จัดการแล้วเสร็จ		
		ยุติเรื่อง เนื่องจาก ไม่ใช่เหตุรำคาญหรือ มีการถอนเรื่อง ร้องเรียน	จัดการแล้วเสร็จ โดยไม่ต้องออก คำสั่งจัดการ	จัดการแล้วเสร็จ โดยการออกคำสั่ง จัดการ
๒๕๖๐				

๒๕๖๑				
๒๕๖๒				
๒๕๖๓				
๒๕๖๔				

ระยะเวลาโดยเฉลี่ย ที่หน่วยงานของท่านใช้ในการจัดการกับเหตุรำคาญเมื่อได้รับการร้องเรียน
..... วัน/กรณี

ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย ที่หน่วยงานของท่านใช้เพื่อการระงับจัดการกับเหตุรำคาญ..... บาท/กรณี

๕) หน่วยงานของท่าน มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่า เรื่องร้องเรียนใดเป็นหรือไม่เป็นเหตุรำคาญ
อย่างไร โปรดอธิบายโดยสังเขป*

.....
.....

๖) ในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่าน เคยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการจัดการ
ต่อเหตุรำคาญแทน กรณีที่ผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๒๗ - มาตรา ๒๘ ของ
พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย* มีจำนวน กรณี

ก. ในการเข้าดำเนินการเหตุรำคาญแทนของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หน่วยงานของท่านมีการ
เรียกเก็บค่าใช้จ่ายหรือไม่ ☐ ไม่มี ☐ มี* ในอัตราเฉลี่ย บาท/กรณี

ข. กรณีที่ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องเข้าดำเนินการจัดสุขลักษณะอาคารแทน ท่านเคยประสบ
ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

☐

☐

☐

☐

☐

๗) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขเกี่ยวกับการจัดการ
ต่อเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๖ - มาตรา ๒๘ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายใน
ระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน คดี
- สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน คดี
- เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี จำนวน คดี
- อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย จำนวน บาท
- ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๘) หน่วยงานของท่าน เคยมีการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘/๑ ที่เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อปรากฏว่ามีเหตุรำคาญเกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือ ๒๘ เป็นวงกว้าง หรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย* มีจำนวน กรณี

ก. โปรดยกตัวอย่าง/สถานการณ์ กรณีที่หน่วยงานของท่านเคยตัดสินใจประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญแทนการออกคำสั่งให้ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญ พร้อมเหตุผลประกอบการตัดสินใจดังกล่าว*

.....
 ข. ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่คงประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ (วัน/เดือน/ปี) *

.....

๙) เมื่อหน่วยงานของท่าน มีการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ เคยมีเหตุของการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

หากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญขึ้น หน่วยงานของท่านมีมาตรการเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถควบคุมเหตุรำคาญเพิ่มเติมอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไร โปรดอธิบายโดยสังเขป*

.....

๑๐) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข เกี่ยวกับพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘/๑ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน คดี
- สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน คดี
 - เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี จำนวน คดี
 - อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย จำนวน บาท
 - ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๑๑) หน่วยงานของท่านมี ขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องอุทธรณ์ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายการจัดการต่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๖ - มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๘/๑ หรือไม่

☐ มี โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๒) หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งจัดควบคุมการมีให้มีผู้ก่อเหตุ ร้ายตามมาตรา ๒๖ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุร้ายภายในที่สาธารณะที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุร้ายภายในสถานที่เอกชนตามมาตรา ๒๘ หรือการประกาศพื้นที่ควบคุม เหตุร้ายตามมาตรา ๒๘/๑ หรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย จำนวน ครั้ง และโปรดอธิบายเหตุผลของการถูกฟ้องร้องหรือ ร้องเรียน*.....

.....

๑๓) นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการหรือ มาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ที่บังคับใช้ในการจัดการต่อเหตุร้ายภายใน หรือไม่

☐ มี โปรดยกตัวอย่างการดำเนินการ*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๔) หน่วยงานของท่านมีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับ ใช้กฎหมายการจัดการต่อเหตุร้ายภายในให้มีความถูกต้องเหมาะสม ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

☐ มี จำนวน ครั้ง โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๕) หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการ ปฏิบัติตามมาตรการ เกี่ยวกับการควบคุมมิให้เกิดเหตุร้ายภายใน อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

☐

☐

☐

☐

☐

๑๖) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข เกี่ยวกับการจัดการเหตุร้ายภายในที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการมิให้มีผู้ก่อเหตุร้ายภายใน และมีเหตุร้ายภายใน ที่สาธารณะหรือสถานที่เอกชน ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

☐

☐

☐

☐

☐

- ๑๗) หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหรือควบคุมเหตุรำคาญ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๑๘) หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจัดการแก้ไขเหตุรำคาญ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๑๙) หน่วยงานของท่าน ประสบปัญหาของการมีจำนวนเรื่องร้องเรียน จนไม่สามารถจัดการเหตุรำคาญได้ทั้งหมดอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

- ๒๐) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน ได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข ในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขเหตุรำคาญ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างความต้องการการได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

.....

- ๒๑) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน เคยมีการหารือกับกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข เมื่อมีข้อสงสัยหรือไม่แน่ใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายการบังคับใช้คำสั่งจัดควบคุมการมีให้มีผู้ก่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๖ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญในที่สาธารณะที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญในสถานที่เอกชนตามมาตรา ๒๘ หรือประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘/๑

☐ ไม่เคย

☐

เคย* มีจำนวน ครั้ง

ในการหารือข้อกฎหมายการจัดการเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๖ - มาตรา ๒๘ หรือ
มาตรา ๒๘/๑ ท่านได้รับการช่วยเหลือจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข
ในระดับใด

น้อยที่สุด

☐

น้อย

☐

ปานกลาง

☐

มาก

☐

มากที่สุด

☐

๒๒) หน่วยงานของท่านประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากร เพื่อใช้ในการจัดการกับเหตุรำคาญ
ในพื้นที่ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

☐

น้อย

☐

ปานกลาง

☐

มาก

☐

มากที่สุด

☐

๒๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือกฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญ
ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

☐

น้อย

☐

ปานกลาง

☐

มาก

☐

มากที่สุด

☐

๒๔) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมาย
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้านการจัดการสุขลักษณะอาคารในท้องถิ่น (ถ้ามี
โปรดระบุ)

.....

.....

หมวด ๕

เหตุรำคาญ

แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้ประกอบการ และประชาชนในท้องที่”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

๑) สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ☐ ประชาชนทั่วไป
- ☐ ผู้ประกอบกิจการ โปรดระบุประเภทกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม (เช่น ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ร้านอาหาร หอพัก ห้องเช่า ฯลฯ)
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

๒) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอจังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากผู้ประกอบกิจการ และประชาชนทั่วไป

๑) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลางทำหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ บริหารจัดการกิจการต่างๆ ให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่นของตนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

๒) **เหตุรำคาญ** หมายถึง สิ่งที่เกิดก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุ โดยแบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ แหล่งทำเลที่สกปรกไม่ถูกสุขอนามัย การเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ถูกสุขอนามัย อาคารสถานที่ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ การกระทำที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และเหตุอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๓) **พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕** มีวัตถุประสงค์ที่จะดูแลให้ประชาชนได้อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือ มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากลิงก์

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA0000/0000156.PDF> หรือ การสแกน QR Code

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕					
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเหตุรำคาญ เช่น สถานที่สกปรกไม่ถูกสุขลักษณะ การเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ถูกสุขอนามัย					
๓	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการปัญหาเกี่ยวกับเหตุรำคาญของหน่วยงานของรัฐในท้องที่ของท่าน					
๔	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สํารวจความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญจากหน่วยงานภาครัฐก่อนพบเห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน					
๕	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับเหตุรำคาญที่ไม่เหมาะสม และอาจกระทบต่อสุขภาพ ท่านรู้ว่าควรจะไปติดต่อที่ใด					
๖	เมื่อท่านพบเห็นปัญหา เกี่ยวกับสภาพของการมีเหตุรำคาญในท้องที่ของท่านที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพ เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที					
๗	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบ ถึงแนวทางการจัดการสุขลักษณะเพื่อลดหรือป้องกันการเกิดเหตุรำคาญของท้องที่อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
๘	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย ในการจัดการแก้ไขปัญหา หรือป้องกันเหตุรำคาญของท้องที่					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๙	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการจัดการแก้ไข ปัญหา หรือป้องกันเหตุรำคาญ ช่วยให้คุณภาพ ชีวิตของท่าน ดีขึ้น					
๑๐	ท่านคิดว่าควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมาย เกี่ยว กับการจัดประเภทของเหตุรำคาญและ แนวทางการจัดการกับเหตุรำคาญ เพื่อให้ สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ					
๑๑	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับการจัดการเหตุ รำคาญในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติ หน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ให้บริการ ในด้านนี้มีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๒	ปัจจุบัน ท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ ที่ดี เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุรำคาญ ที่เป็นอันตรายและอาจกระทบต่อสุขภาพ					

๑๓. ปัจจัยใดที่เป็นปัจจัยที่ทำให้ท่านตัดสินใจร้องเรียนเหตุรำคาญต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๔. ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญ หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าว
ในท้องถิ่นของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๕ เหตุรำคาญ คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง

- ๑) ชุดคำถามสัมภาษณ์นี้ ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๓) กรุณาตอบคำถามสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ได้ถามด้วยความเป็นจริง ซึ่งหากมีคำถามเกี่ยวกับคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถสอบถามผู้สัมภาษณ์เพื่อความกระจ่างได้ และหากมีสิ่งที่ต้องการแจ้งหรืออธิบายต่อผู้สัมภาษณ์ในประเด็นที่นอกเหนือจากคำถามสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแจ้งต่อผู้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
- ๔) ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์อาจขอทำการบันทึกเสียง หรือบันทึกคลิปวิดีโอ โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปประเมินผลควบคู่กับแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและนำเสนอผลในภาพรวม

ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างน้อย ๓ ราย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ

คำถามหลัก

๑. ท่านคิดว่า นิยามคำว่า “เหตุรำคาญ” ตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ครอบคลุมกรณีเหตุรำคาญในปัจจุบันแล้วหรือไม่ และการประกาศกำหนดเหตุรำคาญเพิ่มเติมควรเป็นอำนาจของรัฐมนตรีหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. ท่านคิดว่า การกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจัดการเหตุรำคาญโดยการออกคำสั่งห้ามบุคคลมิให้ก่อเหตุรำคาญ คำสั่งเพื่อระงับและควบคุมเหตุรำคาญ และกำหนดวิธีการป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญในอนาคต และกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมีโทษอาญา เป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและมีการบังคับใช้มีประสิทธิภาพหรือไม่
๓. ท่านคิดว่า กลไกการจัดการเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีความสัมพันธ์หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (เช่น เรื่องการจัดการฝุ่น PM 2.5) และกฎหมายอื่น ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่และอย่างไร และก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่
๔. ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด ๖
การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ **ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้** ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามใน ข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๑) หน่วยงานของท่านมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในข้อบัญญัติท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านได้กำหนดไว้ (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดประเภทสัตว์ที่ห้ามเลี้ยงโดยเด็ดขาด

☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดประเภทสัตว์ที่ควบคุมการเลี้ยง (จำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง)

☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดประเภทสัตว์ที่ต้องทำทะเบียนหรือจดทะเบียน และกำหนดวิธีการทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์

☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการเลี้ยงสัตว์ เช่น ต้องอยู่ภายในสถานที่เลี้ยง ไม่ปล่อยออกมาในที่สาธารณะ และต้องมีการควบคุมดูแลมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

- ☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะ
- ☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดลักษณะสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสม และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความสะอาดของสถานที่เลี้ยงสัตว์
- ☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์
- ☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์
- ☐ มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการกักสัตว์ในกรณีที่สงสัยว่าสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นโรค
- ☐ มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์
- ☐ มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจของท้องถิ่นในการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของตามมาตรา ๓๐
- ☐ มีหลักเกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากตัวเลือกในข้างต้น (โปรดระบุรายละเอียดเพิ่มเติม)

๒) หน่วยงานของท่านมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้เจ้าของสัตว์ต้องทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์หรือไม่

- ☐ ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์
 - ☐ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ แต่ไม่ได้มีการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ โปรดอธิบายเหตุผล*
-
-
- ☐ มีการกำหนดหลักเกณฑ์และมีการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ โดยที่ผ่านมาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึง ๒๕๖๔ มีเจ้าของสัตว์นำสัตว์มาทำทะเบียนหรือจดทะเบียนไว้กับทางหน่วยงานจำนวนรวมทั้งสิ้น ตัว*

๓) ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หน่วยงานของท่านมีการออกคำสั่งเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่ถูกต้อง ตามข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือไม่

- ☐ ไม่มี
 - ☐ มี* การออกคำสั่ง จำนวนรวมทั้งสิ้น ฉบับ
- หน่วยงานของท่าน ประสบปัญหาในการออกคำสั่งเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่
- ☐ ไม่มี ☐ มี โปรดระบุปัญหาที่เคยพบโดยสังเขป*
-

๔) ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หน่วยงานของท่านมีการใช้อำนาจในการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือไม่

- ☐ ไม่มี
 - ☐ มี* การกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของ จำนวนรวมทั้งสิ้น ตัว
- ก. ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่หน่วยงานของท่านใช้ในการกักสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของวัน
- ข. หน่วยงานของท่าน ประสบปัญหาในการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของหรือไม่
- ☐ ไม่มี ☐ มี โปรดระบุปัญหาที่เคยพบโดยสังเขป*
-

๕) หน่วยงานของท่านมีช่องทางารับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมหรือไม่

☐ มี จำนวน ช่องทาง โปรดระบุช่องทางารับเรื่องร้องเรียน*.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*.....

ระยะเวลาโดยเฉลี่ย ที่หน่วยงานของท่านใช้ ในการจัดการกับเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมเมื่อได้รับการร้องเรียน วัน/กรณี*

๖) ในกรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนผู้อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นอย่างไร*

จำนวนร้องเรียนจากเหตุของการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ราย

๗) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลเป็นอย่างไร*

● อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย	จำนวน	คดี
● สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว	จำนวน	คดี
- เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี	จำนวน	คดี
- อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย	จำนวน	บาท
- ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด	จำนวน	คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก	จำนวน	คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก	จำนวน	คดี

๘) หน่วยงานของท่านมีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องอุทธรณ์ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์และการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือไม่

☐ มี โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*.....

๙) หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ให้มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย จำนวน ครั้ง และโปรดอธิบายเหตุผลของการถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน*

.....

๑๐) นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการหรือ มาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ที่บังคับใช้ในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์หรือไม่

☐ มี โปรดยกตัวอย่างการดำเนินการ*

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

๑๑) หน่วยงานของท่านมีการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้ข้อบัญญัติ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

☐ มี จำนวน ครั้ง โปรดอธิบายขั้นตอน

โดยสังเขป*

๑๒) หน่วยงานของท่านมีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการ ปฏิบัติตามข้อบัญญัติ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือไม่ และอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

๑๓) มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการ ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่ เหมาะสมได้ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

๑๔) หน่วยงานของท่านมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์ เนื่องจากความสัมพันธ์ของข้อบัญญัติท้องถิ่นกับกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมาย อาญา พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการ จัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ และอยู่ใน ระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๕) หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจัดการแก้ไขเหตุการณ์ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๖) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีแนวโน้มสร้างภาระให้แก่ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนสัตว์ หรือการเตรียมพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงสัตว์ของผู้เลี้ยง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๑๗) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างความต้องการการได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๘) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๑๙) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๖

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้ประกอบการ และประชาชนในท้องที่”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

๑) สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ☐ ประชาชนทั่วไป
- ☐ ผู้ประกอบกิจการ โปรดระบุประเภทกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม (เช่น ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ร้านขายสัตว์เลี้ยง ฯลฯ)
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

๒) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอจังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากผู้ประกอบกิจการ และประชาชนทั่วไป

๑) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง ทำหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ บริหารจัดการกิจการต่างๆ ให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่นของตนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

๒) **ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์** หมายถึง การมีความปลอดภัยจากเชื้อโรคที่เป็นอันตรายซึ่งเกิดจากสัตว์ การรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นจากการกำหนดพื้นที่การเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ห้ามเลี้ยงสัตว์ รวมถึงไม่มีการปล่อยสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะโดยปราศจากเจ้าของและการดูแล

๓) **พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕** มีวัตถุประสงค์ที่จะดูแลให้ประชาชนได้อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือ มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีและไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากลิงก์

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA>

[0000/00000156.PDF](#) หรือ การสแกน QR Code

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อย ที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕					
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม					
๓	ท่านทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ของท่านมีการออกกฎหมายเกี่ยวและแนวทางกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เพื่อความปลอดภัย ภัยและสุขอนามัย					
๔	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อย สัตว์ที่ไม่เหมาะสมของหน่วยงานของรัฐในท้องที่ของท่าน					
๕	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สํารวจความคิดเห็น เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์จากหน่วย งานภาครัฐ ก่อนพบเห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน					
๖	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม ท่านรู้ว่าควรจะไปติดต่อที่ใด					
๗	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมในท้องที่ของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที					
๘	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ของท่าน มีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทาง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ให้ปลอดภัยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
๙	การมีกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนด การควบคุมและแก้ไขปัญหาการเลี้ยงหรือ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อย ที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	ปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น					
๑๐	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ และควรมีแนวทางบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๑๑	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์อย่างเหมาะสม ปลอดภัย ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น มีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๒	กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ทำให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการมีการมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หรือขาดความสะดวก					
๑๓	ปัจจุบันท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายและอาจกระทบต่อสุขภาพ					

๑๔) ท่านทราบว่า ในท้องถิ่นของท่านมีข้อกำหนด ห้ามเลี้ยงสัตว์ประเภทใดโดยเด็ดขาด หรือไม่

- ☐ ไม่รู้/ไม่มีข้อมูล
- ☐ รู้ สัตว์ที่ห้ามเลี้ยงท้องถิ่นของท่าน คือ (โปรดระบุ)*

.....

๑๕) ท่านรับรู้หรือไม่ ว่าท้องถิ่นของท่านมีข้อกำหนดให้ทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์ประเภทใด

- ☐ ไม่รู้/ไม่มีข้อมูล
- ☐ รู้ แต่ท่านไม่ได้เป็นเจ้าของหรือครอบครองสัตว์ประเภทดังกล่าว

- ☐ รู้* และเป็นเจ้าของหรือครอบครองสัตว์ประเภทดังกล่าว แต่ไม่ได้ทำทะเบียนหรือจดทะเบียน เนื่องจาก (โปรดระบุ)

.....

☐ รู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองสัตว์ประเภทดังกล่าว และได้ทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์
ประเภทดังกล่าวแล้ว

๑๖) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ หรือการบังคับใช้กฎหมาย
ในเรื่องดังกล่าวในท้องถิ่นของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง

- ๑) ชุดคำถามสัมภาษณ์นี้ ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๓) กรุณาตอบคำถามสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ได้ถามด้วยความเป็นจริง ซึ่งหากมีคำถามเกี่ยวกับคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถสอบถามผู้สัมภาษณ์เพื่อความกระจ่างได้ และหากมีสิ่งที่ต้องการแจ้งหรืออธิบายต่อผู้สัมภาษณ์ในประเด็นที่นอกเหนือจากคำถามสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแจ้งต่อผู้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
- ๔) ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์อาจขอทำการบันทึกเสียง หรือบันทึกคลิปวิดีโอ โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปประเมินผลควบคู่กับแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและนำเสนอผลในภาพรวม

ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างน้อย ๒ ราย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ

คำถามหลัก

๑. ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดโดยเด็ดขาด กำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงสัตว์ไม่เกินจำนวนที่กำหนด และการกำหนดมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมและความจำเป็นของท้องถิ่น เป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและมีการบังคับใช้หรือไม่
๒. ท่านคิดว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดให้ต้องมีการจดทะเบียนสัตว์เลี้ยง เป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและมีการบังคับใช้หรือไม่
๓. ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของ และอาจจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้น เพื่อหักไว้เป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการเลี้ยงดูสัตว์ เป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
๔. ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ส่งผลกระทบบหรือสร้างภาระให้แก่ประชาชน หรือผู้ประกอบการในท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร
๕. ท่านคิดว่า กลไกการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความสัมพันธ์หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์

พ.ศ. ๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่และอย่างไร และก่อให้เกิด
ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่

๖. ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด ๗

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๑) หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่ง กำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๘ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๑) แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕) หรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อบัญญัติท้องถิ่น
ที่หน่วยงานของท่านได้ออกกำหนดไว้ ต่อไปนี้

☐ กำหนดทุกประเภทกิจการ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด มีหลักเกณฑ์กำหนด
 ☐ กำหนดเฉพาะบางประเภทกิจการ (โปรดระบุรายละเอียดกิจการ)*

.....

๒) หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ในการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๒) แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

☐ ไม่มี

☐ มี โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านได้ออกกำหนดไว้ ต่อไปนี้ (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ เป็นภาพรวมทุกกิจการ

☐ มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ แยกเฉพาะรายกิจการ

๓) หน่วยงานของท่าน มีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน หรือไม่

☐ มี โปรดกรอรายละเอียดประเภทของกิจการย่อย ที่ท่านได้มีการออกใบอนุญาตในช่วงเวลาที่กำหนด*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๔) ภายหลังจากหน่วยงานของท่าน ได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแล้ว หน่วยงานของท่านมีแนวปฏิบัติหรือขั้นตอนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการของกิจการเหล่านั้นอย่างต่อเนื่อง

☐ มี โปรดอธิบายแนวปฏิบัติหรือขั้นตอนที่หน่วยงานใช้โดยสังเขป*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๕) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น และเป็นไปตามแนวปฏิบัติหรือขั้นตอนปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านได้กำหนดไว้ในระดับใด

น้อยที่สุด

○

น้อย

○

ปานกลาง

○

มาก

○

มากที่สุด

○

๖) หน่วยงานของท่าน มีการออกคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข เพื่อควบคุม จัดการ หรือ แก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ หรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ นับตั้งแต่ ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน หรือไม่

☐ มี จำนวนคำแนะนำของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน จำนวน

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๓) หน่วยงานของท่าน มีการออกคำสั่งทางปกครอง (คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น) เพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหา เหตุร้ายหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ นับตั้งแต่ ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน หรือไม่

☐ มี จำนวนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน จำนวน

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๔) หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือไม่

☐ มี จำนวน ช่องทาง โปรดระบุช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๕) ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชน หรือเจ้าของกิจการในพื้นที่ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

จำนวนร้องเรียนจากเหตุของการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ไม่เหมาะสม

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ราย

๑๐) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล เป็นอย่างไร*

• อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย	จำนวน	คดี
• สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว	จำนวน	คดี
- เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี	จำนวน	คดี
- ค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย	จำนวน	บาท
- ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด	จำนวน	คดี

- ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๑๑) หน่วยงานของท่านมีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องอุทธรณ์ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือไม่

☐ มี โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๒) หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

☐ ไม่เคย

☐ เคย จำนวน ครั้ง และโปรดอธิบายเหตุผลของการถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน*

.....

๑๓) นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการ หรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ที่บังคับใช้ในการจัดการต่อกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือไม่

☐ มี โปรดยกตัวอย่างการดำเนินการ*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๔) หน่วยงานของท่าน มีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้มีความถูกต้องเหมาะสม ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

☐ มี จำนวน ครั้ง โปรดอธิบายขั้นตอน

โดยสังเขป*.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๕) หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการปฏิบัติตามมาตรการ ตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

- ๑๖) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดหรือความเสี่ยง ของการประกอบกิจการของผู้ประกอบการที่อาจกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

- ๑๗) หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายกรณีมีความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๑๘) หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมหรือกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๑๙) หน่วยงานของท่าน เห็นว่ายังมีกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพใด ที่ไม่สอดคล้องกับการประกอบกิจการของประชาชนในปัจจุบัน (เช่น ไม่มีการประกอบกิจการในลักษณะนั้นในปัจจุบัน หรือไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคมในปัจจุบัน) แต่ยังคงพบว่ามีกระเบुरายละเอียดอยู่ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่หรือไม่

- ☐ ไม่มี ทุกกิจการที่ระบุไว้ยังคงมีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบทในสังคมในปัจจุบัน
- ☐ มี พบว่ามีกิจการบางกิจการที่มีความล้าสมัย และควรมีการปรับเปลี่ยนหรือนำออกจากประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๘ (โปรดระบุตัวอย่างกิจการที่ท่านเห็นว่ามีล้าสมัย)*
-

๒๐) หน่วยงานท่าน มีความราบรื่นในการออกและบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น การออกใบอนุญาต การตรวจสอบการประกอบกิจการในภาพรวม เพื่อควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

หากหน่วยงานของท่านประสบปัญหา อุปสรรค หรือมีข้อจำกัดในการออกและบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น โปรดระบุรายละเอียด (ถ้ามี)

.....

๒๑) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน ได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข ในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างความต้องการการได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๒๒) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๒๓) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๗

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ **ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้** ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามใน ข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- ๑) หน่วยงานของท่าน มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบังคับใช้กฎหมายในการดูแลเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

☐ ไม่มี

☐ มี (โปรดระบุตัวอย่างของการมีส่วนร่วมของหน่วยงานท่าน)*

.....

- ๒) ท่านเห็นว่าบทบาทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความเหมือนหรือแตกต่างจากกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลในเรื่องนี้ เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน หรือไม่

- ☐ มีความเหมือนกัน
- ☐ มีความแตกต่างกัน โปรดระบุประเด็นที่ท่านเห็นว่าแตกต่าง*

.....

๓) หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือมีปัญหาการประสานงานร่วมกันกับองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๔) หน่วยงานของท่านเห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม หรือการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของประชาชน หรือไม่

- ☐ **ยังมีความสอดคล้อง** ทุกกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพยังคงมีความทันสมัย สามารถใช้ได้ต่อไป
- ☐ **มีความไม่สอดคล้อง** โดยพบว่ามีบางกฎหมายมีความล้าสมัย และควรมีการปรับเปลี่ยน (โปรดระบุตัวอย่างของกฎหมายที่ท่านเห็นว่าไม่สอดคล้อง หรือมีความล้าสมัย)*

.....

๕) ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่น**รับหน้าที่หลัก**ในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

ในกรณีที่ท่านเห็นว่ากำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมีความไม่เหมาะสม ท่านคิดว่าควรเป็นหน่วยงานใดที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว* (โปรดระบุ)

.....

๖) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

๗) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....

หมวด ๗

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้ประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) รายละเอียดโดยสังเขปของกิจการที่ท่านกำลังดำเนินอยู่ โปรดระบุประเภทกิจการ (เช่น กิจการเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง กิจการเกี่ยวกับการเกษตร กิจการเกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์)
-
- ๒) ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม.....
- ๓) สถานที่ตั้งของกิจการ แขวง/ตำบล.....
- เขต/อำเภอจังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
จากผู้ประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ก่อนที่จะมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
๒	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่ควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
๓	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพนั้นมีประโยชน์ ช่วยให้					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	ท่านสามารถดำเนินกิจการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสุลัทธิและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน					
๔	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่าน ได้ให้ข้อมูลคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแก่ท่าน					
๕	ท่านคิดว่าการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความยุ่งยาก ซับซ้อน					
๗	ท่านคิดว่าการกำหนดอายุใบอนุญาตมีความเหมาะสม และจำเป็น					
๘	ท่านคิดว่า อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่เรียกเก็บในปัจจุบันมีความเหมาะสม					
๙	ท่านได้รับความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
๑๐	ภายหลังจากได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการตรวจสอบ กำกับดูแลกิจการของท่านอย่างสม่ำเสมอ					
๑๑	เมื่อประสบปัญหาในการจัดการดำเนินการ ท่านไม่ทราบว่าควรทำอย่างไรดี เพราะกลัวว่าจะละเมิดกฎหมายโดยไม่รู้ตัว จนกลายเป็นความผิด					
๑๒	กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่บังคับใช้อยู่มีประสิทธิภาพ					
๑๓	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีผลกระทบทำให้เกิดต้นทุนในการดำเนินการสูงขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพของบุคคล					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑๔	ท่านเคยประสบปัญหาความสับสน จากการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ หรือการประสานงานเกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากองค์กรส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการอื่นๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้					
๑๕	ท่านเคยถูกร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
๑๖	ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าปรับ โทษที่จะได้รับ หากละเมิดกฎหมายและข้อบังคับท้องถิ่น ในการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
๑๗	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๘	ท่านเห็นว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อลดความซ้ำซ้อน ยากต่อการทำความเข้าใจจนเกิดความสับสน					

๑๙) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....

หมวด ๗

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ประชาชนในท้องที่”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ประชาชนในท้องที่
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ **ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้** ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ จังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
จากประชาชนทั่วไป

๑) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง ทำหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ บริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

๒) **กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ** หมายถึง กิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และสุขภาพของคนในพื้นที่ ประกอบด้วยกิจการ ๑๓ ประเภท ได้แก่ ๑) กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง ๒) กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์ ๓) กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน ๔) กิจการที่เกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ๕) กิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร ๖) กิจการที่เกี่ยวกับโลหะหรือแร่ ๗) กิจการที่เกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล ๘) กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ ๙) กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ ๑๐) กิจการที่เกี่ยวกับ สิ่งทอ ๑๑) กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน หินทราย ซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง ๑๒) กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน ถ่านโค้ก และสารเคมีต่าง ๆ และ ๑๓) กิจการอื่น ๆ

๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ที่จะดูแลให้ประชาชนได้อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือ มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีและไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากลิงก์

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA0000/0000156.PDF> หรือ การสแกน QR Code

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕					
๒	ในท้องที่ของท่าน มีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น กิจการเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง การเกษตร โลหะ หรือแร่ ตามที่ได้ระบุไว้ด้านบน ที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพลักษณะ					
๓	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในท้องที่ของท่าน					
๔	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่จะมีกิจการที่เป็นอันตรายจะมาดำเนิน การในพื้นที่ของท่าน และพบว่ากิจการนั้นสามารถดำเนินการด้วยความเรียบร้อยปลอดภัยในเวลาต่อมา					
๕	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ไม่เหมาะสม มีความเสี่ยงสูง ท่านทราบว่าควรจะไปติดต่อที่ใด					
๖	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในท้องที่ของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที					
๗	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบ ถึงแนวทางการ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อย ที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด
	จัดการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในท้องที่อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
๘	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย ในการจัดการควบคุมและลดความเสี่ยงหรือลด อันตรายจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ					
๙	การมีกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในปัจจุบัน ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น					
๑๐	ท่านคิดว่า กลไกการควบคุมการประกอบกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่บังคับใช้ยังมีความ เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน					
๑๑	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับ การดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน ท้องถิ่น หรือผู้ให้บริการในด้านนี้มีความโปร่งใส มากขึ้น					
๑๒	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมาย เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อให้ สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ					
๑๓	ปัจจุบันท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ ที่ดี เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากการดำเนิน กิจการที่เป็นอันตรายอย่างไม่เหมาะสม					

๑๔) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลการดำเนินการกิจการที่เป็นอันตราย หรือการบังคับใช้
กฎหมายในเรื่องดังกล่าวในท้องที่ของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๗
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง

- ๑) ชุดคำถามสัมภาษณ์นี้ ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๓) กรุณาตอบคำถามสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ได้ถามด้วยความเป็นจริง ซึ่งหากมีคำถามเกี่ยวกับคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถสอบถามผู้สัมภาษณ์เพื่อความกระจ่างได้ และหากมีสิ่งที่ต้องการแจ้งหรืออธิบายต่อผู้สัมภาษณ์ในประเด็นที่นอกเหนือจากคำถามสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแจ้งต่อผู้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
- ๔) ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์อาจขอทำการบันทึกเสียง หรือบันทึกคลิปวิดีโอ โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปประเมินผลควบคู่กับแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและนำเสนอผลในภาพรวม

ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างน้อย ๔ ราย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และผู้ทรงคุณวุฒิ

คำถามหลัก

๑. ท่านคิดว่า การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมีความจำเป็นและมีประโยชน์ในการกำกับดูแลให้สถานประกอบกิจการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะ และมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน หรือไม่ อย่างไร
๒. ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และเจ้าพนักงานท้องถิ่นควรมีบทบาทอย่างไร
๓. ท่านคิดว่า กลไกการควบคุมและการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่มีการบังคับใช้ในปัจจุบันมีความครอบคลุม เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพการณ์หรือไม่อย่างไร และมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
๔. ท่านคิดว่า การกำหนดให้ผู้ประกอบการจะต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพก่อนการเริ่มประกอบกิจการ สร้างภาระต้นทุนและเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการในการประกอบกิจการหรือไม่ เพียงใด
๕. ท่านคิดว่า กลไกการควบคุมและการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมีความสัมพันธ์หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายเฉพาะว่าด้วยการประกอบกิจการนั้น กฎหมายควบคุมอาคาร กฎหมายโรงงาน กฎหมายว่าด้วย

การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือไม่ อย่างไร และก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่

๖. ความคิดเห็นอื่น ๆ

คำถามเพิ่มเติมสำหรับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. กรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมรวมถึงกฎหมายท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านได้บังคับใช้แล้วแนวโน้มการร้องเรียนของประชาชนและ ผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เกี่ยวกับปัญหาของการดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเป็นอย่างไร

๒. หน่วยงานของท่านมีปัญหา อุปสรรค หรือผลกระทบเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายในการให้อนุญาตผู้ดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ อย่างไร

คำถามเพิ่มเติมสำหรับผู้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๑. ท่านประสบปัญหา หรืออุปสรรคต่อการดำเนินการ เช่น มีต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เกิดปัญหาด้านสิ้นเปลืองแรงงาน เกี่ยวกับ เกิดความซ้ำซ้อน เมื่อต้องดำเนินการตามข้อบังคับท้องถิ่น หรือการขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ จากองค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร

๒. ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อบังคับท้องถิ่นเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากช่วยให้เกิดความโปร่งใส ปราศจากการเลือกปฏิบัติ และได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับใช้กฎหมายระดับท้องถิ่น ในกรณีที่ถูกร้องเรียนหรือเกิดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ขึ้น

คำถามเพิ่มเติมสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่ หรือประชาชน

๑. ในพื้นที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบทางลบต่อสุขภาพอนามัยจากการมีผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ ถ้ามี ท่านประสบปัญหาอย่างไรบ้าง และอยากให้มีการแก้ไขอย่างไร และถ้ามีกฎหมายที่ใช้ในการจัดการปัญหาดังกล่าวในเรื่องนี้โดยเฉพาะ จะดีหรือไม่ อย่างไร

๒. การมีพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อบังคับท้องถิ่นที่ใช้กำกับเกี่ยวกับการดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จะช่วยให้เกิดความโปร่งใสเป็นธรรมและลดปัญหาการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นหรือผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการด้านนี้ ได้หรือไม่ อย่างไร

หมวด ๘

**ตลาด สถานที่จำหน่าย และสถานที่สะสมอาหาร
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”**

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

**ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

- ๑) หน่วยงานของท่าน มีการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาด ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

☐ ไม่มี

☐ มี จำนวน ราย*

- ๒) ที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาดอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านได้ออกกำหนดไว้ ต่อไปนี้ (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แพนผังและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและ
สุขลักษณะ
- ☐ กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด
- ☐ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่ การวางสิ่งของและการอื่น
ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด
- ☐ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับ
การดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ
และอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย การระบายน้ำทั้ง
การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ และการป้องกัน
การระบาดของโรคติดต่อ
- ☐ มีหลักเกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากตัวเลือกในข้างต้น (โปรดระบุรายละเอียด
เพิ่มเติม)*.....

๓) หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับเหตุรำคาญหรือความไม่เหมาะสม
ที่อาจกระทบต่อสุขภาพของประชาชน จากกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่
สะสมอาหารในพื้นที่ที่ดูแล

☐ มี จำนวนช่องทาง โปรดระบุช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๔) ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลตลาด แนวโน้มของ
การร้องเรียนจากประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ.
๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

จำนวนข้อร้องเรียนจากเหตุของการดำเนินกิจการตลาดที่ไม่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ
และผลกระทบต่อสุขภาพ

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ราย

๕) หน่วยงานของท่านมีการจัดการเหตุรำคาญในเรื่องตลาด ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่าง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ที่ผ่านมาโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แห่ง พ.ร.บ.
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ☐ ไม่มี ☐ มี* ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน เรื่อง	การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ☐ ไม่มี ☐ มี* ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน เรื่อง
--	---

๖) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกิจการตลาด ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร*

- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน คดี
- สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน คดี
 - เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี จำนวน คดี
 - อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย จำนวน บาท
 - ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๗) หน่วยงานของท่านมีการ ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี จำนวน ราย*

๘) ที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับอนุญาต อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๐ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่หน่วยงานของท่านได้ออกกำหนดไว้ ต่อไปนี้ (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารตามประเภทของอาหาร หรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการ หรือตามวิธีจำหน่าย
- กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่าย สะสม บริโภค ประกอบหรือปรุงอาหาร

- ☐ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ และการป้องกันโรคติดต่อ
- ☐ กำหนดระยะเวลาจำหน่ายอาหาร
- ☐ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหาร และผู้ให้บริการ
- ☐ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร
- ☐ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ
- ☐ มีหลักเกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากตัวเลือกในข้างต้น (โปรดระบุรายละเอียดเพิ่มเติม)
-

๙) ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับอนุญาต แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชน หรือผู้เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

จำนวนข้อร้องเรียนจากสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ไม่เหมาะสม และอาจกระทบต่อสุขภาพ

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ราย

๑๐) หน่วยงานของท่านมีการจัดการเหตุไม่เหมาะสมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับอนุญาต ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ที่ผ่านมาโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗	การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘
ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่ หรือทางสาธารณะ	ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน
☐ ไม่มี	☐ ไม่มี
☐ มี* ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน เรื่อง	☐ มี* ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน เรื่อง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน เรื่อง	ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน เรื่อง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน เรื่อง	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน เรื่อง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน เรื่อง	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน เรื่อง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน เรื่อง	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน เรื่อง

๑๑) การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับอนุญาต ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร*

- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน คดี
- สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน คดี
 - เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี จำนวน คดี
 - อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย จำนวน บาท
 - ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำนวน คดี

๑๒) หน่วยงานของท่าน มีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องอุทธรณ์ ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

- ☐ มี โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*
.....
- ☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*
.....

๑๓) หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ เรื่อง เกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

- ☐ ไม่เคย
- ☐ เคย จำนวน ครั้ง และโปรดอธิบายเหตุผลของการถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน*
-

๑๔) นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่าน มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุขที่ท้องถิ่นได้นำมาใช้หรือจะนำมาใช้เพื่อลดปัญหาการจัดการเกี่ยวกับสุขอนามัยของตลาด รวมถึงสถานที่จำหน่ายและสะสมอาหาร

- ☐ มี โปรดยกตัวอย่างการดำเนินการ*
.....
- ☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*
.....

๑๕) หน่วยงานของท่าน มีการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับการดูแลตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารให้มีความถูกต้องเหมาะสมและร่วมสมัย ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

- ☐ มี จำนวน ครั้ง โปรดอธิบายขั้นตอน
โดยสังเขป*.....
- ☐ ไม่มี โปรดอธิบาย
เหตุผล*

๑๖) หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการปฏิบัติตามมาตรการ ตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๑๗) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการละเมิด หรือความเสี่ยงของการประกอบกิจการของผู้ประกอบการที่อาจกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๑๘) หน่วยงานของท่านมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายกรณีมีความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม หรือกำกับดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๙) หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุม หรือกำกับดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๒๐) ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการ
ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเรื่องตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่
 สะสมอาหาร เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออก
 กฎหมาย อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

โปรดยกตัวอย่างความต้องการการได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข
 (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

- ๒๑) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินการตลาด
 สถานที่จำหน่าย อาหารและสถานที่สะสมอาหาร ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน
มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

- ๒๒) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติ
 การสาธารณสุขฯ กฎกระทรวง และข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตลาด
 สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร (ถ้ามี โปรดระบุ)
-

หมวด ๘

ตลาด สถานที่จำหน่าย และสถานที่สะสมอาหาร
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสะสมอาหาร

- ๑) หน่วยงานของท่าน มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร หรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี (โปรดระบุตัวอย่างของการมีส่วนร่วมของหน่วยงานท่าน)*

.....

- ๒) ท่านเห็นว่า บทบาทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่อง ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร มีความเหมือนหรือแตกต่างจากกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลในเรื่องนี้ เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน หรือไม่

- ☐ มีความเหมือนกัน
- ☐ มีความแตกต่างกัน โปรดระบุประเด็นที่ท่านเห็นว่าแตกต่าง*

.....

๓) หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือมีปัญหาการประสานงานร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแล ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๔) หน่วยงานของท่านเห็นว่า กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังสอดคล้องกับบริบทของสังคม หรือการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของประชาชน แล้วหรือไม่

- ☐ **ยังคงมีความสอดคล้อง** ทุกกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพยังคงมีความทันสมัย สามารถใช้ได้ต่อไป
- ☐ **มีความไม่สอดคล้อง** โดยพบว่า มีบางกฎหมายที่มีความล้าสมัย และควรมีการปรับเปลี่ยน (โปรดระบุตัวอย่างของกฎหมายที่ท่านเห็นว่าไม่สอดคล้อง หรือมีความล้าสมัย)*

๕) ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่น รับหน้าที่หลัก ในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

ในกรณีที่ท่านเห็นว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารมีความไม่เหมาะสม ท่านคิดว่า ควรเป็นหน่วยงานใด ที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว* (โปรดระบุ).....

๖) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

- ๗) ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติ
การสาธารณสุขฯ กฎกระทรวง และข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด
สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....
.....
.....

หมวด ๘

ตลาด สถานที่จำหน่าย และสถานที่สะสมอาหาร
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้ประกอบการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร
และสถานที่สะสมอาหาร”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจตลาด และผู้ที่ประกอบการค้าขายอยู่ในตลาด หรือสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) รายละเอียดโดยสังเขปของกิจการที่ท่านกำลังดำเนินอยู่ (เช่น เป็นผู้ประกอบการกิจการตลาด ผู้ประกอบการกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือผู้ประกอบการกิจการสถานที่สะสมอาหาร ผู้ประกอบการค้าขาย)
- ๒) ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ๓) สถานที่ตั้งของกิจการ แขวง/ตำบล
- เขต/อำเภอ จังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากผู้ประกอบการผู้ประกอบการธุรกิจตลาด และผู้ที่ประกอบการค้าขายอยู่ในตลาด หรือสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ก่อนที่จะมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อย ที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๒	ท่านมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ควบคุมการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร					
๓	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ช่วยให้ท่านสามารถดำเนินกิจการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม					
๔	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่าน ได้ให้ข้อมูลคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ในการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารแก่ท่าน					
๕	ท่านคิดว่าการขออนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความยุ่งยากซับซ้อน					
๖	ท่านคิดว่า การกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารมีความเหมาะสมและจำเป็น					
๗	ท่านคิดว่า อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่เรียกเก็บในปัจจุบัน มีความเหมาะสม					
๘	ท่านได้รับความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขออนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร					
๙	ภายหลัง จากที่ได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจสอบกำกับ ดูแลกิจการของท่านอย่างสม่ำเสมอ					
๑๐	เมื่อประสบปัญหา ในการจัดการดำเนินการ ท่านไม่ทราบว่าจะควรทำอย่างไรดี เพราะกลัวว่าจะละเมิดกฎหมายโดยไม่รู้ตัว จนกลายเป็นความผิด					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อย ที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
๑๑	กฎหมาย ข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการประกอบ กิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่ สะสมอาหารที่กำลังบังคับใช้อยู่ มีประสิทธิภาพ					
๑๒	ท่านเคยประสบปัญหาความสับสน จากการบังคับใช้ กฎหมายหลายฉบับ ในการดูแลกิจการตลาด สถานที่ จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร หรือการ ประสานงานการองค์กรส่วนท้องถิ่น และหน่วยงาน ราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้					
๑๓	ท่านเคยถูกร้องเรียน จากการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร และ ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐเท่าที่ควร					
๑๔	ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าปรับ โทษที่จะได้รับ หากละเมิดกฎหมาย ข้อบังคับท้องถิ่นในการประกอบ กิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่ สะสมอาหาร					
๑๕	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับการจัดการกิจการ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสม อาหารในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๖	ท่านเห็นว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมาย เกี่ยวกับการจัดการกิจการตลาด สถานที่จำหน่าย อาหาร และสถานที่สะสมอาหาร เพื่อลดความซ้ำซ้อน ยากต่อการทำความเข้าใจ จนเกิดความสับสน					

๑๗) ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่
สะสมอาหาร (ถ้ามี โปรดระบุ).....

หมวด ๘

ตลาด สถานที่จำหน่าย และสถานที่สะสมอาหาร
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ประชาชนในท้องที่”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ประชาชนในท้องที่
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอจังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
จากประชาชนทั่วไป

๑) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง ทำหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ บริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

๒) **ตลาด** หมายถึง สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้า ใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้า ประเภท สัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหาร อันมีสภาพเป็นของสด ประกอบ หรือปรุงแล้ว หรือของเสี้ง่าย ซึ่งตลาดอาจจัดขึ้นเป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว หรือตามวันนัด ไม่ว่าจะเป็นการจัดในสถานที่ของเอกชน หรือในที่ หรือทางสาธารณะ และไม่ว่าจะมีโครงสร้างอาคาร หรือจะเป็นบริเวณที่ไม่มีอาคารก็ตาม

๓) **สถานที่จำหน่ายอาหาร** หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่ หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหาร หรือปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้ สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

๔) **สถานที่สะสมอาหาร** หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่ หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหาร อันมีสภาพเป็นของสด หรือของแห้ง หรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำ ประกอบ หรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง

๕) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ที่จะดูแลให้ประชาชนได้อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือ มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากลิงก์

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA/0000/00000156.PDF> หรือ การสแกน QR Code

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มี เลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕					
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่สกปรก ไม่ถูกสุขลักษณะ อนามัย					
๓	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินการในภาพรวมเกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในท้องที่ของท่าน					
๔	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สํารวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่จะมีตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร จะมาดำเนินการในพื้นที่ของท่าน และพบว่ากิจการนั้นสามารถดำเนินการด้วยความเรียบร้อย ปลอดภัยในเวลาต่อมา					
๕	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ไม่เหมาะสมมีความเสี่ยงสูง ท่านทราบว่าควรจะไปติดต่อที่ใด					
๖	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในท้องที่ของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที					
๗	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการจัดการควบคุมกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	สถานที่สะสมอาหารให้เกิดความเรียบร้อยในท้องที่อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
๘	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการจัดการควบคุมและลดความเสี่ยง หรือลดอันตรายจากการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
๙	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในปัจจุบัน ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น					
๑๐	ท่านคิดว่า กลไกการควบคุมการประกอบกิจการตลาดสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารบังคับใช้อยู่มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน					
๑๑	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในปัจจุบันช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ให้บริการในด้านนี้มีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๒	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ					
๑๓	ปัจจุบัน ท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ไม่เหมาะสม					

๑๔) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลการดำเนินการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวในท้องที่ของท่าน (ถ้ามีโปรดระบุ).....

หมวด ๘

ตลาด สถานที่จำหน่าย และสถานที่สะสมอาหาร

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง

- ๑) ชุดคำถามสัมภาษณ์นี้ ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๓) กรุณาตอบคำถามสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ได้ถามด้วยความเป็นจริง ซึ่งหากมีคำถามเกี่ยวกับคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถสอบถามผู้สัมภาษณ์เพื่อความกระจ่างได้ และหากมีสิ่งที่ต้องการแจ้งหรืออธิบายต่อผู้สัมภาษณ์ในประเด็นที่นอกเหนือจากคำถามสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแจ้งต่อผู้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
- ๔) ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์อาจขอทำการบันทึกเสียง หรือบันทึกคลิปวิดีโอ โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปประเมินผลควบคู่กับแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและนำเสนอผลในภาพรวม

ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างน้อย ๔ ราย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และผู้ทรงคุณวุฒิ

คำถามหลัก

๑. ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกใบอนุญาตจัดตั้งตลาด และสถานที่จำหน่ายและสถานที่สะสมอาหาร มีอำนาจออกข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องเป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
๒. ท่านคิดว่า หลักเกณฑ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในการควบคุมกำกับดูแลตลาด และสถานที่จำหน่ายและสถานที่สะสมอาหารที่ใช้บังคับในปัจจุบัน มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีการปรับปรุงหรือไม่
๓. ท่านคิดว่า การกำหนดให้ผู้ประกอบการจะต้องขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาดและสถานที่จำหน่ายและสถานที่สะสมอาหาร สร้างภาระต้นทุนและเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการในการประกอบกิจการหรือไม่ เพียงใด
๔. ท่านคิดว่า กลไกการอนุญาตจัดตั้งตลาดและสถานที่จำหน่าย และสถานที่สะสมอาหาร รวมถึงการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายควบคุมอาคาร กฎหมายโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

และกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือไม่ อย่างไร
และก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่

๕. ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด ๙
การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๑) หน่วยงานของท่านมี การออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

☐ ไม่มี

☐ มี จำนวน ราย*

- ๒) หน่วยงานของท่านเห็นว่าขั้นตอนการขอใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความสะดวกต่อผู้ที่ขออนุญาตที่เป็นประชาชนหรือผู้ค้าในพื้นที่ ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

☐

☐

☐

☐

☐

- ๓) หน่วยงานของท่านมีการ กำหนดพื้นที่การค้าและพื้นที่ห้ามจำหน่ายสินค้า ในท้องที่ที่ดูแล อย่างไร

☐ ไม่มี

- ☐ มี พื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตการค้า จำนวน แห่ง
 โปตรระบุพื้นที่เขตการค้าที่หน่วยงานของท่านกำหนด*
- ☐ มี พื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด จำนวน แห่ง
 โปตรระบุพื้นที่เขตการค้าที่หน่วยงานของท่านกำหนด*
- ☐ มี กำหนดให้เป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท ตามกำหนดเวลา หรือ
 โดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใดลักษณะหนึ่งจำนวน แห่ง
 โปตรระบุพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านกำหนด*

๔) หน่วยงานของท่าน ใช้วิธีการใดในการกำหนดเขตหรือพื้นที่การค้า (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ กำหนดเขตหรือพื้นที่การค้าที่แน่นอนในประกาศที่เกี่ยวข้อง
- ☐ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาพื้นที่การค้าและกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาพื้นที่การค้าของคณะกรรมการ
- ☐ ใช้วิธีการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น (โปตรระบุ) *
-

๕) หน่วยงานของท่าน ประสบปัญหา อุปสรรค หรือความขัดแย้งในการกำหนดเขตหรือพื้นที่การค้า
 อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปตรระบุ)

.....

๖) หน่วยงานของท่าน กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทาง
 สาธารณะ หรือไม่

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โปตรทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของท่าน
 กำหนด (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ คุณสมบัติของผู้ทำการค้า
- ☐ สุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำการค้า
- ☐ การแต่งกายของผู้ค้า
- ☐ ชนิดหรือประเภทของสินค้าที่จำหน่ายได้ หรือที่ห้ามจำหน่าย
- ☐ การกำหนดราคาสินค้าที่จำหน่าย
- ☐ กรรวิธีจำหน่าย ทำ ประกอบ ปูรึง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น
- ☐ ระยะเวลาของใบอนุญาต
- ☐ วันและเวลาที่อนุญาตให้ทำการค้า
- ☐ การรักษาความสะอาด และการจัดการขยะและมลพิษที่เกิดจากการค้า

- ☐ การให้แสดงใบอนุญาตหรือการติดบัตรประจำตัว
 - ☐ มาตรฐานความปลอดภัยในการค้า
 - ☐ การให้เข้าอบรมหลักสูตรที่หน่วยงานกำหนด
 - ☐ หลักเกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากตัวเลือกในข้างต้น (โปรดระบุรายละเอียดเพิ่มเติม)
-

๗) หน่วยงานของท่านกำหนดค่าธรรมเนียมในการขออนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะหรือไม่

- ☐ ไม่มี การกำหนดค่าธรรมเนียม
- ☐ มี การกำหนดค่าธรรมเนียม จำนวน บาท*

๘) หน่วยงานของท่านมีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการคัดเลือกผู้ทำการค้าไว้อย่างชัดเจน หรือไม่อย่างไร

- ☐ ไม่มี
 - ☐ มี โปรดระบุรายละเอียดการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการคัดเลือกผู้ทำการค้าโดยสังเขป*
-

๙) หน่วยงานของท่านประสบปัญหา อุปสรรค หรือความขัดแย้งในการกำหนดการคัดเลือกผู้ทำการค้าอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๐) หน่วยงานของท่าน มีการออกคำสั่งเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในที่หรือทางสาธารณะ ในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) หรือไม่

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี* การออกคำสั่งจำนวน คำสั่ง

๑๑) ท่านเห็นว่า ประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ มีความเหมาะสมและครอบคลุมอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

ยังมีประเด็นใด ที่ท่านเห็นว่า ควรมีการบัญญัติขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมเพิ่มเติมอีกหรือไม่(ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๑๒) หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในพื้นที่ที่ดูแล หรือไม่ อย่างไร

☐ มี จำนวน ช่องทาง โปรดระบุช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๓) ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนและผู้ค้าในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

จำนวนร้องเรียนจากเหตุปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ราย

๑๓) การดำเนินการเกี่ยวกับคดี ที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือประกาศ ที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร*

• อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย	จำนวน	คดี
• สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว	จำนวน	คดี
- เปรียบเทียบปรับโดยไม่มีการฟ้องคดี	จำนวน	คดี
- อัตราค่าปรับที่เปรียบเทียบเฉลี่ย	จำนวน	บาท
- ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด	จำนวน	คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก	จำนวน	คดี
- ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก	จำนวน	คดี

๑๔) หน่วยงานของท่านมีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องอุทธรณ์ของประชาชนและผู้ค้าเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

☐ มี โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๕) หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุขฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ หรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย จำนวน ครั้ง และโปรดอธิบายเหตุผลของการถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน*

.....
.....

๑๖) นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการหรือ มาตรการอื่นที่ไม่ใช่มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ท้องถิ่น ได้นำมาใช้หรือจะ นำมาใช้เพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ หรือไม่

☐ มี โปรดยกตัวอย่างการดำเนินการ*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๗) หน่วยงานของท่าน มีการทบทวนหลักเกณฑ์และปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับ ใช้กฎหมาย เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะหรือไม่ อย่างไร

☐ มี จำนวน ครั้ง โปรดอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป*

.....

☐ ไม่มี โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๑๘) หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์กับผู้ค้าและประชาชน ในการปฏิบัติ ตามประกาศ

ที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

☐

☐

☐

☐

☐

๑๙) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทาง สาธารณะซึ่งหน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาความไม่เหมาะสม ความเดือดร้อน รำคาญ การขาดสุขลักษณะหรือ ความขัดแย้ง ที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้า ในที่หรือทางสาธารณะของประชาชน ผู้ค้าและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

☐

☐

☐

☐

☐

- ๒๐) หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายหรือประกาศที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในส่วนที่มีความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

.....

- ๒๑) หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

.....

- ๒๒) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะซึ่งหน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาความไม่เหมาะสม ความเดือดร้อน รำคาญ การขาดสุขลักษณะหรือความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะของประชาชน ผู้ค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

- ๒๓) ที่ผ่านมานักงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

โปรดยกตัวอย่างความต้องการ การได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุข (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๒๔) ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ในระดับใด

น้อยที่สุด
○

น้อย
○

ปานกลาง
○

มาก
○

มากที่สุด
○

๒๕) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับกฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๙

การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามใน ข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
ของหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทาง
สาธารณะ

- ๑) หน่วยงานของท่าน มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายหรือประกาศขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี (โปรดระบุตัวอย่างของการมีส่วนร่วมของหน่วยงานท่าน)*

.....

- ๒) ท่านเห็นว่า บทบาทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และประกาศขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเหมือนหรือแตกต่าง
จากกฎหมายเฉพาะอื่นๆ ในประเด็นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น
พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบ
การจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในระดับใด

- ☐ มีความเหมือนกัน
- ☐ มีความแตกต่างกัน โปรดระบุประเด็นที่ท่านเห็นว่าแตกต่าง*

.....

๓) หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ เช่น พระราชบัญญัติรักษา
ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ. ๒๔๙๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือมีปัญหาการประสานงานร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่อง
เกี่ยวกับการควบคุมหรือกำกับดูแล ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร
อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

โปรดยกตัวอย่างปัญหาที่หน่วยงานของท่านประสบ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

๔) หน่วยงานของท่าน เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังสอดคล้องกับบริบทของสังคม หรือการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของประชาชน
หรือไม่

- ☐ **ยังคงมีความสอดคล้อง** ทุกกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ยังคงมีความทันสมัย สามารถใช้ได้ต่อไป
- ☐ **มีความไม่สอดคล้อง** โดยพบว่า มีบางกฎหมายที่มีความล้าสมัยและควรมีการปรับเปลี่ยน
(โปรดระบุตัวอย่างของกฎหมายที่ท่านเห็นว่าไม่สอดคล้องหรือมีความล้าสมัย)*

.....

๕) ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่หลัก
ในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

ในกรณีที่ท่านเห็นว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการเป็น
ผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ มีความ
ไม่เหมาะสม ท่านคิดว่าควรเป็นหน่วยงานใด ที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว* (โปรดระบุ)

.....

๖) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะของผู้ค้า ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๗) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๘) ท่านคิดว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่

- ☐ มีความเหมาะสม
- ☐ ไม่เหมาะสม (โปรดระบุเหตุผลที่ท่านเห็นว่าไม่เหมาะสม)*

.....

๙) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ ในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

○ ○ ○ ○ ○

๑๐) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ กฎกระทรวง และข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๙
การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) รายละเอียดโดยสังเขปของสินค้าที่ท่านกำลังจำหน่ายอยู่ในที่หรือทางสาธารณะ

.....

- ๒) สถานที่ตั้งร้านค้าของท่าน แขวง/ตำบล
- เขต/อำเภอจังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ค้า ก่อนที่จะมีการออกประกาศเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ					
๒	ท่านมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ					
๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านได้ให้ข้อมูลคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะแก่ท่าน					
๔	ในฐานะผู้ค้า ท่านคิดว่า การกำหนดเขตพื้นที่การค้า และพื้นที่ห้ามจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อย ที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	ในท้องที่ที่ท่านจำหน่ายสินค้าอยู่ในปัจจุบัน มีความเหมาะสม					
๕	ในฐานะผู้ค้า ท่านคิดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการในการอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะไว้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม					
๖	ในฐานะผู้ค้า ท่านคิดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีการคัดเลือกผู้ค้าอย่างเหมาะสม					
๗	ข้อกำหนดในประกาศที่ควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการณ์ในทางการค้าและช่วยให้ท่านสามารถ ค้าขายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
๘	ท่านคิดว่า อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่เรียกเก็บในปัจจุบัน มีความเหมาะสม					
๙	ท่านคิดว่า การขออนุญาตในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามกฎหมายการสาธารณสุข มีความยุ่งยากซับซ้อน					
๑๐	ภายหลัง จากได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจสอบ กำกับ ดูแลกิจการของท่านอย่างสม่ำเสมอ					
๑๑	เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างท่านกับผู้ค้ารายอื่น หรือผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่การค้าได้อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม					
๑๒	เมื่อประสบปัญหาในการจัดการดำเนินกิจการ ท่านไม่ทราบว่าควรทำอะไรดี เพราะกลัวว่าจะละเมิดกฎหมายโดยไม่รู้ตัว จนกลายเป็นความผิด					
๑๓	กฎหมาย ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่กำลังบังคับใช้อยู่ มีประสิทธิภาพ					
๑๔	ท่านเคยประสบปัญหาความสับสนจากการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ ในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะหรือการประสานงานองค์กรส่วนท้องถิ่น					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	ถิ่นและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้					
๑๕	ท่านเคยถูกร้องเรียน จากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วย งานของรัฐเท่าที่ควร					
๑๖	ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าปรับหรือโทษที่จะได้รับ หากละเมิดกฎหมายหรือประกาศเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ					
๑๗	ท่านเห็นว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เพื่อลดความซ้ำซ้อน ยากต่อการทำความเข้าใจ จนเกิดความสับสน					

๑๘ ท่านคิดว่า การอนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมส่วนรวม มากกว่าการสร้างควมรำคาญและความไม่สะดวกในการสัญจรบนทางเท้าสาธารณะหรือไม่

- ☐ มีประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมส่วนรวม (โปรดระบุประโยชน์ที่ท่านคิดว่าประชาชนและสังคมได้รับ)*.....
- ☐ สร้างควมรำคาญไม่สะดวกในการสัญจรบนทางเท้าสาธารณะ (โปรดระบุ เหตุผลที่ท่านยังคงต้องจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะอยู่)*.....
- ☐ มีประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมส่วนรวม แต่ก็สร้างควมรำคาญไม่สะดวกในการสัญจรบนทางเท้าพอกัน (โปรดระบุประโยชน์หรือเหตุผลที่ท่านยังคงต้องจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะอยู่)*.....

๑๙) ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๙

การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “ประชาชนในท้องที่”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ประชาชนในท้องที่
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และประมวลผลในภาพรวม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ จังหวัด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
จากประชาชนทั่วไป

๑) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง ทำหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ บริหารจัดการกิจการต่างๆ ให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่นของตนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

๒) **การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ** หมายถึง การมีบุคคลจำหน่ายสินค้าบนพื้นที่หรือสถานที่ซึ่งมิใช่ ที่ของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ได้หรือใช้สัญจรได้

๓) **พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕** มีวัตถุประสงค์ที่จะดูแลให้ประชาชนได้อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือ มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากลิงก์

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA0000/0000156.PDF> หรือ การสแกน QR Code

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕					
๒	ในท้องที่ของท่าน มีปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะทำให้ท่านได้รับความไม่สะดวกในการสัญจร					
๓	ในท้องที่ของท่าน มีปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่ไม่เหมาะสมหรือมีความเสี่ยงต่อสุขภาพอนามัย					
๔	ท่านพึงพอใจ เกี่ยวกับภาพรวมของการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในท้องที่ของท่าน					
๕	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่ไม่เหมาะสม ท่านทราบว่า จะไปติดต่อที่ใด					
๖	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในท้องที่ของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขทันที					
๗	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
๘	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการจัดการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ					
๙	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในปัจจุบัน ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น					
๑๐	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในปัจจุบันช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านนี้ มีความโปร่งใสมากขึ้น					
๑๑	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ				
		น้อยที่สุด หรือไม่ มีเลย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑๒	ท่านรู้สึกว่าคุณภาพและสวัสดิภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากได้รับผลกระทบทางลบจากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในท้องที่ของท่านลดลง					

๑๓) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลจากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวในท้องที่ของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

หมวด ๙
การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง

- ๑) ชุดคำถามสัมภาษณ์นี้ ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการและผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๓) กรุณาตอบคำถามสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ได้ถามด้วยความเป็นจริง ซึ่งหากมีคำถามเกี่ยวกับคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถสอบถามผู้สัมภาษณ์เพื่อความกระจ่างได้ และหากมีสิ่งที่ต้องการแจ้งหรืออธิบายต่อผู้สัมภาษณ์ในประเด็นที่นอกเหนือจากคำถามสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแจ้งต่อผู้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
- ๔) ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์อาจขอทำการบันทึกเสียง หรือบันทึกคลิปวิดีโอ โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปประเมินผลควบคู่กับแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและนำเสนอผลในภาพรวม

ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างน้อย ๓ ราย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และผู้ทรงคุณวุฒิ

คำถามหลัก

๑. ท่านคิดว่า ความสะดวกของประชาชนในการสัญจรบนทางเท้าสาธารณะที่ลดน้อยลงไปได้ สอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะจากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะหรือไม่ อย่างไร
๒. ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ กำหนดเขตหรือพื้นที่การค้าและกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เป็นกลไกที่มีความเหมาะสมและมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
๓. ท่านคิดว่า การกำหนดเขตพื้นที่การค้าและหลักเกณฑ์ เงื่อนไข รวมถึงวิธีการในการอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสมและเป็นธรรมหรือไม่
๔. ท่านคิดว่า การกำหนดให้ผู้ค้าจะต้องขอใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ สร้างภาระต้นทุนและเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการในการประกอบกิจการหรือไม่ เพียงใด
๕. ท่านคิดว่า กลไกการอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์หรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะหรือไม่ อย่างไร และก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่
๖. ความคิดเห็นอื่น ๆ

คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับ)

- ๑) สถิติการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

จำนวนคดีที่เปรียบเทียบปรับ

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน คดี

- ๒) ลักษณะของคดีที่มีการเปรียบเทียบปรับมากที่สุด ๓ อันดับแรก

ลำดับที่ ๑

ลำดับที่ ๒

ลำดับที่ ๓

๓) อัตราโทษปรับสูงสุดและโทษต่ำสุด และค่าเฉลี่ยของโทษปรับสำหรับคดีตามข้อ ๒)

ลำดับที่ ๑

- โทษปรับสูงสุด บาท

- โทษปรับต่ำสุด บาท

- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ บาท

ลำดับที่ ๒

- โทษปรับสูงสุด บาท

- โทษปรับต่ำสุด บาท

- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ บาท

ลำดับที่ ๓

- โทษปรับสูงสุด บาท

- โทษปรับต่ำสุด บาท

- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ บาท

๔) ท่านหรือหน่วยงานของท่าน มีปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือไม่ อย่างไร

☐ ไม่มี

☐ มี โปรดระบุปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการที่ท่านพบ*

.....

๕) ท่านเห็นว่า การกำหนดความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๖) ท่านเห็นว่า กลไกการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขและประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๓) ท่านเห็นว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับ ของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ ควรมีการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่

- ☐ ไม่ควรมีการแก้ไข
- ☐ ควรมีการแก้ไข โปรดอธิบายว่าควรแก้ไขในประเด็นใด พร้อมกับให้เหตุผลประกอบ*

.....

๔) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ
แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจาก “หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง”

คำชี้แจง

- ๑) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบของกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำร่างกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
- ๒) กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
- ๓) กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ **ทุกข้อเท่าที่จะเป็นไปได้** ด้วยการทำเครื่องหมายลงในช่อง ☒ หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับและประมวลผลในภาพรวม
- ๔) หากข้อความใดมีเครื่องหมาย * ท้ายข้อ หมายถึง เมื่อท่านเลือกตอบในตัวเลือกนั้น ท่านจะต้องกรอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แต่ในกรณีที่ท่านไม่มีข้อมูลหรือไม่สามารถตอบคำถามในข้อใดได้ ให้ท่านเว้นว่างช่องคำตอบนั้นไว้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑) หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

.....

- ๒) ตำแหน่งงานรับผิดชอบของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลสาระสำคัญของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับ)

- ๑) สถิติการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

จำนวนคดีที่เปรียบเทียบปรับ

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน คดี

- ๒) ลักษณะของคดีที่มีการเปรียบเทียบปรับมากที่สุด ๓ อันดับแรก

ลำดับที่ ๑

ลำดับที่ ๒

ลำดับที่ ๓

๓) อัตราโทษปรับสูงสุดและโทษต่ำสุด และค่าเฉลี่ยของโทษปรับสำหรับคดีตามข้อ ๒)

ลำดับที่ ๑

- โทษปรับสูงสุด บาท

- โทษปรับต่ำสุด บาท

- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ บาท

ลำดับที่ ๒

- โทษปรับสูงสุด บาท

- โทษปรับต่ำสุด บาท

- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ บาท

ลำดับที่ ๓

- โทษปรับสูงสุด บาท

- โทษปรับต่ำสุด บาท

- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ บาท

๔) ท่านหรือหน่วยงานของท่าน มีปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือไม่ อย่างไร

☐ ไม่มี

☐ มี โปรดระบุปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการที่ท่านพบ*

.....

๕) ท่านเห็นว่า การกำหนดความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๖) ท่านเห็นว่า กลไกการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม โปรดอธิบายเหตุผล*

.....

๓) ท่านเห็นว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับ ของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ ควรมีการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่

- ☐ ไม่ควรมีการแก้ไข
- ☐ ควรมีการแก้ไข โปรดอธิบายว่าควรแก้ไขในประเด็นใด พร้อมกับให้เหตุผลประกอบ*

.....

๔) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน

๓๓ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลนาพุ จังหวัดอุดรธานี
- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ จังหวัดตาก
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน จังหวัดชัยนาท
- เทศบาลเมืองพัทลุง
- เทศบาลตำบลท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลตำบลหนองบัวใต้ จังหวัดตาก
- องค์การบริหารส่วนตำบลพะวอ จังหวัดตาก
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองยาง จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองตากลี จังหวัดนครสวรรค์
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จังหวัดตาก
- เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย จังหวัดเชียงราย
- เทศบาลเมืองศรีสะเกษ
- เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดมุกดาหาร
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี จังหวัดชลบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงพระ จังหวัดพิษณุโลก
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไผ่ จังหวัดอ่างทอง
- เทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตุน จังหวัดพะเยา
- เทศบาลเมืองน่าน
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จังหวัดนครปฐม
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จังหวัดนครพนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- สำนักงานเทศบาลตำบลโพสะ จังหวัดอ่างทอง
- องค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เทศบาลตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง

- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
- เทศบาลตำบลหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช จังหวัดน่าน
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสกลนคร
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนนทบุรี

(๑.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่าน มีการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ในเขตที่หน่วยงานของท่านดูแลหรือไม่ หากมี เป็นการดำเนินการในรูปแบบใด (อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

การให้บริการเก็บหรือขนส่งสิ่งปฏิกูล

- **ไม่มีการให้บริการเก็บหรือขนส่งสิ่งปฏิกูล** จำนวน ๑๔ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) ท้องถิ่นจัดการกันเองด้วยวิธีแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ๒) ไม่มีบุคลากรและรถสำหรับจัดเก็บสิ่งปฏิกูล จำนวน ๓ ราย ๓) ไม่มีพื้นที่หรือสถานที่สำหรับบริหารจัดการหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล จำนวน ๒ ราย ๔) อยู่ระหว่างการจ้างเหมาเอกชนเก็บขยะและกำจัดขยะ ๕) ดำเนินการโดยเอกชน
- **มีการให้บริการเก็บหรือขนส่งสิ่งปฏิกูล** ในรูปแบบดังนี้
 - ให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง จำนวน ๑๑ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) หน่วยงานมีงบประมาณเพียงพอ ๒) สะดวกสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ๓) มีรถบรรทุกและสถานที่ทิ้งของตนเอง ๔) หน่วยงานมีความพร้อมในการให้บริการ
 - ให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๔ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) ไม่มีรถขนและเก็บสิ่งปฏิกูล ๒) หน่วยงานอื่นมีพื้นที่และบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมกว่า ๓) เป็นความรับผิดชอบโดยตรง
 - มอบหรืออนุญาตให้เอกชนหรือบุคคลอื่นให้บริการแทน จำนวน ๙ แห่ง โดยมีผู้ให้บริการในพื้นที่ ที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการแทน จำนวน ๑ - ๓ ราย โดยมีเหตุผล คือ ๑) สะดวก ๒) ไม่มีรถขนและเก็บสิ่งปฏิกูลของตนเอง ๓) ไม่มีความพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์

การให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล

- **ไม่มีการให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล** จำนวน ๑๔ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) ท้องถิ่นจัดการกันเองด้วยวิธีแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ๒) ไม่มีบุคลากรและรถสำหรับจัดเก็บสิ่งปฏิกูล จำนวน ๓ ราย ๓) ไม่มีพื้นที่หรือสถานที่สำหรับบริหารจัดการหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล จำนวน ๒ ราย ๔) อยู่ระหว่างการจ้างเหมาเอกชนเก็บขยะและกำจัดขยะ ๕) ดำเนินการโดยเอกชน

- มีการให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล ในรูปแบบดังนี้

- ให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง จำนวน ๘ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ

๑) หน่วยงานมีงบประมาณเพียงพอ ๒) สะดวกสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ๓) มีรถบรรทุก และสถานที่ทิ้งของตนเอง ๔) หน่วยงานมีความพร้อมในการให้บริการ

- ให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๕ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) ไม่มีรถขนและเก็บสิ่งปฏิกูล ๒) หน่วยงานอื่นมีพื้นที่และบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่เหมาะสมกว่า ๓) เป็นความรับผิดชอบโดยตรง

- มอบหรืออนุญาตให้เอกชน หรือบุคคลอื่นให้บริการแทน จำนวน ๑๐ แห่ง โดยมี ผู้ให้บริการในพื้นที่ ที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการแทน จำนวน ๑ - ๓ ราย โดยมีเหตุผล คือ ๑) สะดวก ๒) ไม่มีรถขนและเก็บสิ่งปฏิกูลของตนเอง ๓) ไม่มีความพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ๔) สิ่งปฏิกูลมีไม่มาก ๕) ไม่มีสถานที่กำจัด

คำถามที่ ๒ หน่วยงานของท่าน มีการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ในเขตที่หน่วยงานของท่าน ดูแลหรือไม่ หากมี เป็นการดำเนินการในรูปแบบใด (อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

การให้บริการเก็บหรือขนมูลฝอย

- ไม่มีการให้บริการเก็บหรือขนมูลฝอย จำนวน ๔ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) ท้องถิ่นจัดการ กันเองด้วยวิธีแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ๒) ขยะมูลฝอยมีปริมาณไม่มาก ๓) อยู่ระหว่างการจ้างเหมา เอกชนเก็บขยะและกำจัดขยะ ๔) ไม่มีพื้นที่ในการบริหารจัดการมูลฝอย

- มีการให้บริการเก็บหรือขนมูลฝอย ในรูปแบบดังนี้

- ให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง จำนวน ๒๘ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) หน่วยงานมีงบประมาณเพียงพอ ๒) สะดวกสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ๓) มีรถบรรทุก และสถานที่ทิ้งของตนเอง ๔) หน่วยงานมีความพร้อมในการให้บริการ ๕) เป็นการบริการจาก ทางภาครัฐ

- ให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๑ แห่ง โดยมีเหตุผลเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินการ

- มอบหรืออนุญาตให้เอกชนหรือบุคคลอื่นให้บริการแทน จำนวน ๔ แห่ง โดยมี ผู้ให้บริการในพื้นที่ ที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการแทน จำนวน ๑ - ๔ ราย โดยมีเหตุผล คือ ๑) ขยะมูลฝอยมีไม่มาก ๒) จำนวนรถเก็บขนขยะของท้องถิ่นมีน้อย ๓) ขาดความพร้อมในการ ดำเนินการ

การให้บริการกำจัดมูลฝอย

- ไม่มีการให้บริการกำจัดมูลฝอย จำนวน ๔ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) ท้องถิ่นจัดการกันเอง ด้วยวิธีแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ๒) ขยะมูลฝอยมีปริมาณไม่มาก ๓) อยู่ระหว่างการจ้างเหมาเอกชนเก็บ ขยะและกำจัดขยะ ๔) ไม่มีพื้นที่ในการบริหารจัดการมูลฝอย

- มีการให้บริการกำจัดมูลฝอย ในรูปแบบดังนี้

- ให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านเอง จำนวน ๑๗ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) หน่วยงานมีงบประมาณเพียงพอ ๒) สะดวกสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ๓) มีรถบรรทุกและสถานที่ทิ้งของตนเอง ๔) หน่วยงานมีความพร้อมในการให้บริการ ๕) เป็นการบริการจากทางภาครัฐ

- ให้บริการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๔ แห่ง โดยมีเหตุผล คือ ๑) เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินการ ๒) มีงบประมาณไม่เพียงพอ ๓) ไม่มีสถานที่กำจัดมูลฝอยได้อย่างเหมาะสม

- มอบหรืออนุญาตให้เอกชน หรือบุคคลอื่นให้บริการแทน จำนวน ๙ แห่ง โดยมีผู้ให้บริการในพื้นที่ ที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการแทน จำนวน ๑ - ๕ ราย โดยมีเหตุผล คือ ๑) ขยะมูลฝอยมีไม่มาก ๒) จำนวนรถเก็บขนขยะของท้องถิ่นมีน้อย ๓) ขาดความพร้อมในการดำเนินการ ๔) เอกชนมีความพร้อมในการดำเนินการมากกว่า ๕) ต้นทุนในการลงทุนกำจัดขยะมูลฝอยสูง

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่านใช้งบประมาณในการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตพื้นที่จำนวนเท่าใด

- ไม่ใช้ จำนวน ๙ แห่ง

- ใช้งบประมาณ โดยหน่วยงานของท่านได้รับงบประมาณทั้งสิ้น ตั้งแต่ ๑๑๕,๒๐๐-๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเฉลี่ย ๓,๖๗๖,๑๖๔.๕๖ บาท/ปี (อัตราเฉลี่ย ๕ ปีล่าสุด) แบ่งเป็น

๑) งบประมาณที่ใช้ในการจัดการสิ่งปฏิกูล โดยเฉลี่ยจำนวน ๓๒,๕๓๘.๔๖ บาท/ปี

๒) งบประมาณที่ใช้ในการจัดการมูลฝอย โดยเฉลี่ยจำนวน ๘๒๑,๗๒๔.๘๗ บาท/ปี

คำถามที่ ๔ ท้องถิ่นของท่าน มีการออกใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง

- มี จำนวน ๑๓ แห่ง แบ่งเป็น

๑) ผู้รับใบอนุญาต เก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูลเพียงอย่างเดียว โดยมีผู้รับใบอนุญาตจำนวน ๑ - ๓ ราย

๒) ผู้รับใบอนุญาต เก็บ ขน หรือกำจัด มูลฝอยเพียงอย่างเดียว โดยมีผู้รับใบอนุญาตจำนวน ๑ - ๒ ราย

๓) ผู้รับใบอนุญาต เก็บ ขน หรือกำจัด ทั้งสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย โดยมีผู้รับใบอนุญาตจำนวน ๑ - ๓ ราย

คำถามที่ ๕ ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหรืออนุญาตให้บริการจากหน่วยงานของท่านแทนในการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยจากประชาชนในพื้นที่ มีการเรียกเก็บค่าบริการจำนวนเท่าใด

- ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง
- มี โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้
 - ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บหรือขนสิ่งปฏิกูล จำนวน ๓๐๐ – ๒,๐๐๐ บาท
 - ค่าธรรมเนียมการให้บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล จำนวน ๓๐๐ – ๓,๐๐๐ บาท
 - ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บหรือขนมูลฝอย จำนวน ๒๐ – ๒๐๐ บาท
 - ค่าธรรมเนียมการให้บริการกำจัดมูลฝอย จำนวน ๒๐ – ๒๐๐ บาท

คำถามที่ ๖ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ (๑) ถึง (๖) ในเรื่องใดต่อไปนี้บ้าง

(๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยขึ้นในที่ หรือทางสาธารณะ นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ จำนวน ๒๑ แห่ง จำนวนข้อบัญญัติท้องถิ่น ๑ – ๓ ฉบับ

(๒) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน จำนวน ๑๖ แห่ง จำนวนข้อบัญญัติท้องถิ่น ๑ – ๓ ฉบับ

(๓) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้น ๆ จำนวน ๒๑ แห่ง จำนวนข้อบัญญัติท้องถิ่น ๑ – ๕ ฉบับ

(๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือ กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยอย่างถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จำนวน ๒๐ แห่ง จำนวนข้อบัญญัติท้องถิ่น ๑ – ๔ ฉบับ

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะพึงเรียกเก็บได้ จำนวน ๑๖ แห่ง จำนวนข้อบัญญัติท้องถิ่น ๑ – ๔ ฉบับ

(๖) กำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ จำนวน ๑๒ แห่ง เช่น

- ๑) ข้อบัญญัติ เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดแยกขยะมูลฝอย
- ๒) ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรม ทิ้งกากอุตสาหกรรม และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานปะปนรวมไปกับมูลฝอยทั่วไป
- ๓) บทกำหนดโทษ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัติต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

คำถามที่ ๗ ในกรณีที่มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ หน่วยงานของท่าน มีขั้นตอนกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อนการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามมาตรา ๒๐ หรือไม่

- มี จำนวน ๑๘ แห่ง โดยตัวอย่างขั้นตอนการรับฟัง เช่น
 - ๑) มีการแต่งตั้งและประชุมคณะกรรมการเพื่อยกร่างเทศบัญญัติ เสนอญัตติต่อสภาเทศบาล เพื่อพิจารณา ร่าง ประญัตติ และเสนอต่อนายอำเภอเพื่ออนุมัติ
 - ๒) ใช้ระบบประชาคม และผู้นำหมู่บ้าน
 - ๓) ประชาสัมพันธ์เรื่องการประชาคมการจัดทำร่างเทศบัญญัติ ให้กับประชาชนเข้าร่วมลงประชามติ
 - ๔) รับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ หรือดาวโหลดแบบสอบถามความคิดเห็น และนำเสนอด้วยตนเอง หรือทางไปรษณีย์
- ไม่มีการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๒ แห่ง แต่หน่วยงานทำบันทึกเสนอตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อเสนอต่อสภาฯ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด
- ไม่มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๒๐ ในระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ แห่ง

คำถามที่ ๘ หากหน่วยงานของท่านออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ และบังคับใช้แล้ว หน่วยงานของท่าน มีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาข้อบัญญัติให้เป็นปัจจุบันภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) หรือไม่

- มี จำนวน ๑๘ แห่ง ทบทวนและปรับปรุงจำนวน ๑ - ๓ ครั้ง โดยตัวอย่างขั้นตอน เช่น
 - ๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการทบทวน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกภารกิจ
 - ๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างเทศบัญญัติฯ
 - ๓) การเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่
 - ๔) ขอความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติฯ ต่อสภา
 - ๕) ขอความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
 - ๖) ประกาศใช้เทศบัญญัติฯ
- ไม่มี จำนวน ๑๕ แห่ง เนื่องจาก ๑) ข้อบัญญัติมีเนื้อหาครอบคลุมอยู่แล้ว ๒) อยู่ระหว่างการดำเนินการออกข้อบัญญัติ

คำถามที่ ๙ หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือไม่

- มี จำนวน ๓๒ แห่ง จำนวนช่องร้องเรียน ๒ – ๖ ช่องทาง ได้แก่ ๑) โทรศัพท์ ๒) ติดต่อด้วยตนเอง ๓) เว็บเพจ Facebook ๔) เว็บไซต์หน่วยงาน ๕) อีเมล ๖) แอปพลิเคชัน LINE
- ไม่มี จำนวน ๑ แห่ง

คำถามที่ ๑๐ ในกรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับกฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ แนวโน้มของการร้องเรียนจากผู้ประกอบกิจการหรือประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างไร

- มี จำนวน ๙ แห่ง
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวนตั้งแต่ ๒ – ๘๐ ราย (เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน ๘๐ ราย)
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวนตั้งแต่ ๑ – ๕๖ ราย (เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน ๕๖ ราย)
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนตั้งแต่ ๒ – ๖๕ ราย (เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน ๖๕ ราย)
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนตั้งแต่ ๒ – ๘๔ ราย (เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน ๘๔ ราย)
 - ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนตั้งแต่ ๑ – ๔๘ ราย (เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน ๔๘ ราย)
- ไม่มี จำนวน ๒๕ แห่ง

คำถามที่ ๑๑ หน่วยงานของท่าน มีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย รวมถึงการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ หรือไม่

- มี จำนวน ๓๐ แห่ง โดยมีตัวอย่างขั้นตอน เช่น
 - ๑) ยื่นคำร้อง ผู้บริหารพิจารณาสั่งการ ดำเนินการแก้ไข แจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ร้องทราบ
 - ๒) มีการลงพื้นที่ตรวจสอบเบื้องต้น รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการ พิจารณาและแก้ไขตามกระบวนการ
 - ๓) ทางโทรศัพท์มือถือ หรือเข้ามาประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้โดยตรง
 - ๔) ให้ประชาชนแจ้งเป็นหนังสือ ยื่นต่อปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะประธานศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์
- ไม่มี จำนวน ๓ แห่ง เนื่องจาก มีการดำเนินการเชิงรุก ใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

คำถามที่ ๑๒ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๓๓ แห่ง

คำถามที่ ๑๓ หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ หรือไม่

- ไม่เคย จำนวน ๓๓ แห่ง

คำถามที่ ๑๔ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่าน มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ท้องถิ่นได้นำมาใช้ หรือจะนำมาใช้เพื่อลดปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในพื้นที่ หรือไม่

- มี จำนวน ๒๖ แห่ง โดยมีตัวอย่างมาตรการ เช่น

- ๑) ให้คำแนะนำ การสร้างจิตสำนึกขอความร่วมมือกับประชาชนและชุมชน
- ๒) เข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมกับผู้นำชุมชนเชิงรุก และแจ้งแนะนำให้แก้ไขในเบื้องต้น
- ๓) เจรจาไกล่เกลี่ยกับชาวบ้านเพื่อแก้ปัญหา
- ๔) การรณรงค์การคัดแยกขยะในครัวเรือน
- ๕) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อมีการประชุมภายในชุมชน
- ๖) การตรวจ กำกับดูแล สถานประกอบการหรือโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงานฯ
- ๗) การตรวจ กำกับดูแล ตามพระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ

- ไม่มี จำนวน ๗ แห่ง เนื่องจากไม่มีปัญหาสำคัญในพื้นที่

คำถามที่ ๑๕ หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชนในการปฏิบัติตามมาตรการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๗๙ (SD = ๐.๕๖) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้
ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้
ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๒ ($SD = ๐.๗๘$) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๗ หน่วยงานของท่านมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข กับ
กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และ
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๙ ($SD = ๐.๗๘$) ระดับน้อย (ขัดข้องน้อย)

ปัญหาที่พบ ได้แก่ ๑) ประชาชนไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ๒) ประชาชนเคยชิน
กับการดำเนินชีวิตแบบเดิมทำให้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับความเป็นอยู่จะไม่ให้ความร่วมมือ
และเมื่อค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นก็จะโยยวาย ๓) พื้นที่ไม่มีพื้นที่ทิ้งสิ่งปฏิกูล ประชาชนไม่ตระหนักถึงปัญหา
และไม่มีการคัดแยกขยะ ๔) ผู้ประกอบการ และเอกชนที่ทำธุรกิจในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

คำถามที่ ๑๘ หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงาน เกี่ยวกับการ
บังคับใช้กฎหมายเพื่อจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะ
เรื่อง อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๖ ($SD = ๐.๖๕$) ระดับน้อย (มีข้อจำกัดน้อยในการประสานงาน)

ปัญหาที่พบ ได้แก่ ๑) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ ๒) เทศบาลไม่ว่างถังขยะให้ และจัดเก็บ
ขยะไม่เป็นเวลา

คำถามที่ ๑๙ หน่วยงานของท่านประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการให้บริการเก็บ ขน
หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๓๘ ($SD = ๐.๔๓$) ระดับน้อย (มีปัญหาด้านสิ่งปฏิกูลน้อย)

ปัญหาที่พบ ได้แก่ ๑) รถเก็บขนสิ่งปฏิกูลมีจำนวนน้อย ๒) ไม่มีสถานที่ในการกำจัดสิ่งปฏิกูล
๓) ปัญหาการเก็บสิ่งปฏิกูลไม่สามารถเข้าไปยังบางบริเวณได้ เนื่องจากซอย/ถนนมีขนาดเล็ก

คำถามที่ ๒๐ หน่วยงานของท่านประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการให้บริการเก็บ ขน
หรือกำจัดมูลฝอยในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๓๘ ($SD = ๐.๕๒$) ระดับน้อย (มีปัญหาด้านมูลฝอยน้อย)

ปัญหาที่พบ ได้แก่ ๑) รถเก็บขนมูลฝอยมีจำนวนน้อย ๒) ไม่มีสถานที่ในการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือยังไม่ได้รับอนุญาต ๓) ปัญหาการเก็บสิ่งขยะมูลฝอยไม่สามารถเข้าไปยังบางบริเวณได้ เนื่องจากซอย/ถนนมีขนาดเล็ก ทำให้เกิดการค้ำเก็บ

คำถามที่ ๒๑ ที่ผ่านมานักวิจัยของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสะอาดและจัดระเบียบการเก็บ ขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๘ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับมาก

การสนับสนุนที่ต้องการ ได้แก่ ๑) การส่งเจ้าหน้าที่มาชี้แนะแนวทางกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีให้กับประชาชนในพื้นที่ ๒) ออกหนังสือช่วยสนับสนุนหน่วยงานเวลาต้องการจัดซื้อรถขนขยะมูลฝอยเพิ่ม

คำถามที่ ๒๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๘ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับมาก

คำถามที่ ๒๒ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑) อยากให้กฎหมายระบุ/กำหนดถึงสิ่งที่ทุกท้องถิ่นต้องปฏิบัติ เช่น การจัดการสิ่งปฏิกูลและให้บทลงโทษที่หนักขึ้น

๒) ระเบียบหรือกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมักมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ

๓) ควรมีการสำรวจความซ้ำซ้อนของบทบาทในส่วนหน่วยงานที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมาย

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด จำนวน ๑๖ แห่ง

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดศรีสะเกษ

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมุกดาหาร
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประจำวชิรพันธ์
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัทลุง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพระนครศรีอยุธยา
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากสำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านมีการกิจตามกฎหมายในความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลเกี่ยวกับการ เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๑๔ แห่ง
- มี จำนวน ๒ แห่ง โดยมีหน้าที่ คือ ๑) สนับสนุนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษมูลฝอยตกค้างและขยะมูลฝอยชุมชนให้ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ๒) ช่วยเหลือเรื่องการแก้ไขปัญหา เรื่องร้องเรียนการทิ้งสิ่งปฏิกูลเทศบาลเมืองหัวหิน ณ สถานที่กำจัดขยะ บ้านหนองพรานพุก ต.ทับใต้ ฯลฯ

คำถามที่ ๒ ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๔.๕๒ ($SD = 0.36$) ระดับมากที่สุด

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมแล้ว แต่ในการกระจายอำนาจและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ควรต้องจัดสรรทั้งภารกิจ อำนาจหน้าที่ บุคลากร และงบประมาณด้วย เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีขีดความสามารถทั้งในด้านบุคลากร เครื่องจักรอุปกรณ์ และงบประมาณที่ไม่เท่ากัน

คำถามที่ ๓ ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๔.๕๒ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับมากที่สุด

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมแล้ว แต่ในการกระจายอำนาจและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ควรต้องจัดสรรทั้งภารกิจ อำนาจหน้าที่ บุคลากร และงบประมาณด้วย เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีขีดความสามารถทั้งในด้านบุคลากร เครื่องจักรอุปกรณ์ และงบประมาณที่ไม่เท่ากัน

คำถามที่ ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับการควบคุมสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยภายใต้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๓ ($SD = ๐.๔๒$) ระดับมาก

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการใช้กฎหมายอื่นควบคู่เพิ่มเติม คือ ๑) ในปัจจุบันขึ้นกับความเข้มงวดของหน่วยงานท้องถิ่นที่ดูแล ซึ่งบางท้องถิ่นไม่สามารถบังคับประชาชนให้จัดการขยะอย่างถูกต้องได้ เช่น การจัดการขยะที่ต้นทาง ๒) มีเนื้อหาใกล้เคียง และอาจทับซ้อนกับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ

คำถามที่ ๕ ท่านเห็นว่าการมีพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีประโยชน์ต่อการจัดการปัญหามลพิษเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่นหรือไม่

- มีประโยชน์ จำนวน ๑๖ แห่ง โดยเห็นว่า

- ๑) มีประโยชน์ในการลดการจัดการเหตุเดือดร้อนรำคาญจากขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล
- ๒) ช่วยให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย
- ๓) ช่วยให้เกิดบทบาทหน้าที่และบทลงโทษที่ชัดเจนในทางปฏิบัติ
- ๔) แก้ไขปัญหามลพิษในระดับพื้นที่ได้
- ๕) ลดเรื่องร้องเรียน
- ๖) บ้านเมืองมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ลดแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคจากนก หนู แมลง เป็นต้น สิ่งแวดล้อมดีสุขภาพความเป็นอยู่ของประชาชนมีความปลอดภัยสุขภาพร่างกายแข็งแรง
- ๗) มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ทำให้ลดโรคระบาดทางน้ำ

คำถามที่ ๖ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑) องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังขาดบุคลากรด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมบางแห่งต้องใช้บุคลากรจากกองอื่น เช่น กองคลัง กองช่าง กองสวัสดิการสังคม ฯลฯ มาปฏิบัติหน้าที่ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากไม่มีนักวิชาการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมมาบรรจุ

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

๓) กฎหมายครอบคลุม ครบถ้วน สมบูรณ์ แต่หน่วยงานปฏิบัติยังมีข้อจำกัดในหลายด้านทั้งงบประมาณ บุคลากร ทำให้ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔) การบังคับใช้กฎหมายไม่เต็มที่หรือไม่นำมาเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ เนื่องจากมีปัจจัยแทรกแซง

(๓) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

(๓.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
จำนวน ๑๙ แห่ง

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสกลนคร
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยโสธร
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอ่างทอง
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนนทบุรี
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตาก
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชัยภูมิ
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๓.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรม
จังหวัด

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านมีภารกิจตามกฎหมายในความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแล
เกี่ยวกับการ เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๑๖ แห่ง
- มี จำนวน ๓ แห่ง โดยมีหน้าที่ คือ ๑) การกำกับดูแลโรงงานเกี่ยวกับการกำจัดกาก
อุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงานฯ ๒) การระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน การขนย้ายสิ่งปฏิกูล
๓) มีการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเกี่ยวข้อง
กับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

คำถามที่ ๒ ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่
หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ตาม
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๔.๒๘ ($SD = ๐.๔๒$) ระดับมากที่สุด

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ ๑) หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมแล้ว แต่ควร
กำชับให้ประชาชนเก็บ ขยะ ตามถังแยก ๒) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำถามที่ ๓ ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่
หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ตาม
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๔.๒๘ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับมากที่สุด

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำถามที่ ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับการควบคุมสิ่ง
ปฏิกูลหรือมูลฝอยภายใต้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่บังคับ
ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๕ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับมาก

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) ควรใช้
กฎหมายควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ร่วมด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการปล่อยผ่านหรือการละเลย
ในการปฏิบัติหน้าที่

คำถามที่ ๕ ท่านเห็นว่าการมีพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีประโยชน์ต่อการจัดการปัญหามลพิษเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่นหรือไม่

- มีประโยชน์ จำนวน ๑๙ แห่ง โดยเห็นว่า

- ๑) มีขอบอำนาจกว้าง ทำให้สามารถบังคับใช้กับปัญหาที่ไม่อยู่ในขอบอำนาจของกฎหมายเฉพาะอื่นๆ ได้
- ๒) ทำให้โรงงานอุตสาหกรรม ตลาดหรือสถานจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ และประชาชนสามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้โดยไม่เกิดความขัดแย้งและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ๓) กิจกรรมหลาย ๆ อย่างของท้องถิ่นสามารถที่จะสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ถ้าไม่มีการควบคุม
- ๔) แก้ไขปัญหามลพิษในระดับพื้นที่ได้
- ๕) ลดเรื่องร้องเรียน
- ๖) ทำให้ท้องถิ่นมีสถานที่กำจัดขยะ มีส่วนช่วยให้มีการลดมลพิษ และส่งผลให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น

คำถามที่ ๖ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

ควรเพิ่มอำนาจให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยมากขึ้น และภาครัฐควรเป็นเพียงผู้กำกับดูแลและสนับสนุนการดำเนินการของภาคเอกชน และควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งงานและมีความรู้ด้านการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ เนื่องจากปัญหามลพิษในปัจจุบันมีความซับซ้อนทางเทคนิค วิชาการ ค่อนข้างสูง หากเจ้าหน้าที่ไม่มีความเชี่ยวชาญอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ

(๔) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

(๔.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗ ราย

๑) ท่านเป็นผู้ได้รับมอบหรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัด จำนวนรวม ๑๗ ราย ประกอบด้วย

- ผู้ประกอบการเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูล จำนวน ๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๖
- ผู้ประกอบการเกี่ยวกับมูลฝอย จำนวน ๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๙๔

๒) ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวม ๑๗ ราย ประกอบด้วย

- เจ้าของกิจการ จำนวน ๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๙
- ผู้จัดการทั่วไป จำนวน ๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๙
- ช่างเทคนิค จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖
- เลขานุการ จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖
- ไม่ระบุ จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘

๓) สถานที่ตั้งของกิจการ แขวง/ตำบล ประกอบด้วย

- ๓.๑) กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๕
 ๓.๒) พัทยา จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖
 ๓.๓) เชียงใหม่ จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖
 ๓.๔) สุโขทัยจำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖
 ๓.๕) ขอนแก่น จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖
 ๓.๖) อุตรธานี จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘
 ๓.๗) สุราษฎร์ธานี จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘
 ๓.๘) ภูเก็ต จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘
 ๓.๙) กาญจนบุรี จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘
 ๓.๑๐) ระยอง จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘
 ๓.๑๑) สมุทรปราการ จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘

(๔.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ เก็บ ขน หรือ
 กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ก่อนที่จะมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย	๒.๖๓	๐.๕๔	ระดับปานกลาง
๒	ท่านมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ควบคุมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย	๓.๔๓	๑.๒๒	ระดับมาก
๓	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ช่วยให้ท่านสามารถดำเนินกิจการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	๓.๕๗	๐.๗๔	ระดับมาก
๔	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านได้ให้ข้อมูล คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ในการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยแก่กิจการของท่าน	๓.๐๑	๐.๔๒	ระดับปานกลาง
๕	ท่านคิดว่าการขออนุญาตประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยต่อท้องถิ่นทุกแห่งที่ต้องการ จะดำเนินการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน	๓.๔๓	๐.๘๗	ระดับมาก
๖	ท่านคิดว่าการกำหนดอายุใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย มีความเหมาะสมและจำเป็น	๓.๔๘	๐.๖๖	ระดับมาก
๗	ท่านคิดว่าอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่เรียกเก็บในปัจจุบันมีความเหมาะสม	๒.๘๘	๐.๕๙	ระดับปานกลาง

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๘	ท่านได้รับความเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขออนุญาตประกอบกิจการให้บริการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย	๓.๐๑	๐.๘๑	ระดับปานกลาง
๙	ภายหลังจากได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจสอบ กำกับดูแลกิจการของท่านอย่างสม่ำเสมอ	๓.๐๓	๐.๗๔	ระดับปานกลาง
๑๐	เมื่อประสบปัญหาในการจัดการดำเนินกิจการ ท่านไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรดี เพราะกลัวว่าจะละเมิดกฎหมาย โดยไม่รู้ตัว จนกลายเป็นความผิด	๓.๕๓	๐.๓๘	ระดับมาก
๑๑	กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่บังคับใช้อยู่มีประสิทธิภาพ	๓.๒๒	๐.๒๒	ระดับปานกลาง
๑๒	ค่าธรรมเนียมในการให้บริการในการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านกำหนดขึ้นมีความเหมาะสม เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุน	๒.๘๘	๐.๖๙	ระดับปานกลาง
๑๓	ท่านเคยประสบปัญหาความสับสนจากการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ หรือการประสานงานการให้ บริการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยขององค์กรส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้	๓.๕๖	๐.๕๔	ระดับมาก
๑๔	ท่านเคยถูกร้องเรียนจากการให้บริการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร	๒.๘๘	๐.๕๓	ระดับปานกลาง
๑๕	ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าปรับ โทษที่จะได้รับ หากละเมิดกฎหมาย ข้อบังคับท้องถิ่นในการประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย	๓.๔๔	๐.๘๘	ระดับมาก
๑๖	ท่านคิดว่าการมีกฎหมายรองรับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากขึ้น	๓.๖๒	๐.๓๗	ระดับมาก
๑๗	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๔๓	๐.๖๔	ระดับมาก

คำถามที่ ๑๘ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑) ผู้ประกอบการมักถูกร้องเรียนจากประชาชนว่าเก็บค่าบริการสูงทั้ง ๆ ที่จัดเก็บตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข

๒) ควรมีการเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายให้กับประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมากกว่านี้ (๒ ราย)

๓) การขอใบอนุญาตขึ้นตอนค่อนข้างซับซ้อนและเก็บค่าบริการในการออกใบอนุญาตค่อนข้างสูง

๔) บางกรณีผู้ประกอบการเกิดความสับสนในการอ้างอิงกฎหมายเกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอยที่มีลักษณะอันตราย เช่น เป็นพิษ หรือติดเชื้อ ว่าจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายใดก่อน เช่น พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย กฎหมายสิ่งแวดล้อม (๒ ราย)

(๕) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่

(๕.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๖๐ ราย

๑) สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ราย ประกอบด้วย

๑.๑) ประชาชนทั่วไป จำนวน ๓๐ ราย

๑.๒) ผู้ประกอบกิจการ จำนวนรวม ๓๐ ราย ประกอบด้วย

- ร้านค้าปลีก	จำนวน ๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗
- ร้านค้าส่ง	จำนวน ๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๗
- ตลาด	จำนวน ๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๗
- ร้านอาหาร	จำนวน ๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓
- บริษัท/สำนักงาน	จำนวน ๑๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๗

๒) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน ประกอบด้วย

๒.๑) กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๓

๒.๒) พัทยา จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐

๒.๓) เชียงใหม่ จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐

๒.๔) สุโขทัย จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๕) ขอนแก่น จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๖) อุดรธานี จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๗) สุราษฎร์ธานี จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๘) ภูเก็ต จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๙) กาญจนบุรี จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๐) ระยอง จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๑) สมุทรปราการ จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๒) ปทุมธานี จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๓) นนทบุรี จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๔) หนองคาย จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๕) บุรีรัมย์ จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๖) เพชรบุรี จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๗) ลำปาง จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๘) สงขลา จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๑๙) อัญญา จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

๒.๒๐) ปราจีนบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓
๒.๒๑) สกลนคร	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓
๒.๒๒) เชียงราย	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓
๒.๒๓) อุบลราชธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓

(๕.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒.๓๒	๐.๗๔	ระดับน้อย
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการ สิ่งปฏิกูล (เช่น อูจจาระ ปัสสาวะ น้ำทิ้งโสโครก) ที่ไม่เหมาะสม	๓.๔๒	๑.๓๓	ระดับมาก
๓	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการ มูลฝอย (เช่น เศษอาหาร ขยะ โฟม พลาสติก โลหะ แบตเตอรี่) ที่ไม่เหมาะสม	๓.๔๔	๐.๖๘	ระดับมาก
๔	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูล ในท้องที่ของท่าน	๓.๓๒	๐.๕๗	ระดับปานกลาง
๕	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัด มูลฝอย ในท้องที่ของท่าน	๓.๓๔	๐.๖๖	ระดับปานกลาง
๖	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สํารวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยจากหน่วยงานภาครัฐ ก่อนพบเห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน	๒.๕๘	๐.๖๔	ระดับน้อย
๗	ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการรับบริการเก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูล ในท้องที่ของท่าน มีความเหมาะสม	๓.๐๒	๐.๕๔	ระดับปานกลาง
๘	ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการรับบริการเก็บ ขน หรือกำจัด มูลฝอย ในท้องที่ของท่าน มีความเหมาะสม	๓.๓๔	๐.๘๖	ระดับปานกลาง
๙	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพ ท่านรู้ว่าควรจะไปติดต่อที่ใด	๓.๑๖	๐.๗๒	ระดับปานกลาง
๑๐	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับบริการเก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูล หรือ มูลฝอย ในท้องที่ของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบได้รับการแก้ไขทันที	๓.๔๒	๐.๓๘	ระดับมาก
๑๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของท้องที่ให้เกิดความเรียบร้อยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	๓.๑๒	๐.๙๘	ระดับปานกลาง

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๑๒	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเพื่อลดความเสี่ยง หรืออันตรายจากสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยของท้องถิ่น	๓.๐๒	๐.๗๕	ระดับปานกลาง
๑๓	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยในปัจจุบันช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น	๓.๔๒	๐.๕๖	ระดับมาก
๑๔	ท่านคิดว่าควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๒๔	๐.๗๙	ระดับปานกลาง
๑๕	ท่านคิดว่าการมีกฎหมายรองรับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยในปัจจุบันช่วยส่งเสริมให้การบริหารหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ให้บริการในด้านนี้มีความโปร่งใสมากขึ้น	๓.๔๘	๐.๙๘	ระดับมาก
๑๖	ปัจจุบันท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยในพื้นที่	๓.๓๖	๐.๘๑	ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๘ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย

- ๑) ค่าบริการในการสูบส้วม (เก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิภูล) ค่อนข้างสูง (๔ ราย)
- ๒) ควรมีการเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายให้กับประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมากกว่านี้ (๓ ราย)
- ๓) ในพื้นที่ยังพบเห็นการทิ้งขยะมูลฝอยในที่ที่ไม่ถูกต้องอยู่บ่อยครั้ง (๕ ราย)
- ๔) อยากให้หน่วยงานของรัฐเข้ามาสอดส่องดูแลเรื่องสุขอนามัยในพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณตลาด ร้านอาหารตามสั่ง (๒ ราย)
- ๕) อยากให้หน่วยงานรัฐมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเหตุเกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอย หรือสิ่งปฏิภูลที่ไม่เหมาะสม

หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน

๑๙ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดปราจีนบุรี
- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ จังหวัดตาก
- องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์เพ็ก จังหวัดขอนแก่น
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองยาง จังหวัดตาก
- เทศบาลตำบลโพสะ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
- เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลเมืองตากสิน จังหวัดนครสวรรค์
- เทศบาลเมืองศรีสะเกษ
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จังหวัดเชียงราย
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- เทศบาลเมืองแพร่
- สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพฯ
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- เทศบาลเมืองน่าน
- เทศบาลตำบลไผ่ดำ จังหวัดสระบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- องค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพฯ

(๑.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่าน พบปัญหาเกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคารในพื้นที่ที่ดูแลเหล่านี้ในระดับใด

ก. ตัวอาคารมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ขาดความมั่นคง หรือรกรุงรัง จนเป็นอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยและชุมชน

คะแนนเฉลี่ยรวม ๑.๗๐ (SD = ๐.๕๔) ระดับ น้อยที่สุด

ข. ในอาคารมีสินค้า เครื่องเรือน หรือสัณฐานะสะสมมากเกินไปจนเสี่ยงต่อการอยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษ หรืออาจกระทบต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยและชุมชน

คะแนนเฉลี่ยรวม ๑.๗๐ (SD = ๐.๖๖) ระดับ น้อยที่สุด

ค. จำนวนผู้อาศัยในอาคารมีอยู่มากเกินไปจนเกิดความแออัด และอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อาศัย

คะแนนเฉลี่ยรวม ๑.๕๕ (SD = ๐.๒๓) ระดับ น้อยที่สุด

ง. ปัญหาด้านสุขลักษณะของอาคารอื่น ๆ

ไม่มี

คำถามที่ ๒ หน่วยงานของท่าน มีช่องทางที่ใช้ในการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคารหรือไม่

- มี จำนวน ๑๙ แห่ง ช่องทางจำนวน ๑ – ๖ ช่องทาง เช่น ๑) โทรศัพท์ ๒) ติดต่อด้วยตนเอง ๓) เว็บไซต์ Facebook ๔) เว็บไซต์หน่วยงาน ๕) อีเมล ๖) กล้องรับเรื่องร้องเรียน

คำถามที่ ๓ แนวโน้มของการสำรวจ พบปัญหาสุขลักษณะอาคารในท้องถิ่นของท่าน เป็นอย่างไร (โปรดระบุจำนวนครั้ง)

ปี พ.ศ.	จากการร้องเรียนของประชาชน	จากการตรวจเชิงรุกตามแผน	จากช่องทางอื่นๆ
๒๕๖๐	๓	๐	๒
๒๕๖๑	๒	๐	๒
๒๕๖๒	๓	๑	๒
๒๕๖๓	๑	๐	๑
๒๕๖๔	๒	๐	๐

คำถามที่ ๔ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หน่วยงานของท่าน มีการออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร หรือสิ่งต่อเนื่องกับอาคาร ตามมาตรา ๒๑ หรือออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารย้ายสินค้า เครื่องเรือนหรือสัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ ตามมาตรา ๒๒ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๑๘ แห่ง

- มี จำนวน ๑ แห่ง คือ คำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนอาคาร ตามมาตรา ๒๑ จำนวน ๑ ราย

คำถามที่ ๕ ในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่าน เคยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการจัดสุขลักษณะอาคารแทน กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารได้รับคำสั่งจัดการอาคารตามมาตรา ๒๑ หรือคำสั่งจัดการสิ่งของภายในอาคารมาตรา ๒๒ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่

- ไม่เคย จำนวน ๑๘ แห่ง

- เคย จำนวน ๑ แห่ง โดยไม่มีการเก็บค่าใช้จ่าย และประสบปัญหาระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย ๒.๐๐)

คำถามที่ ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๑๙ แห่ง

คำถามที่ ๗ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนประกาศกระทรวงสาธารณสุขในการกำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่อาคารที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไปที่ออกตามมาตรา ๒๔ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๑๙ แห่ง

คำถามที่ ๘ หน่วยงานของท่านมี ขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งจัดการสุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑ - มาตรา ๒๔ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒ แห่ง เนื่องจากในพื้นที่มีการจัดการตรวจสอบเชิงรุกเลยไม่มีข้อร้องเรียน
- มี จำนวน ๑๗ แห่ง มีขั้นตอน เช่น ๑) รับเรื่องร้องเรียน ทำการตรวจสอบ ประเมินผลการแก้ไข และรายงาน ๒) รับเรื่องร้องเรียนแล้ว เทศบาลสั่งการให้ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหา แล้วแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ร้องเรียนทราบถึงการแก้ปัญหา ๓) รับเรื่อง เสนอผู้บริหารพิจารณา ดำเนินการตามข้อสั่งการของผู้บริหาร รายงานให้ผู้ร้องเรียนทราบ ๔) รับเรื่องร้องเรียน เจ้าพนักงานลงพื้นที่ตรวจสอบ ถ้าเป็นความจริงให้ผู้ถูกร้องเรียนหยุดการกระทำ โดยแจ้งเป็นหนังสือเมื่อดำเนินการแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ ๕) นัดเจรจา พูดคุยหาข้อสรุป ๖) จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณา และแก้ไขปัญหา

คำถามที่ ๙ หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งจัดการสุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑ คำสั่งจัดการสิ่งของภายในอาคารมาตรา ๒๒ และการควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสมตามมาตรา ๒๔ หรือไม่

- ไม่เคย จำนวน ๑๙ แห่ง

คำถามที่ ๑๐ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่ไม่ใช่มาตรการตามกฎหมาย เกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคาร การจัดการสิ่งของภายในอาคาร และการควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสม หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๔ แห่ง เนื่องจาก มาตรการที่ใช้ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพแล้ว
- มี จำนวน ๑๕ แห่ง มาตรการอื่น ๆ เช่น ๑) การบอกยกเลิกใบอนุญาตดำเนินการ หากไม่ปฏิบัติตามมาตรการภายในอาคาร การออกสุ่มตรวจเป็นระยะ เพื่อให้ปฏิบัติตามมาตรการ ๒) ออกตรวจติดตามและให้คำแนะนำ ๓) เฝ้าระวังใกล้ชิดเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา

คำถามที่ ๑๑ หน่วยงานของท่าน มีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคารให้มีความถูกต้องเหมาะสม ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

- มี จำนวน ๘ แห่ง จำนวนครั้งที่ทำการทบทวน ๑ – ๒ ครั้ง โดยมีขั้นตอน เช่น ๑) การเปิดช่องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน วิเคราะห์ปัญหาและประสิทธิภาพแนวทางการใช้แก้ปัญหาที่ผ่านมา ออกเป็นแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ รายงานผู้บังคับบัญชาอนุมัติ
- ไม่มี จำนวน ๑๑ แห่ง เนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙

คำถามที่ ๑๒ หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชนในการปฏิบัติตามมาตรการเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะของอาคารอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๒๐ ($SD = ๐.๖๕$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๓ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคารที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคาร จัดการสิ่งของภายในอาคาร และการควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสม ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๒๕ ($SD = ๐.๕๓$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๔ หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสุขลักษณะของอาคาร เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๕๕ ($SD = ๐.๔๔$) ระดับน้อย (มีข้อขัดข้องระดับน้อย)

คำถามที่ ๑๕ หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคาร กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่องอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๕ ($SD = ๐.๕๒$) ระดับน้อย (มีปัญหาระดับน้อย)

คำถามที่ ๑๖ หน่วยงานของท่านประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อจัดการสุุขลักษณะอาคารตามมาตรา ๒๑ และการจัดการสิ่งของภายในอาคารมาตรา ๒๒ ในเขตที่ หน่วยงานของท่านดูแล อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๕ ($SD = ๐.๕๔$) ระดับ น้อย (มีปัญหาระดับน้อย)

คำถามที่ ๑๗ หน่วยงานของท่านประสบกับปัญหาในกระบวนการหรือขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อจัดการควบคุมจำนวนผู้ใช้อาคารให้เหมาะสมตามมาตรา ๒๔ ในเขตที่หน่วยงานของท่านดูแล อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๑๐ ($SD = ๐.๔๒$) ระดับน้อย (มีปัญหาระดับน้อย)

คำถามที่ ๑๘ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาสุุขลักษณะของอาคาร เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๘๐ ($SD = ๐.๓๒$) ระดับปานกลาง

ความต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติม ๑) การสนับสนุนให้ความรู้บุคลากรท้องถิ่น งบประมาณต่าง ๆ ๒) การส่งบุคลากรออกตรวจอาคารต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อให้ความคิดเห็นประกอบในกรณีได้รับการร้องขอ

คำถามที่ ๑๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ เกี่ยวกับการจัดการสุุขลักษณะอาคารในท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพพออยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๑๕ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๒๐ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้านการจัดการสุุขลักษณะอาคารในท้องถิ่น (ถ้ามีโปรดระบุ)

- ๑) กฎหมายมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พัฒนาการดำเนินการตามข้อกฎหมายทำได้ค่อนข้างช้า งบประมาณน้อยในการจัดการสุุขลักษณะอาคารในท้องถิ่น
- ๒) มีหลายหน่วยงานลงพื้นที่พร้อมกันเมื่อมีปัญหาแต่ประสบปัญหาการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาตามแนวทางกฎหมายแต่ละฉบับที่หน่วยงานบังคับใช้

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนในท้องที่

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๖๐ ราย

๑) สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมจำนวน ๖๐ ราย ประกอบด้วย

๑.๑) ประชาชนทั่วไป จำนวน ๔๐ ราย

๑.๒) ผู้ประกอบกิจการ จำนวนรวม ๒๐ ราย ประกอบด้วย

- ร้านค้าปลีก	จำนวน ๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ	๒๕.๐๐
- หอพัก	จำนวน ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ	๑๕.๐๐
- ห้องเช่า	จำนวน ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ	๑๕.๐๐
- ร้านอาหาร	จำนวน ๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ	๑๐.๐๐
- บริษัท/สำนักงาน	จำนวน ๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ	๒๐.๐๐
- ร้านค้าปลีก	จำนวน ๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ	๑๐.๐๐
- ร้านค้าส่ง	จำนวน ๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ	๕.๐๐

๒) พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน ประกอบด้วย

๒.๑) กรุงเทพมหานคร	จำนวน ๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ	๑๖.๖๗
๒.๒) พัทธยา	จำนวน ๕ ราย คิดเป็นร้อยละ	๘.๓๓
๒.๓) เชียงใหม่	จำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ	๖.๖๗
๒.๔) สุโขทัย	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๕) ขอนแก่น	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๖) อุตรธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๗) ชุมพร	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๘) ภูเก็ต	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๙) นครราชสีมา	จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ	๕.๐๐
๒.๑๐) ระยอง	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๑) สมุทรปราการ	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๒) ปทุมธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๓) นนทบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๔) นครปฐม	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๕) บุรีรัมย์	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๖) เพชรบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๗) ลำปาง	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๘) สงขลา	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๑๙) อุดรธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๒๐) ปราจีนบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๒๑) สกลนคร	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๒๒) เชียงราย	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓
๒.๒๓) อุบลราชธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ	๓.๓๓

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ และ
ประชาชนในพื้นที่

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒.๕๘	๐.๔๔	ระดับน้อย
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมหรือความไม่ถูกสุขลักษณะของอาคาร	๓.๓๒	๐.๙๗	ระดับปานกลาง
๓	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสุขลักษณะอาคารของท้องถิ่นของท่าน	๓.๕๗	๐.๖๕	ระดับปานกลาง
๔	การประกาศกำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการลดความแออัดเพื่อให้เกิดสุขลักษณะในอาคาร	๓.๖๕	๐.๔๒	ระดับมาก
๕	การกำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารเพื่อไม่ให้มีผู้อยู่อาศัยมากเกินไป ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิต เช่น ภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น การติดต่อปฏิสัมพันธ์ การทำงาน	๓.๕๔	๐.๗๑	ระดับปานกลาง
๖	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการจัดการสุขลักษณะในอาคารภายในท้องที่ให้เกิดความเรียบร้อยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	๒.๕๘	๐.๗๔	ระดับน้อย
๗	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สำนวณความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะของอาคาร หรืออาคารที่มีความแออัด ก่อนพบเห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน	๒.๖๔	๐.๕๓	ระดับปานกลาง
๘	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับสภาพอาคารหรือส่วนประกอบอาคาร และการสะสมสิ่งของในอาคารที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพ ท่านรู้ว่าควรจะไปติดต่อที่ใด	๓.๐๖	๐.๗๕	ระดับปานกลาง
๙	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับสภาพอาคารหรือส่วนประกอบอาคาร และการสะสมสิ่งของในอาคารในท้องที่ของท่านที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพ เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที	๓.๔๑	๐.๘๙	ระดับมาก
๑๐	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเพื่อลดความเสี่ยง หรืออันตรายจากลักษณะอาคารที่ไม่เหมาะสมหรือแออัด	๓.๔๒	๐.๖๘	ระดับมาก

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
๑๑	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะอาคาร ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น	๓.๗๗	๐.๙๘	ระดับมาก
๑๒	ท่านคิดว่าควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะอาคาร เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๓๙	๐.๖๖	ระดับปานกลาง
๑๓	ท่านคิดว่าการมีกฎหมายรองรับสุขลักษณะอาคารในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากขึ้น	๓.๖๖	๐.๗๔	ระดับมาก
๑๔	ปัจจุบันท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากสภาพอาคารหรือส่วนประกอบอาคารที่ทรุดโทรม และการสะสมสิ่งของในอาคารที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจกระทบต่อสุขภาพ	๓.๒๔	๐.๔๓	ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๕ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะของอาคารต่าง ๆ หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวภายในท้องถิ่นของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

- ๑) ควรมีการเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายให้กับประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมากกว่านี้ (๓ ราย)
- ๒) กฎหมายควรมีการปกป้องผลประโยชน์ หรือความปลอดภัยของผู้ร้องเรียน
- ๓) กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างมีหลายฉบับมาก ไม่ทราบว่าฉบับใด ควรใช้เมื่อใด (๒ ราย)
- ๔) หน่วยงานท้องถิ่น ใช้เวลานานกว่าจะทำให้เจ้าของอาคารแก้ไขปัญหาอาคารที่มีรอยแตกร้าว ดูท่าทางไม่ปลอดภัย
- ๕) บางครั้งก็จำเป็นต้องอยู่อาศัย หรือทำงานในพื้นที่เดียวกันหลายคนเนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจ (๓ ราย)

หมวด ๕ เหตุรำคาญ

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จำนวน ๒๗ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลก้านเหลือง จังหวัดบุรีรัมย์
- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ จังหวัดตาก
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน จังหวัดชัยนาท
- เทศบาลนคร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น
- เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองยาง จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จังหวัดตาก
- เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- เทศบาลเมืองศรีสะเกษ
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอชลบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไผ่ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
- เทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เทศบาลเมืองน่าน
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จังหวัดนครปฐม
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จังหวัดนครพนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- เทศบาลตำบลไผ่ต่ำ จังหวัดสระบุรี
- สำนักงานเทศบาลตำบลโพสะ จังหวัดอ่างทอง
- องค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- เทศบาลตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง
- องค์การบริหารส่วนตำบลคำใหญ่ จังหวัดกาฬสินธุ์
- เทศบาลเมืองแพร่
- สำนักงานเขตบางนา กรุงเทพฯ

(๑.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่าน พบปัญหาเกี่ยวกับเหตุรำคาญในพื้นที่ที่ดูแลเหล่านี้ อยู่ในระดับใด

ก. แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือสถานที่ต่างๆ สกปรกไม่ถูกสุขลักษณะ

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๙ ($SD = ๐.๔๑$) ระดับน้อย

ข. การเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม มีจำนวนมากเกินไป และไม่ถูกสุขอนามัย

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๐๗ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับน้อย

ค. อาคารสถานที่อยู่อาศัย หรือสถานประกอบการ ไม่มีการระบายอากาศ ระบายน้ำ การกำจัดปฏิกูลจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

คะแนนเฉลี่ยรวม ๑.๘๙ ($SD = ๐.๔๓$) ระดับน้อย

ง. การกระทำที่ทำให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สั่นสะเทือน ฝุ่นละออง หรือสิ่งที่มี เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๖๔ ($SD = ๐.๕๔$) ระดับปานกลาง

จ. ปัญหาด้านการก่อเหตุรำคาญอื่นๆ นอกเหนือจากเหตุในข้อ ก. ถึง ง. (ถ้ามี โปรดระบุ)

คะแนนเฉลี่ยรวม ๑.๖๑ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับน้อยที่สุด

รายละเอียด เช่น ๑) ควันท่อและฝุ่นละอองจากการเผาต่อซังข้าว ๒) ปัญหาสุนัขจรจัด ๓) ปัญหาจากการพนันเสียง

คำถามที่ ๒ นิยามของคำว่า “เหตุรำคาญ” ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๕ มาตรา ๒๕ ตามความคิดเห็นและประสบการณ์การบังคับใช้กฎหมายของท่าน มีความครอบคลุม เหตุที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบเหตุในปัจจุบัน อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๖๔ ($SD = ๐.๕๔$) ระดับปานกลาง

ควรมีการกำหนดประเภทของเหตุรำคาญเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๕ อีก เช่น ควรระบุ เหตุรำคาญให้มีความหมายที่ชัดเจน

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ว่ามีเหตุรำคาญเกิดขึ้น หรือไม่

- มี จำนวน ๒๗ แห่ง ช่องทางจำนวน ๒ – ๖ ช่องทาง เช่น ๑) โทรศัพท์ ๒) ติดต่อด้วยตนเอง ๓) สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจ Facebook หรือไลน์ ๔) เว็บไซต์หน่วยงาน ๕) อีเมล ๖) กล่องรับเรื่องร้องเรียน

คำถามที่ ๔ ในกรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเหตุรำคาญ ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ และผลการจัดการเหตุรำคาญเป็นอย่างไร

ปี พ.ศ.	จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ได้รับ	จำนวนเรื่องที่จัดการแล้วเสร็จ		
		ยุติเรื่อง เนื่องจากไม่ใช่เหตุรำคาญหรือมีการถอนเรื่องร้องเรียน	จัดการแล้วเสร็จโดยไม่ต้องออกคำสั่งจัดการ	จัดการแล้วเสร็จโดยการออกคำสั่งจัดการ
๒๕๖๐	๐-๑๐๗ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๐๗ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๓๕ เรื่อง อบต.คลองสาม ๓๖ เรื่อง)	๐-๑๐๗ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๐๗ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๓๕ เรื่อง)	๐-๑๐๐ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๐๐ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๓๕ เรื่อง อบต.คลองสาม ๓๓ เรื่อง)	๐-๗ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๗ เรื่อง)
๒๕๖๑	๐-๑๑๖ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๑๖ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๔๓ เรื่อง อบต.คลองสาม ๓๕ เรื่อง)	๐-๑๐๘ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๐๘ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๔๓ เรื่อง)	๐-๑๐๗ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๐๗ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๔๓ เรื่อง อบต.คลองสาม ๒๘ เรื่อง)	๐-๙ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๙ เรื่อง)
๒๕๖๒	๐-๑๑๕ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๑๕ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๒๙ เรื่อง อบต.คลองสาม ๓๔ เรื่อง)	๐-๑๐๔ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๐๔ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๒๙ เรื่อง)	๐-๑๐๓ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๐๓ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๒๙ เรื่อง อบต.คลองสาม ๓๐ เรื่อง)	๐-๑๒ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๒ เรื่อง)
๒๕๖๓	๐-๑๒๘ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๒๘ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๔๗ เรื่อง อบต.คลองสาม ๒๔ เรื่อง)	๐-๑๒๕ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๒๕ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๔๗ เรื่อง)	๐-๑๑๙ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๑๙ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๔๗ เรื่อง อบต.คลองสาม ๒๑ เรื่อง)	๐-๙ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๙ เรื่อง)
๒๕๖๔	๐-๑๓๘ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๓๘ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๓๔ เรื่อง อบต.คลองสาม ๑๙ เรื่อง)	๐-๑๓๒ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๓๒ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๓๔ เรื่อง)	๐-๑๓๓ (เทศบาลเมืองสุราษฎร์ ๑๓๓ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ๓๔ เรื่อง อบต.คลองสาม ๑๗ เรื่อง)	๐-๖๘ (เทศบาลนครหาดใหญ่ ๖๘ เรื่อง)

ระยะเวลาโดยเฉลี่ย ที่หน่วยงานของท่านใช้ในการจัดการกับเหตุรำคาญเมื่อได้รับการร้องเรียน ๑๒ วัน/กรณี (น้อยสุด ๑ วัน มากที่สุด ๔๕ วัน)

ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย ที่หน่วยงานของท่านใช้เพื่อการระงับจัดการกับเหตุรำคาญ ๕๐๐ บาท/กรณี (๑ แห่ง)

คำถามที่ ๕ หน่วยงานของท่าน มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าเรื่องร้องเรียนใดเป็นหรือไม่เป็นเหตุรำคาญอย่างไร โปรดอธิบายโดยสังเขป

ใช้หลัก ดังนี้ ๑) ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๒๕) ๒) การกระทำที่ไม่ไปล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น ๓) พิจารณาจากมีผู้ร้องเรียน/แจ้งเหตุรำคาญ ๔) มีคณะกรรมการในการพิจารณา

คำถามที่ ๖ ในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่าน เคยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการจัดการต่อเหตุรำคาญแทน กรณีที่ผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๒๗ - มาตรา ๒๘ ของ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ไม่เคย จำนวน ๒๔ แห่ง
- มี จำนวน ๓ แห่ง มีจำนวน ๑ - ๒ กรณี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

คำถามที่ ๗ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขเกี่ยวกับการจัดการต่อเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๖ - มาตรา ๒๘ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ไม่มีการดำเนินคดี จำนวน ๒๕ แห่ง
- มีการดำเนินคดี จำนวน ๒ แห่ง อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน ๒๔ คดี

คำถามที่ ๘ หน่วยงานของท่าน เคยมีการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘/๑ ที่เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อปรากฏว่ามีเหตุรำคาญเกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือ ๒๘ เป็นวงกว้าง หรือไม่

- ไม่เคย จำนวน ๒๖ แห่ง
- เคย จำนวน ๑ แห่ง จำนวน ๑ กรณี คือ ห้ามการเผาในที่โล่ง ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่คงประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ จำนวน ๓ เดือน

คำถามที่ ๙ เมื่อหน่วยงานของท่าน มีการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ เคยมีเหตุของการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๑.๖๑ ($SD = ๐.๓๔$) ระดับน้อยที่สุด

ถ้าในกรณีที่มีหน่วยงานจะออกไปเจรจาให้ปรับปรุงแก้ไข หากไม่ปฏิบัติตาม จึงออกคำสั่งตามกฎหมาย

คำถามที่ ๑๐ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขเกี่ยวกับพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘/๑ ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ไม่มีการดำเนินคดี จำนวน ๒๖ แห่ง
- มีการดำเนินคดี จำนวน ๑ แห่ง อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน ๑ คดี เป็นการเปรียบเทียบปรับ จำนวน ๑ คดี ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาอัตราเปรียบเทียบปรับ

คำถามที่ ๑๑ หน่วยงานของท่านมี ขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายการจัดการต่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๖ - มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๘/๑ หรือไม่

- **ไม่มี** จำนวน ๑ แห่ง เนื่องจากในพื้นที่ที่มีการจัดการตรวจสอบเชิงรุกเลยไม่มีข้อร้องเรียน
- **มี** จำนวน ๒๖ แห่ง มีขั้นตอน เช่น ๑) รับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางที่กำหนดไว้ ทำการตรวจสอบ ประเมินผลการแก้ไข และรายงาน ๒) รับเรื่องร้องเรียนแล้ว เทศบาลสั่งการให้ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหา แล้วแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ร้องเรียนทราบถึงการแก้ปัญหา ๓) รับเรื่องเสนอผู้บริหารพิจารณา ดำเนินการตามข้อสั่งการของผู้บริหาร รายงานให้ผู้ร้องเรียนทราบ ๔) รับเรื่องร้องเรียน เจ้าพนักงานลงพื้นที่ตรวจสอบ ถ้าเป็นความจริงให้ผู้ถูกร้องเรียนหยุดการกระทำ โดยแจ้งเป็นหนังสือ เมื่อดำเนินการแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ ๕) นัดเจรจา พูดคุย หาข้อสรุป ๖) จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณา และแก้ไขปัญหา

คำถามที่ ๑๒ หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งจัดควบคุมการมีให้มีผู้ก่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๖ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญในที่สาธารณะที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญในสถานที่เอกชนตามมาตรา ๒๘ หรือการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘/๑ หรือไม่

- **ไม่เคย** จำนวน ๒๕ แห่ง
- **เคย** จำนวน ๒ แห่ง **สาเหตุ** การไม่ต่อใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเลี้ยงสุกร (จำนวน ๑ แห่ง) ไม่ระบุสาเหตุ (จำนวน ๑ แห่ง)

คำถามที่ ๑๓ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่าน มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ที่บังคับใช้ในการจัดการต่อเหตุรำคาญ หรือไม่

- **มีมาตรการอื่น** จำนวน ๒๓ แห่ง เช่น ๑) การเจรจาไกล่เกลี่ยแบบไม่เป็นทางการ ๒) การแก้ไขเหตุรำคาญให้ และการออกพื้นที่ตรวจสอบ พื้นที่เป็นระยะ ติดตามความคืบหน้า การประสานข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ๓) ให้คำแนะนำ สร้างความเข้าใจแก่ประชาชน ในพื้นที่ที่ก่อเหตุรำคาญ ๔) การออกตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการเจรจาผ่านผู้นำท้องถิ่น ในพื้นที่ซึ่งจะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในพื้นที่มากกว่า ๕) เข้าไปเจรจาทำความเข้าใจโดยให้หลักรัฐศาสตร์ในการแก้ปัญหาทำความเข้าใจทั้งสองฝ่าย หากแก้ปัญหาไม่ได้จึงดำเนินการตามหลักนิติศาสตร์ ออกคำสั่งตามขั้นตอนกฎหมายต่อไป ๖) การให้ความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย/เทศบัญญัติ ตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
- **ไม่มีมาตรการอื่น** จำนวน ๔ แห่ง เนื่องจากมาตรการที่มีในปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว

คำถามที่ ๑๔ หน่วยงานของท่านมีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายการจัดการต่อเหตุรำคาญให้มีความถูกต้องเหมาะสม ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

- มี จำนวน ๑๑ แห่ง จำนวนครั้งที่ทำการทบทวน ๑ – ๕ ครั้ง โดยมีขั้นตอน เช่น ประชุมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งตัวแทนฝ่ายประชาชน และฝ่ายภาครัฐเพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น

- ไม่มี จำนวน ๑๖ แห่ง เนื่องจากในพื้นที่มีปัญหาเหตุรำคาญไม่มาก มีพรบ. การสาธารณสุขและเทศบัญญัติด้านสาธารณสุขรองรับที่แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

คำถามที่ ๑๕ หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชนในการปฏิบัติตามมาตรการ เกี่ยวกับการควบคุมมิให้เกิดเหตุรำคาญ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๔๖ ($SD = ๐.๔๒$) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข เกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการมิให้มีผู้ก่อเหตุรำคาญ และมีเหตุรำคาญในที่สาธารณะหรือสถานที่เอกชนของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๗ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๗ หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหรือควบคุมเหตุรำคาญ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๙ ($SD = ๐.๒๔$) ระดับน้อย

มีปัญหา เช่น ๑) ประชาชนยังไม่มีเข้าใจไม่ยอมปฏิบัติตามข้อกฎหมาย ๒) ท้องถิ่นบางเรื่องมีแต่หน้าที่เข้าไปดำเนินการแก้ไข หากผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามไม่มีอำนาจในการลงโทษที่ทันทั่วที่มีขั้นตอนมากเกิดความล่าช้าทำให้ผู้ทำความผิดไม่เกรงกลัวท้องถิ่นที่เข้าไปดำเนินการ ทำให้ปัญหาได้รับการแก้ไขล่าช้าในบางเรื่อง เช่น เรื่องปัญหาน้ำเสีย ท้องถิ่นมีหน้าที่เข้าระงับเหตุแค่สั่งห้ามและตักเตือนเท่านั้น แต่การลงโทษผู้กระทำความผิดอยู่ที่กรมชลประทานหรือกรมควบคุมมลพิษในดำเนินการสั่งหยุดและสั่งปรับ

คำถามที่ ๑๘ หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจัดการแก้ไขเหตุรำคาญ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๙ ($SD = ๐.๒๔$) ระดับน้อย

มีปัญหา เช่น ๑) ความล่าช้าตามระบบราชการ ๒) เหตุกลั่น เลียงจากการทำงานจากเครื่องจักร การทาสีรถ ทำให้ผู้อาศัยใกล้เคียงร้องเรียน ซึ่งเกิดความสับสนระหว่างเจ้าพนักงานตำรวจ และเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นว่าผู้ใดจะรับผิดชอบหน้าที่ดำเนินการตกแต่งเตือนหรือจัดการ ๓) ปัญหาสุนัขจรจัด ในส่วนของสถานที่ควบคุม และการดำเนินการจับ หรือจัดระเบียบร่วมกับหน่วยงานหรืออาสาสมัครท้องถิ่นอื่น ๆ

คำถามที่ ๑๙ หน่วยงานของท่านประสบปัญหาของการมีจำนวนเรื่องร้องเรียน จนไม่สามารถจัดการเหตุรำคาญได้ทั้งหมดอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๐๐ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับน้อย

คำถามที่ ๒๐ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน ได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขเหตุรำคาญ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๗๕ ($SD = ๐.๔๘$) ระดับปานกลาง

ต้องการการสนับสนุน เช่น ๑) การจัดอบรม/ให้ความรู้ผ่านระบบออนไลน์อย่างน้อยปีละ ๒-๓ ครั้ง ๒) ให้มีหน่วยงานในพื้นที่ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการตรวจสอบร่วมกับท้องถิ่น เช่น เครื่องวัดเสียง วัดกลิ่น หากมีการร้องขอจากส่วนกลาง ๓) การอำนวยความสะดวกให้กับสัตว์

คำถามที่ ๒๑ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน เคยมีการหารือกับกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขเมื่อมีข้อสงสัยหรือไม่แน่ใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายการบังคับใช้คำสั่งจัดควบคุมการมีให้มีผู้ก่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๖ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญในที่สาธารณะที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือออกคำสั่งจัดการเหตุรำคาญในสถานที่เอกชนตามมาตรา ๒๘ หรือประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘/๑

- เคย จำนวน ๓ แห่ง จำนวนครั้งที่ทำการหารือ ๑ – ๓ ครั้ง ได้รับการช่วยเหลืออยู่ในระดับ ปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๓.๐๐; $SD = ๒.๕$)
- ไม่เคย จำนวน ๒๔ แห่ง

คำถามที่ ๒๒ หน่วยงานของท่านประสบปัญหาการมีบุคลากรจำนวนไม่เพียงพอ ในการจัดการกับเหตุรำคาญในพื้นที่ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๐๐ ($SD = ๐.๔๒$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๒๓ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือกฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญ ได้แก่ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดให้แหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายเป็นเหตุรำคาญและแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพิ่มเติม และ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๒๑ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับ ปานกลาง

คำถามที่ ๒๔ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้านการจัดการเหตุรำคาญในท้องถิ่น (ถ้ามี โปรดระบุ)

ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อกำหนดให้มีความเข้าใจง่าย เข้าถึงง่าย เนื่องจากที่ยังพบปัญหาในปัจจุบันเพราะประชาชนยังไม่รู้ข้อกำหนด ทำให้ยังมีเหตุรำคาญ และเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงาน

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการและประชาชนในท้องถิ่น

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๗๐ ราย

พื้นที่อยู่อาศัย หรือทำงาน หรือประกอบกิจการในปัจจุบัน ประกอบด้วย

๑) กรุงเทพมหานคร	จำนวน ๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗
๒) พัทยา	จำนวน ๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๔
๓) เชียงใหม่	จำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑
๔) ภูเก็ต	จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๙
๕) ขอนแก่น	จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๙
๖) นครราชสีมา	จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๙
๗) สงขลา	จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๙
๘) อำนาจเจริญ	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๙) สมุทรปราการ	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๐) ปทุมธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๑) นนทบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๒) นครปฐม	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๓) บุรีรัมย์	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๔) เพชรบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๕) ลำปาง	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๖) สุพรรณบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๗) อุดรธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๘) ปราจีนบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๑๙) เชียงราย	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๒๐) อุบลราชธานี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖

๒๑) ชุมพร	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๒๒) สุโขทัย	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๒๓) กาญจนบุรี	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
๒๔) ยะลา	จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒.๕๒	๐.๕๕	ระดับน้อย
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเหตุรำคาญ เช่น สถานที่สกปรกไม่ถูกสุขลักษณะ การเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ถูกสุขอนามัย	๓.๕๔	๐.๘๔	ระดับมาก
๓	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการปัญหาเกี่ยวกับเหตุรำคาญ ของหน่วยงานของรัฐในท้องที่ของท่าน	๓.๓๒	๐.๗๕	ระดับปานกลาง
๔	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สํารวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญจากหน่วยงานภาครัฐก่อนพบเห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน	๓.๑๓	๐.๔๒	ระดับปานกลาง
๕	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับเหตุรำคาญที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพ ท่านรู้ว่าควรจะไปติดต่อที่ใด	๓.๓๓	๐.๖๗	ระดับปานกลาง
๖	เมื่อท่านพบเห็นปัญหา เกี่ยวกับสภาพของการมีเหตุรำคาญในท้องที่ของท่านที่ไม่เหมาะสมและอาจกระทบต่อสุขภาพเมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที	๓.๓๖	๐.๖๘	ระดับปานกลาง
๗	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการจัดการสุขลักษณะเพื่อลดหรือป้องกันการเกิดเหตุรำคาญของท้องที่อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	๓.๔๒	๐.๗๙	ระดับมาก
๘	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการจัดการแก้ไขปัญหา หรือป้องกันเหตุรำคาญของท้องที่	๒.๕๘	๐.๘๕	ระดับน้อย
๙	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการจัดการแก้ไขปัญหา หรือป้องกันเหตุรำคาญ ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่าน ดีขึ้น	๓.๔๔	๐.๗๗	ระดับมาก
๑๐	ท่านคิดว่าควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดประเภทของเหตุรำคาญและแนวทางการจัดการกับเหตุรำคาญ เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๔๓	๐.๘๒	ระดับมาก

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
๑๑	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับการจัดการเหตุรำคาญในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ให้บริการในด้านนี้มีความโปร่งใสมากขึ้น	๓.๘๗	๐.๖๗	ระดับมาก
๑๒	ปัจจุบัน ท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุรำคาญที่เป็นอันตรายและอาจกระทบต่อสุขภาพ	๓.๔๔	๐.๖๔	ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๓ ปัจจัยใดที่เป็นปัจจัยที่ทำให้ท่านตัดสินใจร้องเรียนเหตุรำคาญต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ถ้ามี โปรดระบุ)

- ๑) เหตุรำคาญนั้น อาจกระทบต่อสุขภาพหรือความปลอดภัย (๑๓ ราย)
- ๒) ทำการตักเตือนคู่กรณีแล้ว แต่คู่กรณีนิ่งเฉย (๕ ราย)
- ๓) ไม่สวยงามทางภูมิทัศน์ ส่งผลกระทบต่อจิตใจ (๒ ราย)
- ๔) เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาด (๑๐ ราย)
- ๕) เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นละเลยต่อการดูแลสอดส่องตามปกติ ต้องรอนจนกระทั่งมีการร้องเรียนจึงแก้ไข (๓ ราย)
- ๖) เกิดความกลัวว่าสัตว์ที่ถูกปล่อยปละละเลยจะทำอันตรายบุตรหลาน

คำถามที่ ๑๔ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญ หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวในท้องถิ่นของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

- ๑) ควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิต (๔ ราย)
- ๒) หลายหน่วยงานควรมีหน้าที่ช่วยกันสอดส่องดูแล แก้ไขเหตุรำคาญ (๓ ราย)
- ๓) ไม่ทราบว่าจะควรร้องเรียนผ่านช่องทางใด จึงจะได้รับการแก้ไขเหตุรำคาญนั้นอย่างจริงจัง (๓ ราย)
- ๔) เกิดความสับสนเมื่อแจ้งเหตุรำคาญเกี่ยวกับสภาพตึกอาคารที่รกรก สกปรก เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นบอกว่าเป็นความรับผิดชอบหน่วยงานอื่น
- ๕) อยากเห็นการบังคับใช้กฎหมายที่ต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจุบัน พอปัญหาได้รับการแก้ไขแล้วไม่นานปัญหานั้นก็กลับมาอีก ควรมีกฎหมายที่ระบุว่าหากผู้ก่อเหตุรำคาญ ก่อเหตุซ้ำจะมีโทษเพิ่มขึ้น (๒ ราย)

หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน

๒๑ คน

- องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ จังหวัดอุดรธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสัทีก จังหวัดบุรีรัมย์
- องค์การบริหารส่วนตำบลย่านรี จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองเพชรบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง จังหวัดชัยภูมิ
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี จังหวัดชลบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไผ่ อำเภอมะนัง จังหวัดอ่างทอง
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จังหวัดนครปฐม
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง จังหวัดนครพนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- องค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เทศบาลตำบลโพธิ์สะ จังหวัดอ่างทอง
- เทศบาลตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง
- เทศบาลตำบลหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่
- เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า จังหวัดพะเยา
- เทศบาลเมืองตากสิน จังหวัดนครสวรรค์
- เทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- สำนักงานเขตสาทร กรุงเทพฯ

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒ แห่ง
- มี จำนวน ๑๙ แห่ง แบ่งเป็น
 - มีหลักเกณฑ์กำหนดประเภทสัตว์ที่ห้ามเลี้ยงโดยเด็ดขาด จำนวน ๖ แห่ง
 - มีหลักเกณฑ์กำหนดประเภทสัตว์ที่ควบคุมการเลี้ยง (จำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง) จำนวน ๙ แห่ง
 - มีหลักเกณฑ์กำหนดประเภทสัตว์ที่ต้องทำทะเบียนหรือจดทะเบียน และกำหนดวิธีการทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์ จำนวน ๖ แห่ง

- มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการเลี้ยงสัตว์ เช่น ต้องอยู่ภายในสถานที่เลี้ยง ไม่ปล่อยในที่สาธารณะ และต้องมีการควบคุมดูแลมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น จำนวน ๑๗ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะ จำนวน ๑๓ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์กำหนดลักษณะสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสม และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความสะอาดของสถานที่เลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๐ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ จำนวน ๑๐ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ จำนวน ๙ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการกักสัตว์ในกรณีที่สงสัยว่าสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นโรค จำนวน ๙ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๖ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจของท้องถิ่นในการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของตามมาตรา ๓๐ จำนวน ๘ แห่ง
- มีหลักเกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากตัวเลือกในข้างต้น (โปรดระบุคนละเยียดเพิ่มเติม) ไม่มี

คำถามที่ ๒ หน่วยงานของท่านมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้เจ้าของสัตว์ต้องทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๑๕ แห่ง
- มี มีการกำหนดหลักเกณฑ์และมีการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ โดยที่ผ่านมาในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีเจ้าของสัตว์นำสัตว์มาทำทะเบียนหรือจดทะเบียนไว้กับทางหน่วยงานจำนวนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๖ แห่ง เฉลี่ยรวม ๑,๒๐๙-๓,๒๕๐ ตัว

คำถามที่ ๓ ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔) หน่วยงานของท่านมีการออกคำสั่งเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่ถูกต้อง ตามข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒๑ แห่ง

คำถามที่ ๔ ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔) หน่วยงานของท่านมีการใช้อำนาจในการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง
- มี จำนวน ๑ แห่ง มีการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของ รวม ๑๕๐ ตัว เวลาเฉลี่ยที่กัก ๗ วัน โดยไม่มีปัญหาในการกักสัตว์ดังกล่าว

คำถามที่ ๕ หน่วยงานของท่านมีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมหรือไม่

- มี จำนวน ๒๑ แห่ง จำนวน ๒-๖ ช่องทาง เช่น ๑) โทรศัพท์ ๒) ติดต่อด้วยตนเอง ๓) สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจ Facebook หรือไลน์ ๔) เว็บไซต์หน่วยงาน ๕) อีเมล และ ๖) กล่องรับเรื่องร้องเรียน โดยมีระยะเวลาเฉลี่ย ที่ใช้ในการจัดการกับเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมเมื่อได้รับการร้องเรียน ไม่เกิน ๗ วัน/กรณี

คำถามที่ ๖ ในกรณีที่หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ เป็นอย่างไร

- มีหน่วยงานตอบคำถาม จำนวน ๑ แห่ง โดยแนวโน้มการร้องเรียนอยู่ประมาณปีละ ๕ คน

คำถามที่ ๗ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลเป็นอย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง

- มี จำนวน ๑ แห่ง อยู่ระหว่างการดำเนินคดี ๑ คดี

คำถามที่ ๘ หน่วยงานของท่านมีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์และการกักสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒ แห่ง เนื่องจากไม่มีปัญหาในพื้นที่

- มี จำนวน ๑๙ แห่ง โดยมีขั้นตอนกระบวนการ เช่น ๑) รับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางที่กำหนดไว้ ทำการตรวจสอบ ประเมินผลการแก้ไข และคนงาน ๒) รับเรื่องร้องเรียนแล้วเทศบาลสั่งการให้ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหา แล้วแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ร้องเรียนทราบถึงการแก้ปัญหา ๓) รับเรื่องเสนอผู้บริหารพิจารณาดำเนินการตามข้อสั่งการของผู้บริหารและคนงานให้ผู้ร้องเรียนทราบ ๔) รับเรื่องร้องเรียน เจ้าพนักงานลงพื้นที่ตรวจสอบ ถ้าเป็นความจริงสั่งการให้ผู้ถูกร้องเรียนหยุดการกระทำโดยแจ้งเป็นหนังสือ และเมื่อดำเนินการแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ ๕) นัดเจรจา พุดคุย หาข้อสรุป และ ๖) จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาและแก้ไขปัญหา

คำถามที่ ๙ หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้คำสั่งควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ให้มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

- **ไม่เคย** จำนวน ๒๑ แห่ง

คำถามที่ ๑๐ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่าน มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ที่บังคับใช้ในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ หรือไม่

- **ไม่มี** จำนวน ๗ แห่ง เนื่องจากในพื้นที่ยังไม่มีปัญหาซับซ้อน

- **มี** จำนวน ๑๔ แห่ง มาตรการอื่น เช่น ๑) ให้คำแนะนำแก่ประชาชน ในการเลี้ยงสัตว์ ปล่อยสัตว์ ๒) มาตรการทางสังคม ในการให้ชุมชนดูแลกันเองเพื่อความสงบเรียบร้อย ๓) เข้าไปทำความเข้าใจทั้งสองฝ่ายโดยยึดหลักรัฐศาสตร์จนพึงพอใจทั้งสองฝ่าย หากตกลงกันไม่ได้จึงใช้หลักนิติศาสตร์ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายต่อไป และ ๔) เจรจาไกล่เกลี่ย

คำถามที่ ๑๑ หน่วยงานของท่านมีการทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

- **ไม่มี** จำนวน ๑๓ แห่ง เนื่องจากกฎหมายปัจจุบันที่ใช้อยู่ยังมีประสิทธิภาพ

- **มี** จำนวน ๘ แห่ง จำนวนครั้งที่เคยทบทวน ๑ – ๔ ครั้ง โดยมีกระบวนการ เช่น การเปิดช่องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน วิเคราะห์ปัญหาและประสิทธิภาพแนวทางการใช้แก้ปัญหาที่ผ่านมา ออกเป็นแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ คนงานผู้บังคับบัญชาอนุมัติ

คำถามที่ ๑๒ หน่วยงานของท่านมีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการปฏิบัติตามข้อบัญญัติ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือไม่ และอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๐๕ ($SD = ๐.๔๓$) ระดับ ปานกลาง

คำถามที่ ๑๓ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๐๕ ($SD = ๐.๔๒$) ระดับ ปานกลาง

คำถามที่ ๑๔ หน่วยงานของท่านมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ เนื่องจากความสัมพันธ์ของข้อบัญญัติท้องถิ่นกับกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ และอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๕๗ ($SD = ๐.๕๒$) ระดับน้อย (มีข้อขัดข้องน้อย)

คำถามที่ ๑๕ หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจัดการแก้ไขเหตุการณ์ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๓๘ ($SD = ๐.๔๔$) ระดับน้อย (มีข้อจำกัดในการทำงานร่วมน้อย)

คำถามที่ ๑๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีแนวโน้มสร้างภาระให้แก่ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนสัตว์ หรือการเตรียมพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงสัตว์ของผู้เลี้ยง อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๖๒ ($SD = ๐.๕๓$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๗ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๘๑ ($SD = ๐.๔๖$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๘ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๘๑ ($SD = ๐.๔๖$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๙ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ (ถ้ามี โปรดระบุ)

๑) อาจมีการปรับปรุงข้อกฎหมายเกี่ยวกับอัตราค่าปรับ หรือค่าธรรมเนียมที่ใช้ในการจัดการในการจัดการควบคุมสัตว์ เนื่องจากมีการใช้งบประมาณค่อนข้างมาก และเป็นภาระให้กับหน่วยงานท้องถิ่น

๒) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชน

๓) ควรกำหนดหน้าที่ตามกฎหมายให้ชัดเจน เนื่องจากมีหน้าที่บางเรื่องทับซ้อนกับกรมปศุสัตว์

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องที่

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ประชาชนในท้องที่ จำนวน ๗๐ คน

- กรุงเทพมหานคร	จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐
- พัทยา	จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๔
- เชียงใหม่	จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑
- ภูเก็ต	จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๘
- ขอนแก่น	จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๘
- นครราชสีมา	จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๘
- สงขลา	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๘
- อำนาจเจริญ	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- สมุทรสงคราม	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- สุรินทร์	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- นนทบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- นครปฐม	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- บุรีรัมย์	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- เพชรบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- ลำปาง	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- อุตรธานี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- อุดรธานี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- ปราจีนบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- นครสวรรค์	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- อุบลราชธานี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- ตรัง	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- สุโขทัย	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- กาญจนบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- นครศรีธรรมราช	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
- สระบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากประชาชนในท้องที่

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒.๖๖	๐.๖๔	ระดับปานกลาง
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม	๓.๒๔	๐.๘๗	ระดับปานกลาง
๓	ท่านทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ของท่านมีการออกกฎหมายเกี่ยวและแนวทางกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัย	๓.๑๖	๐.๗๑	ระดับปานกลาง
๔	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมของหน่วยงานของรัฐในท้องที่ของท่าน	๓.๔๒	๐.๔๒	ระดับมาก
๕	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สํารวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ จากหน่วย งานภาครัฐ ก่อนพบเห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในท้องที่ของท่าน	๓.๒๖	๐.๔๕	ระดับปานกลาง
๖	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม ท่านรู้ว่าควรจะไปติดต่อที่ใด	๓.๒๒	๐.๙๘	ระดับปานกลาง
๗	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสมในท้องที่ของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที	๓.๔๓	๐.๕๒	ระดับมาก
๘	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ของท่านมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบ ถึงแนวทาง การควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ให้ปลอดภัยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	๓.๑๐	๐.๖๖	ระดับปานกลาง
๙	การมีกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดการควบคุม และแก้ไขปัญหาการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ไม่เหมาะสม ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น	๓.๔๔	๐.๗๖	ระดับมาก
๑๐	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ และควรมีแนวทาง บังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๔๘	๐.๙๘	ระดับมาก
๑๑	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์อย่างเหมาะสม ปลอดภัย ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น มีความโปร่งใสมากขึ้น	๓.๔๔	๐.๔๔	ระดับมาก
๑๒	กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ทำให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการ มีภาระมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นหรือขาดความสะดวก	๓.๓๖	๐.๖๒	ระดับปานกลาง

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๑๓	ปัจจุบันท่านรู้สึกว่ สุขภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายและอาจกระทบต่อสุขภาพ	๓.๐๒	๐.๗๙	ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๔ ท่านทราบว่า ในท้องถิ่นของท่านมีข้อกำหนด ห้ามเลี้ยงสัตว์ประเภทใดโดยเด็ดขาดหรือไม่

- ไม่รู้/ไม่มีข้อมูล จำนวน ๕๕ คน
- รู้ จำนวน ๑๕ คน ซึ่งสัตว์ที่ห้ามเลี้ยงท้องถิ่นของท่าน คือ (โปรดระบุ)*
 - ๑) ม้า ช้าง จำนวน ๒ คน
 - ๒) กระบือ โค จำนวน ๒ คน
 - ๓) แพะ แกะ จำนวน ๓ คน
 - ๔) สัตว์มีพิษ งู จำนวน ๕ คน
 - ๕) เต่า ตะพาบ จระเข้ จำนวน ๒ คน
 - ๖) ไก่ เป็ด ห่าน จำนวน ๑ คน

คำถามที่ ๑๕ ท่านรับรู้หรือไม่ ว่าท้องถิ่นของท่านมีข้อกำหนดให้ทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์ประเภทใด

- ไม่รู้/ไม่มีข้อมูล ๕๕ คน
- รู้ แต่ท่านไม่ได้เป็นเจ้าของหรือครอบครองสัตว์ประเภทดังกล่าว ๕ คน
- รู้ และเป็นเจ้าของหรือครอบครองสัตว์ประเภทดังกล่าว แต่ไม่ได้ทำทะเบียนหรือจดทะเบียน ๑ คน เนื่องจากสัตว์เพิ่งเกิด
- รู้ และเป็นเจ้าของหรือครอบครองสัตว์ประเภทดังกล่าว และได้ทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์ประเภทดังกล่าวแล้ว ๙ คน

คำถามที่ ๑๖ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวในท้องถิ่นของท่าน (ถ้ามี โปรดระบุ)

- ๑) ขาดข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าพื้นที่ท้องถิ่นใดห้ามเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์แต่ละชนิดเพราะเหตุความจำเป็นอันใด
- ๒) ยังคงพบเห็นการเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์ โดยไม่มีเจ้าของดูแลอยู่ ๓ คน
- ๓) พบเห็นการปล่อยสัตว์ บนทางหลวง ทางท้องถิ่นที่อาจเป็นอันตรายต่อการสัญจร ๓ คน
- ๔) ควรมีการพิจารณาเกี่ยวกับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนสัตว์ หรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้เหมาะสมตามสภาพเศรษฐกิจ ๓ คน

- ๕) ควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เพื่อความปลอดภัยในสุขภาพ และทรัพย์สิน ๒ คน
- ๖) อยากให้หน่วยงานท้องถิ่นประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับข้อกำหนดการเลี้ยงสัตว์ และปล่อยสัตว์
- ๗) ควรมีการพิจารณาเปลี่ยนแปลงข้อบังคับเกี่ยวกับชนิดของสัตว์ที่เลี้ยงในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ให้เปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจท้องถิ่น ๓ คน

หมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน

๒๖ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวสำโรง จังหวัดฉะเชิงเทรา
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวนา จังหวัดหนองบัวลำภู
- เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า จังหวัดพะเยา
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองยาง จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จังหวัดตาก
- เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกุง จังหวัดชัยภูมิ
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอชลบุรี
- เทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จังหวัดนครปฐม
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง จังหวัดนครพนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- เทศบาลตำบลไผ่ต่ำ จังหวัดสระบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- สำนักงานเทศบาลตำบลโพสะ จังหวัดอ่างทอง
- เทศบาลตำบลท่าทราย จังหวัดเพชรบุรี
- เทศบาลเขตปิงกู๋ม กรุงเทพฯ
- เทศบาลนคร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลนครหาดใหญ่ จ.สงขลา
- สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ
- เทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลตำบลหนองบัวใต้ จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองเพชรบุรี

(๑.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๑) แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕) หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒ แห่ง เนื่องจากกฎหมายปัจจุบันที่ใช้อยู่ยังมีประสิทธิภาพ
- มี จำนวน ๒๔ แห่ง แบ่งเป็น
 - กำหนดทุกประเภทกิจการ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้มีหลักเกณฑ์กำหนดจำนวน ๒๑ แห่ง
 - กำหนดเฉพาะบางประเภทกิจการ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓

คำถามที่ ๒ หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ในการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๒) แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

- ไม่มี จำนวน 4 แห่ง เนื่องจากกฎหมายปัจจุบันที่ใช้อยู่ยังมีประสิทธิภาพ
- มี จำนวน 20 แห่ง แบ่งเป็น
 - มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ เป็นภาพรวมทุกกิจการ จำนวน ๑๖ แห่ง
 - มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ แยกเฉพาะรายการกิจการ จำนวน ๔ แห่ง

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่าน มีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน หรือไม่

- มี จำนวน ๑๙ แห่ง โดยมีรายละเอียดของกิจการย่อย เช่น ๑) กิจการเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม กิจการเกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์ กิจการเกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ชำระล้าง กิจการเกี่ยวกับการเกษตร กิจการที่เกี่ยวกับโลหะหรือแร่ กิจการที่เกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล กิจการที่เกี่ยวกับไม้ กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ กิจการที่เกี่ยวกับสิ่งทอ กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราบ ซีเมนต์ หรือวัสดุที่คล้ายคลึง กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ถ่านหิน สารเคมี กิจการอื่นๆ ๒) กิจการเกี่ยวกับปิโตรเลียม กิจการเกี่ยวกับยานยนต์ ๓) กิจการซ่อมมอเตอร์ไซด์ กิจการเสริมสวย กิจการร้านสัก กิจการชักอบริด กิจการปั้มน้ำมัน-ปั้มน้ำ-ปั้มน้ำแก๊ส กิจการค้าของเก่า กิจการสะสม ขนส่งก๊าซ
- ไม่มี จำนวน ๕ แห่ง เนื่องจากไม่มีกิจการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติมาขึ้นขอใบอนุญาต

คำถามที่ ๔ ภายหลังจากหน่วยงานของท่าน ได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแล้ว หน่วยงานของท่านมีแนวปฏิบัติหรือขั้นตอนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการของกิจการเหล่านั้นอย่างต่อเนื่อง

- มี จำนวน ๑๙ แห่ง โดยมีแนวทางคือ ๑) มีการตรวจสอบสุ่มลักษณะตามแบบประเมิน การตรวจสอบสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยใช้แนวทางการประเมินตามข้อบัญญัติ ท้องถิ่นและตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ เป็นแบบประเมิน และมีการออกตรวจสอบก่อนออก ใบอนุญาตแต่ละปี ๒) มีการสุ่มตรวจและบันทึกการระเฝ้าระวังการเกิดเหตุรำคาญในกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพเพื่อพิจารณาการต่อใบอนุญาตในปีถัดไป ๓) ลงพื้นที่ตรวจสอบติดตามรายงาน ในแบบรายงาน เช่น แบบรายงาน ทส. ๒ จัดทำรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ๔) ยื่นคำร้อง เจ้าพนักงานออกตรวจสอบ ถ้าถูกต้อง ออกใบอนุญาต ถ้าไม่ถูกต้องให้ปรับปรุงแก้ไข จึงออกตรวจ อีกครั้ง ถ้าถูกต้องออกใบอนุญาต ถ้าไม่ถูกต้องออกใบอนุญาตไม่ได้ทำหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

- ไม่มี จำนวน ๕ แห่ง เนื่องจาก ๑) ไม่มีบุคลากรดำเนินการ ๒) มีการตรวจสอบ ๑ ครั้งต่อปี ก่อนต่อใบอนุญาตประจำปีอยู่แล้ว

คำถามที่ ๕ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้ อย่างราบรื่น และเป็นไปตามแนวปฏิบัติหรือขั้นตอนปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่หน่วยงานของท่าน ได้กำหนดไว้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๔ ($SD = ๐.๔๔$) ระดับมาก

คำถามที่ ๖ หน่วยงานของท่าน มีการออกคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข เพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ หรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- มี การออกคำแนะนำ จำนวน ๒๐ แห่ง โดยมีจำนวนคำแนะนำของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน จำนวน ๑-๘๐๘ ฉบับ (เทศบาลเมืองน่าน จำนวน ๘๐๘ ฉบับ ; เทศบาล นครหาดใหญ่ จำนวน ๗๖๐ ฉบับ ส่วนมากโดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๒๐ ฉบับ)

- ไม่มี จำนวน ๖ แห่ง เนื่องจากประชาชน และกิจการส่วนมากทำได้อย่างถูกต้องแล้ว

คำถามที่ ๗ หน่วยงานของท่าน มีการออกคำสั่งทางปกครอง (คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น) เพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหา เหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากการประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ นับตั้งแต่ ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน หรือไม่

- มี การออกคำแนะนำ จำนวน ๑๑ แห่ง โดยมีจำนวนคำแนะนำของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน จำนวน ๑-๒๐ ฉบับ (เทศบาลตำบลโพสะ จำนวน ๒๐ ฉบับ; เทศบาล นครหาดใหญ่ จำนวน ๒๐ ฉบับ ส่วนมากโดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๑-๓ ฉบับ)

- ไม่มี จำนวน ๑๕ แห่ง เนื่องจาก ๑) สามารถดำเนินแก้ไขเบื้องต้นได้ ๒) ผู้ประกอบการ ปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓) ไม่มีเหตุร้องเรียน หรือผู้กระทำความผิด ๔) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี มีการออก คำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ซึ่งผู้ประกอบการมีการแก้ไข/ปรับปรุงเป็นที่เรียบร้อย จึงไม่ไป ถึงขั้นตอนที่จะออกคำสั่งทางปกครอง

คำถามที่ ๘ หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือไม่

- มี จำนวน ๒๖ แห่ง ช่องทางจำนวน ๒-๗ ช่องทาง เช่น ๑) โทรศัพท์ ๒) ติดต่อด้วยตนเอง ๓) สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจ Facebook หรือไลน์ ๔) เว็บไซต์หน่วยงาน ๕) อีเมล ๖) กล่องรับเรื่องร้องเรียน ๗) สายด่วนกุญชร (หาดใหญ่)

คำถามที่ ๙ ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชน หรือเจ้าของกิจการในพื้นที่ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๐-๙๗ ราย (หาดใหญ่ ๙๗ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๐-๙๓ ราย (หาดใหญ่ ๙๓ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๐-๙๕ ราย (หาดใหญ่ ๙๕ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๐-๙๙ ราย (หาดใหญ่ ๙๘ ราย; เขตสัมพันธวงศ์ ๑๓ ราย; เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ๑๕ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๐-๙๒ ราย (หาดใหญ่ ๙๒ ราย)

คำถามที่ ๑๐ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล เป็นอย่างไร

- มี การดำเนินคดี จำนวน ๓ แห่ง
 - อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน ๒ คดี
 - สิ้นสุดการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จำนวน ๒ คดี
 - ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด จำนวน ๑ คดี
 - ศาลพิพากษาลงโทษปรับโดยไม่มีโทษจำคุก จำนวน ๑ คดี
- ไม่มี จำนวน ๒๓ แห่ง

คำถามที่ ๑๑ หน่วยงานของท่านมีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒ แห่ง เนื่องจากไม่มีปัญหาท้องถิ่น หรือคู่กรณีใกล้เคียงได้ด้วยตนเอง
- มี จำนวน ๒๔ แห่ง มีขั้นตอนกระบวนการ เช่น ๑) ดำเนินการผ่านนิติกร ๒) ร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมและทางศูนย์ประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่น ๓) รับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทาง

ที่กำหนดไว้ ทำการตรวจสอบ ประเมินผลการแก้ไข และรายงาน ๔) จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณา และแก้ไขปัญหา ๕) รับเรื่องร้องเรียน เจ้าพนักงานลงพื้นที่ตรวจสอบ ถ้าเป็นความจริง ให้ผู้ถูกร้องเรียนหยุดการกระทำ โดยแจ้งเป็นหนังสือ เมื่อดำเนินการแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ

คำถามที่ ๑๒ หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- ไม่มี จำนวน ๒๖ แห่ง

คำถามที่ ๑๓ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่าน มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ที่บังคับใช้ในการจัดการต่อกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๕ แห่ง เหตุผล คือ เนื่องจากผู้นำท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่ การเจรจาจึงเป็นทางออกที่ดีในการแก้ปัญหา จึงทำให้ไม่มีปัญหาให้หน่วยงานท้องถิ่นเข้าไปดูแลมากนัก

- มี จำนวน ๒๑ แห่ง โดยมีวิธีหรือ มาตรการอื่น เช่น ๑) มีการเจรจาข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ร้องและผู้ถูกร้องเพื่อยุติเหตุเดือดร้อนรำคาญ ๒) ออกตรวจสอบสภาพสถานประกอบกิจการ และให้คำแนะนำเป็นประจำ ๓) เข้าไปเจรจาทำความเข้าใจแจ้งเหตุผลที่เกี่ยวข้องโดยใช้หลักรัฐศาสตร์ หากแก้ไขไม่ได้ใช้ขั้นตอนทางกฎหมายต่อไป

คำถามที่ ๑๔ หน่วยงานของท่าน มีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้มีความถูกต้องเหมาะสม ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๑๕ แห่ง เหตุผล เช่น ๑) ไม่มีเวลาในการดำเนินการ ๒) แนวทางปฏิบัติปัจจุบันยังมีประสิทธิภาพ

- มี จำนวน ๑๑ แห่ง จำนวน ๑ - ๕ ครั้ง มีขั้นตอน คือ การเปิดช่องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน วิเคราะห์ปัญหาและประสิทธิภาพแนวทางการใช้แก้ปัญหาที่ผ่านมา ออกเป็นแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ รายงานผู้บังคับบัญชาอนุมัติ

คำถามที่ ๑๕ หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการปฏิบัติตามมาตรการ ตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อยู่ใน ระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๘ ($SD = ๐.๔๖$) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดหรือ ความเสี่ยง ของการประกอบกิจการของผู้ประกอบการที่อาจกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๔ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๗ หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายกรณีมีความสัมพันธ์กับ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๕๘ ($SD = ๐.๔๓$) ระดับน้อย

มีความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น ๑) ขาดเจ้าหน้าที่บุคลากรด้านสาธารณสุข ๒) ผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้โดยตรงเกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและลักษณะการประกอบกิจการว่าต้องปฏิบัติ อย่างไรในการไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นและสภาพแวดล้อม

คำถามที่ ๑๘ หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการ บังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมหรือกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่องอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๔๒ ($SD = ๐.๓๙$) ระดับน้อย

มีความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น ขาดบุคลากร

คำถามที่ ๑๙ หน่วยงานของท่าน เห็นว่ายังมีกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพใด ที่ไม่สอดคล้องกับการประกอบกิจการของประชาชนในปัจจุบัน (เช่น ไม่มีการประกอบกิจการในลักษณะนั้นในปัจจุบัน หรือไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคมในปัจจุบัน) แต่ยังคงพบว่ามีภาระรายละเอียดอยู่ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่หรือไม่

- ไม่มี ทุกกิจการที่ระบุไว้ยังคงมีความทันสมัย จำนวน ๒๒ แห่ง
- มี พบว่ามีกิจการบางกิจการที่มีความล้าสมัย จำนวน ๔ แห่ง เช่น ๑) กิจการประเภทหยอดเหรียญ ๒) บางกิจการที่มีในตำบล ยังไม่มีในข้อบัญญัติท้องถิ่น เพราะสภาพสังคมเปลี่ยนไป กิจการต่าง ๆ มีมากขึ้น เช่น การจัดมหรสพ บางประเภท หรือโรงมหรสพ บางประเภท

คำถามที่ ๒๐ หน่วยงานท่าน มีอุปสรรคในการออกและบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น การออกใบอนุญาต การตรวจสอบการประกอบกิจการในภาพรวม เพื่อควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๔๒ ($SD = ๐.๖๙$) ระดับน้อย

มีความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น ๑) ประเด็นการออกใบอนุญาตกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องเกี่ยวข้องกับ พรบ.อาคาร ในปัจจุบัน อาคารในพื้นที่ซึ่งเป็นอาคารเก่า และไม่มีใบปลูกสร้างทำให้ไม่สามารถออกใบอนุญาตได้ ๒) ฐานเสียงทางการเมืองในบางท้องถิ่นทำให้ควบคุมตรวจสอบและออกใบอนุญาต หรือข้อบัญญัติทำได้ยาก

คำถามที่ ๒๑ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่าน ได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๐๔ ($SD = ๐.๓๙$) ระดับปานกลาง

มีความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น มีการจัดอบรม แนะนำให้ความรู้ เข้าพุดคุย ให้คำปรึกษาอยู่เสมอ

คำถามที่ ๒๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๖๒ ($SD = ๐.๕๒$) ระดับมาก

คำถามที่ ๒๓ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ถ้ามีโปรดระบุ)

ไม่มี

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
จำนวน ๑๖ แห่ง

- สำนักอนามัย กรุงเทพฯ
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสตูล
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรี
- ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา
- ศูนย์อนามัยที่ ๓ นครสวรรค์
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปราจีนบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพัทลุง
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนนทบุรี
- ศูนย์อนามัยที่ ๕ จังหวัดราชบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก
- สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านมีภารกิจตามกฎหมายในความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๙ แห่ง
- มี จำนวน ๗ แห่ง โดยมีภารกิจตามหน้าที่ เช่น ๑) ออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเพื่อกำหนดรายชื่อ และอัตราค่าธรรมเนียม การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๒) เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข เข้าร่วมตรวจสอบการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขตามที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ ๓) เป็นที่ปรึกษาให้กับจังหวัดและช่วยเหลือ สนับสนุน ในการกำกับดูแลตาม

พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๔) ดูแลโดยการกำหนดไว้ในข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของการวางและจัดทำผังเมืองในภาพรวม ๕) กำกับการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุขกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖) การสนับสนุนด้านวิชาการ

คำถามที่ ๒ ท่านเห็นว่าบทบาทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความเหมือนหรือแตกต่างจากกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลในเรื่องนี้ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน หรือไม่

- มีความเหมือนกัน กับกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ รายละเอียดดังนี้
- พ.ร.บ. และประกาศอื่น ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข ยังคงมีความสำคัญมากที่สุด และควรพิจารณาใช้เป็นกฎหมายหลักในการบังคับใช้ก่อนกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ จำนวน ๗ แห่ง
- กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้มากกว่า พ.ร.บ. และประกาศอื่น ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๒ แห่ง
- พ.ร.บ. และประกาศอื่น ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข ยังคงมีความสำคัญ และมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ที่ดี เช่นเดียวกับกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ แต่ควรมีการทบทวนเนื้อหา ของ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ และประกาศอื่น ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อปรับให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพจริงของสังคมในปัจจุบัน จำนวน ๕ แห่ง
- มีความแตกต่างกัน จำนวน ๒ แห่ง รายละเอียด คือ ๑) พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ สามารถให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ในการดำเนินการด้านสาธารณสุขต่าง ๆ ๒) มีคำแนะนำแยกเพิ่มเติมแต่ละกิจการ

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือมีปัญหาการประสานงานร่วมกันกับองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ย ๒.๗๕ ($SD = ๐.๓๓$) ระดับปานกลาง

รายละเอียดปัญหาเพิ่มเติม คือ ๑) ในบางพื้นที่ผังเมืองรวมที่ต้องการการควบคุมเป็นพิเศษ อาจกำหนดลำดับโรงงานที่ห้ามประกอบกิจการ และเป็นลำดับโรงงานที่ก่อผลกระทบต่อชุมชน เพื่อลดข้อขัดแย้งในอนาคตต่อไปของพื้นที่ แต่การกำหนดต้องผ่านการพิจารณาของประชาชนและคณะกรรมการ ๒) กรณีเหตุร้องเรียน ชาวบ้านร้อง ผู้ประกอบการ ปัญหาน้ำเสีย/มลพิษทางอากาศ การลงพื้นที่ จะติดต่อประสานงานร่วมกันทุกภาคส่วน อุตสาหกรรม ท้องที่ อบท. ภาคประชาชน ร่วมตรวจสอบ และหาสาเหตุ อุตสาหกรรมก็จะออกคำสั่ง ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป แล้วมีการติดตาม

การแก้ไขต่อไป ซึ่งในขั้นตอนการประสานงานอาจเกิดความล่าช้า ๓) ท้องถิ่นบางแห่งไม่บังคับใช้ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ หรือไม่ประกาศบัญญัติของท้องถิ่นเกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

คำถามที่ ๔ หน่วยงานของท่านเห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม หรือการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของประชาชน หรือไม่

- ยังคงมีความสอดคล้อง จำนวน ๑๔ แห่ง

- มีความไม่สอดคล้อง โดยพบว่ามีบางกฎหมายมีความล้าสมัย และควรมีการปรับเปลี่ยนจำนวน ๒ แห่ง รายละเอียด คือ ๑) การกำจัดของเสียอันตราย และขยะมูลฝอย ควรมีการแบ่งประเภท แยกแยะการควบคุมดูแลให้เข้มงวดชัดเจนและทันสมัยต่อประเภทของขยะและของเสียมากขึ้นกว่าเดิม ๒) ควรมีการทบทวนประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น

คำถามที่ ๕ ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ย ๓.๗๙ ($SD = ๐.๔๖$) ระดับมาก

ท่านคิดว่าควรเป็นหน่วยงานใดที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรมโรงงาน อุตสาหกรรมจังหวัด ปศุสัตว์

คำถามที่ ๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับมาก

คำถามที่ ๗ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ถ้ามี โปรดระบุ)

๑) ควรปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น การโอนใบอนุญาต ระยะเวลาของใบอนุญาต เป็นต้น

๒) ควรมีการปรับปรุงข้อกำหนดหลักและกฎหมายลูกให้ชัดเจนในวิธีและมาตรการกำกับดูแล และให้อำนาจท้องถิ่นในการกำกับควบคุมดูแลเพื่อการจัดการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ตนเองได้ง่ายมากขึ้น

หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่าย และสถานที่สะสมอาหาร

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน

๒๗ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลนาพุ จังหวัดอุดรธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน จังหวัดชัยนาท
- เทศบาลตำบลก้านเรือ จังหวัดลำพูน
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองยาง จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จังหวัดตาก
- เทศบาลตำบลศรีสทิง จังหวัดบุรีรัมย์
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย จังหวัดเชียงราย
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี จังหวัดชลบุรี
- เทศบาลตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จังหวัดนครปฐม
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จังหวัดนครพนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- เทศบาลตำบลไผ่ดำ จังหวัดสระบุรี
- สำนักงานเขตบางคอแหลม กรุงเทพฯ
- สำนักงานเทศบาลตำบลโพสะ จังหวัดอ่างทอง
- เทศบาลตำบลท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี
- เทศบาลเมืองน่าน
- เทศบาลนคร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- เทศบาลเมืองเพชรบุรี
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
- เทศบาลตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง
- เทศบาลตำบลหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- เทศบาลนครพิษณุโลก
- เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี

(๑.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่าน มีการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาด ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

- ไม่มี จำนวน ๑๑ แห่ง
- มี จำนวน ๑๖ แห่ง พบว่ามีจำนวนการออกใบอนุญาต ๑-๑๑ ราย โดยเฉลี่ย ๔ ราย

คำถามที่ ๒ ที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๑๐ แห่ง
- มี จำนวน ๑๗ แห่ง รายละเอียดดังนี้
 - กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แผนผังและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและสุขลักษณะ จำนวน ๑๔ แห่ง
 - กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด จำนวน ๑๑ แห่ง
 - กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่ การวางสิ่งของและการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด จำนวน ๑๔ แห่ง
 - กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย จำนวน ๑๗ แห่ง
 - มีหลักเกณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากตัวเลือกในข้างต้น จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ การตรวจวิเคราะห์คุณภาพอาหาร

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับเหตุรำคาญหรือความไม่เหมาะสมที่อาจกระทบต่อสุขภาพของประชาชน จากกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในพื้นที่ที่ดูแล

- มี จำนวน ๒๗ แห่ง ช่องทางจำนวน ๒-๗ ช่องทาง เช่น ๑) โทรศัพท์ ๒) ติดต่อด้วยตนเอง ๓) สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจ Facebook หรือไลน์ ๔) เว็บไซต์หน่วยงาน ๕) อีเมล ๖) กล่องรับเรื่องร้องเรียน ๗) สายด่วนฉุกเฉิน (หาตใหญ่)

คำถามที่ ๔ ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลตลาด แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๐-๑ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๐-๓ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๐-๒ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๐-๓ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๐-๔ ราย

คำถามที่ ๕ หน่วยงานของท่านมีการจัดการเหตุรำคาญ หรือ เหตุที่กระทบต่อสุขลักษณะจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพในเรื่องตลาด ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ที่ผ่านมาโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๕ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง มี จำนวน ๗ แห่ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑-๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑-๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑-๓ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑ เรื่อง	การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง มี จำนวน ๗ แห่ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑-๑๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑-๑๔ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑-๙ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑-๑๐ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๒-๕ เรื่อง	การใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ ในกรณีผิดสุขลักษณะตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ไม่มี จำนวน ๒๒ แห่ง มี จำนวน ๕ แห่ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑-๔ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑-๓ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑-๔ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑-๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๒-๓ เรื่อง
--	--	--

คำถามที่ ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือ ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกิจการตลาด ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร

- มี การดำเนินคดี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน ๑ คดี
- ไม่มี จำนวน ๒๖ แห่ง

คำถามที่ ๗ หน่วยงานของท่านมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้เจ้าของสัตว์ต้องทำทะเบียนหรือจดทะเบียนสัตว์ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๔ แห่ง
- มี การออกใบอนุญาตในการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร
- ในกรณีมีพื้นที่เกิน ๒๐๐ ตร.ม. จำนวน ๑๗ แห่ง โดยมีจำนวนการออกใบอนุญาตเท่ากับ ๒-๒๘๕ ราย (เทศบาลนครหาดใหญ่ จำนวน ๒๘๕ ราย) เฉลี่ยโดยทั่วไป ๔๙ ราย
- มี การออกใบอนุญาตในการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร
- ในกรณีมีพื้นที่ไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม. จำนวน ๑๘ แห่ง โดยมีจำนวนการออกใบอนุญาตเท่ากับ ๒ – ๑,๖๖๙ ราย (เทศบาลนครพิษณุโลก จำนวน ๑,๖๖๙ ราย; เทศบาลนครหาดใหญ่ จำนวน ๑,๓๓๒ ราย) เฉลี่ยโดยทั่วไป ๓๐๖ ราย

คำถามที่ ๘ ที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านได้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับอนุญาต อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๔๐ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ไม่มี จำนวน ๖ แห่ง
- มี การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น จำนวน ๒๑ แห่ง รายละเอียด คือ
 - กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารตามประเภทของอาหาร หรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการ หรือตามวิธีจำหน่าย จำนวน ๑๕ แห่ง
 - กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่าย สะสม บริโภค ประกอบหรือปรุงอาหาร จำนวน ๑๘ แห่ง
 - กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ และการป้องกันโรคติดต่อ จำนวน ๑๖ แห่ง
 - กำหนดระยะเวลาจำหน่ายอาหาร จำนวน ๑๑ แห่ง
 - กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหาร และผู้ให้บริการ จำนวน ๑๘ แห่ง
 - กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร จำนวน ๑๗ ราย
 - กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ จำนวน ๑๗ แห่ง

คำถามที่ ๙ ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับอนุญาต แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๐-๒๘ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๐-๒๕ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๐-๓๐ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๐-๒๘ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๐-๓๖ ราย

จำนวนข้อร้องเรียนที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น การออกคำสั่งควบคุม ดูแลกำกับ การพิจารณาอุทธรณ์ เกี่ยวกับสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๐-๑๐ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๐-๑๒ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๐-๑๒ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๐-๑๖ ราย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๐-๑๐ ราย

คำถามที่ ๑๐ หน่วยงานของท่านมีการจัดการเหตุไม่เหมาะสมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่ สละสมอาหารที่ได้รับอนุญาต ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ที่ผ่านมาโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๕ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่ หรือทางสาธารณะ ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง มี จำนวน ๗ แห่ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑-๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑-๓ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑-๓ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑-๑๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑-๓ เรื่อง	การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ไม่มี จำนวน ๒๐ แห่ง มี จำนวน ๗ แห่ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑-๑๘ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑-๑๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑-๑๗ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑-๑๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑-๑๕ เรื่อง	การใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ ในกรณีผิดสุขลักษณะตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ไม่มี จำนวน ๒๒ แห่ง มี จำนวน ๕ แห่ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑-๘ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑-๑๐ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑-๑๐ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑-๑๒ เรื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑-๑๙ เรื่อง
--	--	--

คำถามที่ ๑๑ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สละสมอาหารที่ได้รับอนุญาต ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแลภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไร

- **ไม่มีการดำเนินคดี** จำนวน ๒๗ แห่ง

คำถามที่ ๑๒ หน่วยงานของท่านมีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องร้องเรียน ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สละสมอาหาร

- **ไม่มี** จำนวน ๑ แห่ง เนื่องจากไม่มีปัญหาท้องถิ่น หรือคู่กรณีใกล้เคียงได้ด้วยตนเอง

- **มี** จำนวน ๒๖ แห่ง มีขั้นตอนกระบวนการ เช่น ๑) เปิดช่องทางร้องเรียนทางโทรศัพท์, Website, line, TT cable TV, ทางวิทยุชุมชน, ยื่นคำร้องด้วยตนเอง, Smart Papa, โทรศัพท์ NBT, สมาชิกสภา, MSS cable TV, ทางวิทยุ, เจ้าหน้าที่สำนักงาน จากนั้นจะทำการส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบ และดำเนินการแก้ไขปัญหา และทำรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ๒) เขียนคำร้องที่ศูนย์ดำรงธรรม (เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี) ๓) รับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางที่กำหนดไว้ ทำการตรวจสอบ ประเมินผลการแก้ไข และรายงาน ๔) จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณา และแก้ไขปัญหา ๕) รับเรื่องร้องเรียนเจ้าพนักงานลงพื้นที่ตรวจสอบ ถ้าเป็นความจริงให้ผู้ถูกร้องเรียนหยุดการกระทำ โดยแจ้งเป็นหนังสือเมื่อดำเนินการแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ

คำถามที่ ๑๓ หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข เรื่อง เกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

- ไม่มี จำนวน ๒๗ แห่ง

คำถามที่ ๑๔ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่าน มีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุขที่ท้องถิ่นได้นำมาใช้ หรือจะนำมาใช้เพื่อลดปัญหาการจัดการเกี่ยวกับสุขอนามัยของตลาด รวมถึงสถานที่จำหน่ายและสะสมอาหาร

- ไม่มี จำนวน ๑๐ แห่ง เนื่องจากมาตรการที่ใช้อยู่มีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง

- มี จำนวน ๑๗ แห่ง โดยมีมาตรการอื่น เช่น ๑) จัดทำแอปพลิเคชันให้ ผู้ประกอบการตรวจสอบตนเอง และ ประชาชนช่วยตรวจสอบร้านค้า ๒) ออกตรวจสอบสภาพสถานประกอบการ และให้คำแนะนำ ๓) การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสุขอนามัยของสถานที่จำหน่ายอาหาร ๔) เข้าไปเจรจาชี้แจงเหตุผลที่ต้องใช้หลักวิทยาศาสตร์จนเข้าใจทั้งสองฝ่าย หากตกลงกันไม่ได้ ใช้ขั้นตอนทางกฎหมายต่อไป

คำถามที่ ๑๕ หน่วยงานของท่าน มีการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับการดูแลตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารให้มีความถูกต้องเหมาะสมและร่วมสมัย ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

- ไม่มี จำนวน ๑๔ แห่ง เนื่องจาก ทิศสภาวะของการแพร่ระบาดโควิด และมีภาระงานอื่น

- มี จำนวน ๑๓ แห่ง โดยมีการทบทวนจำนวน ๑-๕ ครั้ง เช่น ๑) ปรับเทศบัญญัติเรื่องตลาด ปี ๒๕๖๑ ๒) นำเสนอผู้บริหารทบทวนข้อบัญญัติเพื่อให้งานนิติการ ดำเนินการต่อไป

คำถามที่ ๑๖ หน่วยงานของท่าน มีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการหรือประชาชน ในการปฏิบัติตามมาตรการ ตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๔๘ ($SD = 0.๓๖$) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๗ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่ที่เสิร์ฟอาหาร ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการละเมิด หรือความเสี่ยงของการประกอบกิจการของผู้ประกอบการที่อาจกระทบต่อสุขภาพ ของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๙ ($SD = ๐.๔๒$) ระดับมาก

คำถามที่ ๑๘ หน่วยงานของท่านมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายกรณีมีความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม หรือกำกับดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่เสิร์ฟอาหาร เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๖ ($SD = ๐.๒๔$) ระดับน้อย (ไม่ค่อยมีข้อขัดข้อง)

คำถามที่ ๑๙ หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุม หรือกำกับดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่เสิร์ฟอาหาร กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๒๖ ($SD = ๐.๒๖$) ระดับน้อย (ไม่ค่อยมีข้อจำกัดหรือปัญหาในการประสานงาน)

คำถามที่ ๒๐ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเรื่องตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่เสิร์ฟอาหาร เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมาย อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๕๘ ($SD = ๐.๖๔$) ระดับปานกลาง

โดยต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติม เช่น ๑) การส่งบุคลากรร่วมตรวจสอบกิจการแบบสุ่มร่วมกับท้องถิ่นบ้างเป็นครั้งคราว

คำถามที่ ๒๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการดำเนินการกิจการตลาด สถานที่จำหน่าย อาหารและสถานที่ที่เสิร์ฟอาหาร ที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๑๙ ($SD = ๐.๕๓$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๒๒ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ กฎกระทรวง และข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร (ถ้ามี โปรดระบุ)

- ควรมีการกำหนดให้มีวงรอบเกี่ยวกับการให้ความรู้ หรือคำแนะนำจากส่วนกลาง เช่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการสาธารณสุขของตลาด และสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายอย่างเดียวโดยที่ผู้ประกอบการ หรือประชาชนไม่เข้าใจ หรือขาดความตระหนักนั้นเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ยั่งยืน

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
จำนวน ๑๓ แห่ง

- สำนักงานมาย กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสตูล
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรี
- ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา
- ศูนย์อนามัยที่ ๓ นครสวรรค์
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปราจีนบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพัทลุง
- ศูนย์อนามัยที่ ๕ ราชบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านมีภารกิจตามกฎหมายในความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๗ แห่ง
- มี จำนวน ๗ แห่ง โดยมีภารกิจตามหน้าที่ เช่น ๑) เป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และสนับสนุนงานวิชาการให้กับสำนักงานเขต ๒) เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข ร่วมตรวจสอบสถานประกอบการกิจการตามท้องครปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ ๓) มีการกำหนดประเภทกิจการที่ควบคุมดูแลในข้อกำหนดของผังเมืองรวมที่ดำเนินการวางแผนและจัดทำตามภารกิจของหน่วยงาน ๔) ให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕) สนับสนุนด้านวิชาการให้แก่ท้องถิ่น

คำถามที่ ๒ ท่านเห็นว่า บทบาทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่อง ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร มีความเหมือนหรือแตกต่างจากกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลในเรื่องนี้ เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน หรือไม่

- มีความเหมือนกัน จำนวน ๑๑ แห่ง

- มีความแตกต่างกัน จำนวน ๒ แห่ง รายละเอียด คือ ๑) กฎหมายอาคารหรือโรงงาน จะกำหนดลักษณะและขนาดของอาคารที่มีข้อปฏิบัติที่แตกต่างกัน ทำให้ง่ายในการควบคุมกำกับ แต่ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ไม่ได้กำหนดไว้ ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น สถานประกอบการขนาดเล็กอาจไม่มีศักยภาพที่จะปฏิบัติได้เหมือนสถานประกอบการขนาดใหญ่ ดังนั้น ควรปรับแก้ไขเกณฑ์ให้สอดคล้องหรือเหมือนกับ พ.ร.บ. ควบคุมอาคารฯ

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือมีปัญหาการประสานงานร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแล ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๕๘ ($SD = ๐.๔๘$) ระดับปานกลาง

โดยมีปัญหา เช่น ๑) การประสานหน่วยงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดอบรมผู้สัมผัสอาหารตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ ๒) บางท้องถิ่นยังไม่ทราบว่าเป็นภารกิจที่ท้องถิ่นต้องทำ จึงไม่ได้มีการวางแผนไว้

คำถามที่ ๔ หน่วยงานของท่านเห็นว่า กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังสอดคล้องกับบริบทของสังคม หรือการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของประชาชน แล้วหรือไม่

- ยังคงมีความสอดคล้อง จำนวน ๑๐ แห่ง

- มีความไม่สอดคล้อง โดยพบว่าบางกฎหมายมีความล้าสมัย และควรมีการปรับเปลี่ยน จำนวน ๓ แห่ง รายละเอียด คือ ๑) ปัจจุบันลักษณะการประกอบกิจการอาหารมีหลากหลายรูปแบบ แต่ค่านิยมที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ไม่ครอบคลุม จึงควรปรับแก้ไขให้สอดคล้อง เช่น ตลาดมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งตลาดน้ำ ตลาดกลางคืน ตลาดนัดที่ไม่มีอาหารสดแต่มีร้านอาหารแบบเดินทีลู่เก้เต้า ร้านขายอาหารออนไลน์แบบไม่มีหน้าร้าน หรือ food truck ที่วิ่งขายไปหลาย ๆ ที่ ในที่เอกชนไม่ใช่ที่สาธารณะ ซึ่งสถานที่ประกอบกิจการคือตัวรถไม่ใช่สถานที่ที่ไปจอด เป็นต้น ๒) กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ ในข้อ ๒ ที่ระบุว่า กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับกับตลาดในเขตเทศบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร

คำถามที่ ๕ ท่านคิดว่าการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร มีความเหมาะสม อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๘๙ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับมาก

คำถามที่ ๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๕๘ ($SD = ๐.๕๔$) ระดับมาก

คำถามที่ ๗ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ กฎกระทรวง และข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร (ถ้ามี โปรดระบุ)

- กรณีใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ กำหนดอายุไว้ ๑ ปี อาจจะต้องพิจารณา ทบทวนเพิ่มระยะเวลาหรือไม่

(๓) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

(๓.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวม ๒๐ ราย ประกอบด้วย

๑) ข้อมูลประเภทกิจการ

- กิจการตลาด จำนวน ๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐
- กิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร จำนวน ๑๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐
- กิจการสถานที่สะสมอาหาร จำนวน ๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐

๒) ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวม ๒๐ ราย

ประกอบด้วย

- เจ้าของกิจการ จำนวน ๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐
- ผู้จัดการทั่วไป จำนวน ๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐
- เลขานุการ จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐
- ผู้ดูแลกิจการแทน จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐

๓) สถานที่ตั้งของกิจการ แขวง/ตำบล จำนวนรวม ๒๐ ราย ประกอบด้วย

- กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐
- พัทยา จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐
- เชียงใหม่ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐
- ภูเก็ต จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐

- ราชนบุรี	จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐
- สมุทรปราการ	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐
- นครราชสีมา	จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐
- สงขลา	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐
- เชียงราย	จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐
- นครปฐม	จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐
- เลย	จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐
- ระนอง	จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐

(๓.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบกิจการในท้องที่

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ก่อนที่จะมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร	๒.๕๒	๐.๖๗	ระดับปานกลาง
๒	ท่านมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ควบคุมการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร	๓.๓๔	๐.๕๖	ระดับปานกลาง
๓	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมเกี่ยวกับกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ช่วยให้ท่านสามารถดำเนินกิจการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	๓.๖๗	๐.๖๖	ระดับมาก
๔	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่าน ได้ให้ข้อมูล คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ในการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร แก่ท่าน	๒.๙๗	๐.๕๓	ระดับปานกลาง
๕	ท่านคิดว่าการขออนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีความยุ่งยาก ซับซ้อน	๓.๔๘	๐.๘๘	ระดับมาก
๖	ท่านคิดว่า การกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารมีความเหมาะสมและจำเป็น	๓.๕๖	๐.๖๕	ระดับมาก
๗	ท่านคิดว่า อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่เรียกเก็บในปัจจุบัน มีความเหมาะสม	๓.๒๑	๐.๖๙	ระดับปานกลาง

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๘	ท่านได้รับความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขออนุญาตประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร	๓.๔๔	๐.๘๐	ระดับมาก
๙	ภายหลัง จากที่ได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจ สอบ กำกับ ดูแล กิจการของท่านอย่างสม่ำเสมอ	๓.๑๒	๐.๗๔	ระดับปานกลาง
๑๐	เมื่อประสบปัญหา ในการจัดการดำเนินกิจการ ท่านไม่ทราบ ว่าควรทำอย่างไรดี เพราะกลัวว่าจะละเมิดกฎหมายโดยไม่ รู้ตัว จนกลายเป็นความผิด	๓.๔๘	๐.๔๗	ระดับมาก
๑๑	กฎหมาย ข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการประกอบกิจการ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่กำลังบังคับใช้อยู่มีประสิทธิภาพ	๓.๓๒	๐.๗๕	ระดับปานกลาง
๑๒	ท่านเคยประสบปัญหาความสับสน จากการบังคับใช้กฎหมาย หลายฉบับ ในการดูแลกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร หรือการประสานงานการองค์กร ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบ ในเรื่องนี้	๓.๔๕	๐.๕๖	ระดับมาก
๑๓	ท่านเคยถูกร้องเรียน จากการประกอบกิจการตลาด สถานที่ จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร และไม่ได้รับ ความเป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐเท่าที่ควร	๒.๖๘	๐.๕๓	ระดับปานกลาง
๑๔	ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าปรับ โทษที่จะได้รับ หากละเมิดกฎหมาย ข้อบังคับท้องถิ่นในการประกอบกิจการ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร	๓.๓๓	๐.๔๘	ระดับปานกลาง
๑๕	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับการจัดการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในปัจจุบัน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีความ โปร่งใสมากขึ้น	๓.๔๖	๐.๕๙	ระดับมาก
๑๖	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวนหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการ จัดการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่ สะสมอาหาร เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมี ประสิทธิภาพ	๓.๕๑	๐.๖๒	ระดับมาก

(๓.๓) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

- เจ้าหน้าที่ที่เข้ามาดูแล ตรวจสอบการประกอบกิจการตลาดมาจากหลายหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานใช้กฎหมายข้อบังคับที่แตกต่างกัน ซึ่งรู้สึกว่ามีความยุ่งยาก ซับซ้อน (๒ ราย)
- ภาครัฐควรกำหนดสถานที่ที่เอาไว้ทิ้งขยะมูลฝอย และมีระบบการกำจัดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ขั้นตอนการขอใบอนุญาต และเวลาได้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายอาหารใช้เวลาค่อนข้างนาน
- อยากให้ภาครัฐตรวจสอบการขอใบอนุญาต ให้จริงจังและเกิดความเท่าเทียม เนื่องจากร้านค้าหรือกิจการที่อยู่ใกล้เคียงไม่มีใบอนุญาต แต่ก็ยังเปิดดำเนินการได้ตามปกติ (๒ ราย)

(๔) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนในท้องที่

(๔.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ประชาชนในท้องที่ จำนวน ๘๐ คน

- กรุงเทพมหานคร	จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐
- พัทยา	จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- เชียงใหม่	จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- ภูเก็ต	จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- สงขลา	จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- อุบลราชธานี	จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- ตาก	จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐
- ระยอง	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- สมุทรสาคร	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- นนทบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- นครปฐม	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- พิษณุโลก	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- บุรีรัมย์	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- ประจวบคีรีขันธ์	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- อุดรธานี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- ชุมพร	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- สกลนคร	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- เชียงราย	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- สุโขทัย	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- กาญจนบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- สมุทรสงคราม	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- สุพรรณบุรี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- ปัตตานี	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐
- สระแก้ว	จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐

(๔.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากประชาชนในท้องที่

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
๑	ท่านเคยศึกษาหรือทราบเนื้อหาโดยสังเขปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒.๕๔	๐.๕๖	ระดับน้อย
๒	ในท้องที่ของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ที่สกปรก ไม่ถูกสุขลักษณะ อนามัย	๓.๖๕	๐.๗๖	ระดับมาก
๓	ท่านพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินการในภาพรวมเกี่ยวกับตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในท้องที่ของท่าน	๒.๕๗	๐.๗๔	ระดับน้อย
๔	ท่านเคยได้รับการสอบถาม สำนวความความคิดเห็นเกี่ยวกับ การที่จะมีตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและ สถานที่สะสมอาหาร จะมาดำเนินการในพื้นที่ของท่าน และพบว่ากิจการนั้นสามารถดำเนินการด้วยความเรียบร้อย ปลอดภัยในเวลาต่อมา	๓.๒๖	๐.๖๒	ระดับปานกลาง
๕	เมื่อท่านจะร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่ไม่เหมาะสมมีความเสี่ยงสูง ท่านทราบว่าควรจะไปติดต่อที่ใด	๓.๓๓	๐.๕๖	ระดับปานกลาง
๖	เมื่อท่านพบเห็นปัญหาเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในท้องที่ของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปไม่นานปัญหาที่ท่านพบจะได้รับการแก้ไขทันที	๓.๕๖	๐.๔๕	ระดับมาก
๗	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแนวทางการจัดการควบคุมกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารให้เกิดความเรียบร้อยในท้องที่อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	๒.๕๘	๐.๔๙	ระดับน้อย
๘	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการจัดการควบคุมและลดความเสี่ยง หรือลดอันตรายจากการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๒.๕๕	๐.๖๗	ระดับน้อย
๙	การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารในปัจจุบัน ช่วยให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น	๓.๕๓	๐.๗๕	ระดับมาก
๑๐	ท่านคิดว่า กลไกการควบคุมการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารบังคับใช้อยู่มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	๓.๓๓	๐.๖๘	ระดับปานกลาง
๑๑	ท่านคิดว่า การมีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับการดำเนินการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารใน	๓.๔๒	๐.๔๒	ระดับมาก

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ		
		M	SD	ระดับ
	ปัจจุบันช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ให้บริการในด้านนี้มีความโปร่งใสมากขึ้น			
๑๒	ท่านคิดว่า ควรมีการทบทวน หรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๓๘	๐.๗๔	ระดับปานกลาง
๑๓	ปัจจุบัน ท่านรู้สึกว่าคุณภาพของท่านอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ไม่เหมาะสม	๒.๗๘	๐.๙๖	ระดับปานกลาง

(๔.๓) ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลการดำเนินการกิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร หรือการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวในท้องที่ของท่าน

- ความสะอาดและถูกสุขอนามัยของตลาดมีไม่มากนัก (๕ ราย)
- ความสะอาดและถูกสุขอนามัยของสถานที่จำหน่ายและสะสมอาหารมีไม่มากนัก

(๖ ราย)

- หน่วยงานของรัฐควรมีการกำกับดูแล สุขอนามัยของตลาดอย่างต่อเนื่อง (๓ ราย)
- อยากให้ร้านอาหารทุกร้านมีการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยของโควิด

ก่อนเข้าร้านอย่างสม่ำเสมอ (๒ ราย)

- อยากให้มีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบวันหมดอายุของอาหารก่อนจำหน่าย และมีเจ้าหน้าที่รัฐสุ่มตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ (๒ ราย)

หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน
จำนวน ๒๗ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน จังหวัดชัยนาท
- เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า จังหวัดพะเยา
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองยาง จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จังหวัดตาก
- เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย จังหวัดเชียงราย
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี จังหวัดชลบุรี
- เทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง จังหวัดนครพนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- เทศบาลตำบลไผ่ดำ จังหวัดสระบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- เทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
- เทศบาลเมืองน่าน
- เทศบาลนคร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลเมืองเพชรบุรี
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
- เทศบาลตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง
- สำนักงานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กรุงเทพมหานคร
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไผ่ จังหวัดอ่างทอง
- องค์การบริหารส่วนตำบลย่านรี จังหวัดตาก
- ฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ

(๑.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านมีการออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๗ แห่ง
- มี จำนวน ๗ แห่ง จำนวน ๑-๓๒๒ ราย (เทศบาลนครสุราษฎร์ จำนวน ๓๒๒ ราย; เทศบาลเมืองน่าน ๑๙๔) เฉลี่ย ๒๓ ราย

คำถามที่ ๒ หน่วยงานของท่านเห็นว่าขั้นตอนการขอใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ มีความสะดวกต่อผู้ที่ขออนุญาตที่เป็นประชาชนหรือผู้ค้าในพื้นที่ ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๙๖ ($SD = ๐.๔๖$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่านมีการกำหนดพื้นที่การค้าและพื้นที่ห้ามจำหน่ายสินค้า ในท้องที่ที่ดูแลอย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๑๖ แห่ง
- มี จำนวน ๘ แห่ง ที่กำหนดพื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตการค้า ๑-๕ แห่ง โดยกำหนดในบริเวณชุมชนที่เหมาะสม ไม่กีดขวางเส้นทางสัญจร
- มี จำนวน ๓ แห่ง ที่กำหนดเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด ๑-๓ แห่ง โดยกำหนดบริเวณทางเท้าที่มีการสัญจรพลุกพล่าน และเป็นเขตที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากเป็นแยกบรรจบของเส้นทาง
- มี จำนวน ๔ แห่ง ที่กำหนดให้เป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภทตามกำหนดเวลา หรือโดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ๑-๓ แห่ง โดยกำหนดบริเวณทางเท้าที่มีการสัญจรพลุกพล่านเป็นบางเวลา และไม่เป็นพื้นที่ที่ชุมชนใจกลางเมือง

คำถามที่ ๔ หน่วยงานของท่านใช้วิธีการใดในการกำหนดเขตหรือพื้นที่การค้า

- กำหนดเขตหรือพื้นที่การค้าที่แน่นอนในประกาศที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๖ แห่ง
- กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาพื้นที่การค้าและกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาพื้นที่การค้าของคณะกรรมการ จำนวน ๑๑ แห่ง
- ใช้วิธีการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น จำนวน - แห่ง

คำถามที่ ๕ หน่วยงานของท่าน ประสบปัญหา อุปสรรค หรือความขัดแย้งในการกำหนดเขตหรือพื้นที่การค้า อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๓๓ ($SD = ๐.๔๓$) ระดับปานกลาง

- โดยมีปัญหา เช่น ๑) ปัญหาความขัดแย้งเล็กน้อย น้อย ๆ ของผู้ค้าขายในพื้นที่ข้างเคียงกัน
๒) มีการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะที่ได้ประกาศเป็นสถานที่ห้ามจำหน่าย

คำถามที่ ๖ หน่วยงานของท่าน กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒๑ แห่ง
- มี จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่
 - คุณสมบัติของผู้ทำการค้า จำนวน ๖ แห่ง
 - สุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำการค้า จำนวน ๔ แห่ง
 - การแต่งกายของผู้ค้า จำนวน ๔ แห่ง
 - ชนิดหรือประเภทของสินค้าที่จำหน่ายได้ หรือที่ห้ามจำหน่าย จำนวน ๕ แห่ง
 - การกำหนดราคาสินค้าที่จำหน่าย จำนวน ๒ แห่ง
 - กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปُرุง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น จำนวน ๒ แห่ง
 - ระยะเวลาของใบอนุญาต จำนวน ๔ แห่ง
 - วันและเวลาที่อนุญาตให้ทำการค้า จำนวน ๑ แห่ง
 - การรักษาความสะอาด และการจัดการขยะและมลพิษที่เกิดจากการค้า จำนวน ๕ แห่ง
 - การให้แสดงใบอนุญาตหรือการติดบัตรประจำตัว จำนวน ๔ แห่ง
 - มาตรฐานความปลอดภัยในการค้า จำนวน ๒ แห่ง
 - การให้เข้าอบรมหลักสูตรที่หน่วยงานกำหนด จำนวน ๓ แห่ง

คำถามที่ ๗ หน่วยงานของท่านมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติของการควบคุม การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา ๔๓ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๒๑ แห่ง
- มี จำนวน ๘ แห่ง โดยมีหลักเกณฑ์ คือ
 - การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายสินค้า จำนวน ๖ แห่ง รายละเอียด คือ ๑) ต้องแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ๒) มีการรักษาความสะอาด สุขลักษณะส่วนบุคคล เช่น เล็บ มือ ผอม
 - การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการจำหน่าย ประกอบ ปُرุง ทำความสะอาดหรือสะสมอาหาร หรือสินค้า จำนวน ๖ แห่ง มีรายละเอียด คือ ๑) การเตรียม ปُرุง จำหน่าย ถูกสุขลักษณะ มีผ้ากันเปื้อน สวมหมวก มีการตรวจด้านสุขาภิบาลอาหาร ๒) แผงต้องทำวัสดุที่แข็งแรง รักษาความสะอาด จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอย
 - การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดวางสินค้าและการระบายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ จำนวน ๕ แห่ง มีรายละเอียด คือ ๑) จำหน่ายในสถานที่ที่กำหนดตามเวลาที่อนุญาต ตั้งเวลาให้เรียบร้อย ห้ามตั้งวางบนพื้น ๒) ไม่วางของลูกค้าน้ำที่ที่กำหนด

คำถามที่ ๘ หน่วยงานของท่าน มีการออกคำสั่งเพื่อควบคุม จัดการ หรือแก้ไขปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในที่หรือทางสาธารณะ ในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) หรือไม่

- ไม่มีการออกคำสั่ง จำนวน ๒๖ แห่ง
- มีการออกคำสั่ง จำนวน ๑ แห่ง โดยมีจำนวน ๔ คำสั่ง

คำถามที่ ๙ ท่านเห็นว่า ประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้ มีความเหมาะสมและครอบคลุมอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๑๑ ($SD = ๐.๓๑$) ระดับปานกลาง

โดยความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ เทศบัญญัติของเทศบาล ประกาศใช้เมื่อปี ๒๕๔๓ จึงควรมีการทบทวนให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การสาธารณสุข ที่ได้แก้ไข

คำถามที่ ๑๐ หน่วยงานของท่าน มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับปัญหาการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในพื้นที่ที่ดูแล หรือไม่ อย่างไร

- มี จำนวน ๒๗ แห่ง ช่องทางจำนวน ๒-๗ ช่องทาง เช่น ๑) โทรศัพท์ ๒) ติดต่อด้วยตนเอง ๓) สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจ Facebook หรือไลน์ ๔) เว็บไซต์หน่วยงาน ๕) อีเมล ๖) กล่องรับเรื่องร้องเรียน ๗) สายด่วนกุญชร (หาดใหญ่)

คำถามที่ ๑๑ ในกรณีที่หน่วยงานของท่าน มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ แนวโน้มของการร้องเรียนจากประชาชนและผู้ค้าในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๐-๓๐ ราย (ฝ่ายเทศกิจ เขตสัมพันธวงศ์ จำนวน ๓๐ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๐-๓๐ ราย (ฝ่ายเทศกิจ เขตสัมพันธวงศ์ จำนวน ๓๐ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๐-๒๙ ราย (ฝ่ายเทศกิจ เขตสัมพันธวงศ์ จำนวน ๒๙ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๐-๓๐ ราย (ฝ่ายเทศกิจ เขตสัมพันธวงศ์ จำนวน ๓๐ ราย)
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๐-๓๑ ราย (ฝ่ายเทศกิจ เขตสัมพันธวงศ์ จำนวน ๓๑ ราย)

คำถามที่ ๑๒ การดำเนินการเกี่ยวกับคดี ที่เกิดจากการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานของท่านดูแล ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นอย่างไร

- มี การดำเนินคดี จำนวน ๑ แห่ง
 - อยู่ระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย จำนวน ๑ คดี
- ไม่มี จำนวน ๒๖ แห่ง

คำถามที่ ๑๓ หน่วยงานของท่านมีขั้นตอนกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนและผู้ค้า เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

- ไม่มี จำนวน ๑ แห่ง เนื่องจากไม่มีปัญหาต้องถื่น หรือคู่กรณีใกล้เคียงได้ด้วยตนเอง
- มี จำนวน ๒๖ แห่ง มีขั้นตอนกระบวนการ เช่น ๑) ร้องเรียนตามช่องทาง/นำเรื่องร้องเรียนแจ้งให้ผู้บังคับขาทราบ/ดำเนินการแก้ไข/แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ ๒) เขียนคำร้องที่ศูนย์ดำรงธรรมเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ๓) รับเรื่องร้องเรียน เจ้าพนักงานลงพื้นที่ตรวจสอบ ถ้าเป็นความจริงให้ผู้ถูกร้องเรียนหยุดการกระทำ โดยแจ้งเป็นหนังสือ เมื่อดำเนินการแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ ๔) จัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณา และแก้ไขปัญหา ๕) แจ้งคำร้องต่อผู้ออกคำสั่งเข้าคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงและวินิจฉัย แจ้งผู้ร้องทราบ ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายต่อไป

คำถามที่ ๑๔ หน่วยงานของท่าน เคยถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ หรือไม่

- ไม่เคย จำนวน ๒๖ แห่ง
- เคย จำนวน ๑ แห่ง เนื่องจาก ความไม่เข้าใจของผู้ร้อง และคิดว่าการละเมิดของตนชอบด้วยกฎหมาย

คำถามที่ ๑๕ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว หน่วยงานของท่านมีวิธีการหรือมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ท้องถิ่น ได้นำมาใช้หรือจะนำมาใช้เพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๗ แห่ง เนื่องจากมาตรการที่ใช้อยู่มีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง
- มี จำนวน ๑๙ แห่ง โดยมีมาตรการอื่น เช่น ๑) ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ข้อกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้อง ๒) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน ๓) การให้ผู้นำชุมชนซึ่งมีความคุ้นเคยกับประชาชนในชุมชนเป็นผู้ดูแล และไกล่เกลี่ยความขัดแย้งในเบื้องต้น ๔) เข้าไปเจรจาชี้แจงเหตุผลที่ถูกต้องใช้หลักรัฐศาสตร์จนเข้าใจทั้งสองฝ่าย หากตกลงกันไม่ได้ ใช้ขั้นตอนทางกฎหมายต่อไป ๕) ทำการตักเตือนโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความคุ้นเคยในพื้นที่ในเบื้องต้น

คำถามที่ ๑๖ หน่วยงานของท่าน มีการทบทวนหลักเกณฑ์และปรับปรุงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะหรือไม่อย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๑๘ แห่ง เนื่องจากติดสภาวะของการแพร่ระบาดโควิด และมีภาระงานอื่น

- มี จำนวน ๙ แห่ง โดยมีการทบทวนจำนวน ๑-๒ ครั้ง เช่น ๑) ใช้เทศบัญญัติท้องถิ่น

ควบคู่กับ พ.ร.บ. การสาธารณสุข และ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ ๒ ประเมินจากปัญหาที่หน่วยงานพบ และปัญหาในชุมชน ตั้งคณะกรรมการทบทวนขอความเห็นชอบและประกาศเพิ่มเติม

คำถามที่ ๑๗ หน่วยงานของท่านมีการให้คำแนะนำหรือประชาสัมพันธ์กับผู้ค้าและประชาชน ในการปฏิบัติตามประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๙๖ ($SD = ๐.๕๗$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๘ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะซึ่งหน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาความไม่เหมาะสม ความเดือดร้อนรำคาญ การขาดสุขลักษณะหรือ ความขัดแย้ง ที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะของประชาชน ผู้ค้าและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๐๗ ($SD = ๐.๖๘$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๙ หน่วยงานของท่าน มีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายหรือประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในส่วนที่มีความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๙๖ ($SD = ๐.๕๗$) ระดับน้อย (มีข้อขัดข้องน้อย)

มีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ - ผู้ค้าไม่มาต่ออายุใบอนุญาต ตามระยะเวลาที่กำหนด

คำถามที่ ๒๐ หน่วยงานของท่านมีข้อจำกัดในการทำงานหรือปัญหาในการประสานงานในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบกฎหมายเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๔๑ ($SD = ๐.๓๙$) ระดับน้อย (มีปัญหาน้อย)

มีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ - บางกรณีหน่วยงานที่ประสานขอความช่วยเหลือ ขาดบุคลากรหรือขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ

คำถามที่ ๒๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะซึ่งหน่วยงานของท่านบังคับใช้ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาความไม่เหมาะสม ความเดือดร้อน รำคาญ การขาดสุขลักษณะหรือความขัดแย้งที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะของประชาชน ผู้ค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๑๕ ($SD = ๐.๕๔$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๒๒ ที่ผ่านมาหน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากกรมอนามัยและกระทรวงสาธารณสุขในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎหมายในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๗๕ ($SD = ๐.๔๗$) ระดับปานกลาง

โดยต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับ ๑) การส่งผู้เชี่ยวชาญในการช่วยสำรวจคุณภาพอาหารในพื้นที่ต่าง ๆ ๒) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชน และผู้ค้าในด้านต่าง ๆ เพื่อลดการกระทำที่ละเมิดกฎหมาย

คำถามที่ ๒๓ ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือประกาศที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่หน่วยงานของท่านบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๙๓ ($SD = ๐.๘๗$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๒๔ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับกฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (ถ้ามี โปรดระบุ)

๑) การบังคับใช้ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่งแต่ก็ยังคงพบผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามอยู่บ่อยครั้งโดยอ้างความจำเป็นทางการหาเลี้ยงชีพ จึงทำให้ต้องทำการไกลเกลี่ยเจรจา โดยไม่ใช้หลักกฎหมาย แต่ใช้หลักมนุษยธรรม และหลักรัฐศาสตร์ เพื่อให้ผู้ค้ายอมปฏิบัติตามกฎหมาย

๒) ประชาชนยึดเอาความสะดวกของตนเองจนทำให้ผู้ค้าในพื้นที่ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่เวลา และการรักษาสุขลักษณะแม้ว่าท้องถิ่นได้มีการประกาศมาตรการต่าง ๆ และพยายามควบคุมอย่างเต็มที่แล้ว

๓) การขาดบุคลากรในการลงพื้นที่เพื่อกำกับ ควบคุม และบังคับใช้กฎหมาย

๔) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้จากส่วนกลางควบคู่กับท้องถิ่นในการสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนและผู้ค้าในพื้นที่

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
จำนวน ๑๐ แห่ง

- ฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสตูล
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรี
- ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา
- ศูนย์อนามัยที่ ๓ นครสวรรค์
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี
- ศูนย์อนามัยที่ ๕ ราชบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานใน
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คำถามที่ ๑ หน่วยงานของท่านมีการปฏิบัติตามกฎหมายในความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายหรือประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

- ไม่มี จำนวน ๕ แห่ง
- มี จำนวน ๕ แห่ง โดยมีภารกิจตามหน้าที่ เช่น ๑) กำกับดูแล ตรวจสอบ ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ ๒) มีบทบาทในการให้คำแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓) ให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔) สนับสนุนด้านวิชาการให้แก่ท้องถิ่น

คำถามที่ ๒ ท่านเห็นว่า บทบาทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเหมือนหรือแตกต่างจากกฎหมายเฉพาะอื่นๆ ในประเด็นที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในระดับใด

- มีความเหมือนกัน จำนวน ๑๐ แห่ง

คำถามที่ ๓ หน่วยงานของท่าน มีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือมีปัญหาการประสานงานร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแลตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร อยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๒.๔๐ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับน้อย (มีข้อจำกัด/ปัญหาการประสานงานระดับน้อย)

คำถามที่ ๔ หน่วยงานของท่าน เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังสอดคล้องกับบริบทของสังคม หรือการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของประชาชน หรือไม่

- ยังคงมีความสอดคล้อง จำนวน ๙ แห่ง
- มีความไม่สอดคล้อง โดยพบว่ามีบางกฎหมายมีความล้าสมัย และควรมีการปรับเปลี่ยนจำนวน ๑ แห่ง โดยมีปัญหา เช่น ๑) หน่วยงานท้องถิ่นยังไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามที่ ๕ ท่านคิดว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นรับหน้าที่หลักในการเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๙๓ ($SD = ๐.๓๘$) ระดับมาก

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้รับหน้าที่ควบคุมเพิ่มเติม คือ ๑) เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒) เป็นอำนาจหลักขององค์กรส่วนท้องถิ่น กำกับดูแล หากแก้ไขไม่ได้ จะมีการขอความร่วมมือ เช่น นักวิชาการสาธารณสุข นิติกร วิศวกร จากหน่วยงานราชการอื่น ๆ เพื่อประสานงานแก้ไขปัญหา ร่วมกันต่อไป

คำถามที่ ๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะของผู้ค้า ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๓๗ ($SD = ๐.๔๔$) มาก

คำถามที่ ๗ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๔๗ ($SD = ๐.๓๖$) มาก

คำถามที่ ๘ ท่านคิดว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่

- มีความเหมาะสม จำนวน ๙ แห่ง
- ไม่เหมาะสม จำนวน ๑ แห่ง โดยมีปัญหา เช่น สินค้าประเภทหาบเร่แผงลอยบางส่วนเป็นการจำหน่ายแบบชั่วคราวมีการเคลื่อนย้ายได้เสมอ ควรเน้นไปที่การควบคุมสุขลักษณะและความสะอาดของที่หรือทางสาธารณะ และมีการขึ้นทะเบียนผู้ค้าต่อท้องถิ่น

คำถามที่ ๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพ ในระดับใด

คะแนนเฉลี่ยรวม ๓.๒๗ ($SD = ๐.๓๖$) ระดับปานกลาง

คำถามที่ ๑๐ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข กฎกระทรวง และข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (ถ้ามี โปรดระบุ)

- ควรมีการบังคับใช้กฎหมาย ผ่านการตรวจสอบเกี่ยวกับการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หรือการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากปัจจุบันเน้นไปที่กระบวนการตรวจสอบเมื่อมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากการขายสินค้าบนที่หรือทางสาธารณะเท่านั้น

คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ

(๑) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน
จำนวน ๒๑ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลย่านรี จังหวัดปราจีนบุรี
- ฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ
- เทศบาลนครพิษณุโลก
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ จังหวัดอุดรธานี
- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ จังหวัดตาก
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน จังหวัดชัยนาท
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองยาง จังหวัดตาก
- เทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย จังหวัดเชียงราย
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม (ฝ่ายเทคนิค) จังหวัดปทุมธานี
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จังหวัดตาก
- เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
- เทศบาลเมืองแพร่
- เทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จังหวัดนครปฐม
- เทศบาลตำบลไผ่ดำ จังหวัดสระบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง จังหวัดนครพนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เทศบาลตำบลหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(๑.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๑ สถิติการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

จำนวนคดีที่เปรียบเทียบปรับ โดยเฉลี่ย

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๕ คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๗ คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๒ คดี

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐ คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑ คดี

คำถามที่ ๒ ลักษณะของคดีที่มีการเปรียบเทียบปรับมากที่สุด ๓ อันดับแรก

ลำดับที่ ๑

- เหตุรำคาญ จากปฏิกูล ขยะมูลฝอย การเผาพิษให้เกิดฝุ่น จำนวน ๑๐ แห่ง

ลำดับที่ ๒

- การขายสินค้าในที่ หรือทางสาธารณะ ในสถานที่ที่กำหนดเป็นเขตห้ามจำหน่าย จำนวน ๗ แห่ง

ลำดับที่ ๓

- การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น จำนวน ๔ แห่ง

คำถามที่ ๓ อัตราโทษปรับสูงสุดและโทษต่ำสุด และค่าเฉลี่ยของโทษปรับสำหรับคดีตามคำถามที่ ๒

ลำดับที่ ๑

- เหตุรำคาญ จากปฏิกูล ขยะมูลฝอย การเผาพิษให้เกิดฝุ่น จำนวน ๑๐ แห่ง
- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๔๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๗๐๐ บาท

ลำดับที่ ๒

- การขายสินค้าในที่ หรือทางสาธารณะ ในสถานที่ที่กำหนดเป็นเขตห้ามจำหน่าย จำนวน ๗ แห่ง
- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๘๐๐ บาท

ลำดับที่ ๓

- การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น จำนวน ๔ แห่ง
- โทษปรับสูงสุด ๑๐,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๒,๐๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๕,๐๐๐ บาท

คำถามที่ ๔ ท่านหรือหน่วยงานของท่าน มีปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๒๑ แห่ง

คำถามที่ ๕ ท่านเห็นว่า การกำหนดความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

- เหมาะสม จำนวน ๒๐ แห่ง

- ไม่เหมาะสม จำนวน ๑ แห่ง โดยมีความเห็นเพิ่มเติม คือ ในบางกรณีมีความผิดที่เป็นความผิดที่ผสมผสานการละเมิดหลักเกณฑ์หลายอย่างเข้าไว้ด้วยกัน ดังนั้น จึงอาจเกิดความลำบากในการพิจารณาว่าความผิดใดเป็นความผิดหลัก เนื่องจากมีอัตราโทษปรับที่แตกต่างกันในแต่ละหมวด

คำถามที่ ๖ ท่านเห็นว่ากลไกการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

- เหมาะสม จำนวน ๑๙ แห่ง

- ไม่เหมาะสม จำนวน ๒ แห่ง โดยมีความเห็นเพิ่มเติม คือ การเปรียบเทียบปรับมีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อน จึงควรมีการปรับขั้นตอนปฏิบัติให้ง่าย และมีความชัดเจนมากขึ้น

คำถามที่ ๗ ท่านเห็นว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ ควรมีการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่

- ไม่ควรมีการแก้ไข จำนวน ๑๘ แห่ง

- ควรมีการแก้ไข จำนวน ๓ แห่ง โดยมีความเห็นเพิ่มเติม คือ ๑) ควรแก้ไขการจัดตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวหรือเป็นเอกภาพ ๒) ขั้นตอนยุ่งยาก ผู้ปฏิบัติไม่มั่นใจในการใช้กฎหมาย ๓) ควรเพิ่มอัตราค่าปรับเพิ่มขึ้น เพื่อบังคับใช้ให้เด็ดขาด

คำถามที่ ๘ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ (ถ้ามี โปรดระบุ)

- หากมีการปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมายเพิ่มเติมควรมีการพิจารณาอัตราโทษเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหา สภาพเศรษฐกิจ และผลในการสร้างความเกรงกลัวหรือมีจิตสำนึกที่จะไม่ละเมิดกฎหมายมากขึ้น

(๒) ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๒.๑) ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๖ แห่ง

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสตูล
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร
- ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
- สำนักงานโยธาธิการจังหวัดนนทบุรี
- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสงขลา
- ศูนย์อนามัยที่ ๕ ราชบุรี
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก

(๒.๒) ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คำถามที่ ๑ สถิติการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

จำนวนคดีที่เปรียบเทียบปรับ โดยเฉลี่ย

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๗ คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕ คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗ คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๖ คดี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒ คดี

คำถามที่ ๒ ลักษณะของคดีที่มีการเปรียบเทียบปรับมากที่สุด ๓ อันดับแรก

ลำดับที่ ๑

- การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

จำนวน ๗ แห่ง

ลำดับที่ ๒

- เหตุรำคาญ จากปฏิกูล ขยะมูลฝอย การเผาพิษให้เกิดฝุ่น จำนวน ๕ แห่ง

ลำดับที่ ๓

- การขายสินค้าในที่ หรือทางสาธารณะ ในสถานที่ที่กำหนดเป็นเขตห้ามจำหน่าย จำนวน ๔ แห่ง

คำถามที่ ๓ อัตราโทษปรับสูงสุดและโทษต่ำสุด และค่าเฉลี่ยของโทษปรับสำหรับคดีตามคำถามที่ ๒

ลำดับที่ ๑

- การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น จำนวน ๗ แห่ง

- โทษปรับสูงสุด ๑๐,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๘,๐๐๐ บาท

ลำดับที่ ๒

- เหตุรำคาญ จากปฏิกูล ขยะมูลฝอย การเผาพิษให้เกิดฝุ่น จำนวน ๕ แห่ง
- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๘๐๐ บาท

ลำดับที่ ๓

- การขายสินค้าในที่ หรือทางสาธารณะ ในสถานที่ที่กำหนดเป็นเขตห้ามจำหน่าย จำนวน ๔ แห่ง

- โทษปรับสูงสุด ๒,๐๐๐ บาท
- โทษปรับต่ำสุด ๕๐๐ บาท
- ค่าเฉลี่ยของโทษปรับ ๗๐๐ บาท

คำถามที่ ๔ ท่านหรือหน่วยงานของท่าน มีปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี จำนวน ๑๓ แห่ง

- มีปัญหา หรือ ข้อจำกัด จำนวน ๓ แห่ง โดยมีรายละเอียด คือ ๑) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต้องใช้งบประมาณในการจัดประชุม และค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ ๒) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข

คำถามที่ ๕ ท่านเห็นว่า การกำหนดความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

- เหมาะสม จำนวน ๑๖ แห่ง โดยมีความเห็นเพิ่มเติม คือ การดำเนินการเปรียบเทียบปรับควรดำเนินการเบ็ดเสร็จที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำถามที่ ๖ ท่านเห็นว่า กลไกการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความเหมาะสมหรือไม่

- **เหมาะสม** จำนวน ๑๕ แห่ง

- **ไม่เหมาะสม** จำนวน ๑ แห่ง โดยมีความเห็นเพิ่มเติม คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการเบ็ดเสร็จ หากต้องใช้คณะกรรมการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นคนจัดการเชิญคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตัดสินต่อไป

คำถามที่ ๗ ท่านเห็นว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ ควรมีการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่

- **ไม่ควรมีการแก้ไข** จำนวน ๑๓ แห่ง

- **ควรมีการแก้ไข** จำนวน ๓ แห่ง โดยมีความเห็นเพิ่มเติม คือ ๑) ค่าปรับตาม พ.ร.บ. นี้ส่วนหนึ่งควรให้หน่วยงานที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ๒) ควรออกข้อบังคับที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการเปรียบเทียบปรับ โดยเบ็ดเสร็จ และหากต้องใช้คณะกรรมการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นคนจัดการเชิญคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตัดสินต่อไป

คำถามที่ ๘ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ (ถ้ามี โปรดระบุ)

๑) หากมีการปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมายเพิ่มเติมควรมีการพิจารณาอัตราโทษเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหา สภาพเศรษฐกิจ และผลในการสร้างความเกรงกลัวหรือมีจิตสำนึกที่จะไม่ละเมิดกฎหมายมากขึ้น

๒) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต้องใช้งบประมาณในการจัดประชุมเอง จึงควรมีการพิจารณาความเหมาะสมในรูปแบบการดำเนินการใหม่

๓) ควรมอบอำนาจการเปรียบเทียบให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเต็ม และคณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัด มีบทบาทในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งแทน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) โดยผู้วิจัยถามคำถามหลักที่ได้เตรียมมาล่วงหน้า และถามคำถามต่อเนื่องเพื่อขยายความจากคำตอบที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบในแต่ละคำถาม

ผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย จำนวน ๒ คน
 ๒. ผู้บริหารหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย จำนวน .. คน
 ๓. เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน .. คน
 ๔. นักวิชาการ จำนวน .. คน
 ๕. ผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง จำนวน .. คน
- ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ถอดบทสัมภาษณ์ที่สำคัญและมีประเด็นน่าสนใจ รายละเอียดตาม

ข้อมูลดังต่อไปนี้

๑. ผู้เกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมาย

๑. นายจิรวุฒิ จงสงวนดี

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บทบัญญัติในภาพรวมและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กฎหมายสาธารณสุขเป็นกฎหมายที่ดีและครอบคลุมเรื่องสุขอนามัยของบุคคลในเรื่องการประกอบกิจการกำหนดระดับของการขออนุญาตไว้ ๒ แบบ คือขออนุญาตและการแจ้ง ส่วนตัวมองว่ากฎหมายการสาธารณสุขก้าวหน้า คือแจ้งแล้วสามารถทำได้เลย จะมีข้อสังเกตเพิ่มเติมในการพิจารณาทบทวนกฎหมายในส่วนของการอนุญาตควรเพิ่มเติมเรื่องการอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

มีร่างกฎกระทรวงฉบับหนึ่ง เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างท้องถิ่น ที่กำหนดให้ท้องถิ่นอาจจะร่วมกันทำงานได้ แต่พอเวลามาทำจริงก็ค่อนข้างมีปัญหาว่าจะร่วมกันยังไง ตรงนี้ในส่วนกฎหมาย เห็นว่ามันกระชับในระดับหนึ่ง เพราะเราเขียนกว้าง ๆ และท้องถิ่นเขาก็ไปทำตามที่เหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติเขาก็มองว่าตรงนั้นมันไม่ชัดว่าเขาจะร่วมกันยังไง ท้องถิ่น ก. กับท้องถิ่น ข. หากท้องถิ่น ก. มีขนาดเล็กมาก เพราะฉะนั้นจึงให้ท้องถิ่น ข. ให้ช่วยดำเนินการได้ใช่ไหม อีกกรณีคือท้องถิ่น ค. ซึ่งไม่เกี่ยวกับ ก. ข. เลยแต่ ค. มีศักยภาพมาก ก็เลยจะไปรับทำงานของ ก. กับ ข. ได้ไหม

คือไปร่วมกับหน่วยงานอื่นโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวเองเลยได้ไหม หรือว่าจะต้องไปรวมเฉพาะที่เกี่ยวกับตัวเองและจังหวัดข้าง ๆ เท่านั้น ซึ่งบางที่จังหวัดข้าง ๆ ก็ไม่ได้ใหญ่พอที่จะดำเนินการคือในแง่กฎหมายแล้วก็มองว่าสามารถทำได้ แต่ในมุมของผู้ปฏิบัติตอนนี้เขายังงง ๆ อยู่ แล้วอีกกรณีคือ สิ่งปฏิญญูลมฟอย นิยามมันครอบคลุมไปทุกอย่างที่เหมาะสมหรือยัง อย่างเช่นกึ่งไม่รวมด้วยหรือไม่ เพราะแนวทางปฏิบัติงานก็บอกว่ากึ่งไม่ไม่ใช่มูลฟอย แล้วก็ไม่ใช่ปฏิญญูลด้วย เพราะฉะนั้นก็ไม่เก็บ แล้วก็เลยย้อนกลับมาอีกว่าค่าธรรมเนียมจะโยงไปตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดฯ ที่มีการเก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งในทางปฏิบัติก็จะมีการใช้ทั้งสองคำ คือค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่าย แล้วมันคืออะไรค่าธรรมเนียมตามกฎหมายบัญญัติใช้หรือไม่ ค่าใช้จ่ายคือส่วนที่ต้องถึนเก็บเสริมขึ้นมาใช้หรือไหม ตรงนี้คืออาจจะยังขาดความชัดเจน แล้วก็ยังไม่แนบตรงเรื่องมูลฟอยติดเชื้อ ที่จริง ๆ แล้ว ก็ไม่สามารถกำหนดไกลไปถึงตัวขยะติดเชื้อได้ เช่น ขยะจากการที่เราักตัว home-isolation หรือว่าจาก Hospitel ซึ่งโดยข้อกำหนดต่าง ๆ ก็ยังขัดข้องพอสมควรในการที่จะบังคับไปให้กำจัดมูลฟอยติดเชื้อที่มาจากบ้านเรือนหรือมาจาก Hospitel พอเวลาทำจริง ๆ เขาอยากจะควบคุมไปถึง Hospitel ซึ่งตัวบทกฎหมายอาจจะยังไม่ถึง

หลัก ๆ จะมีมูลฟอยทั่วไป มูลฟอยติดเชื้อ มูลฟอยที่เป็นพิษ กรณีมูลฟอยติดเชื้อ ณ ปัจจุบันที่เขาดูแลกันก็คือจากโรงพยาบาล การกำจัดต่าง ๆ มันง่าย แต่สถานการณ์ปัจจุบันมันออกมาจากตามบ้านเรือนได้ ออกมาจากที่ไม่ใช่โรงพยาบาลได้ ที่นี้การไปเก็บก็ยังคงพอมีปัญหาอยู่พอสมควรว่าวิธีการทำลายที่ถูกต้องจริง ๆ จะเป็นอย่างไร เพราะว่าถ้าออกมาจากโรงพยาบาล อันนั้นไม่ยาก วิธีการกำจัดของโรงพยาบาลเขาพิเศษกว่าทั่วไปอยู่แล้ว ในปัจจุบันถ้าพูดถึงเรื่องการเก็บจะมีปัญหาอีกว่าผู้ที่เป็นไปตามกฎหมายสาธารณสุข เขาจะเก็บได้ไหม เพราะว่าแม้จะมีกฎหมายบอกว่าวิธีเก็บให้เก็บอย่างนี้ ต้องมีความปลอดภัยอย่างนั้น มีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อย่างนี้ แต่เวลาไปเก็บจริง ๆ ก็ไม่ได้ทำถึงขนาดนั้น มันก็ยังมีปัญหากันอยู่ หรืออย่างมูลฟอยเป็นพิษ การทิ้งหลอดไฟ ก็ควรจะทิ้งให้เป็นไปตามที่เขากำหนดไว้ ก็ยังมีปัญหาว่าทำไม่ได้แบบนั้น หรืออย่างกรณีที่ต้องถึน เห็นได้เลย ต้องถึนข้าง ๆ กันที่มีศักยภาพมากกว่า วิธีการเก็บก็ดีกว่า ส่วนต้องถึนที่เล็กกว่า จะทำได้อย่างเดียวก็คือขอความร่วมมือของประชาชนช่วยกันรักษาความสะอาดแค่นั้น เพราะเขาไม่มีกำลังหรือศักยภาพพอ หรือกรณีการกำจัดขยะ บางต้องถึนก็เผา บางต้องถึนก็ฝังดิน พอฝังดินก็เกิดปัญหาว่าจะไปฝังตรงไหน วิธีง่าย ๆ ที่สุดก็คือไปฝังข้าง ๆ บ้านนั้นแหละ ก็ไปกระทบต้องถึนข้าง ๆ ตรงนี้จะมีส่วนร่วมกันยังไง ก็ยังมีประเด็นกันอยู่ว่าจะทำยังไง

อีกประเด็นหนึ่งก็คือกรณีที่มีการมอบให้คนอื่นมาดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดขยะ สิ่งปฏิญญูลมฟอยแทน กรณีอย่างนี้คือกลายเป็นว่าต้องถึนก็ไปมอบหรือไปทำสัญญากับภาคเอกชนให้เข้ามาเก็บ พอเวลาไปทำจริง ๆ แล้วเรื่องของขยะที่มันมีความละเอียดอ่อนเหมือนกัน อำนาจที่เขาจะทำจะทำได้มากน้อยแค่ไหน สำหรับหมวดเรื่องขยะตัวบทไม่ค่อยมีปัญหา จะไปมีปัญหาในการออกลูกบทมากกว่า

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ในส่วนในเรื่องอาคาร ตัวบทบัญญัติไม่น่าเป็นปัญหา เท่าที่มองดูกฎหมายสาธารณสุข ถ้าเรื่องของอาคารค่อนข้างที่จะมุ่งเป้าไปที่ตัวสุขลักษณะอาคารมากกว่า ก็คิดว่าที่มีอยู่ก็โอเคแล้ว

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๕ เหตุรำคาญ และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เรื่องเหตุรำคาญคือถ้าเจ้าหน้าที่เขาไปใช้กฎหมายอื่นมันจะจกกว่า มันแก้ได้เลย แต่มันมีประเด็นการใช้บังคับมากกว่าว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นเองจะใช้อำนาจของตัวเองในตอนไหน ถ้ามาตรา ๒๘/๑ มันก็ยังเป็นประเด็นว่าพอเกิดเหตุรำคาญที่มันเป็นวงกว้างขึ้นมา ใครจะเป็นคนใช้บังคับ แล้วท้องถิ่นจะใช้อำนาจตอนไหน เพราะว่าพอเกิดเหตุรำคาญมันเป็นวงกว้าง กฎหมายอื่นมันพุ่งเข้ามาใส่แล้ว บางทีอาจจะไปพวกกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ หรือมลพิษต่าง ๆ ท้องถิ่นจะใช้อำนาจนี้อย่างไรอาจจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งคงจะต้องไปดูกันอีกที

มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่ากรณีเหตุรำคาญเห็นควรเสนอให้แก้ไขว่าหากเจ้าพนักงานท้องถิ่นสั่งให้ระงับเหตุแล้ว ไม่ปฏิบัติตาม ควรมีการกำหนดโทษ เช่น โทษรายวันได้หรือไม่ เพื่อให้เกิดการบังคับใช้ที่ได้ผล

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

กรณีนี้เป็นเรื่องท้องถิ่นไปกำหนดเขตปล่อยสัตว์ เหตุผลหลักในเรื่องนี้ คือ ไม่อยากให้มีการติดเชื้อหรือเอาเชื้อโรคของสัตว์มาให้ประชาชนในท้องถิ่น ไม่ให้เกิดการแพร่ระบาด จึงต้องมีเขตห้ามเลี้ยง เขตปล่อยสัตว์ คือกฎหมายเดิมของการสาธารณสุขไม่ได้พูดถึงเกี่ยวกับพวกสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าอื่น ๆ ในกรณีของท้องถิ่นที่คาบเกี่ยวกับเขตอุทยาน มันก็จะมีประเด็นข้อโต้แย้งว่าแต่เดิมตรงนี้เป็นเขตปล่อยสัตว์เขาปล่อยมาตลอด สัตว์ที่ปล่อยมันก็ดันไปทำลายสภาพแวดล้อมในเขตอุทยาน อันนี้มันจะพอมีทางแก้ไข หรือจะต้องปรับบทบัญญัติของเรื่องปล่อยสัตว์ให้คลุมถึงกรณีของสัตว์ในกลุ่มนี้ด้วยหรือไม่

กรณีสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าสงวน กรณีอย่างนี้น่าจะมีกระบวนการอย่างไรไหม เพราะกรณีการกักสัตว์ที่อาจจะเป็นโรคหรือเป็นอันตรายแล้วก็มี การไปขายทอดตลาด ยังไม่มั่นใจว่าตัวบทนี้ครอบคลุมถึงกรณีของสัตว์ป่าสงวนสัตว์ป่าคุ้มครองที่แก้ไขใหม่หรือยัง

มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า การบังคับใช้หมวดนี้ไม่ควรไปขัดกับกฎหมายอื่น เช่น เรื่องปล่อยสัตว์กินหญ้า มีประเด็นอยู่ว่าหากปล่อยให้วัวให้กินหญ้าตั้งแต่ต้นครบฐมนขึ้นไปถึงพิษณุโลก มีประเด็นว่า กฎหมายมุ่งไปประสงค์จัดการกับวิถีชีวิตพื้นบ้านแบบนั้นด้วยหรือไม่

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ในเรื่องนี้คนที่รู้ดีที่สุดก็คือท้องถิ่นนั่นเองว่ากิจกรรมใดบ้างที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพคืออะไร รัฐมนตรีเป็นคนประกาศประเภทกิจกรรม แต่ท้องถิ่นต้องไปดูต่อ ที่นี้กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเยอะมาก ข้อดีคือ เมื่อกิจกรรมที่เป็นอันตรายสุขภาพมันมีเยอะ เวลาเกิดเหตุการณ์ใหม่ เช่น การควบคุม covid ก็สามารถนำควบคุมดูแล covid ผ่านการคุมกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ แต่อย่างไรก็ดี เมื่อมันเป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างหลายอย่าง มันทำให้ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตเพิ่มขึ้นอีกใบหนึ่ง ต้องขออนุญาตกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเพิ่มขึ้นอีกใบหนึ่ง เช่นนี้มันจะไปกระทบผู้ประกอบการมากเกินไปหรือไม่ ก็อาจจะต้องมีการพิจารณาว่า หากได้ใบอนุญาตตามกฎหมายเฉพาะแล้ว จำเป็นจะต้องมาขอใบตามกฎหมายสาธารณสุขอีกหรือไม่ อาจตัดให้

เหลือใบเดียวได้หรือไม่ หรือว่าเมื่อได้ใบอนุญาตตามกฎหมายเฉพาะแล้ว ก็อาจไม่ต้องขอตามกฎหมายสาธารณสุขอีก หรืออาจจะกำหนดว่าให้ถือเสมือนว่าได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายนี้ด้วยแต่อย่างใดก็ได้ เมื่อเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ผู้ประกอบการก็ยังมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานของกฎหมายนี้อยู่ แม้จะไม่ใช่ผู้ได้รับใบอนุญาตก็ตาม

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ตัวบทบัญญัติไม่มีปัญหาอะไร มีทั้งการอนุญาตกับการแจ้ง แต่ในทางปฏิบัติจะแยกกันยังไรระหว่างสถานที่จำหน่ายอาหารกับตลาด ตลาดได้ทั้งหมด ทั้งสด ทั้งปรุง แต่ถ้าสถานที่จำหน่ายอาหาร เหมือนเป็นการปรุงมาแล้ว ปัญหาคือมันก็เป็นสถานที่ในลักษณะเดียวกัน

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

อาจจะต้องพิจารณาบททวนวัตถุประสงค์ของการห้ามจำหน่ายในที่หรือทางสาธารณะว่าเป็นไปเพื่ออะไร เพื่อสุขภาพ หรือเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีถูกต้อง ถ้าเรื่องความสะอาดก็ควรจะไปอยู่ในรักษาความสะอาด ถ้าเป็นเรื่องการจราจรอยู่ในเรื่องการจราจร ตรงนี้ยังมองไม่เห็นว่าจะตรงไหนทำเพื่อสุขภาพ

ส่วนกรณีการอนุญาตมีกำหนดไว้ทั้งในกฎหมายสาธารณสุขและกฎหมายรักษาความสะอาด มีข้อสังเกตว่าถ้ามีใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นแล้ว การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามกฎหมายสาธารณสุขอาจไม่จำเป็นต้องขออนุญาต เพียงแค่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดน่าจะพอแล้ว กฎหมายสาธารณสุขควรดูแลเฉพาะสัญลักษณ์ของสถานที่จำหน่ายสินค้าก็พอ

๒. นายยงยุทธ ภูประดับกุล

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ในชั้นแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.

การสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

บทบัญญัติในภาพรวมและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บทบัญญัติที่น่าจะเป็นปัญหา คือมาตรา ๘ ซึ่งให้อำนาจอธิบดีกรมอนามัยออกคำสั่งระงับเหตุ กรณีที่มีความเสียหายอย่างร้ายแรงกับการดำรงชีวิตของประชาชน เป็นเรื่องที่ไม่มีการใช้จริง เพราะอธิบดีกรมอนามัยไม่ได้มีกำลังคน หน่วยงานในภูมิภาคก็แทบจะไม่มี ดังนั้น การกำหนดให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นคนดำเนินการออกคำสั่งต่าง ๆ ไม่แน่ว่า ณ ปัจจุบันตั้งแต่กฎหมายใช้บังคับมา

มีการใช้อำนาจตรงนี้หรือยัง อีกประเด็นหนึ่งอำนาจตามมาตรา ๘ วรรคสอง คือให้ดำเนินการไปก่อน โดยให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้เสร็จสรรพ เยียวยา แก้ไขความเสียหายต่าง ๆ แล้วให้คนที่รับคำสั่งให้ไปแก้ไขเป็นคนเสียค่าใช้จ่าย ปัญหาคือคนก่อให้เกิดความเสียหายเอง แล้วให้ไปแก้ไข ไปเยียวยาความเสียหาย เสร็จแล้วให้เขาเสียค่าใช้จ่ายเอง จริง ๆ บทบัญญัติตรงนี้ทำให้เกิดขั้นตอนเพิ่มขึ้นมา ในเรื่องนี้หากรัฐถ้ามีกำลังมากพอ น่าจะเข้าไปจัดการก่อน แล้วก็ค่อยไปเรียกค่าเสียหายจากคนที่เขาทำให้เกิดความเสียหาย หรือไปเรียกค่าใช้จ่ายภายหลัง น่าจะบำบัด บรรเทา แก้ไขได้ทันทั่วทั้ง

นอกจากนี้ อำนาจของเจ้าพนักงานตามกฎหมายนี้ คนที่ใช้อำนาจจะมีอยู่ไม่กี่ระดับ กลุ่มแรกก็คือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข กลุ่มสองก็คือเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น กลุ่มที่สาม คือ อธิบดีกรมอนามัย ส่วนคนที่ดูแลบทบัญญัติหมวดต่าง ๆ ก็คือรัฐมนตรี ซึ่งออกหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ประเด็นคือกรณีที่เกิดปัญหาต่าง ๆ หรือเกิดความเสียหายอะไรเกิดขึ้นตามมาตามกฎหมายสาธารณสุข หรือเกิดความเดือดร้อนรำคาญ คนที่มีหน้าที่เข้าไปในพื้นที่ก็คือเจ้าพนักงานสาธารณสุข แต่เจ้าพนักงานสาธารณสุขบางกรณีในท้องถิ่นเขาเป็นลูกน้องของเจ้าพนักงานท้องถิ่น คือบางกรณีไม่ได้ตั้งแต่เฉพาะนักวิชาการด้านสาธารณสุขซึ่งเป็นคนของกระทรวงสาธารณสุข เขาก็อาจจะไปตั้งเจ้าหน้าที่ของเทศบาล เช่น ปลัดเทศบาล ปลัด อบจ. ถ้าเกิดกิจการที่มันก่อให้เกิดความเสียหาย เป็นกิจการของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ก็คือของผู้บริหารท้องถิ่น การเยียวยา มันแทบจะไม่เกิดขึ้นเลย เพราะว่าเจ้าพนักงานสาธารณสุขที่เป็นลูกน้อง การที่จะให้เขาไปฟ้องว่ากิจการของเจ้านายทำให้เกิดความเสียหายแก่ท้องถิ่นต้องรีบแก้ไขนะ อย่างนี้แทบจะเกิดขึ้นไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นเรื่องของการตั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุขควรต้องพิจารณาให้รอบคอบด้วย โดยเฉพาะเรื่องของการใช้อำนาจบางเรื่องที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขใช้เองไม่ได้ จะต้องไปใช้อำนาจผ่านเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อไปบำบัด ป้องกัน แก้ไขต่าง ๆ จึงมีกรณีที่เกิดความลักลั่นกันอยู่

ในเรื่องของผู้ใช้อำนาจอีกกลุ่มหนึ่งคือ คณะกรรมการสาธารณสุข ถ้าดูจริง ๆ แล้วเขาเป็นคณะกรรมการในเชิงเทคนิค แล้วก็เป็นคนเสนอนโยบายในการควบคุมดูแล กำกับดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุขของบ้านเรา ปัญหาที่ค่อนข้างแปลกคือ ประธานเป็นปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งไม่สามารถไปคุมในเชิงนโยบายได้ แต่คุมได้เฉพาะเรื่องในทางเทคนิค ซึ่งลักษณะอำนาจอย่างนี้เมื่อมาใช้ในการบริหารจัดการกฎหมายสาธารณสุขจะเหมาะสมหรือไม่ ประเด็นนี้ควรต้องมีการทบทวนด้วย

อีกประเด็นหนึ่งก็คือเรื่องของวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ มีวาระอยู่แค่ ๒ ปี โดยส่วนตัวเห็นว่ามันสั้นไป กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิน่าจะมีวาระที่ยาวกว่านี้ เพราะไม่เช่นนั้นทำงานยังไม่ถึงไหนเลยกว่าจะเข้ามาได้ก็ผ่านไปเกือบปีแล้ว ทำงานยังไม่ถึงปีก็ต้องพ้นอีก งานเลยไม่ต่อเนื่องเท่าไร

อีกส่วนหนึ่งที่น่าจะต้องมีการทบทวน คือเรื่องของบทกำหนดโทษ ถ้าสังเกตบทกำหนดโทษ ตามมาตรา ๖๘/๑ ซึ่งเป็นการแก้ไขครั้งที่ ๒ โทษเลยโดดขึ้นมาเลย เป็นโทษที่ค่อนข้างแปลกมาก เป็นกรณีการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อหรือมูลฝอยที่เป็นพิษหรือเป็นอันตรายกับชุมชน มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท เป็นอัตราส่วนที่แปลก เหตุใดกรณีเกี่ยวกับมูลฝอยโทษโดดขึ้นมาเลย ทั้ง ๆ ที่ มาตรา ๖๘ ที่เกี่ยวกับกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ ทั่วไป มีปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทเท่านั้น แต่มาตรา ๖๘/๑ อัตราโทษที่บอกว่า

จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แทนที่จะเป็นจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท พอไปกำหนดโทษสามเดือน จะเห็นเลยว่ามันต้องไปหารกึ่งหนึ่งออกมา ซึ่งสัดส่วนนี้ประหลาด ถ้าเป็นไปได้บทกำหนดโทษตรงนี้ถ้ารู้ได้ก็คงจะต้องรู้ใหม่หมด

ในภาพรวม กฎหมายอาจจะมีส่วนที่จะต้องปรับให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบันเท่านั้น โดยหลักแล้วตัวกฎหมายพอไปได้ แต่มันเป็นกฎหมายที่ต้องไปออกกฎหมายลำดับรองก็ขึ้นอยู่กับว่าท้องถิ่นจะไปบังคับใช้ได้แค่ไหน เพียงไร

การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้อง ขัดแย้งหรือเป็นส่วนที่ช่วยเสริมกฎหมายอื่นหรือไม่อย่างไร

ในเบื้องต้นเห็นว่ากฎหมายแต่ละฉบับมีเจตนารมณ์ของมันเป็นเอง ไม่ได้ทับซ้อนกันเสียทีเดียว แต่อยู่ที่การบังคับใช้มากกว่า โดยที่อำนาจสุดท้ายในการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ก็คือท้องถิ่น ที่อาจจะถือหลายฉบับ ทั้งกฎหมายอาคาร กฎหมายรักษาความสะอาด หรือสาธารณสุข โดยพื้นฐานของกฎหมายสาธารณสุข เป็นพื้นฐานของการดูแลรักษาสุขภาพ เจตนารมณ์มุ่งเน้นในการป้องกัน แล้วก็สร้างสุขลักษณะที่ดีขึ้นมา อย่างเรื่องของมูลฝอย แรกเริ่มเดิมทีก็ไม่มีปัญหาอะไร กฎหมายรักษาความสะอาดก็จะดูแลในเรื่องการทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง ที่นี้มันมีปัญหาตอนการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งหลังของกฎหมายรักษาความสะอาด ที่เหมือนจะเอาตัวบทบัญญัติของกฎหมายสาธารณสุขไปใส่เลย มันเลยทำให้เกิดความสับสนกันว่าตกลงจะต้องปฏิบัติตามอะไรกันแน่ เมื่อดูเนื้อหาแทบจะไม่แตกต่างกันเลยในแง่ของการปฏิบัติ ในส่วนของกฎหมายสาธารณสุข เขาก็ไปเพิ่มในเรื่องของการจัดการสุขลักษณะขึ้นมา ว่าจะต้องดูแลรักษาสุขลักษณะของผู้เก็บอย่างไร ผู้เก็บควรจะมียุทธลักษณะอย่างไรในการเก็บขยะเข้ามา ในส่วนของควบคุมอาคาร กฎหมายการสาธารณสุขเขาก็ดูในเรื่องของสุขลักษณะของอาคาร แต่เขาไม่ได้เข้าไปดูโครงสร้างตัวอาคารเหมือนกฎหมายควบคุมอาคาร มันเป็นในลักษณะที่มุ่งเน้นไปสู่สุขลักษณะของประชาชนมากกว่า เพียงแต่ถ้าหากมีการออกลูกบทของกฎหมายการสาธารณสุขแล้วมีบทบัญญัติที่มุ่งเน้นไปทางอนามัยสิ่งแวดล้อมมากกว่า ตรงนั้นมันจะเป็นปัญหาวามันจะไปกระทบกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมเกินสมควรหรือไม่ อันนี้ต้องหาจุดร่วมกันให้ได้เวลาที่ไปออกกฎหมายลำดับรอง แต่ท้ายที่สุดแล้วผู้ที่ปฏิบัติจริง ๆ แล้วก็คือท้องถิ่น ซึ่งไม่ว่าจะมีปัญหาหรือมีความซับซ้อนอย่างไรในท้องถิ่นเขาก็สามารถปฏิบัติตามกฎหมายที่เขาได้อยู่ได้

ข้อมูลเพิ่มเติมในที่แก้กฎหมายรักษาความสะอาด เกิดจาก สดง. ไปตีความว่าหน่วยงานที่จัดเก็บขยะ ว่าไม่สามารถจะไปหาประโยชน์จากขยะได้ ตอนนั้นรัฐบาลก็เลยมีความเห็นว่าควรจะต้องแก้กฎหมายให้สามารถหาประโยชน์จากขยะได้ แต่ตอนนั้นคนที่จับเรื่องนี้มาเสนอก็คือกระทรวงมหาดไทย เพราะฉะนั้นผู้รักษาการตามกฎหมายในเรื่องนี้ก็คือกฎหมายรักษาความสะอาด เขาก็เลยไปแก้กฎหมายรักษาความสะอาด ส่วนตอนที่เรากำหนดกฎหมายสาธารณสุขก็พยายามดูแล้วเพื่อไม่ให้มันขัดกันระหว่างในส่วนของท้องถิ่นกับสาธารณสุข เพราะว่ากฎหมายรักษาความสะอาดเวลาออกลูกบทมาคุมก็แค่ประกาศกระทรวง ออกง่ายกว่าเยอะ แต่กฎหมายของการสาธารณสุขต้องออกในรูปของกฎกระทรวง เพื่อไปให้ท้องถิ่นออกข้อบัญญัติตามหลัง ถ้าถามว่ามันซ้อนกันไหม ในวิธีปฏิบัติมันอาจจะซ้อนกัน เพราะว่ามันก็มีแค่เก็บ ขน กำจัด แค่นั้น

ในประเด็นนี้จะทำให้เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ จะมีความขัดแย้งกันหรือไม่

จากที่คุยกับเจ้าหน้าที่ การบังคับใช้นางานก็ต้องอยู่กับประชาชนโดยตรง เขาจะไปบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มันก็ทำได้ยาก เพราะฉะนั้นการบังคับใช้กฎหมายจึงออกมาในลักษณะที่มีผู้ร้องเรียน แล้วทางเขตหรือทางท้องถิ่นจึงเข้าไปจัดการให้ จะไม่ได้เป็นไปในลักษณะของการตรวจตราเมื่อเจอแล้วก็ดำเนินการ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้มีกำลังเพียงพอที่จะเข้าไปตรวจตราในเรื่องนี้ในทุก ๆ ครั้ง และอย่างที่บอกว่าการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดมันก็กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรง อย่างเช่นกรณีมาตรา ๖ ให้อำนาจเยอะมาก แต่อยู่ที่การบังคับใช้มากกว่า พอเป็นเรื่องที่กระทบกระทั่งกับประชาชนโดยตรง การใช้อำนาจขนาดนั้นมันก็เป็นไปได้ยาก เช่น เรื่องขยะ แม้กระทั่งกฎหมายการสาธารณสุขมีกฎกระทรวงออกมาว่าจะต้องมีการแยกขยะ หรือผู้ทิ้งขยะต้องทิ้งให้เป็นที่เป็นทาง ไม่ทิ้งมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เช่น หลอดไฟ ก็ต้องไปทิ้งในถังที่เขาให้ทิ้งหลอดไฟ แต่ถึงเวลามันทำแบบนั้นไม่ได้ เจ้าหน้าที่ที่มาเก็บหน้าบ้านเอง เช่นนี้ก็เห็นได้ชัดเลยว่าจะไปบอกชาวบ้านให้แยกขยะให้ผมก่อนได้ไหม ทางปฏิบัติก็ทำแบบนั้นไม่ได้

จากการทำกฎหมายลำดับรองของขยะมาพอสมควร อย่างแรกใน พ.ร.บ. การสาธารณสุข ถ้าจะปรับปรุงหมวดนี้ มันควรจะเพิ่มเติมหน้าที่ของท้องถิ่นเข้าไป ว่าท้องถิ่นเขาควรจะมีส่วนในการที่จะจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ถังขยะมาให้เพียงพอที่เขาจะทิ้ง ไม่อย่างนั้นมันก็จะกลายเป็นกฎกระทรวงบอกว่าให้ไปทิ้งในที่ที่ทิ้ง แต่ท้องถิ่นก็ไม่ได้ทำสถานที่ทิ้งมาให้เพียงพอ ซึ่งตรงนี้มองว่ามันน่าจะจะต้องมาบังคับในตัวกฎหมายแม่เลย แต่ว่าพอกำหนดอย่างนั้นมันก็จะผลกระทบให้ท้องถิ่นเกินไป มันก็น่าจะต้องมีบทบัญญัติสักบทบัญญัติหนึ่งเขียนขึ้นมาเพื่อให้ภาครัฐให้การสนับสนุนท้องถิ่นในกรณีอย่างนี้ด้วย แต่ว่าจะใช้วิธีการยังไง ยังคิดไม่ออก แต่มันจะต้องมีการสนับสนุนบางอย่าง เพื่อให้ท้องถิ่นเขาสามารถมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มันพร้อม อีกอย่างคือบุคลากรที่จะมาดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บ การขน การกำจัดขยะมูลฝอยต่าง ๆ จะต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนตรงนี้จากภาครัฐ ซึ่งคนที่น่าจะสนับสนุนได้ดีที่สุดก็น่าจะเป็นกระทรวงสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เรื่องที่ว่าถ้าเกิดให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่ถูกต้อนั้นเป็นคนไปเก็บ แต่ว่าอย่างนั้นก็จะเกิดปัญหาว่าชาวบ้านก็คงไม่รู้ว่าใครถูก ก็ต้องให้ท้องถิ่นเป็นคนไปทำ อีกอย่างหนึ่งมีกรณีไหนไหมว่าถ้าเกิดท้องถิ่นเขาทำไม่ได้ หรือเขาไม่ทำ ประชาชนจะมีสิทธิไปทำอะไรให้ท้องถิ่นทำได้ไหม แล้วถ้าท้องถิ่นยังไม่ทำอีกมันจะมีผลอย่างไรหรือเปล่า อันนี้น่าจะศึกษาดู เพราะว่าสุดท้ายแล้วเรื่องของการเก็บ ขน และกำจัดขยะ มันเป็นปัญหาในทางปฏิบัติเสียเป็นส่วนใหญ่

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ประเด็นเรื่องการจัดการขยะ กรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่าเรื่องนี้มีปัญหามากก็เลยมาแก้ไขใน พ.ร.บ. รักษาความสะอาดฯ มาตรา ๓๔/๑ ในส่วนที่บอกว่ารัฐจะต้องมาจัดการด้วยในการเก็บการขนต่าง ๆ ให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยก็คือในเมื่อให้ท้องถิ่นจัดการ ก็ต้องไปจัดทำให้เขาในหลักการของกฎหมายตามมาตรานี้ ในวรรคหก ระบบการจัดการของเสียและของเสียไม่เป็นอันตรายตามกฎหมายโรงงานให้เป็นไปตามกฎหมายโรงงาน เว้นแต่จะมีกรณีที่มีของเสียอันตรายหรือของเสียที่ไม่อันตรายปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลมูลฝอยที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ ก็บอกให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการ

ส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายจัดเก็บ แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายโรงงานมาดำเนินการตามกฎหมายโรงงานต่อไป ซึ่งเจ้าพนักงานดังกล่าวต้องเริ่มดำเนินการภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งเมื่อพ้นแล้วถ้าเกิดไม่มาทำอีกก็ให้ท้องถิ่นจัดการตามที่เห็นสมควร ตรงนี้อาจจะเป็นปัญหาเหมือนกันว่าองค์กรที่ดำเนินการเป็นรัฐมนตรีนี้ แต่กฎหมายเป็นของคนของอีกรัฐมนตรีหนึ่ง ตอนทำงานอาจจะมีปัญหาพอสมควร ตอนนี้อย่างไม่เจอปัญหา แต่ต่อไปอาจจะมีปัญหาลักษณะที่ว่ากฎหมายสาธารณสุขไปกำหนดหน้าที่ต่าง ๆ ให้ยิบย่อย รุนแรง หรืออ่อนวายเป็นแล้วเกิดกฎหมายรักษาความสะอาดไม่ไปออกกฎหมายลูกบทที่จะทำตามนี้ เพราะไม่มีงบประมาณ มันก็จะทำให้กฎหมายรักษาความสะอาดไม่สามารถบังคับใช้ได้

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

กรณีมาตรา ๒๑ ที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ครอบครองจัดการแก้ไข มิให้รกรุงรัง ตัวบทกฎหมายไม่น่ามีปัญหาอะไร ให้อำนาจเยอะด้วย แต่ในทางปฏิบัติจะกล้าใช้อำนาจหรือไม่ เมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๖ สามารถให้รื้อถอนอาคารได้เลยภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจจะรุนแรงกว่ากฎหมายควบคุมอาคารด้วยซ้ำ แต่อย่างก็ดี อย่างที่บอกในตอนต้นว่าบทบัญญัติเรื่องนี้มันออกจะเป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจากกฎหมายควบคุมอาคาร แต่เอาจริง ๆ กฎหมายควบคุมอาคารไม่ได้จบแค่การก่อสร้าง สร้างเสร็จแล้วก็ต้องดูแลต่อ โดยจะมีนายช่างไปตรวจดูอาคาร สภาพอาคารที่จะเป็นอันตราย ช่างไปตรวจก็สามารถสั่งให้รื้อถอนได้ ส่วนมาตรา ๒๑ ก็เหมือนกัน ตัวบทกฎหมายให้อำนาจได้เยอะ แต่ไม่ได้กำหนดขั้นตอนไว้ แต่อยู่ในทางปฏิบัติจะใช้อำนาจหรือไม่ จะเห็นได้ว่า กฎหมายให้อำนาจเยอะเพราะมันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของบุคคล อันตรายของบุคคล แล้วก็ให้อำนาจแบบฉุกเฉินเยอะ

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๕ เหตุรำคาญ และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เรื่องเหตุรำคาญไม่มีปัญหาในตัวบทกฎหมาย แต่ว่ากฎหมายเรื่องนี้เป็นกฎหมายที่ใกล้ชิดกับประชาชนเยอะแต่เวลามีปัญหาจริง ๆ เขาก็จะไปใช้กฎหมายอื่นซะมากกว่า กฎหมายอาญาซะมากกว่า จะไม่ค่อยได้มาใช้กฎหมายสาธารณสุข เพราะอาจจะมองว่าอำนาจของตำรวจชัดเจนและตรงมากกว่า ในประเด็นนี้ก็ย้อนกลับไปประเด็นเดิมว่ากฎหมายให้อำนาจหลายอย่าง แต่เพราะการบังคับใช้จะมีปัญหาหรือเปล่า เพราะว่าการติดตามเรื่องนี้ก็ไม่ได้ออกมาเยอะมากมายนัก และเราก็ไม่ค่อยได้ข่าวว่ามีการใช้บังคับกฎหมายนี้ ส่วนมากที่จะเจอข่าวที่เอาผิดตามกฎหมายอื่นไม่ได้แล้ว ซึ่งถ้าเกิดมีกรณีที่มีคนเป็นที่ยึดใจของประชาชนเอาผิดตามกฎหมายอื่นไม่ได้แล้วก็หาช่องที่จะเอาผิดก็มาลงกฎหมายนี้

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ในเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ ซึ่งไม่แน่ใจว่าในการบังคับใช้ได้พิจารณาประเด็นนี้หรือไม่ เช่น กรณีเลี้ยงสัตว์แล้วติดโรค แล้วมีการประกาศเป็นเขตติดโรค มีการแจ้งเพื่อดำเนินการในเรื่องการป้องกัน การกำจัด การควบคุมโรคเป็นหลัก บทบัญญัติในหมวดนี้

เป็นกฎหมายปลีกย่อย หากมีการฝ่าฝืนอาจจะต้องพิจารณาควบคู่กับกฎหมายอาญา เช่น สัตว์เลี้ยงไปปัสสาวะลงในแหล่งน้ำ อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเรื่องความจำเป็น ว่ายังจำเป็นต้องมีบทบัญญัติหมวดนี้อยู่หรือไม่ แต่ก็ต้องสอบถามท้องถิ่นในฐานะผู้บังคับใช้ด้วยว่า ยังจำเป็นต้องมีบทบัญญัติหมวดนี้เพื่อเป็นเครื่องมือหรือไม่

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ตัวบทกฎหมายในเรื่องนี้ไม่มีปัญหา คือให้แต่ละท้องถิ่นไปออกข้อบังคับเอง แต่ในการบังคับใช้น่าจะไม่ได้บังคับใช้อย่างจริงจัง เพราะบางกรณีกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพก็ยังปะปนอยู่กับอยู่กับชุมชน แต่ด้วยตัวหลักกฎหมายมันมาจากหลักที่ว่าท้องถิ่นไหนจะเป็นอันตรายอย่างไร ท้องถิ่นต้องไปคิดเอาเอง ควบคุมเอง แต่ปัญหาคือ เวลาจะออกข้อบัญญัติ ท้องถิ่นไม่รู้จะเขียนยังไงดี ถ้าหากว่าทางกระทรวงมหาดไทยไม่มีแบบมาให้ ไม่มีคำสั่งมา ท้องถิ่นก็ไม่กล้าออก หรือว่าพอออกไปบางกิจกรรมที่กระทบต่อการลงทุนของท้องถิ่นนั้น ก็มีปัญหาว่าทำยังไงดี ควรที่จะห้ามไหม เพราะว่ามันกระทบต่อแหล่งเงิน แล้วถึงงบประมาณต่าง ๆ อย่างเช่นกิจการเหล็กกรีดร้อนอย่างนี้ ไปตั้งใกล้แหล่งน้ำ น้ำที่ปล่อยออกมาจะเป็นน้ำที่มีความร้อนทำให้ปลาตาย แต่ถามว่าจะไล่กิจการโรงรีดเหล็กออกไปเลยจาก อบต. นี้ อบต. ไส้ไหมใหม่ก็มีปัญหาอีก ก็คือเรื่องยังมองว่าจะมีปัญหารื่องการบังคับใช้เพราะอำนาจให้ไว้อย่างดีและเยอะ แต่ความมั่นใจที่จะใช้อำนาจ การบังคับใช้น่าจะยังเป็นปัญหา

นอกจากนี้ ปัญหาที่พูดไว้ตอนแรกก็บอกว่าถ้าเกิดกังวลว่าท้องถิ่นจะต้องไปดูว่ากิจกรรมบางประเภทไม่ควรที่จะมาทำในบริเวณนี้หรือตรงนี้ จะต้องพิจารณากฎหมายผังเมืองด้วย หากกฎหมายต่าง ๆ มันคุมด้วยกฎหมายเฉพาะด้วย เช่น โรงงานคุมด้วยลักษณะของกิจการโรงงาน การปล่อยของเสียอยู่แล้ว กฎหมายผังเมืองคุมว่าจะต้องเหมาะสมกับเขตหรือว่าชุมชนแล้ว ตรงนี้ก็ต้องถามว่ายังมีคามจำเป็นอีกไหมที่มันจะซ้ำซ้อนและมีใบอนุญาตเพิ่มขึ้นอีก และจะเป็นภาระเกินสมควรหรือไม่ หรือว่าจะมองว่ากฎหมายเฉพาะคุมในกิจการแล้ว กฎหมายเรื่องสิ่งแวดล้อมก็ดูอีก และกฎหมายผังเมืองก็ดูเรื่องความสัมพันธ์ของชุมชนด้วย

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

มาตรา ๔๐ ให้อำนาจเยอะมาก คืออยากได้อะไรไปกำหนดเอาเองตามความเหมาะสม กลไกของ พ.ร.บ. นี้เหมือนกับกำหนดกรอบ เช่นแต่ละท้องถิ่นที่มันไม่มีปัญหาเลย ก็ไม่ต้องไปดูแลเรื่องนั้น ถ้าพื้นที่มันแออัดก็ต้องไปดูแลอีกเรื่องหนึ่ง แต่บางท้องที่เจ้าหน้าที่มีน้อย ขาดการดูแลรักษาความสะอาดต่าง ๆ ควรจะมีการตรวจตามเวลาที่เหมาะสม ก็อาจจะกำหนดเวลาปิดที่จำกัดขึ้น มาตรานี้ก็ยังคงเป็นคล้าย ๆ กัน ตรงที่ว่าให้อำนาจท้องถิ่นเยอะในการจัดกฎระเบียบที่เหมาะสมกับตัวเอง ถือว่าเป็นกฎหมายกระจายอำนาจที่ดี แต่ปัญหาคือท้องถิ่น พอได้อำนาจเสร็จแล้วงง ไม่รู้จะทำยังไงต่อไป ก็ต้องไปดูนิดนึงว่าตลาดเข้าใจว่าน่าจะถ่ายโอนอำนาจแล้ว ปัจจุบันไม่ได้อยู่ที่อนามัยแล้ว ไปอยู่ที่ท้องถิ่นแล้ว

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและการบังคับใช้ใน
เรื่องนี้

อาจจะต้องไปทบทวนวัตถุประสงค์ที่เขาห้ามจำหน่ายในที่หรือทางสาธารณะ
เพื่ออะไร เพื่อสุขภาพ หรือเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีถูกต้อง ถ้าเรื่องความสะอาดก็ควรจะไปอยู่ในรักษา
ความสะอาด ถ้าเป็นเรื่องการจราจรอยู่ในเรื่องการจราจร ตรงนี้ยังมองไม่เห็นว่าจะตรงไหนทำ
เพื่อสุขภาพ

๒. ผู้บริหารหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย

๑. นายสมชาย ตู่แก้ว

ผู้อำนวยการกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย

บทบัญญัติในภาพรวมและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ใช้มาค่อนข้างนานแล้ว สถานการณ์ก็มีความเปลี่ยนแปลงไปมาก มีเนื้อหาบางส่วนที่ล้าสมัยแล้ว มีบางส่วนที่ไม่จำเป็นต้องใช้แล้ว ต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันหลายจุด

การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในปัจจุบัน ถือว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย มากน้อยเพียงใด

การนำกฎหมายไปบังคับใช้ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่แท้จริง เนื่องจากยังขาดปัจจัยอีกหลายอย่างทั้งในเชิงกลไก ในเชิงเนื้อหา บุคลากรในการทำงาน เทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัยพอที่จะนำมาใช้กับสถานการณ์ปัจจุบัน และทรัพยากรในการทำงานที่จำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนทางฝ่ายบริหาร ในอนาคตอาจจะต้องเปิดช่องให้ใช้ศักยภาพของภาคเอกชนเข้ามาช่วย เนื่องจากว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ต้องการที่จะคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ในประเด็นเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องของทุกคนไม่ใช่เป็นเรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นควรจะต้องใช้ศักยภาพของทุก ๆ ฝ่ายเข้ามาช่วยด้วย จึงต้องปรับปรุงตัวกฎหมาย การนำไปบังคับใช้ยังไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ในส่วนขั้นตอนการใช้หรือกระบวนการนำไปใช้ เช่น เรื่องการอนุญาตให้มีการดำเนินกิจการ มีการกำหนดให้สถานประกอบการจะต้องมีการจัดการ ต้องมีอุปกรณ์ให้พร้อม เพื่อควบคุมพวกมลพิษหรือปัจจัยเสี่ยงไม่ให้ไปเกิดผลกระทบต่อบุคคลอื่น แต่ไม่มีการไปตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ก็ไม่น่าจะเรียกว่ามีการบังคับใช้ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

ความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น มีความสอดคล้อง ขัดแย้ง หรือข้อจำกัดที่กระทบกับกฎหมายอื่น ๆ เพียงใด

มีความเกี่ยวข้องกับหลายกฎหมายอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามกฎหมายเฉพาะแต่ละกฎหมายก็มีอำนาจในการที่จะกำหนดมาตรฐานที่จะใช้กับบริบทของของกฎหมายนั้น ๆ ได้เช่นเดียวกัน ตอนออกมันแยกกันออก วงในการพูดคุยก็คนละวง ก็เลยมีหลาย ๆ มาตรฐานที่ออกจะกำกวมว่าจะซ้ำซ้อน แล้วก็เถียงกันว่าอันนั้นดีกว่าอันนี้ ถ้าตอนออกเป็นวงเดียวกัน น่าจะลดปัญหาตรงนี้ได้ ตรงนี้เราจะแก้ยังไงในการที่จะกำหนดมาตรฐานของแต่ละกฎหมายให้มีความชัดเจนที่ผ่านมาเป็นเฉพาะกิจเท่าที่คนจะเห็น เท่าที่คนจะเกี่ยวข้อง ถ้ามันเป็นกลไกหลักเลยน่าจะดี

ในส่วนของความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น มีทั้งในส่วนที่เป็นส่วนเสริมก็มีอยู่เยอะในส่วนที่น่าจะเป็นประเด็นที่อาจจะเรียกว่าขัดแย้งก็มีนะ ยกตัวอย่างเช่นกฎหมายรักษาความสะอาด

และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๓/๑ ขึ้นมาแล้วทำให้หลักการของตัวกฎหมายรักษาความสะอาดเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เป็นกฎหมายที่ใช้รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในส่วนที่เป็นพื้นที่หรือทางสาธารณะ ในส่วนที่เอกชนก็จะใช้กฎหมายสาธารณสุขฉบับเดียวสมัยก่อนนี้ แต่ว่าเป็นกฎหมายกระจายอำนาจท้องถิ่นทั้งคู่ แต่เนื่องจากกลไกในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นบทบาทหน้าที่ของฝ่ายปกครอง แต่กฎหมายนี้เป็นกฎหมายของกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นฝ่ายเทคนิค ไม่ได้มีอำนาจในการบังคับใช้ ก็เลยขาดความสัมพันธ์ในการที่จะกำกับอะไรต่าง ๆ ก็เป็นเหตุให้กระทรวงมหาดไทยเสนอแก้ไขกฎหมายรักษาความสะอาดเพิ่ม หวังว่าจะได้มีส่วนเข้ามาควบคุมการจัดการเรื่องของมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ก็ยังมีส่วนต่างกัน คือกฎหมายสาธารณสุขกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทมีอำนาจเหมือนกัน แม้จะมีศักยภาพต่างกัน แต่วามันเป็นเรื่องของการเสริมทางเทคนิค โดยหลักท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องจัดการเรื่องเหล่านี้อยู่แล้ว กฎหมายสาธารณสุขจะไปเสริมว่าจะทำตรงนั้นให้มันดียังไง ถูกหลักวิชาการอย่างไร แต่กฎหมายรักษาความสะอาดไม่ได้ให้อำนาจหรือกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท ถ้าส่วนกลาง คือกรุงเทพมหานครจะเหมือนกัน แต่ในส่วนภูมิภาค จะต่างกันตรง อบจ. ในส่วนของ อบต. และเทศบาล ก็คือรับการกระจายอำนาจตามกฎหมายรักษาความสะอาดที่มีอำนาจในการไปดำเนินการ แต่ว่าในส่วนของ อบจ. ไม่ใช่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับการกระจายอำนาจนี้ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดฯ แต่จะเป็นหน่วยในการมาร่วมตามข้อเรียกร้องหรือตามคำร้องขอ มาร่วมในลักษณะที่ทำข้อตกลงกับท้องถิ่นอื่น ถ้าไปอ่านในบทบัญญัติในหมวดที่ ๓/๑ ในมาตรา ๓๔ ของ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดฯ จะเห็นความต่างกับ พ.ร.บ. การสาธารณสุข ซึ่งก็แปลว่า อบจ. จะมาจัดการเรื่องนี้ที่ไม่ได้ ถ้า อบต. เทศบาลไม่ร้องขอ อันนี้คือส่วนที่ขัดกัน

อีกประการหนึ่งในส่วนของการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม อันนี้ก็จะมีส่วนที่ขัดแย้งกัน เพราะกฎหมายสาธารณสุขมีหลักในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม โดยส่วนกลางกำหนดเพดานอัตราค่าธรรมเนียมเป็นขั้นสูงไว้ แต่ไม่มีขั้นต่ำ ถ้าจะตามข้อบัญญัติในส่วนของค่าธรรมเนียมแล้วถ้ากำหนดเป็นศูนย์ก็ไม่อาจจะผิด ก็เท่ากับว่าจะไม่เก็บ แต่ว่าในส่วนของกฎหมายรักษาความสะอาดในส่วนของตัวกฎกระทรวง มีการกำหนดอัตราขั้นต่ำ อัตราขั้นสูงการกำหนดอัตราขั้นต่ำนั้นก็แปลว่าท้องถิ่นต้องมีการจัดเก็บอย่างน้อยก็ไม่ต่ำกว่าอัตราขั้นต่ำ ซึ่งอันนี้เป็นหลักที่ต่างจากกฎหมายสาธารณสุขซึ่งได้มีกฎกระทรวงออกไปแล้วด้วย เป็นกฎหมายไปแล้วด้วย ก็เป็นปัญหาทางปฏิบัติสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็ควรพูดคุยทบทวนกัน ก็จะทบทวนแต่กฎหมายสาธารณสุขอย่างเดียวไม่ได้ เพราะจะต้องไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่นด้วย

เรื่องการขออนุญาต อย่างเช่นอายุใบอนุญาตตามกฎหมายสาธารณสุข ๑ ปี ถ้าสมมุติว่ากิจการนั้นเป็นโรงงาน เป็นโรงแรม กฎหมายโรงแรม กฎหมายโรงงาน กำหนดอายุใบอนุญาตไม่ใช่แค่ปีเดียว แต่เป็น ๕ ปี ลักษณะการต่ออายุมันก็ต่างกัน ถ้ากฎหมายสาธารณสุขยังคงกำหนดอายุ ๑ ปีอยู่ ทุกปีต้องมาต่ออายุ ถ้าเกิดไปมีปัญหาที่อาจจะไม่สามารถต่ออายุได้ แต่กฎหมายอื่น ๆ อายุใบอนุญาตยังคงอยู่ มันก็จะมีประเด็นปัญหา หรือจังหวะในการต่ออายุ ถ้าอายุไม่เท่ากันอย่างนี้มันก็จะเป็นการของทางผู้ประกอบการที่จะต้องยื่นแล้วยื่นอีก ยื่นหลายครั้ง ก็เป็นประเด็นที่อาจจะต้องมาทบทวนในส่วนของกาที่จะกำหนดเรื่องของการต่ออายุ กฎหมายสาธารณสุขถ้าถึงวันสิ้นอายุแล้วไม่มายื่นคำขอทั้งหมดเลย แต่กฎหมายอื่นยังมีระยะเวลาในการที่จะมา

ยื่นคำขอต่ออายุได้ มันเป็นเรื่องของการออกแบบกฎหมายที่มันมีความต่างกัน แต่คนปฏิบัติก็เป็นคนเดียวกัน ก็เป็นประเด็นที่อยากจะให้มีการพูดคุยทบทวนให้มันสอดคล้อง

ตัวอย่างในต่างประเทศเขากำหนดตัวภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละระดับ แต่ละแห่งค่อนข้างชัด ฉะนั้นประเทศไทยเราก็น่าจะทำได้ในลักษณะเดียวกัน คือกำหนดว่า อบจ. อบต. ทำอะไรไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน แต่ให้เสริมกัน ซึ่งจำเป็นต้องแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มันรับกันทั้งหมด อยากขอทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้

เป็นประเด็นสำคัญที่เราคุยกันหลายวง หลายวาระ ก็คิดว่าเป็นประเด็นที่น่าจะต้องมาทบทวน โดยเฉพาะในเรื่องของการแบ่งระดับของการกระจายอำนาจ ว่าระดับไหนปฏิบัติภารกิจอะไร ที่น่าจะมีประสิทธิภาพดีที่สุด แล้วก็ตอบโจทย์การดูแลประชาชนได้ดีที่สุด อบจ. มีเขตพื้นที่ทั้งจังหวัด พอมีเขตพื้นที่ทั้งจังหวัดมันก็ซ้อนกับ อบต. กับเทศบาล มันก็เลยต้องกำหนดหลักๆ ถ้า อบต. เทศบาล ซึ่งดูแลพื้นที่ขั้นต้นอยู่แล้วสามารถปฏิบัติภารกิจได้ อบจ. ไม่ต้องไปทำอะไรก็ทำเรื่องอื่น ๆ ซึ่งเขาก็กำหนดไว้ระดับหนึ่งแล้วตามหลัก แต่ก็ยังมีอีกหลายอันที่ที่สุดแล้วก็พิสูจน์ให้เห็นประจักษ์ระดับหนึ่งว่าระดับ อบต. ระดับเทศบาล อาจจะไม่เหมาะที่จะปฏิบัติภารกิจบางเรื่องได้ดีพอ

เรื่องของภารกิจหลักภารกิจรอง ในความคิดเห็นส่วนตัวเรื่องของทางด้านสาธารณสุข มันเป็นเรื่องของการดูแลจัดการปัจจัยส่วนหนึ่งที่เรียกว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพ พ.ร.บ. สาธารณสุขอาจจะไม่ใช่ทั้งหมดของคำว่าสุขภาพ มันเป็นเรื่องของทางเทคนิค มันน่าจะมีตัวหลักอยู่ที่กำหนดว่าอันนี้เป็นอำนาจที่จะเข้ามา แล้วใครจะเข้ามากำกับมาควบคุม ตัวอื่น ๆ ที่เป็นตัวเนื้อตัวองค์ประกอบ มันก็น่าจะเป็นตัวรองหรือตัวเสริม ยกตัวอย่าง อย่างโรงแรม ถ้าเกิดว่ามันมีกฎหมายโรงแรมโดยเฉพาะ มันก็น่าจะถือว่าเขาเป็นหลัก แต่บริบทของการดูแลว่าการดำเนินการกิจการโรงแรมยังงี้ที่มันจะไม่เกิดปัญหา หรือจะมีกฎหมายอะไรที่จะมาเสริมเรื่องกิจการโรงแรมให้มันดี มันเป็นบริบท มันก็น่าจะ พ.ร.บ. ตัวนี้ ซึ่งอย่างนี้ผมก็คิดว่าอันนี้เราต้องยอมรับกัน แต่ความคิดเรื่องของ Super license หลักการนี้มันก็คล้าย ๆ จุดบริการเบ็ดเสร็จ อย่างนั้นก็คิดว่าน่าจะดี ดีในแง่ของการที่จะลดภาระ ก็สอดคล้องกับเรื่อง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวก ก็เห็นด้วยนะ

ในส่วนของการแบ่งระดับ มันมีระดับในการที่จะรับภารกิจกันได้ บางอันมันเกินไปก็อาจจะต้องมีการทบทวน ซึ่งถ้าเป็นในส่วนของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอนนี้มันก็มี ๒ ระดับ ก็คือรูปแบบที่เป็นขนาดเล็กก็คือเป็น อบต. มีเทศบาล หรือบางเรื่องน่าจะเป็นระบบที่มันรวมอยู่เป็นผู้รับผิดชอบเดียว ก็คือเป็น อบจ. ก็เป็นแค่อีกระดับหนึ่งซึ่งอันนี้ทบทวนกันได้เองง่าย ๆ คือถ้าบรรดากิจการทั่ว ๆ ไปที่มันมีแหล่งที่ตั้ง คิดว่า อบต. เทศบาลที่ไหนก็สามารถจะทำหน้าที่ตรงนี้แค่พิจารณาอนุญาต แต่ต้องไปพูดต่อว่าเรื่องอนุญาตต้องมี guideline มีแนวทางผมความคิดว่ามันมีส่วนที่พิจารณามากกว่าแค่แนว คือแนวมันจะได้เป็นแพลตฟอร์ม แต่ที่สำคัญกว่านั้นคือจากแพลตฟอร์ม เดียวนี้มันสามารถใช้เทคโนโลยีในการดีไซน์ ในการรองรับแพลตฟอร์มแล้วสามารถที่จะดึงเอามาเป็นระบบฐานข้อมูลโดยที่ไม่ไปสร้างภาระให้กับผู้ปฏิบัติ แต่เป็นเครื่องมือทำงานมากกว่า แล้วมันจะทำให้เรามีระบบข้อมูลที่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์บริหารจัดการได้วางแผนได้ อันนี้คิดว่าต้องทบทวน แต่ที่ผ่านมา พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ กระจายอำนาจแบบสุดท้ายก็คือแม้แต่หลักเกณฑ์การอนุญาตก็ให้ไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่นกันเอาเอง แล้วที่สุดแล้วเขาก็ไปต่อ

ไม่ได้ อาจจะต้องมีดีไซน์บ้างระดับหนึ่ง การให้อำนาจในการไปดำเนินการ อาจจะต้องมีเป้าหมายในการที่จะได้ประโยชน์โดยใส่การออกแบบอะไรบางอย่างเรื่อง อย่างเช่นเรื่องของการพิจารณาอนุญาต ต้องใส่กระบวนการที่มันเป็นมาตรฐาน ส่วนรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ในเชิงของดุลพินิจก็ให้เขาไปเติมเอาเองก็ได้ เราก็จะได้ข้อมูลมาด้วยการอาศัยเทคโนโลยีเข้ามา ตรงนี้จะเป็นประเด็นสำคัญ ถ้าระบบข้อมูลไม่มี จะทำอะไรก็ยากมาก

กิจการบางกิจการ กิจกรรมบางกิจกรรม บางเรื่องถ้าไม่ใช่ระบบอนุญาต แต่ใช้การกำกับควบคุมในระดับอื่น เหมือนกับเทียบเคียงกับ พ.ร.บ. โรงงาน ซึ่งมันจะมีหลายระดับมาก มีทั้งแบบห้ามเด็ดขาด มีทั้งเรื่องอนุญาต มีทั้งเรื่องแจ้ง มีทั้งเรื่องแค่การกำหนดเกณฑ์ให้ปฏิบัติโดยไม่ต้องมาแจ้งหรือขออนุญาตด้วยซ้ำ มีหลายระดับมาก ตามลักษณะตามความเสี่ยง ตามผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมนั้น ๆ คือถ้าสมมุติกฎหมายสาธารณสุขเองก็สามารถจำแนกแยกย่อยในลักษณะทำนองนั้น ผมว่าก็น่าจะเป็นประโยชน์ มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ว่าอย่างไร

ประเด็นเรื่องอนุญาต มันมีหลายเรื่องเลยในระบบของกฎหมายสาธารณสุข ตอนนี้คือการกระจายอำนาจของกฎหมายสาธารณสุข มันก็ไปผูกกับเขตอำนาจของแต่ละท้องถิ่น แต่มันมีการดำเนินการบางเรื่อง ที่มันเกี่ยวโยงไปในหลาย ๆ ท้องถิ่น มันก็เลยเป็นเรื่องของปัญหาเขตอำนาจ แล้วก็ข้อจำกัดเรื่องสิทธิตามใบอนุญาตที่จะดำเนินการ

เรื่องของใบอนุญาต กระบวนการในการอนุญาต ก็คิดว่าน่าจะต้องออกแบบและกำหนดเพื่อเป็นมาตรฐานกลาง แล้วเอาเทคโนโลยีมารองรับ มาติไซน์ เพื่อมาเป็นแบบฟอร์มเพื่อประโยชน์ในการที่จะประมวลหรือได้ข้อมูลกลับคืนมาเป็นระบบฐานข้อมูล ซึ่งฐานข้อมูลอันนี้ต้องใช้งานได้ทุกระดับ ตั้งแต่ท้องถิ่นที่ใช้ข้อมูลของตัวเองได้ อำเภอ จังหวัด เขต ประเทศก็มีระดับในการที่จะดึงข้อมูลในส่วนที่ตัวรับผิดชอบเอามาใช้ประโยชน์ได้ อย่างนี้มันจะเกิดประโยชน์ มันต้องออกแบบแบบนี้

ในเรื่องของอายุก็ควรจะต้องสอดคล้องกับกฎหมายอื่นที่ดูแล setting เดียวกัน กิจการเดียวกัน อย่าให้มันเขย่ง ไม่งั้นมันจะกลายเป็นภาระ เรื่องของเขต ถ้าเป็นพื้นที่เฉพาะไม่ได้มีลักษณะที่มันไปเกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น ๆ อันนี้ก็คือก็เป็นใบอนุญาตที่มันจำกัดเฉพาะในท้องถิ่นนั้น แต่กิจการที่มันมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลายท้องถิ่น ถ้าจะไม่ให้เป็นภาระ แต่ยังบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องของการที่จะควบคุมมาตรฐาน ควบคุมความปลอดภัย ควบคุมปัญหาที่จะเกิดผลกระทบได้ ใบอนุญาตเดียวอย่างที่ว่าก็พอ อย่างรถพุ่มพวงก็ต้องดูบริบทว่าวิ่งไปถึงไหนก็อาจจะต้องมีการออกแบบเหมือนกัน อาจจะไม่ถึงกับว่าวิ่งไปจังหวัดไหนก็ได้ ต้องดูความเหมาะสม

เรื่องของค่าธรรมเนียมการอนุญาตก็อาจจะต้องมาทบทวน กฎหมายที่มันพูดถึงเรื่องเดียวกันคือกฎหมายสาธารณสุข กฎหมายรักษาความสะอาดเป็นประเด็นที่อาจจะต้องทบทวน จะเอาแบบขั้นต่ำขั้นสูงแบบมหาดไทยก็ว่า แต่ก็ต้องมานั่งแก้กฎหมายแม่ของ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ อยู่ดี หรือจะเอาแบบไหน ก็ต้องรับฟังความเห็นกันให้มันครอบคลุม ไม่ใช่แค่ส่วนใดส่วนหนึ่ง

เรื่องการตรวจ ที่ผ่านมากำหนดเป็นอำนาจของเจ้าพนักงาน และเจ้าพนักงานเองก็มีจำกัด แล้วก็บอกว่าไม่มีคนทำ สุดท้ายก็ไม่ได้ไปตรวจ พอไม่ได้ไปตรวจมันก็หลุดหมด แล้วที่สุดแล้วมันก็มีเรื่องของเหตุเดือดร้อนรำคาญมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็เพราะว่าส่วนหนึ่งก็คือไม่ได้เกิดขึ้นด้วยมาตรฐาน มาตรฐานก็มีกำหนด แต่ว่าไม่ได้กำกับให้ได้ตามมาตรฐานนั้น แล้วก็มีเหตุที่จะก่อให้เกิด

ปัจจัยเสี่ยงก็เลยต้องร้องเรียน แล้วยังบรรดาพวกกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ต้องขออนุญาตเป็นกิจกรรมดำรงชีพก็มีเยอะ

เรื่องการใช้สิทธิตามใบอนุญาต มีแบบระยะยาว อายุใบอนุญาตเป็นปี เป็นกึ่งปี แต่มันมีเฉพาะคราว อันนี้จะยกเว้นหรือจะเป็นรูปแบบของใบอนุญาตเฉพาะกิจ มันมีที่จะไปจัดช่วงระยะเวลาอาทิตย์สองอาทิตย์ช่วงเทศกาล กฎหมายไม่ได้ยกเว้น แต่ท้องถิ่นก็ไปเรียกเขามาขออนุญาต ซึ่งใบอนุญาตให้อยู่อาทิตย์เดียวเองในหนึ่งปี ค่าธรรมเนียมก็ต้องเสียครบปี ก็เลยมีประเด็นว่าจะมีการอนุญาตเฉพาะคราว นอกจากที่จะต้องยื่นขยายไปหลาย ๆ ปีให้มันสอดคล้องกับกฎหมายอื่น เรื่องอายุใบอนุญาตถ้าปกติก็คือทบทวนว่าให้มันสอดคล้องกับกฎหมายอื่น ๆ ที่มันมีการกำหนดอายุไว้แล้วเป็นหลัก แต่ในกรณีที่มีมันเป็นเฉพาะคราวหรือระยะสั้นมันจะกำหนดตายตัว หรือให้เป็นดุลพินิจในการระบุลงไปในตัวใบอนุญาต ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง ก็ให้ทางผู้มีอำนาจคือทางท้องถิ่นเขากำหนดเวลาเอาเองไหมหรือยังไปถึงจะดี อย่างนั้นถึงจะเหมาะสมเป็นธรรม มันก็โยงถึงเรื่องค่าธรรมเนียมด้วยว่าถ้าเฉพาะคราว มันก็ต้องเป็นค่าธรรมเนียมเฉพาะคราว จะไปเอาค่าธรรมเนียมระยะเวลายาวมาใช้กับเฉพาะคราวหรือไม่

ตัวกิจการต่าง ๆ ยังไงก็ต้องตั้งอยู่ที่ท้องถิ่น เพียงแต่ว่ารัฐหรือกฎหมายจะให้อำนาจใครเข้าไปบ้าง ท้องถิ่นด้วยการอนุญาตกิจการ ถ้าหากว่ากฎหมายได้ให้อำนาจกับหน่วยงานใดไว้ ก็ไม่ต้องซ้อนกันมาก การมีส่วนในการเข้าไปกำกับและส่วนที่จะได้รับประโยชน์ต้องเหมาะสม ถ้ากิจการมันเข้าข่ายโรงงานมีหน่วยงานที่ให้การอนุญาตอยู่แล้ว ท้องถิ่นก็ไม่ต้องเข้าไปทำงานตรงนั้น แต่การดูแลในส่วนของคุณลักษณะตาม พ.ร.บ. สาธารณสุขก็น่าจะคงไว้อยู่ แต่ว่าก็ควรจะแบ่งผลประโยชน์จากการอนุญาตให้กับท้องถิ่นด้วย ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นคนอนุญาต แต่การเข้าไปกำกับดูแลก็ยังคงมีค่าใช้จ่าย ก็น่าจะแบ่งให้ตามสมควร ส่วนกิจการไหนที่ยังไม่มีหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุญาต ก็ค่อยให้ไปขออนุญาตกับท้องถิ่น

ในมุมมองของประชาชน หรือผู้ประกอบการ มองว่ามันเป็นปัญหาในเชิงต้นทุน หรือเป็นภาระกับภาคประชาชนจนเกินสมควรหรือไม่อย่างไร

คือลักษณะของเรื่องมันมีความแตกต่างกันของแต่ละเรื่องนะ ถ้าเป็นมูลฝอย ขยะ ทุกวันทุกบ้านมีขยะ แต่ถ้าเป็นขยะติดเชื้อไม่ได้มีทุกบ้าน เมื่อก่อนเรามองว่าแหล่งที่จะมีขยะติดเชื้อคือโรงพยาบาล แต่เดี๋ยวนี้คนป่วยอยู่ในหมู่บ้านก็มี เพราะฉะนั้นตอนนี้เรายังไม่มีบริการในส่วนตรงนี้ ยังไม่มีการออกแบบในส่วนของการที่จะไปรวบรวมขยะติดเชื้อตรงนี้จากบ้านเรือนคน ก็ต้องมาทบทวนออกแบบในกฎหมายถ้าจะให้ระบบการรวบรวมมันมีกลไก มีระบบ มีคนรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นในเรื่องของการขนส่งที่กำหนดว่าต้องขออนุญาตไปทุกท้องถิ่น เรียกว่าน่าจะสมน้ำสมเนื้อ แต่ก็เป็นไปได้ที่จะยกเว้นให้ว่าขอท้องถิ่นนิ่งแล้วไม่ต้องขอที่อื่น ๆ อีก แต่วามันจะคลุมเขตบริการอะไรยังไงไหม ส่วนเรื่องของมาตรฐานหรือคุณลักษณะ ทุกท้องถิ่นมีอำนาจในการที่จะควบคุมในเมื่อมาอยู่ในเขตอำนาจของตัวเองได้อยู่แล้วไม่มีปัญหา มีปัญหาแค่ในเรื่องของใบอนุญาตซึ่งแสดงถึงการได้รับการตรวจสอบควบคุมโดยหน่วยงานของรัฐ มันต่างกับเรื่องสิ่งปฏิกูล ที่บ้านนั้นอาจจะได้ใช้บริการน้อยกว่าปีละครั้ง ถ้าจะต้องขอทุกเขตก็ดูไม่ค่อยคุ้ม คงต้องแยกแยะเป็นเรื่อง ๆ คือเรื่องสิ่งปฏิกูล อาจจะใช้ระบบเดียวกันเหมือนอย่างกับรถพุ่มพวงไหม แต่ก็ควรจะให้มีขอบเขต อาจจะผูกโยงกับ

แหล่งก้ำจัด จะได้ว่าว่าคุณเก็บแล้วไปที่ไหน แต่ถ้าไม่มีข้อมูลชัดเจน ไม่มีหลักประกันเลย เขาจะไปปล่อยคลองไหนส่วนไหนก็ไม่รู้ มันก็จะไม่สามารถไปควบคุมเรื่องของเชื้อโรคได้ ต้องรู้ที่มาที่ไป

เรื่องของประสิทธิภาพ และเรื่องของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ณ ปัจจุบันนี้ เรื่องไหนที่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ควรจะปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะที่ มีข้อจำกัดเรื่องจำนวนของเจ้าหน้าที่ เรื่องไหนที่เป็นปัญหาสำคัญและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือคนที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ หรือจะเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย คิดว่าคงมี ๒ ประเด็น ที่จะต้องหยิบยกเอามาวิเคราะห์กัน หนึ่งก็คือเรื่องของปริมาณ สองก็คือเรื่องของคุณภาพ เรื่อง ปริมาณทุกวันนี้ก็ได้ยินว่าคนไม่พอ เพราะว่าเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายเราไปก๊สเอา เฉพาะคนภาครัฐ แต่ภาครัฐมัน downsize ก็ไม่พอบริการประชาชน ประชาชนมีมาก เมื่อเทียบกับ จำนวนบุคลากร ถ้าจะพูดในระบบบริการมันก็จะจัดส่วนมันไม่เหมาะสม ต้องมองในประเด็นที่ว่ามัน น่าจะต้องหยิบประเด็นเรื่องของเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามาร่วมไหม มาช่วยไหม มาร่วม รับผิดชอบกันไหม เพราะว่าบอกจะให้ภาครัฐหรือให้กระทรวงสาธารณสุขแบกรับคำว่าสุขภาพ อยู่ภาคส่วนเดียวมันไม่พอแล้ว

ในส่วนในเรื่องคุณภาพ คิดว่ามันอาจจะต้องมีระดับของการทำหน้าที่ในความเป็น เจ้าพนักงานที่จะไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การไปตรวจสอบเพื่อจะออกใบอนุญาต ก็เป็นประเด็นหนึ่งว่าเราจะต้องเข้มหรือเอาแบบพื้นฐานก็พอ ถ้าเข้มได้คุณภาพมันก็จะดี แต่ก็ จะถูกโต้แย้งว่ามันเป็นภาระ เหมือนกฎหมายสาธารณสุขจะถูกมองว่าเป็นกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจ มันอาจจะต้องมีอะไรที่มันไม่เหมาะ ต้องปรับปรุง

อีกส่วนหนึ่งก็คือในเรื่องของการไปตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริง กรณีมีข้อร้องเรียน อันนี้ จะต้องมียกข้อในเรื่องของการที่จะต้องไปใช้เครื่องมือ การตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ ยกข้อในการที่ จะเจรจาต่อรอง อันนี้ก็อาจจะเป็นอย่างอื่นนี้ กับอีกชั้นหนึ่งก็คือถ้าหากถึงขนาดมีข้อโต้แย้ง มีการ ดำเนินการทางคดี ศาลต้องการพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่จะรับฟังได้ในทางคดี มันเป็นเรื่องของคุณของโทษ ของคนที่เกี่ยวข้อง มันเป็นเรื่องของความเป็นธรรม เพราะฉะนั้นคำว่าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ คิดว่า มันก็อาจจะต้องเปิดโอกาสภาคอื่นมาช่วย เพราะว่ามาคุย เพราะว่าเพิ่มจำนวนบุคลากรภาครัฐ ผม เลิกคิดมานานแล้ว แต่ว่าต้องเปิดโอกาสภาคอื่น แต่ที่นี้ในส่วนของการใช้งาน ใช้ประโยชน์ เพื่อจะออก ใบอนุญาตต้องใช้เจ้าหน้าที่ภาครัฐไหม ถ้าใช้เขาก็ไปทำอย่างอื่นไม่ได้ แต่ถ้าเกิดมีประเด็นปัญหาที่จะ ดำเนินการทางคดีไปต้องเอาคนมีอำนาจหน้าที่ทางภาครัฐถึงจะได้ ก็ให้เขาไปจะไปทำงานตรงนั้นไหม ส่วนแค่ใบอนุญาตใช้ภาคเอกชนไม่ต้องใช้ภาครัฐเข้ามาช่วยก็ได้มั้ง น่าจะต้องมาแก้ตัวกฎหมายแม่ ให้มันเปิดกว้าง ยืดหยุ่นกว่านี้

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เรื่องสุขลักษณะของอาคาร มีประโยชน์มาก แต่ก็รู้สึกจะไม่ค่อยได้ใช้ น่าจะไปอยู่ใน พ.ร.บ. อาคาร ในเรื่องของโครงสร้าง

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๕ เหตุรำคาญ และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เรื่องของเหตุรำคาญ ที่สำคัญคือการตรวจสอบพิสูจน์ข้อเท็จจริง ทำอย่างไรระบบในการตรวจถึงจะมีประสิทธิภาพ ถ้ามีระบบมีกลไกที่ดี เรื่องของเหตุรำคาญมันจะน้อยลง

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เรื่องกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ คือทุกกิจกรรม เราต้องถือว่ามันเป็นแหล่งกำเนิดที่จะก่อให้เกิดปัจจัยเสี่ยง มีความแตกต่างกันตามกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ในกิจกรรมนั้น ๆ สิ่งที่สำคัญตามหลักในการที่จะป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรม ก็คือต้องคุมปัจจัยที่มันเกิดขึ้น ซึ่งกฎหมายก็ออกแบบว่าถ้าจะคุมแบบนี้ให้ออกเป็นกฎ ซึ่งก็มี ๒ เลเวล คือหลักเลยให้ไปตราข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ก็มีอีกทางหนึ่งคือให้รัฐมนตรีออกกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์กลางขึ้นมา แต่คนเอาไปใช้ก็ยังเป็นท้องถิ่นอยู่ดี แต่ไม่มีเกณฑ์ที่สามารถใช้ควบคุมทุก ๆ กิจกรรมได้ด้วยเกณฑ์เดียว เพราะแต่ละกิจกรรมมันก็จะมียกข้อยกเว้นของเขา แม้แต่กิจกรรมแบบเดียวกันอยู่ต่างพื้นที่ อยู่คนละสภาพแวดล้อมมันก็ไม่เหมือนกันอีก ถ้าคิดบนฐานของการกระจายอำนาจโดยให้อำนาจของแต่ละท้องถิ่นไปตราข้อบัญญัติของแต่ละพื้นที่ แต่เอาเข้าจริง ๆ แทบมองไม่เห็นว่าจะสามารถไปออกข้อบัญญัติท้องถิ่นของตัวเองเพื่อจะมาควบคุมการประกอบกิจการแต่ละกิจการในพื้นที่ของตัวเองได้ ประเด็นสำคัญอยู่ที่องค์ความรู้เขายังมีไม่พอ ความรู้ทางด้านการออกกฎหมายก็ไม่มีพอ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์คือวิชาการที่จะใส่เข้าไปให้เหมาะสมเขาก็เข้าใจยาก มันเกินศักยภาพของเขาหรือเปล่า คือมันอาจจะต้องมีกฎเกณฑ์กลางบวกกับ guideline ในส่วนที่มันเป็น specific แต่ว่าเบื้องต้นต้องมี รวมไปถึงเรื่องหลักเกณฑ์ในเรื่องของข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์การอนุญาตก็ควรจะต้องช่วยเขาหน่อย

เรื่องของการประเมิน กระบวนการประเมินผลกระทบ ควรต้องเอาหลักการนี้ แต่ว่าหลักเรื่องของการเอาระบวนการการประเมิน ซึ่งเป็นเรื่องกระบวนการคาดการณ์ความเสี่ยง แล้วก็หามาตรการมาป้องกันที่เหมาะสม กิจกรรมมันมีหลายเลเวล กฎหมายสาธารณสุขประกาศไว้หลายกิจการ แต่น้อยมากที่จะมีการกำหนดว่าสโคปแค่ไหน เท่าไรที่จะเข้าข่าย ที่นี้พอคนเอาไปใช้เอาไปตีความเองไม่ถูก อาจจะต้องมีการกำหนดข้อจำกัดใหม่ ว่าระดับไหนที่เอาเข้ามาอยู่ในระบบของกฎหมาย ทุกอย่างมันน่าจะกำหนดระดับ หรือว่าความเหมาะสม ไม่งั้นมันจะถูกนำไปใช้หมด แล้วก็กลายเป็นภาระ

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

แต่ก่อนเรื่องสถานที่จำหน่ายอาหารจะดำเนินการต้องมาขออนุญาตจากทางท้องถิ่น แต่ถูกแก้มาเป็นปัจจุบัน ก็คือมีระดับที่ให้มาแจ้งแล้วก็ขนาดที่ต้องได้รับใบอนุญาต ทางประชาชนทางผู้ประกอบการก็อาจจะว่าสะดวกขึ้น แต่ในมุมของทางท้องถิ่นก็บอกว่าก็มีปัญหา มันมี ๒ ประเด็นหนึ่งก็คือกระบวนการตรวจสอบในกิจการขนาดร้านอาหารที่ให้แค่มาแจ้ง ไม่ได้เน้นในเรื่องของการที่จะไปตรวจสอบ ไปกำกับเข้มข้นก่อนที่จะรับแจ้ง แล้วก็ไปติดตามกำกับเพื่อจะถ้าจำเป็นก็มีคำสั่ง

กำหนดมาตรการในการที่จะปรับแก้ภายหลัง เพื่อจะเปิดโอกาส เปิดช่องในการที่ประชาชนจะมีโอกาสสร้างรายได้ อันนั้นเป็นเหตุผลของเขา อันนั้นประเด็นหนึ่งว่าจะเลือกเอาระบบเดียวหรือสองระบบตามขนาด

อีกส่วนหนึ่งก็คือประเภทของสถานที่บริการจำหน่ายอาหาร สะสมอาหาร ปัจจุบันมีพัฒนาการไปเร็วมาก เดียวนี้แทบไม่ต้องไปตลาด อันนี้จะยังไปกับพัฒนาการของตลาด บางที่ร้านเดียวกันวันนี้ขายอยู่จังหวัดนี้พรุ่งนี้ไปอีกจังหวัดหนึ่ง อันนี้ก็เป็นอย่างอื่นรูปแบบหนึ่ง ร้านอาหารก็มีหลายประเภท ตั้งแต่หาบเร่แผงลอย รถเข็นข้างทาง ไปจนถึงภัตตาคาร หลักเกณฑ์ที่จะเอามาดูแลก็ต้องแยกประเภท คือกฎหมายมีกำหนดให้เหมาะสมของแต่ละชนิด แต่ละประเภท แต่วามันอาจจะไม่ชัด อาจจะทบทวนตรงนี้ว่าทำอย่างไรถึงจะเข้าใจได้ง่ายขึ้น

ส่วนเรื่องสุขลักษณะ ตัวบทเดิมรองรับอยู่ เพียงแต่ว่ายังไม่เหมาะกับขนาด ยังไม่เหมาะกับประเภท

ส่วนเรื่องของการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ มันมี ๒ ประเด็นในเรื่องนี้ คือมันคลุมหมดทั้งเรื่องของสถานที่จำหน่ายอาหาร สะสมอาหาร แต่มันดูแลเรื่องของอาหาร ถ้าขายอื่น ๆ พ.ร.บ. การสาธารณสุขไปไม่ถึง อาจจะต้องมาพูดคุยว่าจะต้องขยายไปเรื่องอื่น ๆ ไหม หรือจะเอาแค่อาหาร แต่หมวด ๙ จำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ เป็นสินค้าอื่นด้วย ประเด็นคือมันจะกระทบต่อสุขภาพยังไปถึงต้องไปคุม คืออาหารมันเป็นสิ่งที่กระทบต่อสุขภาพโดยตรง แต่สินค้าประเภทอื่นจะดูแลหมวดนี้ก็คุม

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ที่หรือทางสาธารณะมันเป็นของส่วนกลาง ต้องพูดถึงการเข้าไปใช้ประโยชน์ก่อน โดยหลักก็คือให้อยู่ในอำนาจของหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจในการดูแลพื้นที่ตรงนั้น กฎหมายสาธารณสุขก็คงมองว่ามันเกี่ยวข้องกับงานจราจร ถึงต้องเอาความเห็นของท้องถิ่นกับเจ้าพนักงานจราจรร่วมกัน ในการประกาศว่าจะให้ใช้ประโยชน์ได้ไม่ได้ แล้วค่อยมาดูว่าผ่านหลักเกณฑ์ในเรื่องการจัดการด้านสุขลักษณะไหม ถึงจะได้รับอนุญาต นี่ก็มีประเด็นกับกฎหมายรักษาความสะอาด เพราะมีบททำนองเดียวกัน แต่ว่าของเราคือลักษณะของการห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง มีเงื่อนไขเวลา แต่กฎหมายรักษาความสะอาดก็เพื่อให้ประกาศพื้นที่ผ่อนผัน คือตรงข้ามกัน แต่เจตนาคือต้องการควบคุมการใช้ที่ทางสาธารณะเหมือนกัน

แต่โดยส่วนตัวผมว่าที่หรือทางสาธารณะ คือไม่อนุญาตให้ใครมาใช้ประโยชน์เป็นส่วนตัวโดยพลการ ต้องมีการควบคุม ดังนั้นตามกฎหมายรักษาความสะอาดน่าจะเหมาะกว่า ฝากไว้ว่าน่าจะให้สอดคล้องกัน คือประกาศในลักษณะของ พ.ร.บ. รักษาความสะอาด มาตรา ๒๐ ให้มันเป็นเรื่องการเปิดผ่อนผันดีกว่าไหม

ประเด็นกับเจ้าพนักงานจราจรก็มีหลายพื้นที่ที่ไม่ได้ไปกระทบกับเรื่องของงานจราจร แต่ว่าให้จราจรมาออกความเห็น เขาก็ลำบากใจเหลือเกินกับที่ที่เขาไม่เกี่ยว ดังนั้นน่าจะใช้คำกลาง ๆ เช่น เจ้าพนักงานที่กำกับดูแลพื้นที่ตรงนั้น

เรื่องของที่ที่จะประชาชนจะสามารถเอามาใช้ประโยชน์ในการจำหน่ายสินค้าได้ที่สาธารณะ บางที่มันเป็นพื้นที่เฉพาะที่มันมีกฎหมายเฉพาะกำหนดการใช้ประโยชน์อยู่แล้ว

ก็มีหน่วยงานที่มีอำนาจเฉพาะที่เป็นคนพิจารณาว่าจะให้เข้าไปใช้ประโยชน์หรือไม่ ส่วนว่าจะใช้ประโยชน์เอามาขายของยังอยู่ในเขตท้องถิ่น ท้องถิ่นก็มากำกับ อย่างเช่น ทางรถไฟก็มีกฎหมายเฉพาะ ทางหลวง อุทยานแห่งชาติ ดังนั้นอำนาจของท้องถิ่นในการที่จะประกาศ ต้องไม่ใช่ที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ตรงนั้นโดยเฉพาะอยู่แล้ว ก็ต้องไปตรวจสอบดูว่ากฎหมายเฉพาะได้เปิดช่องให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในการขายของได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้แม้แต่คนมีอำนาจก็ให้ไม่ได้

๒. นางณิรณ อภาจารัส

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรมอนามัย

บทบัญญัติในภาพรวมและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กฎหมายสาธารณสุข ควรปกป้องเจ้าหน้าที่รัฐที่ดำเนินการตามกฎหมายด้วย เนื่องจากเสียงสะท้อนที่เกิดขึ้น คือ เจ้าหน้าที่รัฐไม่ค่อยได้ใช้คำสั่งทางปกครอง ที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่ค่อยกล้าใช้ เพราะในการใช้อำนาจตามกฎหมายสาธารณสุขแต่ละครั้ง เจ้าพนักงานต้องใช้ดุลพินิจพอสมควร และกฎหมายสาธารณสุขมีความยืดหยุ่นสูง มีประเด็นทางเทคนิค ที่เจ้าหน้าที่อาจยังขาดความรู้ ด้วยเหตุนี้ ทำให้เจ้าพนักงานมักไม่กล้าใช้อำนาจตามกฎหมาย จึงเลี่ยงไปใช้วิธีการอื่นแทน เช่น การเจรจาไกล่เกลี่ย การขอร้อง การประนีประนอมแทน เลยไม่ได้ใช้กฎหมาย

สิ่งที่ยังขาด

๑. ระบบที่ดี ควรมีระบบที่เป็นแนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นการทำให้เจ้าพนักงานเกิดความมั่นใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. มีการดูแลคุ้มครองเจ้าพนักงานด้วย เช่น เจ้าพนักงานเองก็มีความกังวลในเรื่องของการใช้ดุลพินิจ หากเจ้าพนักงานมีการสั่งการที่ผิดไปหรือพลาดไป จะไม่เป็นการละเมิดอะไร จุดนี้เป็นจุดที่ควรคำนึงด้วย

สิ่งที่ควรเสริม

๑. อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ (ควรเพิ่มจำนวน)

๒. เจ้าหน้าที่ที่มีอยู่อาจยังมีความรู้ที่ยังไม่ตรงจุด ท้องถิ่นควรมีสถาบันการศึกษาให้ผลิตบุคลากรมาให้เพียงพอ และสิ่งที่ควรทำคือ มีกรอบ มีกฎเกณฑ์ และมีแนวทาง (guideline) ให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อทำให้เจ้าหน้าที่กล้าใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจ และเจ้าหน้าที่สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อลดความสับสนเสี่ยงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เจ้าหน้าที่กล้าตัดสินใจ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

คิดว่าส่วนนี้ ปัญหาไม่ค่อยมากเท่าไร เพราะท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเองได้ มีการกำกับควบคุมให้เป็นไปตามสุขอนามัย หากภาคเอกชนจะเข้ามาดำเนินการ ต้องมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนให้เอกชนทำได้ นอกจากนี้ ยังมีการเสนอข้อคิดเห็นแนวทางการปรับใช้กับในประเทศไทย คือ ให้แบ่งความรับผิดชอบกำหนดให้ชัดเจน ออกแบบกำหนดภารกิจให้ชัดเจน เช่น เรื่องไหนท้องถิ่นควรเป็นผู้รับผิดชอบ และเป็นการดีเพราะเป็นการพัฒนาศักยภาพการทำงานได้

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เรื่องของสุขลักษณะอาคาร พอเกิดสถานการณ์โควิด ทำให้พบว่า ควรมีการกำหนดระยะห่างในตัวอาคาร เพิ่มความชัดเจนในเรื่องของความแออัด และการระบายอากาศในอาคาร ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ รายละเอียดเพิ่มเติม (ก่อนสถานการณ์โควิดไม่ค่อยมีการพูดถึงประเด็นนี้ แต่พอเกิดเหตุการณ์โควิดทำให้เกิดความตระหนักในจุดนี้มากยิ่งขึ้น) และเกิดความเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น ในยุคนี้ การอยู่อาศัยค่อนข้างแออัด เช่น เกิดคอนโดมิเนียมต่าง ๆ ขึ้นอย่างหนาแน่นในเมือง เลยเห็นว่า อาจต้องปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปด้วย

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๕ เหตุรำคาญ และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

สถานการณ์ในปัจจุบันมีเรื่องพวกเหตุรำคาญเยอะมาก โดยเฉพาะตามเมืองใหญ่ ๆ มีเรื่องร้องเรียนเข้ามาที่กรมอยู่เป็นจำนวนมาก และมีมาเรื่อย ๆ แต่มักจะมีประเด็นข้อโต้แย้งว่าเป็นเหตุรำคาญหรือไม่ จึงควรต้องมีหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางที่ชัดเจนขึ้น ในการที่จะให้ท้องถิ่นสามารถที่จะดูแลบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นหลัก คือ “เหตุรำคาญ” ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ควรมีการกำหนดกรอบให้ชัดเจนว่า กรณีไหนที่ถือว่าเป็นเหตุรำคาญตามกฎหมายสาธารณสุข และควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขอนามัย นอกจากนี้ ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า มีขอบเขตแค่ไหนอย่างไร ต้องมีการกำหนดให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ฝุ่นมากแค่ไหน จึงเรียกได้ว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น ควรมีการระบุให้ชัดเจน ซึ่งตอนนี้เริ่มมี checklist ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางเกิดขึ้นบ้างแล้ว

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ในหมวดการเลี้ยงการปล่อยสัตว์นี้ปัญหามักจะเกิดขึ้นในต่างจังหวัด ซึ่งยังไม่ค่อยมีประเด็นปัญหา แต่ก็พอมีเรื่องร้องเรียนบ้างเหมือนกัน และท้ายที่สุดปัญหาที่เกิดขึ้นจะไปเข้าข่ายกรณีหมวดเหตุรำคาญ ซึ่งในอนาคต ในหมวดนี้ยังควรมีอยู่ไหม หรืออาจจะมีการบัญญัติกฎหมายอื่นมาทดแทนได้ อาจต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

หมวดกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มักเป็นต้นเหตุนำไปสู่ปัญหาของหมวด การเกิดเหตุรำคาญ สิ่งที่พบ คือ เรื่องของการอนุญาตทั้ง ๑๔๒ ประเภท มีความหลากหลายมาก อาจต้องมีการทบทวนใหม่ เพราะบางเรื่องเก่ามาก กิจกรรมนั้น ๆ อาจไม่มีแล้วในประเทศไทยในปัจจุบัน อาจต้องมีการปรับลด และในเรื่องของ ขนาดของกิจการ ที่เป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ มีความหลากหลายมาก สิ่งที่ถูกร้องเรียนมาก (Complaint) คือ เรื่องของการขออนุญาตต่าง ๆ การทบทวน ประเภทของกิจการ และในเรื่องของการจัดกลุ่ม ความเป็นอันตรายต่อสุขภาพของแต่ละประเภท เพราะสิ่งนี้จะสัมพันธ์กับการควบคุม ระบบการอนุญาต การ monitor บทลงโทษ ซึ่งมีความละเอียด ซับซ้อนมาก

กิจกรรมกิจกรรมนั้น ๆ มีความเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน มีผลกระทบมากน้อยแค่ไหน ควรมีการจำแนกจัดกลุ่ม เช่น กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำผลกระทบน้อยมาก อาจใช้เพียงเป็นแค่เป็นระบบแจ้ง หรือแค่กำหนดกฎเกณฑ์ให้ต้องปฏิบัติ อาจไม่ต้องถึงขั้นต้องขออนุญาต แต่รัฐก็ยังคงมีหน้าที่ในการดูแลจัดการควบคุม รัฐยังต้องมีการกิกในเรื่องนี้ ไม่ได้ปล่อยปละละเลย ยังต้องเข้าไปดำเนินการ แต่ระดับการควบคุมควรแตกต่างกันไปตามขนาด ปรับไปตามขนาดของกิจการ กิจกรรม และใช้ระบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ควรมีการจัดระดับตามความเสี่ยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น ไม่ใช่ใช้กฎเกณฑ์เดียวกันกับทุก ๆ กิจการ กำหนดเกณฑ์ให้เหมาะสม ให้ประชาชนรับได้ ประชาชนจะได้ไม่เกิดการฝ่าฝืน ข้อดีคือ ประชาชนน่าจะเข้าระบบได้มากกว่าในอดีต

สิ่งที่เห็นเป็นปัญหาที่ชัดเจน คือ กรมไม่มีข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ นี้ เช่น กิจกรรม ลักษณะแบบนี้ ตอนนี้มีเท่าไรในประเทศไทย หรือมีเท่าไรในท้องถิ่น เพราะยังเป็นข้อมูลเฉพาะในท้องถิ่น เวลาอยากได้ข้อมูลต้องประสานไปทางท้องถิ่น วิธีการแก้ปัญหา ถ้ารัฐอยากไปติดตามประชาชนควรต้องมีข้อมูล เช่น กิจกรรมที่เป็นอันตรายที่เป็นความเสี่ยงต่ำ มีผลกระทบน้อย ประชาชนอาจจะแค่แจ้ง ไม่ต้องดำเนินการถึงขั้นขออนุญาต ข้อดีคือ ไม่ยุ่งยาก และรัฐเองก็มีข้อมูลของประชาชนในการติดตามดูแลในภายหลังได้ และควรจะเป็นระบบที่ยื่นผ่านออนไลน์ได้ทั้งหมด หมวดเรื่องของตลาด และสถานที่จำหน่ายอาหาร

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้ คือ ประเภท รูปแบบ การจำหน่ายอาหารที่หลากหลาย ที่กฎหมายยังไปควบคุมได้ไม่หมด เป็นประเด็นที่ต้องทบทวน เช่น การจำหน่าย สถานที่จำหน่าย ตอนนี้สามารถควบคุมได้หมดจริงไหม การเข้าใจต่อการทำงานในหมวดนี้ค่อนข้างสูงกว่าหมวดอื่น ๆ ส่วนความเหมาะสม คือ การทำให้ทันต่อสถานการณ์ มีการแนะนำ ให้ดึงทุกคนเข้าระบบ มีการออกแบบการใช้กลไกที่ดูง่าย ๆ ไม่ยุ่งยากสำหรับประชาชน เพราะถ้ายุ่งยากประชาชนไม่ยอมมีส่วนร่วมแน่นอน ข้อดีคือ เมื่อประชาชนมีส่วนร่วม เราก็สามารถติดตามตรวจสอบประชาชนได้อีกด้วย และควรมีการจัดพื้นที่ที่ประชาชนขายของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะเปะสะปะ ในประเด็นนี้ ท้องถิ่นสามารถดำเนินการเองได้ หรือให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยได้ ข้อดี คือ ข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินกิจการไม่กระจัดกระจาย รัฐหรือท้องถิ่นควรทำให้ดี ให้เป็นต้นแบบที่ดี ให้เอกชนสามารถทำตามได้ ท้องถิ่นควรระบุ ออกแบบ กำกับดูแลในท้องถิ่นของตนได้มากขึ้น

นอกจากนี้มีการจัดอบรม ให้กับศูนย์อนามัยจังหวัด และศูนย์อนามัยท้องถิ่น ฯลฯ เป็นเรื่องของวิธีการ (how to) ไม่ใช่เรื่องของกฎหมาย

ข้อแนะนำ คือ รัฐควรให้ความรู้กับประชาชนก่อนที่ประชาชนจะเริ่มกิจการ เช่น ทำเป็นหลักสูตรอบรมสองวันหรือสามวัน ให้ประชาชนได้เรียนรู้ก่อน ให้ประชาชนมีข้อมูลในการเรียนรู้ก่อนที่จะเริ่มกิจการ ว่าสิ่งไหนทำได้สิ่งไหนทำไม่ได้ เป็นการจูงใจให้ประชาชนเข้าสู่ระบบ และประชาชนได้รับความรู้ด้วย

กรมฯ ในฐานะเป็นหน่วยวิชาการ ควรมีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ควรเป็นผู้ที่ให้ความรู้กับประชาชน รวมถึงให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นด้วย ทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในข้อควรปฏิบัติอยู่ก่อนแล้ว กรมฯ อาจจะไม่ต้องจัดอบรมเอง แต่กรมฯ ต้องเป็นผู้ออกแบบหลักสูตร และส่งต่อให้สถานศึกษาในภูมิภาคหรือสถานศึกษาในท้องถิ่นไปดำเนินการจัดการอบรมต่อได้ ซึ่งข้อดี ก็เป็นการแบ่งเบาภาระของกรมฯ ไปได้ แต่หลักสูตรการจัดการอบรมทางวิชาการ กรมฯ ต้องสร้างหลักสูตรรับรองขึ้นมาก่อน และข้อดีที่สำคัญที่สุด คือ ประชาชนมีความรู้ในเรื่องที่จะประกอบกิจการ

กล่าวโดยสรุป ข้อคิดเห็น และคำแนะนำ

เนื้อหาของแต่ละหมวดหมู่ อาจต้องมีการปรับให้สอดคล้องเข้ากับสถานการณ์และความจำเป็น ปรับให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาจต้องให้ความสำคัญกับหลักในการบริการสาธารณะ เช่น ท้องถิ่นมีปัญหาในการดำเนินการ ส่วนกลางของภาครัฐต้องเข้าไปดูแลจัดการแทนได้ กฎหมายต้องระบุให้ชัดว่า ใครต้องเป็นผู้ดำเนินการแทน เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนั้นผ่านพ้นไปได้ จะปล่อยให้เกิดปัญหาไม่ได้

กลุ่ม ๓ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. นายวิเชษฐ์ จินนารักษ์

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข สำนักงานเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ การบังคับใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการณ์ สภาพ
สังคมในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ที่ใช้บังคับอยู่ ถือว่าเป็นกฎหมายลำดับแรก ๆ ที่ในการบังคับใช้กับประชาชนมีความชัดเจน และให้อำนาจหน้าที่กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ในการบริหารจัดการด้านสุขภาพ และด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ซึ่งตัวกฎหมายเองไม่มีปัญหา แต่จะมีปัญหาในเชิงการบังคับใช้ในส่วน of เจ้าพนักงานท้องถิ่น และในส่วน of เจ้าพนักงานสาธารณสุข จุดที่อาจจะต้องมีการปรับแก้ก็คือ เรื่อง of กระบวนการนำไปใช้ เพราะกฎหมายเขียนไว้ครอบคลุมแล้ว แต่มีประเด็นเดียวที่ ณ ขณะนี้ มีปัญหาค่อนข้างเยอะในตัวกฎหมายฉบับนี้ คือ ในหมวดของเหตุร้ายกาจ เวลาเจ้าหน้าที่ออกไป ดำเนินการตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่จะใช้เกณฑ์มาตรฐาน of กระบวน ประกาศกระทรวง กฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ในการจัดการ และสำหรับบางกิจการซึ่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ก็อาจจะต้องใช้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ. โรงงาน มาเทียบเคียง แต่ที่ผ่านมามีปัญหาว่า แม้แต่สถานประกอบการ หรือแหล่งกำเนิดที่ทำให้ เกิดผลกระทบต่อประชาชน อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่ในความเป็นจริงก็ยังส่งผลกระทบต่อประชาชน เพราะฉะนั้นจุดนี้เป็นจุดที่สำคัญเลยว่าการที่ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ และมีการออกกฎกระทรวง และประกาศกระทรวงแล้ว กำหนดมาตรฐานไว้เป็นมาตรฐานกลาง แต่เวลาเจ้าหน้าที่ไปบังคับใช้ ในพื้นที่ซึ่งมีหลายระดับ สถานประกอบการก็มีหลายระดับ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่จะปรับใช้กฎหมาย อย่างไรที่จะให้กระบวนการที่จะมีผลต่อประชาชน สิ่ง that ดำเนินการอยู่ ณ ขณะนี้ ยกตัวอย่างเช่น กระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาทที่นำมาใช้ มีความพยายามเสนอไปที่กระทรวง เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า เวลาจะออกประกาศ ออกหลักเกณฑ์มาตรฐานอาจจะต้องมีระดับ of การบังคับใช้ด้วย เพราะมันต้อง ลงลึกในระดับพื้นที่ อันนี้เป็นประเด็นสำคัญมาก ๆ จากประสบการณ์ที่ทำงานด้านนี้มาเห็นว่า พ.ร.บ. ไม่มีปัญหา แล้วมีสาระสำคัญชัดเจนมาก ๆ ส่วนเรื่องการบังคับใช้ได้มีการดำเนินการสร้างมาตรฐาน ในเรื่อง of การบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งกฎหมายสาธารณสุขได้มีการกำหนดเรื่อง of เกณฑ์มาตรฐาน ในแต่ละหมวด แล้วให้ท้องถิ่นไปดำเนินการให้ได้ตามมาตรฐานที่ทางกระทรวงออกเป็นแนวในการ ปฏิบัติกับเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่มีปัญหายุ่ง ๒ ประเด็น คือ ประเด็นการบังคับใช้ กับประเด็น มาตรฐานที่สร้างขึ้น of ประเทศ ยกตัวอย่างเช่นกรณี that เจอบ่อยและเป็นเรื่องที่ตรงกับงานวิจัย of มหาวิทยาลัยมหิดล คือ ประเด็นเรื่องฝุ่นละออง และเรื่องเสียง ฝุ่นละอองซึ่งกำหนดว่าให้วัดไม่เกิน มาตรฐาน that กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด แต่ในข้อเท็จจริงหน้างาน ขณะที่เจ้าพนักงานไปตรวจวัด ไม่มีปัญหา แต่ถ้าไปสุ่มตรวจเก็บเป็นรายเดือนรายปีในเชิงการวิจัย ก็พบว่าเกณฑ์มาตรฐานลักษณะนี้ ที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจยังไม่สามารถแก้ปัญหาในเชิงปัญหาสุขภาพ that เกิดจากเอกชนได้ อย่างแท้จริง ซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงควรต้องกลับไปศึกษาในประเด็นนี้ ซึ่งที่ผ่านมามีเคยมีการสะท้อน

ให้กระทรวงได้รับทราบไปหลายรอบแล้วว่าในระดับพื้นที่เองเนื่องจากมันมีสเกลแบบนี้ที่เห็น แต่ในองค์กรรวมไม่มีปัญหา

เช่นนี้อาจเรียกได้ว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติสาธารณสุข ก็น่าจะได้ผลบรรลุตามวัตถุประสงค์เจตนารมณ์ของกฎหมายใช้หรือไม่

ถือว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้คืออยู่ แต่มีบางประเด็นที่ยังอาจมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้ กล่าวคือเวลาจะพิจารณาสถานประกอบการหรือแหล่งกำเนิดที่อาจจะสร้างปัญหากับประชาชนในด้านมลพิษหรือสุขภาพ จะมีหลายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกัน แต่บางครั้งพบว่าแม้แต่ขณะนี้เองบทกำหนดโทษที่เกิดขึ้นของกฎหมายแต่ละฉบับกำหนดไว้ต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น การประกอบกิจการโดยไม่มีใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ก็ต้องไปเทียบเคียงกับกฎหมายอื่นด้วย เพราะอย่างล่าสุดในพื้นที่ที่มีการปิดโรงงานผลิตไส้กรอกที่ไม่มี อย. เมื่อพิจารณากฎหมายอื่นที่เชื่อมโยงกัน กฎหมายบางฉบับมีฐานอำนาจในการควบคุม กำกับ หรือบทกำหนดโทษที่สูงกว่า เพราะฉะนั้นการให้ความสำคัญกับ พ.ร.บ. การสาธารณสุข ในฟากของเอกชนหรือประชาชนที่ดำเนินการที่ต้องขอรับใบอนุญาตหรือต้องอยู่ภายใต้การควบคุมตาม พ.ร.บ. นี้ มันด้อยลงไปในการรับรู้ของเขา เขาจึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของ พ.ร.บ. การสาธารณสุข สักเท่าไร ซึ่งในเรื่องนี้อาจจะต้องมีการพิจารณาทบทวนว่าประเด็นไหนเป็นปัญหาในภาพโครงสร้าง เป็นปัญหาในภาพรวมของประเทศก็อาจจะต้องมีการเพิ่มบทกำหนดโทษให้มีเพดานสูงขึ้นหรือมีโทษจำคุกที่สูงขึ้น เพื่อไปสร้างความยำเกรงในภาคประชาชน หรือภาคเอกชนที่จะต้องดำเนินการให้ถูกต้อง แม้ว่า พ.ร.บ. นี้ จะมีรายละเอียดค่อนข้างชัดเจน ปฏิบัติได้จริง แต่ก็ยังมีปัญหาบางประเด็นตามที่ได้ยกตัวอย่างมา

สืบเนื่องจากประเด็นที่ว่ากฎหมายการสาธารณสุข อาจจะมีกลไกในเรื่องสภาพบังคับและบทลงโทษที่ดูเหมือนกับเข้มข้นน้อยกว่ากฎหมายฉบับอื่น ๆ แล้วในการบังคับใช้ร่วมกับกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความขัดแย้งหรือลักลั่นกันระหว่าง พ.ร.บ. การสาธารณสุข กับ พ.ร.บ. อื่น ๆ แล้วเกิดข้อขัดข้องในการบังคับใช้บ้างหรือไม่

- มีข้อขัดข้องอยู่บ้าง โดยหลักของกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือกิจการใดกิจการหนึ่ง กฎหมายทุกฉบับจะต้องถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณา เช่น ต้องได้รับอนุญาตจากทุก พ.ร.บ. เพราะฉะนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุขจะต้องเข้าใจว่าเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับกฎหมายอะไรบ้าง โดยหลักในการพิจารณา จะให้ดูเรื่องกฎหมายผังเมืองก่อนเป็นเรื่องแรก ประการที่สองไปดูเรื่อง พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร ประการที่สามดู พ.ร.บ. โรงงาน ว่าเข้าข่ายโรงงานจำพวกที่ ๑ ๒ ๓ หรือไม่ แล้วจึงมาดู พ.ร.บ. การสาธารณสุข จะเห็นว่ากระบวนการแบบนี้เวลาพิจารณาปัญหาเข้าใจว่า เกิดจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นกับเจ้าพนักงานสาธารณสุขไม่เข้าใจในประเด็นการพิจารณา จากประสบการณ์จะต้องไล่ทีละกฎหมาย ถ้ากฎหมายใดยังไม่ได้รับอนุญาตหรือมีปัญหา กฎหมายสาธารณสุขคือกฎหมายปลายทาง และถ้าต้นทางไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปลายทางก็มีปัญหา เห็นว่าการเชื่อมโยงตัวกฎหมายในเชิงอำนาจของผู้มีหน้าที่คือเจ้าพนักงานท้องถิ่นกับเจ้าพนักงานสาธารณสุข ต้องเข้าใจประเด็นนี้ก่อน ไม่เช่นนั้นก็จะมีความตามมา

ดังนั้น จึงเห็นว่าตัวกฎหมายลักษณะเช่นนี้ที่มันมีความจำเพาะ ดังนั้น พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ใช้คำว่าดุลพินิจของเจ้าพนักงานในการพิจารณา แต่อยู่ใน timeline ที่กฎหมายกำหนด จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้น บางกฎหมายอาจจะมียะยะ timeline ที่ยาวกว่า ดังนั้นเวลาพิจารณาจึงอาจจะมียะยะของ timeline ในแต่ละ พ.ร.บ. ที่อาจจะขัดซึ่งกันและกัน

ในภาพรวมการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข จากกลไกหรือมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดในกฎหมาย ซึ่งอาจจะมียุทธศาสตร์ที่อาจจะเกิดขึ้นกับทั้งฝั่งภาครัฐและฝั่งภาคประชาชน ถือว่ามีความคุ้มค่าหรือไม่ถ้าเทียบกับประโยชน์ที่ได้จากการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้

เสียงสะท้อนจากภาคประชาชน ยกตัวอย่างเช่น ร้านรับซื้อของเก่า พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ จะคุมในหมวดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพก็ต้องขออนุญาตต่อท้องถิ่น แต่อำเภอก็ไปใช้อีก พ.ร.บ. ก็ต้องไปขึ้นทะเบียนอีก ก็มีเสียงจากประชาชนว่าตกลงใครเป็นผู้พิจารณา ระหว่างท่านนายอำเภอ หรือท้องถิ่น เพราะฉะนั้นใบอนุญาตต้องถือ ๒ ใบ จึงเห็นว่ากฎหมายไม่ควรกำหนดให้ไปยื่นขอที่ซ้ำซ้อนกันทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ดำเนินการอะไรเลย ค่าขึ้นทะเบียนและค่าธรรมเนียมก็แพงด้วย ซึ่งเป็นภาระต่อประชาชนค่อนข้างมาก จึงควรต้องปรับแก้โดยกำหนดให้ชัดเจนว่ากิจการประเภทนี้หน่วยงานใดควรเป็นผู้รับผิดชอบดูแล และดูแลในกรอบเรื่องอะไร กรอบของการประกอบกิจการในด้านสุขภาพ หรือผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้น เสียงสะท้อนจากประชาชนดังมากในประเด็นของความซ้ำซ้อนในเชิงของการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ ซึ่งในภาคของราชการเองก็ต้องมีความชัดเจนในเรื่องของการบังคับใช้ ที่ผ่านมาในบางกิจการในบางหมวดในเรื่องของระยะเวลา คือ ทุกกิจการใน พ.ร.บ. ทั้งหมดมีอายุใบอนุญาต ๑ ปี โดยในตัว พ.ร.บ. มีการกำหนดทั้งกรณีประกอบกิจการใหม่ กับการต่อใบอนุญาตประกอบการในปีถัดไป เห็นว่าข้อเท็จจริงในทางกฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบว่าการประกอบกิจการนั้นยังได้มาตรฐานหรือไม่เป็นมาตรฐาน แต่ในความเป็นจริงทำไม่ได้ในกรณีการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต ยกตัวอย่าง อบต. มีเจ้าหน้าที่น้อย บางแห่งไม่มีเลย ไม่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือมีแค่ ๑ คน แต่สเกล พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ มีการกึ่งเยาะ และภาระงานของเจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้จำกัดเพียงแค่ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ อย่างเดียวเท่านั้น ในทางปฏิบัติจึงไม่ค่อยมีการไปตรวจสอบในประเด็นนี้เมื่อกฎหมายกำหนดไว้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น การไม่ปฏิบัติก็อาจเข้าข่ายการละเว้นปฏิบัติหน้าที่ เรื่องนี้คงต้องวางหลักเกณฑ์ให้ดี ๆ ส่วนกรณีการประกอบกิจการใหม่จะต้องตรวจสอบทั้งหมด เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ท้องถิ่นก็จะให้ความสำคัญในกลุ่มของกิจการที่จะดำเนินการขออนุญาตใหม่ ส่วนกิจการที่จะขอต่อต้องดูว่ากิจการใดเสี่ยงที่อาจจะเกิดผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งเวลาที่มีการขอต่อต้องพิจารณาตรวจสอบ เช่น โรงกำจัดขยะ อะไรที่จะส่งผลกระทบต่อส่วนรวม ต้อง audit ทุกปี แต่กิจการเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่อาจจะไม่ส่งผลกระทบก็ไม่ต้องตรวจเลย แค่เพียงประชาชนมายื่นขอต่อแล้วต่อให้เลย ดังนั้น อาจจะต้องไปพิจารณาเพื่อกำหนดแยกกิจการตามผลกระทบ เพราะหากกำหนดโดยใช้เกณฑ์เดียวกันครอบคลุมทั้งหมดอย่างทุกวันนี้ อาจมีปัญหาถ้าวันหนึ่งประชาชนเขารู้ว่าเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนในกระบวนการทางกฎหมาย เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็อาจจะมีปัญหาได้

ถ้าสมมุติว่าสามารถจัดกลุ่มกิจการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามลักษณะความเสี่ยง หรือผลกระทบความรุนแรง กิจกรรมาหรือกิจการที่มีความเสี่ยงสูงหรือผลกระทบรุนแรงก็ต้องมีมาตรการกลไกที่เข้มข้น แต่ว่ากิจกรรมกิจการที่อาจจะความเสี่ยงต่ำหรือผลกระทบน้อย อาจจะกำหนดอายุใบอนุญาตให้ยาวขึ้น กำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจตามระยะเวลาก็ได้ แต่อาจจะไม่ต้องถี่มากก็ได้ ตามความจำเป็นเหมาะสมแก่กรณี แนวทางเช่นนี้เห็นด้วยหรือไม่

เห็นด้วย ควรต้องมีการจัดกลุ่ม แต่การจัดกลุ่มก็ต้องมาจากข้อมูลที่เป็นงานวิจัยที่มีการรองรับว่าสมควรจัดกลุ่มในระดับใด ยกตัวอย่างเช่น ที่กระทรวงออกกฎกระทรวงมาว่ากิจการมีมูลที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมีกิจการใดบ้างที่ต้องรับฟังความเห็นประชาชน ต้องจัดกลุ่มก่อน เพราะถ้าไปกำหนดทั้งหมดแล้วกิจการขนาดเล็กจะไปไม่ได้ แล้วท้ายที่สุดจะเป็นการสร้างภาระให้ภาคประชาชน เพราะฉะนั้นอีกเรื่องหนึ่งที่กระทรวงควรต้องไปพิจารณาคือตัวประกาศฉบับนี้ที่ออกมาว่าจะต้องทำความเข้าใจและรับฟังประชาชน แต่ไม่ได้กำหนดสเกล กำหนดแค่ว่ากิจการใดเท่านั้นเอง ยกตัวอย่างเช่นในพื้นที่มี ๖ Plant โรงผสมปูนสำเร็จ ปัญหาเรื่องฝุ่นละอองจากปูน กรณีนี้ควรจะต้องไปรับฟังความคิดเห็นประชาชน แต่สเกลแค่ไหนก็ต้องดูผลกระทบที่เกิดขึ้น ในมุมมองคิดว่าจะต้องจัดกลุ่ม สองต้องมีการแบ่งสเกล เรื่องของความถี่ในการตรวจก็เช่นเดียวกัน ควรจะต้องออกเป็นคำแนะนำให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นไปดำเนินการในกรอบที่กฎหมายเขียนเอาไว้

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

แบ่งเป็น ๒ ประเด็น ประเด็นแรกคือเรื่องของมูลฝอย ณ ขณะนี้ที่มีกฎหมายเกี่ยวข้องคือ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดที่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ เห็นว่าเรื่องของการจัดการขยะเป็นวาระชาติ ตัวกฎหมายบางครั้ง พ.ร.บ. รักษาความสะอาดที่แก้ไขล่าสุด แม้แต่ตัว พ.ร.บ. เองมาออกเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องหลักเกณฑ์การจัดการมูลฝอยออกมาชัดเจนในหลักการ แต่ในทางปฏิบัติในภาคท้องถิ่นในเชิงนโยบาย ก็มีประเด็นกฎกระทรวง ในเมื่อนโยบายบอกว่าให้ท้องถิ่นไปออกเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องของการจัดการยังไม่เห็นการแก้ไขกฎกระทรวงในเรื่องของอัตราค่าธรรมเนียม ประเด็นก็คือว่าทางพาสาธารณสุขออกเป็นกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมชัดเจน แต่ในเชิงปฏิบัติการแทบจะไม่มี แต่ ๒ กฎหมายมีความเกี่ยวเนื่องกันแต่รายละเอียดในเชิงโครงสร้าง ท้องถิ่นใช้กฎหมายแม่คือ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ซึ่ง Complete ทั้งระบบ มาดำเนินการออกกฎหมายลูก ถ้า พ.ร.บ. เองยังไม่มีคำตอบรับกันในบางประเด็น ก็อาจจะเกิดปัญหากับท้องถิ่นที่จะทำให้เกิดกฎหมายลูกในระดับพื้นที่ ซึ่งประเด็นนี้เป็นสิ่งสำคัญมาก ๆ ในประเด็นเรื่องของขยะ ส่วนประเด็นเรื่องของการพิจารณาอนุญาต เห็นด้วยตามกฎหมายที่แก้ไขอำนาจกับท้องถิ่นในการพิจารณาอนุญาตให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการร่วม แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในข้อเท็จจริง การปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น พรบ. ร่วมทุน ท้องถิ่นกับเอกชน ก็ยังมองว่าในกระบวนการขั้นตอนยังเยอะ ทำให้การเกิดของงานค่อนข้างยาก ไม่เหมือนกับการมอบขาดให้เอกชนทำแล้วท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นมอนิเตอร์ ซึ่งจะดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะที่ผ่านมาเรามองว่าตัวขยะมีมูลค่าและเป็นทรัพย์สินได้ หาประโยชน์จากตรงนั้นได้ เพราะเราไปคิดแบบนี้เลยกลายเป็นว่าเอา ๒ เรื่องมาผูกมัดกัน พอไปผูกมัดกัน กลไกที่ทำให้เดินได้ง่ายขึ้นกลับเดินได้ยากขึ้น และควรดูว่าจะใช้กฎหมายใดที่จะเอาเข้ามาเสริม กลายเป็นว่าอาจต้องใช้กฎหมาย Major

๒ ฉบับ คือ พ.ร.บ. รักษาความสะอาด กับ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ในการที่จะควบคุมกำกับ แม้แต่อายุใบอนุญาตและอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ๒ พ.ร.บ. นี้ก็มีความแตกต่างกันอยู่ จึงเป็นประเด็นว่าทำไมจึงไม่เดินไปในหลักการเดียวกัน

ส่วนเรื่องสิ่งปฏิกูล จริง ๆ แล้วเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ที่ผ่านจากข้อมูลที่กระทรวงมี ยังมีกิจการที่เป็นลักษณะเถื่อนค่อนข้างเยอะ จากประเด็น เชิงกฎหมาย กฎหมายสาธารณสุขบอกว่ารถสุบสิ่งปฏิกูลที่ได้รับอนุญาตจากท้องถิ่นไปดำเนินการพื้นที่ใดต้องขอพื้นที่นั้นในการดำเนินการด้วย ทำไมไม่สร้างหน่วยกลางที่จะ audit เขาแล้วให้เขาได้ใบอนุญาตแล้วก็สามารถให้บริการได้ในทุกพื้นที่ เพราะที่ผ่านมาเสี่ยงสะท้อนจากผู้ประกอบการ จะบอกว่าวิ่ง ๕ ตำบล เสียค่าธรรมเนียมใบละ ๕,๐๐๐ เฉพาะค่าธรรมเนียม พรบ. การสาธารณสุข ๒๕,๐๐๐ บาท ต่อปี เป็นจำนวนสูงมาก เรื่องนี้จึงเป็นประเด็นสำคัญมาก ๆ ควรจะต้องไปสร้างหน่วยกลางที่เป็นหน่วยขึ้นทะเบียน และจะต้องไป audit เขาแล้วให้เขาได้ใบเซอร์ แล้วใบอนุญาตอาจจะกำหนดอายุ ๒ ปี ๓ ปีก็ได้ แต่จากปัญหาข้างต้นที่ผ่านมาจึงทำให้มีการเลียงขออนุญาต เกิดรถเถื่อน แล้วก็ไปทิ้งไม่ถูกต้อง

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เห็นว่าเหมาะสมและไม่มีปัญหาการบังคับใช้ โดยในการตรวจสอบจะเชื่อมกัน ระหว่าง พรบ. ควบคุมอาคารฯ กับ พรบ. การสาธารณสุขฯ เรื่องของการใช้อาคาร อาจเกิดกรณี ปัญหาบ้าง ยกตัวอย่างเช่น ช่วงใกล้ ๆ มีการเลือกตั้งจะมีการโอนรายชื่อเข้ามาอยู่ในทะเบียนบ้าน และพอมีการไปตรวจสอบดูเรื่องสุขลักษณะของบ้าน เช่นมีอยู่ ๑๕ คนต่อบ้าน ๑ หลัง ก็จะต้องใช้ พรบ. การสาธารณสุขฯ ไปกำกับ ก็ต้องมีการตรวจสอบ แต่ส่วนใหญ่หมวดนี้ไม่มีปัญหาไม่มีประเด็น

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๕ เหตุรำคาญ และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

เพิ่มเติมเรื่องของ timeline ในข้อกฎหมาย ยกตัวอย่างเช่น รับเรื่องจากประชาชน ที่ประสงค์จะประกอบกิจการ เวลาไปตรวจสอบเรื่องของหมวดเหตุรำคาญ ก็จะมีประเด็น คือ มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข คือส่วนกลางคิดแล้วก็ไปให้ท้องถิ่นทำ บางครั้งทำไม่ได้จริงตามที่ กำหนดว่าขั้นตอนหนึ่งไปสอง ต้องก็วันที่ชั่วโมงอะไรอย่างนี้ ที่ผ่านมามีความพยายามให้ท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานของท้องถิ่นโดยนำไปปรับใช้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดและค่าสูงสุดที่กำหนดไว้ ยกตัวอย่างเช่น ถ้ากำหนดให้ต้องทำภายใน ๗ วัน ถ้าทำได้ ๕ วันถือว่าเร็วและมีประสิทธิภาพดี อีกเรื่องหนึ่งที่เป็นประเด็นสำคัญ คือกลไกที่ท้องถิ่นใช้ในการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ ซึ่งมักใช้ กระบวนการไกล่เกลี่ยโดยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น แต่กระบวนการไกล่เกลี่ยไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในกระบวนการกฎหมายใน พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ก็เลยเสนอทางกระทรวงสาธารณสุขว่า กระบวนการที่ต้องนำไปทำงานในพื้นที่ ในข้อเท็จจริงควรจะต้องแก้กฎหมายสาธารณสุขเอา กระบวนการนั้นมาใช้ในชั้นศาลได้ สามารถมีผลในชั้นศาลได้เหมือน พรบ. ไกล่เกลี่ยที่เพิ่งออกมา เพราะว่าวิจัยของกระทรวงก็บอกเองว่าท้องถิ่นร้อยละ ๖๐-๗๐ ใช้กระบวนการไกล่เกลี่ย ไม่ได้เดิน ตามกลไกที่กฎหมายกำหนดไว้ เรื่องนี้เป็นประเด็นสำคัญในเรื่องเหตุรำคาญ ซึ่งจะทำอย่างไรให้มีผล ซึ่งกันและกันในกฎหมาย และอาจต้องแก้กฎหมาย พรบ. การสาธารณสุขฯ ในประเด็นเรื่องของ

ความเชื่อมโยงเอากระบวนการใกล้เคียงมาใช้ได้ใน พรบ. ด้วย กระบวนการใกล้เคียงน่าจะเป็นกลไกเป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในเรื่องเหตุรำคาญได้มีประสิทธิภาพกว่า เพราะใช้มา ๒๐ กว่าปีแล้ว

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์และการบังคับใช้ในเรื่องนี้

อาจจะมีประเด็นเรื่องของการบังคับใช้ ตอนนี้มีลักษณะการเลี้ยงข้ามพื้นที่จังหวัด เวลาจับปรับ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบต้องเป็นผู้ที่ดำเนินการ เพราะฉะนั้นพื้นที่ต้นทางจะต้องมีการบังคับใช้กฎหมาย แล้วจะจัดการกับเขาอย่างไร แต่ไม่ใช่ทำให้มีการขนส่งพวกนี้ไปเรื่อยในต่างจังหวัดจะเห็นเยอะ แล้วมันก็เป็นปัญหา มองว่ากฎหมายไม่ได้มีปัญหา แต่ผู้ปฏิบัติไม่ได้บังคับใช้ อาจจะไม่รู้หรือปล่อยปละละเลยทำให้เกิดปัญหาอีกพื้นที่หนึ่ง แล้วพอมีการจับปรับตามกฎหมายก็หนีไปอีกพื้นที่หนึ่ง อีกพื้นที่หนึ่งถ้าไม่ดำเนินการก็จะไปต่อเรื่อย ๆ ตัวกระบวนการพวกนี้ต้องไปคุมที่ต้นทาง แล้วก็ไปหาต้นทางให้เจอ ส่วนใหญ่ปัญหาพวกนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจตาม พ.ร.บ. นี้ ขึ้นอยู่ว่าจะดำเนินการอย่างจริงจังหรือไม่เลย เคยไปถามก็พบว่าไม่รู้ อ้างเหตุว่าไม่รู้แล้วถามมาจากพื้นที่อื่น

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ตอนนี้กฎหมายที่ท้องถิ่นใช้คือ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ ซึ่งกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๑๔๕ กิจกรรม และกิจการจำพวกหนึ่ง จำพวกสองในพรบ. โรงงานของกรมโรงงานอุตสาหกรรมก็ถ่ายโอนให้ท้องถิ่น เห็นว่าการถ่ายโอนภารกิจ การเตรียมความพร้อมในเรื่องขององค์ความรู้ ศักยภาพของท้องถิ่นยังไม่เกิดขึ้นเท่าที่ควร แล้วการถ่ายโอนนี้เป็นการถ่ายโอนขาด เจ็ดหมื่นกว่าโรงงานทั่วประเทศที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งจะไปเชื่อมโยงกับเหตุรำคาญทันที ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ไม่มีศักยภาพ ปัญหาในหมวดเหตุรำคาญจะเพิ่มมาอีกเยอะมาก

ประเด็นที่ ๒ ในหมวดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กับกิจการจำพวกหนึ่ง จำพวกสองในพรบ. โรงงานของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตอนนี้ก็มีบางกิจการใน พรบ. โรงงาน ที่ได้อโอนให้ท้องถิ่นดูแล แต่ไม่มีอยู่ใน พรบ. การสาธารณสุขฯ ซึ่งประเด็นนี้จะแก้ไขยังไง หรือควรนำไปเพิ่มเติมให้ตรงกัน หรือไม่

ข้อสุดท้าย การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นกิจการโรงงานอะไรก็แล้วแต่ตาม พ.ร.บ. ทุกวันนี้ทำงานเรื่องนี้ค่อนข้างลำบาก เพราะว่าที่ผ่านมาถ้าเป็นโรงงานที่เข้าข่ายโรงงานตาม พ.ร.บ. โรงงาน จะมี Partner คืออุตสาหกรรมจังหวัดลงมาดู มาตรวจสอบร่วมกัน กรณีก่อนมีเหตุหรือขณะที่มีเหตุ แล้วสร้างทีมในการที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน แต่ ณ ขณะนี้ก็จะไม่มีเหตุของการถ่ายโอนว่าเป็นอำนาจท้องถิ่นเต็ม แต่กฎหมายกิจการบางกิจการที่ไม่มีอยู่ใน พรบ. การสาธารณสุขฯ จะดำเนินการอย่างไร กฎหมายเทศบาลบัญญัติก็ไม่มี ตัว พรบ. การสาธารณสุขฯ ก็ไม่มี แล้วจะควบคุมอย่างไร นี่เป็นเรื่องใหญ่มาก ๆ ที่ ๒ กระทรวง คือ กระทรวงอุตสาหกรรมกับกระทรวงสาธารณสุขต้องหารือร่วมกัน แล้วก็ไปดูว่ากิจการใดที่มันขาดหายไป แล้วจะมีการควบคุมเขาอย่างไร ก็ต้องใช้เชิงวิชาการกับอุตสาหกรรมเข้าไปจับ มาตราการการควบคุมกำกับดูแลด้านสาธารณสุขก็ต้องไปเชื่อมโยงในประเด็นนี้ด้วย

สามารถที่จะปรับแนวคิดในเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตาม พรบ. การสาธารณสุขฯ กับ พรบ. โรงงาน ซึ่ง พรบ. โรงงาน มีการกำหนดจำพวกของโรงงาน ซึ่งกลไกหรือหลักเกณฑ์ในการควบคุมก็จะเป็นไปตามระดับ สำหรับกรณีกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากสามารถจัดกลุ่มกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามระดับความเสี่ยงความรุนแรง เพื่อที่จะได้จำแนกกลไกคล้าย ๆ กับของ พรบ. โรงงาน มีความเห็นว่าสามารถนำแนวคิดนี้มาปรับใช้กับกรณีกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ หรือไม่

- จริง ๆ แล้วเห็นว่าทำได้ แต่ที่ผ่านมา ประเด็นของสาธารณสุขไม่ได้พูดถึงความเสี่ยง ไม่ได้จัดกลุ่ม จะจัดกลุ่มเฉพาะลักษณะของแต่ละหมวดของแต่ละกิจการเท่านั้นเอง แต่ไม่ได้จัดกลุ่มความเสี่ยง ไม่ได้จัดกลุ่มระดับของขนาด เพราะฉะนั้นการกำหนดขนาดจะให้ท้องถิ่นกำหนด บางที่เสี่ยงต่ำกว่าเสี่ยง ๒๐-๕๐ ตัวระดับนี้ แต่ไปอีกท้องถิ่นหนึ่งจะเป็นอีกอย่างหนึ่ง อย่างนี้ไม่ใช่จะต้องไปกำหนดความเสี่ยงและขนาด ถึงจะไปสร้างมาตรการกำกับดูแลควบคุมอนุญาตได้ เรื่องนี้เป็นปัญหาของประเด็นนี้เลย เพราะมีการกำหนดเฉพาะกิจการ เวลาที่ทำกฎหมายลูกก็คือเทศบัญญัติ อบต. จะต้องไปตีความต่อ จะต้องไปใส่รายละเอียดในระดับพื้นที่นั้น ก็คิดว่าต้องจัดกลุ่ม เพื่อสร้างมาตรการคล้าย ๆ ของโรงงานอุตสาหกรรม ของอุตสาหกรรมเขาค่อนข้างละเอียด มีการจัดกลุ่มแล้วก็มี การแบ่งระดับ ก็ทำให้การควบคุมมันถูกแบ่งชั้นออก การติดตามกำกับมันก็จะง่ายขึ้น ความถี่ในการทำงานของท้องถิ่นก็จะมีประสิทธิภาพที่จะควบคุมกำกับดูแลที่แตกต่างกัน พอสาธารณสุขไม่ได้กำหนดแบบนี้มันก็ยากกับการปฏิบัติ

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ในหมวดตลาด ก็เห็นว่าไม่ค่อยมีปัญหาอะไร ที่จะมีปัญหาคือตลาดที่ท้องถิ่นดำเนินการ ตลาดเอกชนไม่ค่อยเท่าไร เพราะเอกชนต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานกระทรวงในการที่จะจับ ใช้กฎหมายสาธารณสุข ใช้ข้อบัญญัติของท้องถิ่นในการที่จะจับมาตรฐานในการพิจารณา เพราะฉะนั้นความเข้มก็จะไปอยู่ที่ตัวของภาคเอกชนที่ถูกตรวจสอบโดยภาคราชการ แต่ราชการนั้นแหละที่จะต้องปฏิบัติให้ได้มาตรฐาน มาตรฐานควรต้องใช้เหมือนกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของตลาดเองถ้าไปตรวจสอบดู จะพบว่าสู้ของเอกชนไม่ได้ เพราะรัฐไปบอกเขาว่าต้องทำ แต่ท้องถิ่นไม่บังคับใช้หรือบังคับใช้แต่ก็อ่อนเพราะอนุญาตเอง เพราะฉะนั้นอำนาจเจ้าพนักงานสาธารณสุขในการพิจารณาออกใบอนุญาตปิดกิจการตลาดถ้ากฎหมายกำหนดแบบนี้เหมือนเข้าข้างตัวเอง รัฐไม่ต้องพัฒนาก็ได้หรือค่อย ๆ พัฒนาก็ได้ เพราะรัฐเป็นคนอนุญาต รัฐเป็นผู้พิจารณาเอง ดังนั้น เห็นว่ากลไกที่เป็นภาครัฐอาจจะต้องมีหน่วยเสริมเข้ามาช่วย

กรณีสถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหารก็เช่นเดียวกัน มองว่า ณ ขณะนี้ความตึงในข้อประเด็นเกณฑ์การประเมินหรือเกณฑ์การพิจารณา มันเข้มข้นตามมาตรการ COVID เพราะฉะนั้นอาจจะต้องพิจารณารูปแบบที่กรมอนามัยทำเรื่องของตลาด สำนักสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมดำเนินการ การประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหารในห้างสรรพสินค้าหรือแบรนด์ใหญ่ ๆ ไม่ค่อยน่าห่วง แต่ห่วงผู้ประกอบการขนาดเล็ก การใช้เกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานกลาง

ควบคู่กับมาตรฐานทั้งหมดเลย กรณีนี้ก็เช่นเดียวกันอาจจะต้องไปจัดกลุ่ม ตอนนี้มีแยกตามขนาดพื้นที่ แต่ไม่ได้จัดกลุ่มตามความเสี่ยงและโอกาสที่จะเกิดผลกระทบต่อประชาชน แล้วก็ได้ดูต้นทุนของการลงทุน เพราะว่ากิจการขนาดเล็ก ๆ กับขนาดใหญ่ ๆ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะประเด็นเรื่องพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตรที่เป็นสาระสำคัญ แต่จะต้องมีประเด็นมากกว่านั้นในเชิงกฎหมาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาในแต่ละกลุ่ม

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและการบังคับใช้ในเรื่องนี้

ตอนนี้ที่เห็น ที่สาธารณะบางพื้นที่อาจจะมีประเด็นเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้น ยกตัวอย่างเช่นประกาศท้องถิ่นซึ่งประกาศร่วมกับเจ้าพนักงานจราจรให้เป็นพื้นที่ผ่อนผันให้เป็นที่ยกเว้นจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะได้ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น ตั้งแต่เรื่องของการบังคับใช้ของผู้บริหารท้องถิ่นในฐานะผู้มีอำนาจและมีหน้าที่ สิ่งให้เห็นก็คือเรื่องของพื้นที่ข้างเคียงที่ติดกับพื้นที่สาธารณะที่ประกาศให้ขาย การอนุญาตให้ขาย โดยหลักการก็เป็นอำนาจของท้องถิ่นกับตำรวจก็จริง แต่ในทางปฏิบัติมักจะเกิดปัญหา กรณียกตัวอย่างเช่น ในกฎหมายใช้คำว่าเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานจราจรกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการใช้ดุลยพินิจประกาศเรื่องพื้นที่ห้ามขาย ระยะเวลา พอไปให้อำนาจแบบนี้ สมมุติพื้นที่ติดกับพื้นที่สาธารณะที่ผ่อนผัน ผ่อนผันมา ๕ ปี ๑๐ ปี ให้ผู้ประกอบการดำเนินการขายของได้ แต่วันดีคืนดี มีผู้มีอำนาจมีเงินมาซื้อที่ติดกับที่สาธารณะแล้วบอกว่าที่สาธารณะที่ท้องถิ่นประกาศ อาจจะสร้างปัญหากับเจ้าของ เนื่องจากเขาอาจจะทำจัดสรรที่ดิน ดังนั้นขอให้ผู้มีอำนาจยกเลิกพื้นที่ตรงนี้ได้ไหม ลักษณะเช่นนี้ อยู่ดี ๆ มีการสั่งการให้แจ้งยกเลิกการใช้พื้นที่ ถามว่ากรณีนี้กระทบกับประชาชนไหมในส่วนที่เขาทำกิจการอยู่ เราก็ต้องใช้เวลา ๙๐ วัน ๑๘๐ วัน ที่เขาจะต้องดำเนินการตามที่กฎหมายให้เป็นระยะเวลา เพราะฉะนั้นปัจจัยแบบนี้อาจจะกระทบวิถีชีวิต เวลาสั่งยกเลิกไม่ได้ไปถามตำรวจ แต่ท้องถิ่นสั่งเลย จึงเห็นว่าเป็นความลักลั่นในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย กลายเป็นว่าผู้มีเงินผู้มีอำนาจสามารถบังคับใช้ได้จริงตามกฎหมาย ก็รู้สึกไม่ค่อยดีว่าทำไมไม่คุ้มครองสิทธิของประชาชน ส่วนประเด็นเรื่องของการปฏิบัติไม่ค่อยมีประเด็น เพราะกฎหมายกำหนดไว้ชัด การออกประกาศควบคุมกำกับดูแลตามประเด็น เวลามีปัญหาอะไรก็แก้ไปไม่มีปัญหาจะมีปัญหาเฉพาะกรณีตัวอย่างเท่านั้น

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอเสริมก็คือเวลาที่ภาครัฐจะต้องดึงภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ควรจะต้องตั้งแต่นับหนึ่งเลย เพราะฉะนั้นกฎหมายบอกว่าให้ท้องถิ่นและเจ้าพนักงานจราจรในการพิจารณาอนุญาต มีผู้นำภาคประชาชนสักคนใหม่ในพื้นที่ของเขาให้เขามาแสดงความคิดเห็น ว่ามันควรหรือไม่ควรอย่างไร กฎหมายต้องปรับแก้ตรงนั้น แม้แต่การเลิก เลิกเพราะสาเหตุอะไร ให้เข้ามามีส่วนร่วมว่าเขาจะต้องมาระดมความคิดด้วย ถ้าเลิกเพราะว่าต้องการเอาพื้นที่ตรงนั้นไปทำประโยชน์เพื่อเป็นสาธารณะ กรณีนี้ไม่ใช่ประเด็น แต่ต้องไปเพิ่มกลไกการตัดสินใจร่วมของภาคประชาชนด้วย ถ้าเป็นไปได้อยากให้มีส่วนแทนภาคประชาชน อาจจะกำหนดเรื่องนี้ในกฎหมายก็ได้

หลาย ๆ เรื่องใน พรบ. การสาธารณสุขฯ มีเรื่องที่สามารถกระทบกับบริเวณพื้นที่หรือชุมชนข้างเคียง ซึ่งถ้าเป็นเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้กับในเรื่องอื่น ๆ ด้วย น่าจะเป็นกลไกที่ดีใช่ไหม อาจจะนำไปใช้ได้หลายเรื่องเลยไม่ใช่แค่เรื่องการจัดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

ใช่ ควรจะใช้ทุกขั้นตอนในการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการแก้ปัญหาเหตุรำคาญ ยกตัวอย่าง ในพื้นที่มีโรงงาน RDF ขยะที่เอกชนสร้าง ห่างจากห้องทำงานผมไปแค่กิโลเมตรเดียว ดำเนินงานประมาณเกือบ ๒๐๐ ต้นต่อวัน เปิดมาแล้วเกือบ ๕ ปี เมื่อไม่นานหนังสือสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคเพิ่งส่งมาแจ้งว่าตรวจแล้วโอเคถูกต้องทุกอย่างเลย ในอดีตเป็นบ่อขยะเอกชนส่งกลืนเหม็น ไม่ทำอะไรเลย แล้วนโยบายรัฐบาลประกาศเป็นวาระชาติ ผมก็เดินตามนโยบายรัฐบาล สุดท้ายผมก็ฝืนกลับ ต้องบังคับด้วยนะ แล้วอนุญาตให้สร้างโรงงานได้ แต่โรงงานนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องชี้ให้เห็นว่ามันมีผลกระทบต่อชุมชนเยอะแยะมากมาย แล้วชุมชนจะแก้ยังไง จนถึงทุกวันนี้โรงงานแห่งนี้ตั้งอยู่ใจกลางพื้นที่ห่างจากชุมชนหมู่บ้านจัดสรรแค่ครึ่งกิโลเมตร แต่ที่ทำได้เพราะประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ตั้งแต่ต้นเขาร่วมคิดร่วมตัดสินใจร่วมเห็นปัญหามาตั้งแต่ต้น ปัจจุบันนี้เราใช้วิธีการ Monitor จริง ๆ เป็นอำนาจภาครัฐหรือท้องถิ่น แต่วันนี้เวลาเราจะ Monitor ปัญหาสักเรื่องหนึ่งหรือการประกอบกิจการสักเรื่องหนึ่งที่จะเกิดผลกระทบต่อประชาชนต้องให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตรงนั้นนั่นแหละเป็นคน Monitor แต่กฎหมายเราไม่ค่อยสร้างกระบวนการพวกนี้ในข้อกำหนด

ส่งท้าย

ในการที่จะร่างกฎหมายหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ขอให้อย่างน้อยมีท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมส่งเสียง ให้เขาไปบอกว่ามันควรจะต้องทำอะไร ทำให้เห็นว่าวันนี้กระบวนการท้องถิ่นที่ทำงานอยู่ คือเรากำลังจะสะท้อนความเป็นจริงให้ข้างบนเห็นเวลาเราจัดทำกฎหมายไม่ใช่แบบเดียวแล้วใช้กับทุกสเกลของท้องถิ่น แต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันทั้งงบประมาณ ทั้งบุคลากร ทั้งศักยภาพ ทั้งพื้นที่ คือความแตกต่างที่เกิดปัญหา

กลุ่ม ๔ นักวิชาการ

๑. นายเมธี ชุ่มศิริ

ผู้เขียนบทความ: การประเมินการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารตามข้อกำหนดท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี

ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร กลไกในเรื่องนี้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้มาน้อยเพียงใด

เป็นส่วนจำเป็นที่ท้องถิ่นจะต้องไปออกข้อบัญญัติมาก่อนค่อยไปบังคับใช้ตามที่ พ.ร.บ. การสาธารณสุข ให้อำนาจไว้ กลไกที่ใช้ควบคุมเหมาะสมแล้ว และยังจำเป็นอยู่ เพราะไม่อย่างนั้นจะเข้าไปควบคุมไม่ได้

กลไกการอนุญาตให้ประกอบกิจการตลาด ปัญหาในการบังคับใช้ในเรื่องของตลาดมีมาน้อยเพียงใด

เรื่องของการประชาสัมพันธ์หรือการรับรู้เรื่องที่ว่าต้องมาขออนุญาตในการจัดตั้งตลาด และดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายของผู้ประกอบการยังไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึง ทำให้มีการจัดตั้งตลาดขึ้นมาก่อนแล้วค่อยขออนุญาตภายหลัง ดังนั้น ก็จะเป็นปัญหารูปแบบของตลาด หรือพื้นที่จะไม่ตรงตามเกณฑ์ที่วางไว้ตั้งแต่ต้น ก็ควรมีการเข้ามาขออนุญาตแล้วไปดูกฎเกณฑ์ให้เรียบร้อยก่อนแล้วถึงจะมีการจัดตั้ง

ในส่วนในเรื่องสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร กลไกที่ต้องใช้การอนุญาตยังมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน หรือไม่

ปัจจุบันพบว่าประชาชนอยากจะทำร้านอาหารก็ตั้งขึ้นมาเลย ถ้าท้องถิ่นไม่ได้ลงไปตรวจตราบ่อย ๆ ก็จะไม่พบว่ามี การจัดตั้งร้าน ก็เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายตั้งแต่ต้น พอมีปัญหาอะไรขึ้นมาก็จะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ผู้ที่จะจัดตั้งก็ควรที่จะรู้กฎหมาย รู้ระเบียบก่อนดำเนินการ ก็ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่าต้องมีข้อบัญญัติเรื่องนี้อยู่ แต่ไม่ค่อยมีใครที่จะมาขออนุญาตเรียบร้อยแล้วค่อยไปดำเนินการจริง ๆ

ระบบของต่างประเทศที่เรามีการปรับเปลี่ยนจากการใช้ระบบอนุญาตมาใช้ระบบแจ้งแทน แต่อย่างไรก็ดีก็จะมีเสริมกลไกอื่นเพิ่มขึ้นมา โดยกำหนดให้ประชาชนที่อยากจะประกอบกิจการจะต้องไปอบรมหลักสูตรซึ่งเป็นการไปสร้างความรับรู้ ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการนั้น ๆ ไม่ทราบว่ามีความเห็นในประเด็นนี้อย่างไร ถ้านำมาใช้กับประเทศไทยจะมีความเป็นไปได้หรือไม่

อย่างนั้นก็ดี ปกติแล้วในส่วนการอนุญาตประกอบกิจการร้านอาหารจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือขนาดใหญ่ต้องขออนุญาตก่อนดำเนินการ แต่ขนาดเล็กก็สามารถแจ้งแล้วไปดำเนิน

กิจการได้เลย เพียงแต่ว่าภายใน ๗ วัน ทางท้องถิ่นต้องเข้าไปตรวจแล้วก็ออกไปรับรองการแจ้งให้ ถ้ามีการอบรมพื้นฐานก่อนอย่างของต่างประเทศก็จะช่วยได้เยอะ

ถ้าจะเปลี่ยนระบบเป็นการแจ้งทั้งหมด ในส่วนของร้านอาหารขนาดใหญ่อาจไม่เหมาะเพราะต้องดูแลหลายอย่าง ทั้งเรื่องที่จอดรถ สุขา ครว ให้เรียบร้อย ไมอย่างนั้นก็เป็นปัญหา เรื่องที่จอดรถอาจจะไปรบกวนที่สาธารณะ ถ้าจะให้จัดแจ้งแล้วดำเนินการเลยน่าจะเหมาะสม แต่ถ้าจัดแจ้งแล้วให้แบบแปลนมาพิจารณาก่อนดำเนินการจริงน่าจะดีกว่า

ถ้าเปลี่ยนเป็นการจัดแจ้งก็จะประกอบกิจการได้ง่ายกว่าก็ดี ถ้ามีการตรวจสอบแล้วว่าทำได้ถูกต้องระดับหนึ่งแล้วก็จะเปิดดำเนินการได้ มีการดำเนินการเร็วขึ้น ตรงนี้ก็เห็นด้วย อย่างสิงคโปร์จะมีระดับของร้าน A B C D ถ้าเอามาประกอบตรงนี้น่าจะช่วยได้ในการพัฒนา ร้านอาหารให้มีคุณภาพดีขึ้น คือหลังจากจัดแจ้งแล้ว ดำเนินการแล้ว อาจจะมีการพิจารณาว่า ร้านอยู่ระดับไหน คือถ้าใบอนุญาตจะเป็นปีต่อปี แต่หนังสือรับรองการแจ้งก็สามารถใช้ได้ตลอด แต่อาจจะมีการปรับปรุงเรื่อย ๆ

ในต่างประเทศก็จะมีกลไกในการติดตาม ตรวจสอบเป็นระยะ ๆ แต่ประเทศไทยก็อาจจะมีปัญหาเรื่องกำลังของเจ้าหน้าที่ในการไปติดตามตรวจสอบ พอจะมีคำแนะนำในแนวทางของกลไกการตรวจสอบหรือไม่

ก็ดีเป็นแนวทางที่ดี เพราะว่าพออนุญาตแล้วเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบน้อยมาก ในการติดตามตรวจสอบจริง ๆ แล้วจะมากขึ้นนี้ปีต่อปีก็ยังจะทำไม่ไหว คือถ้าระบบมีการให้เขามีการตรวจสอบตัวเองและส่งรายงานทุก ๆ ๓-๖ เดือนได้ก็จะดีขึ้น ก็จะได้ทบทวนว่าเขาทำถูกต้องตามข้อกำหนดอย่างไรบ้าง แต่ก็อาจจะต้องมีการสุ่มประเมินเพื่อช่วยตรวจสอบอีกที

เนื่องจากกฎหมายสาธารณสุขมีความเกี่ยวพัน เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับกฎหมายฉบับอื่น ๆ หลายฉบับ กฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ มีประเด็นไหนซ้ำซ้อนกัน หรือขัดแย้งกันบ้างหรือไม่

จริง ๆ แล้วแต่ละกฎหมายจะมีเจตนารมณ์ต่างกัน ก็น่าจะเป็นการเสริมกันมากกว่า แต่ว่าลักษณะปัญหาที่เจอคืออาจจะเข้าไม่พร้อมกัน ก็จะบังคับใช้ได้ไม่เต็มที่ แต่ถ้าเป็นแบบ one stop service เข้าตรวจสอบพร้อมกันทีเดียวก็จะง่ายในการควบคุม กำกับดูแล แล้วก็จะไม่เป็นภาระกับผู้ประกอบการ ก็ขึ้นอยู่กับผู้ถือกฎหมายที่จะบังคับใช้ ส่วนที่ซ้ำซ้อนกันก็อาจจะพออาศัยกันได้ในตัวกฎหมายฉบับอื่นที่เข้มงวดกว่า

กรณีที่มีการประกอบกิจการบางกิจการมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกันหลายฉบับซึ่งทำให้ประชาชนที่ประกอบกิจการมีความจำเป็นต้องไปขออนุญาตตามกฎหมายหลายฉบับ ไม่ทราบว่ามีความเห็นอย่างไร

ไม่แน่ใจว่าจะสามารถรวบรวมมาได้ไหม เพื่อให้เขาทำทีเดียว แต่ถ้าไม่ได้ก็ต้องไปแก้ในส่วนของการบริหารจัดการให้เป็น one stop service ให้ได้ ทุกเรื่องเข้ามาดูในส่วนนี้ทีเดียวกัว่ามีโอกาสที่จะรวบรวมได้ก็จะดีกว่า ในการบริหารจัดการ ในการดำเนินการของผู้ประกอบกิจการ

ภาพรวมการบังคับใช้ พ.ร.บ. การสาธารณสุข นอกจากเรื่องสถานที่จำหน่ายอาหารแล้ว กลไกในเรื่องอื่น ๆ มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประสิทธิภาพ กลไก หรือมาตรการต่าง ๆ หรือไม่อย่างไร เพื่อให้การบังคับใช้ พ.ร.บ. การสาธารณสุข ดียิ่งขึ้นกว่าปัจจุบัน

เห็นว่าค่อนข้างจะออกได้ครอบคลุมดี แล้วก็ละเอียดกับทุกส่วน การให้อำนาจท้องถิ่นเข้าไปกำกับดูแลแทนที่หน่วยงานกลางจะลงไปดูแลเองก็เป็นส่วนดี แต่ในส่วนนี้ก็มีจุดอ่อนตรงที่ว่าท้องถิ่นแต่ละแห่งมีศักยภาพไม่เท่ากัน ก็อาจจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายมันเหลื่อมล้ำกันเยอะ ถ้าเกิดจะปรับปรุงก็คือว่าจะทำยังไงให้ประสิทธิภาพในการบังคับใช้มันเท่าเทียมกัน